

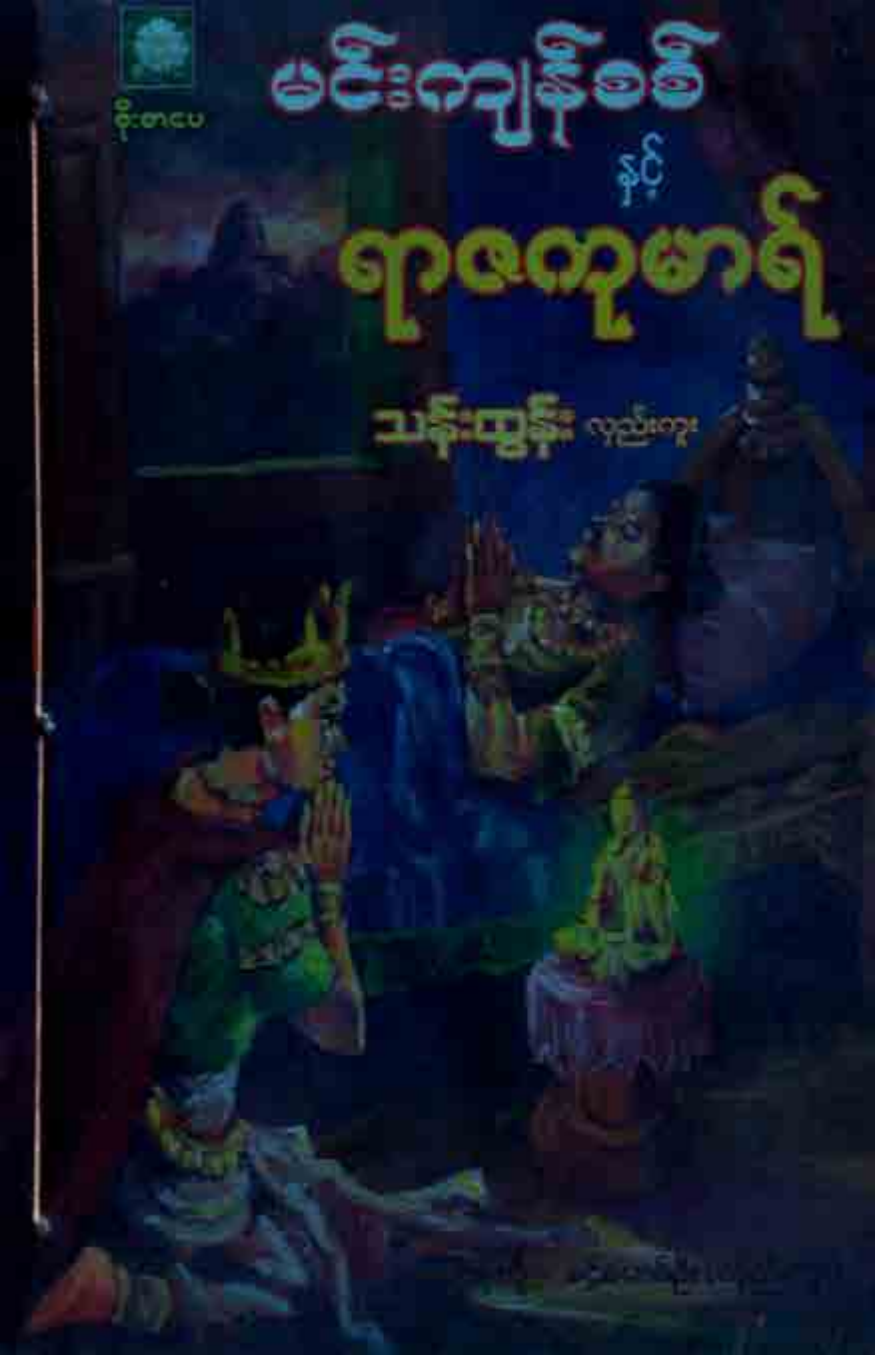
ဝိုးစာပေ

မင်းကျန်စိတ်

နှင့်

ရာဇဂုဗာန်

သန်းထွန်း လှည်းကူး

ပြန်လည်ထုတ်ဝေခြင်း

ပုံနှိပ်ပုတ်တမ်း

- ပထမအကြိမ် - ၂၀၁၆ စက်တင်ဘာလ
- အုပ်ငဏ် - ၅၀၀ အုပ်
- ထန်ဖိုး - ၅၀၀ ကျပ်
- မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း - ခင်မောင်ဦး(လှည်းကူး)
- ကွန်ပျူတာ - ယုယ့်ရီမေ
- အတွင်းဖောင် - ADORN
- ထုတ်ဝေသူ - ဦးစွမ်းညွန့် (၀၀၃၇၄) ဇင်ရတနာစာပေ ၂၀၅၊ ၈/၄ လမ်း၊ ပြို့သစ် (၈+၁)ရပ်ကွက်၊ အင်းစိန်။
- မျက်နှာဖုံးနှင့်အတွင်းပုံနှိပ် - ဦးကျော်မင်းစိုး(ပြ-၀၀၄၅၉) ဦးဝေတ္တာပုံနှိပ်တိုက် အမှတ်(၁၇)၊ ၅၆ လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်ပြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

သန်းထွန်း(လှည်းကူး) ၃၉၀.၂
 မင်းကျန်စစ်နှင့်သာဓကုမာရ်/သန်းထွန်း(လှည်းကူး)
 ရန်ကုန်၊
 ဇင်ရတနာစာပေ၊ ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၁၆။
 ၂၆၈-၈၁၊ ၁၂ x ၁၈ စင်တီ

မင်းကျန်စစ်

နှင့်

သာဓကုမာရ်.....

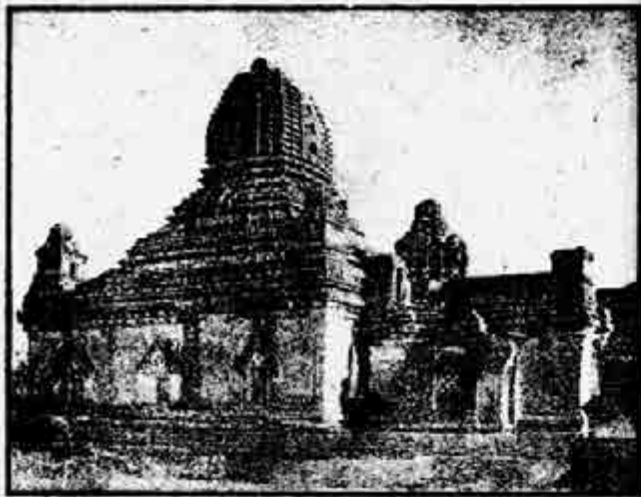
သန်းထွန်း(လှည်းကူး)

“ဤတောင်းခွင့်ကို ခြင်္သေ့ထီးသည်
 အကြင်လူသိုလ်တောင်းခွင့်ကို
 စေ့ငြိမ်းပျားအပ်၏။
 ထိုကလည်းပျားအပ်သော
 လူသိုလ်တောင်းခွင့်သည်
 သစ္စာညီလာညီလာလက်တော်တို့
 ထိုးထွင်း၍ သိမြင်ရာ
 အကြောင်းအထောက်အပံ့
 မြန်မာ့သေတည်း”

ရာသတုစာရ်
 မြေစတီတရားစာ
 ကြောင်းစေရ ၃၃၊ ၃၄၊ ၃၅

အာနန္ဒာဘုရားအတွင်းမှ ဘုရားရှင်အား တျန်စစ်သာမင်း
 ကြည်ညိုနေတန်ရှပ်တု

ရာဇတုမာရ်ကြီးကြပ်တည်၍ နံရံဆေးရေးပန်းချီကားများစွာ
တွေ့နိုင်သော ဝုပြောက်ကြီးဘုရား

တာဝတိံသာမှ မြတ်စွာဘုရား ဆင်းသတ်တန် နံရံဆေးရေးပန်းချီ
(ဝုပြောက်ကြီး၊ မြင်းကပါ)

ဗာညာဝိရိဆင်ကို အောင်တော်ပူဝံ့၊ နံရံဆေးရေးပန်းချီ
(ဝုပြောက်ကြီး၊ မြင်းကပါ)

၁၀၀
 ၁၀၁
 ၁၀၂
 ၁၀၃
 ၁၀၄
 ၁၀၅
 ၁၀၆
 ၁၀၇
 ၁၀၈
 ၁၀၉
 ၁၁၀
 ၁၁၁
 ၁၁၂
 ၁၁၃
 ၁၁၄
 ၁၁၅
 ၁၁၆
 ၁၁၇
 ၁၁၈
 ၁၁၉
 ၁၂၀
 ၁၂၁
 ၁၂၂
 ၁၂၃
 ၁၂၄
 ၁၂၅
 ၁၂၆
 ၁၂၇
 ၁၂၈
 ၁၂၉
 ၁၃၀
 ၁၃၁
 ၁၃၂
 ၁၃၃
 ၁၃၄
 ၁၃၅
 ၁၃၆
 ၁၃၇
 ၁၃၈
 ၁၃၉
 ၁၄၀
 ၁၄၁
 ၁၄၂
 ၁၄၃
 ၁၄၄
 ၁၄၅
 ၁၄၆
 ၁၄၇
 ၁၄၈
 ၁၄၉
 ၁၅၀
 ၁၅၁
 ၁၅၂
 ၁၅၃
 ၁၅၄
 ၁၅၅
 ၁၅၆
 ၁၅၇
 ၁၅၈
 ၁၅၉
 ၁၆၀
 ၁၆၁
 ၁၆၂
 ၁၆၃
 ၁၆၄
 ၁၆၅
 ၁၆၆
 ၁၆၇
 ၁၆၈
 ၁၆၉
 ၁၇၀
 ၁၇၁
 ၁၇၂
 ၁၇၃
 ၁၇၄
 ၁၇၅
 ၁၇၆
 ၁၇၇
 ၁၇၈
 ၁၇၉
 ၁၈၀
 ၁၈၁
 ၁၈၂
 ၁၈၃
 ၁၈၄
 ၁၈၅
 ၁၈၆
 ၁၈၇
 ၁၈၈
 ၁၈၉
 ၁၉၀
 ၁၉၁
 ၁၉၂
 ၁၉၃
 ၁၉၄
 ၁၉၅
 ၁၉၆
 ၁၉၇
 ၁၉၈
 ၁၉၉
 ၂၀၀

ပြေစတီပွန်ကျောက်စာ (က) မင်တူးပုံ

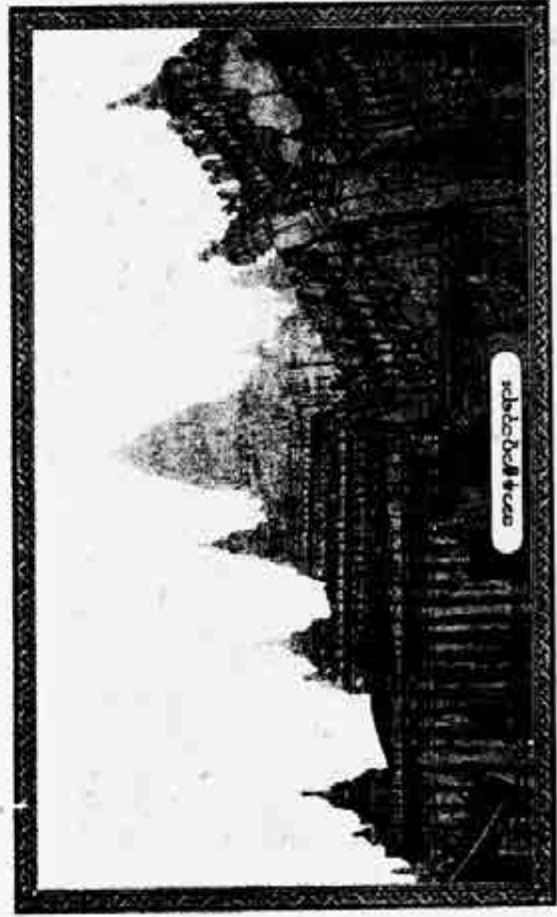
၂၀၁
 ၂၀၂
 ၂၀၃
 ၂၀၄
 ၂၀၅
 ၂၀၆
 ၂၀၇
 ၂၀၈
 ၂၀၉
 ၂၁၀
 ၂၁၁
 ၂၁၂
 ၂၁၃
 ၂၁၄
 ၂၁၅
 ၂၁၆
 ၂၁၇
 ၂၁၈
 ၂၁၉
 ၂၂၀
 ၂၂၁
 ၂၂၂
 ၂၂၃
 ၂၂၄
 ၂၂၅
 ၂၂၆
 ၂၂၇
 ၂၂၈
 ၂၂၉
 ၂၃၀
 ၂၃၁
 ၂၃၂
 ၂၃၃
 ၂၃၄
 ၂၃၅
 ၂၃၆
 ၂၃၇
 ၂၃၈
 ၂၃၉
 ၂၄၀
 ၂၄၁
 ၂၄၂
 ၂၄၃
 ၂၄၄
 ၂၄၅
 ၂၄၆
 ၂၄၇
 ၂၄၈
 ၂၄၉
 ၂၅၀
 ၂၅၁
 ၂၅၂
 ၂၅၃
 ၂၅၄
 ၂၅၅
 ၂၅၆
 ၂၅၇
 ၂၅၈
 ၂၅၉
 ၂၆၀
 ၂၆၁
 ၂၆၂
 ၂၆၃
 ၂၆၄
 ၂၆၅
 ၂၆၆
 ၂၆၇
 ၂၆၈
 ၂၆၉
 ၂၇၀
 ၂၇၁
 ၂၇၂
 ၂၇၃
 ၂၇၄
 ၂၇၅
 ၂၇၆
 ၂၇၇
 ၂၇၈
 ၂၇၉
 ၂၈၀
 ၂၈၁
 ၂၈၂
 ၂၈၃
 ၂၈၄
 ၂၈၅
 ၂၈၆
 ၂၈၇
 ၂၈၈
 ၂၈၉
 ၂၉၀
 ၂၉၁
 ၂၉၂
 ၂၉၃
 ၂၉၄
 ၂၉၅
 ၂၉၆
 ၂၉၇
 ၂၉၈
 ၂၉၉
 ၃၀၀

ပုစံပြတိုက်ရှိ ပြေစတီပွန်ကျောက်စာ(က)ဖုတ်ရှာတို
 တူးယူထားပုံ ပုံ(၁)

ရွှေစည်ဆုံစေတီတော်

အနော်ရထာမင်းကြီးတည်၍ ပြီးစီးသော ရွှေစည်ဆုံစေတီကြီးအား
သားတော်ကျွန်စစ်သားမှ အပြီးတိုင်တည်ခဲ့ဖူး

အာနန္ဒာဝိသုဒ္ဓိ

ကျန်စစ်သားမင်းကြီး၏ တောင်မြို့တော်ဖြစ်သော အာနန္ဒာဝိသုဒ္ဓိ

ပင်းဇောစိဘုရား ဌာပနာတိုက်အတွင်းမှ ရရှိသည့် အနော်ရထာမင်းပုံ

ပင်းဇောစိဘုရားဌာပနာတိုက်အတွင်းမှ ရရှိသည့်ကျန်စစ်သားမင်းပုံ

စာတိတဘ

၁။	ရာဇဝင်သမိုင်းကို ငြိစရာခံခြင်း	၁၆
၂။	မြန်မာ့သမိုင်းထဲမှ ဥပမာပုံများ	၂၀
၃။	အနော်ရထာမင်းစံထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို တည်ထောင်ပုံအဆင့်ဆင့်	၃၀
	(က) ပဲခူး၊ သထုံနှင့် ရခိုင်တို့ကို သိမ်းသွင်းခြင်း	
	(ခ) ဗုဒ္ဓဘာသာထွန်းကားလာသောပုဂံ	
	(ဂ) အင်အားတောင့်တင်းသောမြန်မာ့ဓမ္မ	
၄။	ပုဂံပြည်၏အလင်းရောင်	၅၅
၅။	အနော်ရထာမင်းစံစာ၏ ဘဝအဆုံးသစ်	၅၉
၆။	ခွန်ကဲဒေသောပဋ္ဌကလျာဏီမင်းသမီး	၆၀
၇။	မင်းခယောက်ျားကျွန်စစ်သား	၆၇
၈။	မင်းကျွန်စစ်နှင့် မလိစံရွာ	၇၂
၉။	မင်းကျွန်စစ်၏ ကံကြမ္မာ	၈၀
၁၀။	မင်းပြင်မင်းကွဲ	၉၉
၁၁။	သံသယနောင်အိမ်အတွင်းမှ ကျွန်စစ်သား	၉၇
၁၂။	ကျွန်စစ်သား၏သစ္စာ	၁၀၀
၁၃။	အဏ္ဏဂိုဏ်းသောသမိုင်းစာဖျက်ရာများ	၁၀၅
၁၄။	ကျွန်စစ်သား၏ခွမ်းပူရေရာ	၁၂၃
၁၅။	အတိတ်ဘဝမှ ဇာတ်ကြောင်းများ	၁၂၅

၁၆။	ပုဂံရာဇဝင်ထဲမှ အကွဲအလွဲများ	၁၃၀
၁၇။	မွန်နှင့်မြန်မာတို့၏ခွမ်းပတ္တာခင်း	၁၃၈
၁၈။	မြန်မာမင်းနှင့် မနုဟာမင်းဆက်ဆံရေး	၁၅၆
၁၉။	အဟာကောင်းသော်လည်း အခါနောင်းခဲ့သည့် ရာဇကုမာဂ်မင်းသား	၁၆၆
၂၀။	ပြည်ခွစ်သောမင်းကျွန်စစ်	၁၇၀
၂၁။	ကျွန်စစ်မင်းကြီး၏ကုသိုလ်တော်	၁၈၂
၂၂။	သုံးမွှေးဆိုင်ပေတ္တာဇာတ်လမ်း	၁၈၈
၂၃။	မင်းကျွန်စစ်၏ဘဝနိဂုံး	၁၉၃
၂၄။	ကောင်းမှုပုတ်တမ်း (သို့မဟုတ်) မြဲစေတီကျောက်စာ	၂၀၀
၂၅။	ရာဇကုမာဂ်ကျောက်စာ (သို့မဟုတ်) မြဲစေတီကျောက်စာပါဠိမှ မြန်မာပြန်ဆိုချက်	၂၀၆
၂၆။	သားလိမ္မာ ရာဇကုမာဂ်	၂၀၆
၂၇။	မြဲစေတီကျောက်စာရှိ မြန်မာဘာသာ	၂၂၃
၂၈။	မွန်ဘာသာဖြင့် ရေးဆိုထားသောမြဲစေတီကျောက်စာ	၂၂၀
၂၉။	ခေတ်ပြိုင်နှစ်ဦး၏ ပဋိပက္ခနှင့် သမိုင်းမှန်လမ်းကြောင်း	၂၃၂
၃၀။	ရာဇကုမာဂ်၏မြဲစေတီကျောက်စာပျူဘာသာ(သို့မဟုတ်) ပျူအက္ခရာနှင့် သမိုင်းဆိုင်ရာ ငြင်းခုံမှုများ	၂၃၇
၃၁။	ရာဇကုမာဂ်နှင့် ပေတ္တာတရား၏ ပြယုဂ်များ	၂၅၆
၃၂။	မြဲစေတီကျောက်စာ၏ နောက်ဆုံးသတင်းနှင့် ယုနက်စကို၏ ကမ္ဘာပုဂံတမ်း အဖွဲ့အနှစ်စာရင်းဝင်ပြီး	၂၆၆

ရာဇဝင်သမိုင်းကို ခြေရာခံခြင်း

ရာဇဝင်သမိုင်းဟူသည်ကား ... အတိတ်ကာလမှ လူမှုတစ်မျိုး သို့မဟုတ် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော မင်းတို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကြောင်းရာတို့ကို ရေးသားမှတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ရာဇဝင်တွင် ဖော်ပြထားသောအကြောင်းရာ၊ အဖြစ်အပျက်တို့သည် “အမှန် ဝင်စစ် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပါသည်” ဟု သက်သေခံသော ရာဇဝင်အထောက် အထားများ ရှိရသည်။

ထို့ကြောင့် “အထောက်အထား မရှိလျှင် ရာဇဝင်မတုတ်” ဟု ပြောဆို သတ်မှတ်ကြသည်။ ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်တစ်ခုသည် မူရင်းအမှန် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပါသည်ဟု သက်သေခံသော အရာဝတ္ထုများကို (ရာဇဝင်အထောက်အထား)ဟုခေါ်သည်။ ရာဇဝင်တွင် ဖော်ပြထား သော အကြောင်းအရာတစ်ခုသည် တကယ်မူရင်းဖြစ်ပျက်ခဲ့ပါသည်

... လုပ်ကြံပြောဆို ရေးသားထားခြင်း မဟုတ်ပါဟု အခိုင်အလုံ သက်သေခံနိုင်မှ လုံလောက်စိတ်ချရသော အထောက်အထား ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။

အခိုင်လုံဆုံးသော ရာဇဝင်အထောက်အထားများကား ... ကျောက်စာ၊ ပေစာနှင့် ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြသည်။ မူရင်းဖြစ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာကို ကိုယ်တိုင်မြင်၊ ကိုယ်တိုင်တွေ့၊ ကိုယ်တိုင်ကြား၊ ကိုယ်တိုင်သိသောသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်က နောင်လာနောက်သားတို့အတွက် ရေးမှတ်ထားခဲ့သော မှတ်တမ်းများ ဖြစ်သည်။

ကျောက်စာသည် မူရင်းဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အကြောင်းအရာတစ်ခုခု ကို နှောင်းလူတို့ အမှတ်ရစေခြင်းအလို့ငှာ ရည်ရွယ်၍ ရေးထွင်း စိတ်ထူထားသော စာတမ်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျောက်စာသည် အခိုင်လုံဆုံး၊ စိတ်အချရဆုံးသော ရာဇဝင်အထောက်အထား ဖြစ်သည်။

ပေစာများသည်လည်း ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့ ကြားသိသူက ရေးသားထားလျှင် ကျောက်စာကဲ့သို့ပင် ခိုင်လုံသောအထောက် အထားများဖြစ်သည်။ သူတစ်ပါးထံမှ တစ်ဆင့်ကြားသောစကားသည် အမှားပါတတ်လေ၏။ ထို့ကြောင့် သူတစ်ပါးထံမှ တစ်ဆင့်ကြားနှင့်

“ပေစာမှတ်တမ်း”များသည် ... ကိုယ်တိုင်
ရေးသားထားသော မှတ်တမ်းလောက် စိတ်မချရပေ။
ပေစာမှတ်တမ်းကို အစစ်မဟုတ်ဘဲ တစ်ဆင့်ကူးယူရေးသားထားသော
ပေစာများသည် ပုံအစစ်လောက် မခိုင်လုံချေ။

ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၀၄၄ ခုနှစ်တွင်၊ အနော်ရထာမင်းသည်
ပုဂံပြည်တွင်မင်းဖြစ်သည်။ အနော်ရထာမင်း မတိုင်မီခေတ်အတွင်းက
ရှေးထွင်းခဲ့သော ကျောက်စာအနည်းငယ်သာရှိသည်။ ပေစာများ
မှာမူကား ပိုးခြံပျက်ဆီးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရာသီဥတုဒဏ်၊
စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်တို့ကြောင့်လည်းကောင်း ပျက်စီးကုန်သဖြင့် မတွေ့
နိုင်တော့ပေ။ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများသည်လည်း အနည်းငယ်သာ
တွေ့နိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် အနော်ရထာမင်းမတိုင်မီခေတ်များဖြစ်သော
“တကောင်းခေတ်”၊ “သရေခေတ္တရာခေတ်” နှင့် “ပုဂံခေတ်”
အရှေ့ပိုင်းတို့အတွက် ရာဇဝင်အထောက်အထားနည်းပါးလေသည်။
အနော်ရထာနန်းတက်သည့်အချိန်မှစ၍ ကျောက်စာပေစာပေါင်းများ
စွာရေးသားထားခဲ့သည်။

ပုဂံပြည်ကို ၉-ရာစုအတွင်း တည်ထောင်ခဲ့သည်ဟုဆိုသော်
လည်း ရှေ့ပိုင်းပုဂံမင်းဆက်များအကြောင်းကိုမူ၊ ရှေးရှေးမြန်မာ

ရာဇဝင်ကျမ်းများအရသာ ပြောနိုင်ကြသည်။ ခေတ်ပြိုင်အထောက်
အထားများကို ကိုးကားပြောဆိုရန် အခွင့်အလမ်းမပေးသေး။
ရှေးဟောင်းရာဇဝင်ကျမ်းများကို မှီငြမ်းပြောဆိုရာ၌လည်း အငြင်း
ခွားဖွယ် များလှသည်။ ထို့ကြောင့် ပုဂံရာဇဝင်ကို ပြောရာ၌
“တုတ်ထမ်းပြောရသည်” ဟု အဆိုပြုရသည်အထိ အငြင်းပွားစရာ
များသည့် ရာဇဝင်ဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း အနော်ရထာမင်းနန်းတက်ပြီး ကျွန်စစ်သားမင်း
လက်ထက်တို့၌ ကျောက်စာရေးထိုးခြင်းအမှုရှိလာသဖြင့် သမိုင်း
အထောက်အထားများ လက်တွေ့မြင်နိုင်လာခဲ့သည်။ အဓိကအား
ဖြင့် ပုဂံရာဇဝင်၏ အတိမ်းအစောင်းကို ရာဇကုမာရ်ရေးထိုးခဲ့သော
မြစေတီကျောက်စာသည် တူညီမတ်စေခဲ့သည့် သမိုင်းခြေရာခံခြင်း
အစပြုသည်။

အနော်ရထာမင်းကား ရာဇကုမာရ်၏ အဘိုးတော်၍ ကျွန်စစ်
သားမင်းသည် ဒေဝညီတော် တော်၏။ သမိုင်းတန်ဖိုးကို များစွာ
ပေးစွမ်းသော ရာဇကုမာရ်၏ မြစေတီကျောက်စာကို မေ့ထား၍
မဖြစ်ပေ။ ထို့အပြင် အနော်ရထာ၊ ကျွန်စစ်သားနှင့် သားတော်ရာဇ
ကုမာရ်တို့၏ ဇာတ်လမ်းတို့မှာလည်း ပုဂံရာဇဝင်တွင်သာမက ကမ္ဘာ
ကပင် အသိအမှတ်ပြုလောက်အောင် ရှိခဲ့သည်။

အနော်ရထာမင်းမှအစပြု၍ သမိုင်းအတိတ်ကို ဆောင်းစွဲ
ကြည့်မည်ဆိုသော် ... ဝမ်းသာ၊ ဝမ်းနည်း၊ ကြောက်စိတ်၊ နှစ်
အခြစ်အပုံနှင့် စုံလင်စွာ ခံစားရမည်သာတည်း။

မြန်မာ့သမိုင်းထဲမှ ဥယျာဉ်ဖျား

ပုဂံခေတ်တွင် အနော်ရထာမင်းသည် ပုဂံ၊ ကျောက်ဆည်နယ်
တစ်ဝိုက်မှ ယခုပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးအထိ ကျယ်ဝန်း
လာအောင် နိုင်ငံသစ်ကို တည်ထောင်ခဲ့သည် မှန်သော်လည်း၊
ထိုမင်း နတ်ရွာစံတော်မူပြီးနောက်၊ ထိုနိုင်ငံသစ်ကို တည်တံ့ခိုင်မြဲ
လာအောင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်သူ မပေါ်ပေါက်ခဲ့သော် ...
မြန်မာနိုင်ငံသည် အဘယ်သို့ဖြစ်အံ့သည်ကို တွေးဆမရပေ။
သို့ရာတွင် နိုင်ငံသစ်ကို ရိုသေလေးစား၍ တည်တံ့ခိုင်မြဲအောင်
ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်သော မင်းတစ်ပါး ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

ထိုမင်းကား ... အခြားမဟုတ် ကျန်စစ်သားမင်းပေတည်း။
သူ့အား မြန်မာ့သမိုင်းထဲ ဥယျာဉ်ဖျားကြီးဟု တင်စားခေါ်ဝေါ်
ကြသည်။ ကျန်စစ်လားမင်းအကြောင်းကို ဦးကုလား၏ မဟာရာဇဝင်

ရောဂါဝေဒနာကြီး စသော ရာဇဝင်များသာမက၊ ယခုခေတ်တွင် ကျောက်စာများမှလည်း သိခွင့်ရလာပြီဖြစ်သည်။

အထူးသဖြင့် ထိုမင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရာဇဝင်များ၌ မပါရှိသော အချက်အလက်များကို ထိုမင်းလက်ထက်တွင် ဖွင့်ဟလာသဖြင့် ရေးထိုးခဲ့သော ကျောက်စာများမှလည်းကောင်း၊ အချို့အချို့သော မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးထိုးခဲ့သော ကျောက်စာများမှလည်းကောင်း သိသာနိုင်ကြပြီဖြစ်သည်။ “ဒေါက်တာဗလက်ဂဒင်”သည် ကျန်စစ် သားမင်းကြီးလက်ထက် ရေးထိုးခဲ့သော ဖွင့်ကျောက်စာများကို လေ့လာ၍ အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခဲ့သည်။

ကျောက်စာဝန်များဖြစ်ကြသော မစ္စတာတော်စိန်မိုး၊ ပါမောက္ခ နွဲ့ရွာစဲနှင့် ဦးမြတို့သည်လည်း ကျန်စစ်သားမင်းအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လေ့လာချက်များ ရေးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ရှေးခေတ်မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းနှင့် အာရှအရှေ့များသမိုင်းဆိုင်ရာပါမောက္ခ မြန်မာနိုင်ငံ သုတေသနအသင်း ရွှေတံဆိပ်ရ (ဂျီ၊ အိတ်၊ လစ်) သည်လည်း ထိုမင်းအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော မိမိ၏လေ့လာ ချက်များကို “ရှေးခေတ်မြန်မာနိုင်ငံ” ဟူသော သမိုင်းကျမ်း၌ တင်ပြ ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ကျန်စစ်သားမင်းအကြောင်းကို မြန်မာရာဇဝင်များအရ

လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့ကျောက်စာ သုတေသနပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီး တို့၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များအရလည်းကောင်း ညှိနှိုင်းလျက် အမှန်ကန်ဆုံးဖြစ်အောင် ရေးသားတင်ပြကြကုန်သည်။ ပါးစပ် ရာဇဝင်ထက် သမိုင်းအထောက်အထားတို့ကို ကိုင်ဆုတ်ကိုးကား ခိုင်းပြီဖြစ်သဖြင့် မှန်ရာစစ်ကို တုတ်တုတ်ပြောရန် မလိုတော့ပြီဟု ယူဆသင့်သည်။

အနော်ရထာမင်းနှင့် ပဉ္စကလျာဏီမင်းသမီးတို့မှ ဖွားမြင်သော ကျန်စစ်သားသည် ရာဇဝင်တွင် ထင်ရှားကျော်စော၍ နှလုံးရည် လက်ရုံးရည်နှင့် ပြည့်စုံသောမင်းတစ်ပါးဖြစ်သည်။ သူ့အား မဖွား မြင်မီ သူ၏မယ်တော် ပဉ္စကလျာဏီအား အနော်ရထာမင်း အပျက် သို့သဖြင့် ရျှမ်းတွင်းပြစ်ကမ်း၍ “ပရိမ္မ”ရွာသို့ ပို့ထားလေရာ ထိုရွာ၌ပင် ကျန်စစ်သားမင်းကို ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကျန်စစ် သားသည် ငယ်စဉ်ကပင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးစွာ နေထိုင်ခဲ့ရသဖြင့် ဆင်းရဲသားလူတန်းစားတို့နှင့် သင့်တင့်စွာ နေထိုင်နိုင်လေသည်။

ကျန်စစ်သားကား ဘုန်းတန်ခိုးနှင့် ပြီးပြည့်စုံသူဖြစ်၏။ သူ့အား ပဋိသန္ဓေနေသောအခါ ပုဂံတစ်ဝိုက်၌ မြေလျှင်ကြီး မြင်းစွာလှုပ် လေ၏။ ထိုအခါ အနော်ရထာမင်းစောလည်း ထိုမြေလျှင် လှုပ်ရခြင်း အကြောင်းရင်းကို ဟူးရားဖြူ၊ ဟူးရားညိုတို့ကို မေးလေ၏။

တူးရားညိုတို့လည်း တွက်ချက်စစ်လတ်ပြီးသော် အနော်ရထာမင်းကြီးအား လျှောက်တင်ကြလေ၏။

“အရှင်မင်းကြီးနောက်၌ မင်းပြုမည့်သူသည် မြောက်အရပ်၌ ဝဋ်သန္ဓေ နေလေပြီ” ဟု တင်လျှောက်ကြလေ၏။ ထိုအခါ အနော်ရထာမင်းစောလည်း မြောက်အရပ်တွင် ရှိကုန်သော သန္ဓေရှိသည့် မိန်းမတို့ကို စစ်ကြောမေးမြန်း ရှာဖွေလျက် သတ်စေတုန်၏။ အနော်ရထာမင်းစော၏အမိန့်ကြောင့် မင်းလုလင်တို့ လက်ချက်ဖြင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင် ခုနစ်ထောင်တို့သည် သေပွဲဝင်ကြရကုန်လေ၏။

ထို့နောက် တူးရားဖြူ၊ တူးရားညိုတို့အား လများမကြာမီ၌ ထပ်မံ၍ “ဤမင်းလောင်းကား - သေပြီလောဟု” အနော်ရထာမင်းစော မေးပြန်လေ၏။ တူးရားဖြူ၊ တူးရားညိုတို့လည်း နက္ခတ်စန်းလာဘ်ကို ကြည့်ပြီးသော် ...

“အရှင်မင်းကြီး၊ မင်းလောင်းကား မသေပြန်သေး ... အပိဝမ်းမှပင် ဖွားမြင်ပြီးလေပြီ” ဟု နားတော်လျှောက်ကြလေ၏။ ထို့ကြောင့် အနော်ရထာမင်းစောလည်း မင်းလုလင်တို့အား “သူငယ်နို့စို့အရွယ်၊ ပုခက်တွင်းရှိ ကလေးတို့အား စစ်မေး၍ သတ်စေ” ဟု အမိန့်ပေးပြန်လေ၏။ ထိုပုခက်တွင်းမှ သူငယ်နို့စို့အရွယ်တို့သည်လည်း မင်းလုလင်တို့လက်ချက်ဖြင့် မြောက်ထောင်ကျော်မျှ သေကြ

ပြန်လေ၏။

ကာလကြာလတ်သောအခါတွင်မှ ထိုမင်းလောင်းအရေးကို သတိတရပြစ်လာပြန်ရာ ... အနော်ရထာမင်းစောသည် တူးရားဖြူ၊ တူးရားညိုတို့အား ညီလာခံသဘင်တွင် မေးပြန်လေ၏။

“အရှင်မင်းကြီး၊ ဤမင်းလောင်းကား သေဆေးမှ လွတ်လျက် ယခုအခါ ခွားကျောင်းသားရွှေငယ်အရွယ် ရှိလေပြီ” ဟု လျှောက်ထားကြပြန်လေ၏။ ထိုအခါတွင်လည်း အနော်ရထာမင်းစောသည် များစွာ တုန်လှုပ်ရှုပ်လျက် ခွားကျောင်းသားအရွယ်တို့ကို ရှာဖွေ၍ သတ်စေပြန်လေ၏။ မင်းလုလင်တို့၏ လက်ချက်ဖြင့် ငါးထောင်ကျော်သော သူငယ်တို့ သေဆုံးကြပြန်လေ၏။

အမိအဘထို့ ဝှက်၍ထားကြသဖြင့် ကျွန်စစ်သားမှာ သတ်ရာတွင် ဖိရိုမသွားပေး ရာဇဝင်ကျမ်းတို့၌ ဤသို့ အနော်ရထာမင်းကြီး သတ်ရာတွင် ဖယ်ရှား ကျန်ရစ်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ (ကျန်ရစ်သား) ဟု ခေါ်တွင်ကြောင်း ရေးသားကြသည်။ အချို့သော ရာဇဝင်ကျမ်းတို့၌ “ဤသူငယ်ကား ကြန်အင်လက္ခဏာနှင့် ပြီးပြည့်စုံသည်ကို အကြောင်းပြု၍ စစ်မှန်သော ကြန်အင်ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့် (ကြန်စစ်သား) ဟု ခေါ်တွင်ကြောင်း ပြဆိုပြန်၏။ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မြိုင်မြို့နယ်အတွင်းရှိ (ပရိမ္မ) အရပ်တွင် ဖွားသောကြောင့် “ပရိမ်

၂၆

သန်းစွန်း (လှည်းကူး)

စစ်သား”ဟူ၍လည်း ခေါ်တွင်ကြောင်း ရေးသားကြသည်။

ကျန်စစ်သား၏ မယ်တော်ပဉ္စကလျာဏီသည် ဝေသာလီပြည်ရှိ ဝေသာလီမင်းမှ အနော်ရထာကို ဆက်သသော မင်းသမီးဖြစ်သဖြင့် “ဘာသာခြားမင်းသမီး” တစ်ဦးသာလျှင် ဖြစ်ချေသည်။ ထိုမင်းသမီးသည် ကျန်စစ်သားအား အရွယ်ရောက်လေလျှင် ဆရာတော်တစ်ပါး ထံတွင် အပ်နှံ၍ မင်းဘေးဒဏ်မှ လွတ်စေခြင်းအလိုငှာ ရဟန်းဝတ်ပေးထားလေ၏။ အနော်ရထာမင်းစောလည်း ဟူးရားဖြူ၊ ဟူးရားညိုတို့အား အမှတ်တရ ရှိလာသောအခါ မင်းလောင်းကိစ္စအား မေးပြန်လေ၏။

ထိုအခါ ... ဟူးရားဖြူ၊ ဟူးရားညိုတို့သည် မိမိတို့ သိမြင်သည့်အတိုင်း “အရှင်မင်းကြီး၊ ယခုအခါ ထိုမင်းလောင်းမှာ မသေမပျောက်သည့်အပြင် ရဟန်းပင်ဖြူလျက် ရှိနေလပြီ” ဟု လျှောက်တင်ကြလေသည်။

“ဤသို့ဆိုလျှင် နည်းသည် အဘယ်သို့အကြောင်းဖြင့် ထိုအရှင်ကို သိမြင်ရမည်နည်း”

“အရှင်ဘုရား၊ သိခွင့်ရစေရန် ရဟန်း၊ ပဉ္စင်းတို့အား နန်းတွင်းသို့ ပင့်ကြားလျက် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးတော်မူခြင်းဖြင့် သိနိုင်ပါသည် ဘုရား”

“အိမ်၊ ကောင်းလေစွ”

“ထိုသို့ ဆွမ်းပင့်ကျွေးပြီးအဆုံး၌ အရှင်မင်းကြီးကိုယ်တိုင် ကရားဖြင့် ရေတိုက်တော်မူလျှင် မင်းခြင်မည့်သူ၏ ခံတွင်းမှ စက်ရောင် ပြောင်ရှင်း၊ အလင်းတို့ ထွက်လာသည်ကို ရှုမြင်ရမည် ဖြစ်ပါသည် ဘုရား”

အနော်ရထာမင်းကြီးလည်း မိမိ၏နန်းစည်းစိမ်အား လုယူမည့် အရေးကို စိတ်မအေးသောကြောင့် ဟူးရားဖြူ၊ ဟူးရားညိုတို့ လျှောက်တင်သည့်အတိုင်း ပုဂံအရပ်ရှိ ရဟန်း၊ ပဉ္စင်းပျိုတို့အား နန်းတော်တွင်း၌ပင် ဆွမ်းပင့်၍ အလုပ်ကျွေးပြုလေ၏။ ဆွမ်းစားပြီး သည်နှင့် မင်းကြီးသည် ရွှေကရားဖြင့် ရေကို တစ်ပါးချင်းစီ ဆက်ကပ်ပြန်၏။ ရေသောက်ခြင်းအမှုကို ပြုကြသောရဟန်းပျိုတို့၏ မျက်နှာနှင့် အာခံတွင်းအား စေ့ငုသေချာ ရှုစိမ့်လေ၏။ ဤသို့ဖြင့် အနော်ရထာမင်းကြီးသည် အစဉ်အတိုင်း ရဟန်းပဉ္စင်းပျိုတို့အား ပင့်၍ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးကာ ရေတိုက်တော်မူလေ၏။

တစ်နေ့သ၌ ကျန်စစ်သားလုလင် ရဟန်းပျိုအပါအဝင် ရဟန်းပဉ္စင်းပျိုတို့ နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားဝင်ရန် အလှည့်ကျရောက်လာ လေတော့သည်။ ထိုရဟန်းပျိုတို့လည်း အစဉ်အတိုင်း ဆွမ်းစား၊ ရေဆက်ကပ်တော်မူကြပြီးနောက် ကျန်စစ်သားပဉ္စင်းပျိုအလှည့်

ရောက်လေ၏။ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသဖြင့် အနော်ရထာမင်းစောသည် ရွှေကရားမှရေကို ငဲ့့ကာ ကပ်တော်မူလေ၏။

“အရှင်ဘုရား၊ သောက်ရေသုံးဆောင်ရန် ကပ်တော်မူပါသည်”

ကျန်စစ်သားပဉ္စင်းပျိုလည်း မင်းကြီးကပ်သော ရွှေကပ်ကို ယူ၍ နှုတ်ခမ်းတွင် တွေ့လိုက်သည်နှင့် အာခံတွင်းမှ စက်ပြောင် ဝင်းသောအလင်းတို့ လျှံသည်ကို မျက်ငါးထင်ထင် ရှုမြင်ရလေ၏။

ထိုအခိုက် အံ့ဩထိတ်လန့်ခြစ်သဖြင့် လက်တွင် ကိုင်ဆုတ် ထားသော ရွှေကရားပင် လွတ်ကျ၍ လန်လေ၏။ (ကရားလန် သောကြောင့် ကရားလန်စစ်သားတူ၍လည်းကောင်း၊ နောင်တွင် ကျန်စစ်သားတူ၍လည်းကောင်း မည်တွင်ကြောင်း သမိုင်းတောင်း တစ်ခုတွင် ရေးမှတ်ထားရှိခဲ့သည်။)

အနော်ရထာမင်းကြီးလည်း ကျန်စစ်သားပဉ္စင်းပျိုအား ဤသို့ ပေးလေ၏။

“အရှင် အဘယ်အရပ်တွင် သီတင်းသုံးလေသနည်း၊ အရှင်၏ ဘွဲ့နှင့် ဥပဇ္ဈယ်ဆရာတို့ကို သိလိုပါသည်”

ကျန်စစ်သားပဉ္စင်းပျိုလည်း မင်းကြီးမေးသမျှကို ဖြေဆိုပြီးသော် မိမိကျောင်းရှိရာသို့ ပြန်ကြွလေ၏။ ထိုအခါမှ အနော်ရထာသည် မိမိမြင်တွေ့ရသော အာခံတွင်းမှ စက်လျှံအညီးညီးဖြင့် ပြောင်လင်း

ပွန်းလက်သော ထိုရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဟူးရားဖြူ၊ ဟူးရားညို တို့အား အမေးရှိလေသည်။

“ဤရဟန်းပျိုကား ... ငါ၏ စည်းစိမ်ကို လုမည်လော”

ဟူးရားဖြူ၊ ဟူးရားညိုတို့သည် နက္ခတ်တာရာနှင့်တာကွ နိမိတ် အထူးထူးကို မိမိပညာစွမ်းဖြင့် အကဲဖြတ်ပြီးသော် ဤသို့ လျှောက် တင်လေသည်။

“အရှင်မင်းကြီး၊ ... စိုးရိမ်တော် မမူပါလင့်၊ အရှင်မင်းကြီး လွန်ခြီး၊ နောက်တစ်ဆက်သောမင်းအဆုံး၌ ဤပဉ္စင်းပျိုသည် နန်းရိုက်စိုးစံ အရာခံမည်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့မြင်ရပါသည်ဘုရား”

လျှောက်တင်ချက်အဆုံး၌ အနော်ရထာမင်းစောသည် များစွာ သံဝေဂဖြစ်ကာ ညည်းတွားလေ၏။

“သင်တို့ ယခုမှသည် စကားကို ငါ့အား လျှောက်ကြ၏။ ငါ့နောက် တစ်ဆက်လွန်မှသော် မည်သူပင် မင်းပြုပြု ငါမဟူ၊ မေးပင်ပြုပြု၊ ဝက်ပင်ပြုပြု ငါ အရေးမထား၊ ယခုသော် ... ငါ့ စည်းစိမ်ကို လုလိမ့်မည်အထင်ဖြင့် များစွာသော သူငယ်တို့ကို ငါ သတ်မိလေပြီတကား”

ဤသံဝေဂသည် အနော်ရထာမင်းကြီးအား ထိတ်လန့်တုန်လှုပ် သွားစေလေ၏။

"ဇနကာကတဗဟာဏမေ
 ခုတိဗ္ဗိန္ဒြေဝေဝေဇကတောမိယ
 တိဗ္ဗိန္ဒြေဝေဝေဇကတောမိယ"

အနော်ရထာမင်း၏ ဘွဲ့တံဆိပ် ဆုတ်ခွတ်စာ

အနော်ရထာမင်း ပထမပြန်မာနိုင်ငံတော်ကို တည်ထောင်ပုံအဆင့်ဆင့်

ကျန်စစ်သားနှင့် ရာဇကုမာရ်တို့၏အကြောင်းကို ရေးသား
 ရာတွင် အဘိုးနှင့် ဖခင်တော်စပ်သော အနော်ရထာမင်းစောအကြောင်း
 ကို ချန်လှပ်ထားခဲ့၍ မဖြစ်ပေ။ ဆက်ခွယ်နေသောကြောင့် အနော်
 ရထာမင်းလက်ထက် ပထမပြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို ဘယ်ကဲ့သို့
 အဆင့်ဆင့် သိမ်းသွင်းတည်ထောင်ခဲ့ကြောင်း အကျဉ်းဖျ နှစ်ပြ
 လိုက်ပါမည်။

အနော်ရထာမင်း ၁၀၄၄ ခုနှစ်တွင် ပုဂံပြည်ထီးနန်းကို သိမ်း
 ခိုက်သောအချိန်တွင် ရှမ်း၊ မွန်၊ ရခိုင်စသော လူမျိုးတို့သည်
 ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်းနှင့် လွတ်လပ်စွာ တစ်သီးတခြား နေထိုင်လျက်

ရှိကြသည်။ အနော်ရထာမင်းပြုသော ပုဂံပြည်ကား ... ရောဝတီ မြစ်ဝှမ်းအလယ်ပိုင်းတွင် တည်ရှိ၍ အဆိုပါ မွန်၊ ဂွမ်း၊ ရခိုင် တိုင်းနိုင်ငံများက ဝိုင်းရံလျက်ရှိကြသည်။

အနော်ရထာသည် "စည်းလုံးခြင်းသည် ခွန်အားဖြစ်သည်" ဆိုသော စကားအတိုင်း၊ ဤသို့ အကွဲကွဲအပြားပြားဖြစ်လျက် နေသော တိုင်းငယ်ပြည်ငယ်တို့ကို သိမ်းသွင်းပြီး၊ ခွန်အားတောင့် တင်း၍ အခြားနိုင်ငံတို့က လေးစားခန့်ညားရသော မြန်မာနိုင်ငံ တော်ကြီးကို တည်ထောင်ရန် အကြံရှိလေသည်။

ထိုအခါ တိုင်းငယ်၊ ပြည်ငယ်များကို သိမ်းသွင်းပြီး မြန်မာ နိုင်ငံတော်ကြီးကို တစ်လုံးတစ်စည်းတည်းဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရာ၌ မိမိနိုင်ငံက စစ်သည်အင်အားတောင့်တင်းမှ အောင်မြင်လိမ့်မည် ဖြစ်သည်။

စစ်သည်အင်အားတောင့်တင်းမှုတွင် အရေးကြီးသောအချက်မှာ စစ်သည်တော်တို့အား လုံလောက်သော ဂိက္ခာများကို ထောက်ပံ့ နိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဂိက္ခာလုံလောက်ရန်မှာ နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေး ခိုင်ခံ့မှုသာ ဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် အနော်ရထာမင်းသည် စီးပွားရေး ကို ။ ရှေ့လျက် ဆည်မြောင်း၊ ကန်ချောင်းတို့ကို ပြုစုတည်ဆောက် ၏။ ယင်းနောက် ၁၀၀၀ ပြု၊ ၅၀၀ ပြုစသော မြို့ရွာများကို စီမံ

တည်ထောင်စေခြင်းအားဖြင့် စစ်သည်စုစောင်းရေးတွင် လွယ်ကူစေ သည်။

ထို့အပြင် သူရသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော လူစွမ်းကောင်းများ ကိုလည်း မွေးမြူထားရှိ၏။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်စရာရှိသည့် ကိစ္စ များကို ဆောင်ရွက်ပြီး အဆင်သင့်ရှိသောအခါ နယ်ချဲ့စစ်ပွဲများကို စတင်တိုက်ခိုက်တော့လေသည်။

ပဲခူး၊ သထုံနှင့် ရခိုင်တို့ကို သိမ်းသွင်းခြင်း

သက္ကရာဇ် ၁၀၅၇ ခုနှစ်တွင် ရှေးဦးစွာ ပိဋကတ်တော်ကို အကြောင်းပြု၍ မွန်တို့၏ မင်းနေပြည်တော် သထုံမြို့ကို ချီတက် တိုက်ခိုက်ရာ အောင်မြင်လေသဖြင့် မွန်တို့ အနော်ရထာလက် အောက်သို့ ရောက်ရတော့သည်။ သထုံကို ချီတက်ရာတွင် ဥဿာ ပဲခူးမှာ စစ်ချီရာလမ်းကြောင်းတွင် ကျရောက်နေသောကြောင့် ပဲခူး ကိုပါ တိုက်ခိုက်သိမ်းယူခဲ့သည်။

ဥဿာပဲခူးသို့ ဌမ်းစစ်သည်များ လာရောက်တိုက်ခိုက်သော ကြောင့် ဥဿာမင်းက အနော်ရထာထံ စစ်ကူတောင်းသည်ဆိုရာ၌ လက်အောက်ခံမင်းအနေဖြင့် အကူအညီတောင်းခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။ မွန်တို့နိုင် ငံ သထုံ၊ ပဲခူးတို့ကို သွတ်သွင်းပြီးနောက် မင်းဘူး၊ ဝဲ

မြို့များမှ အနီးတောင်ကျော်လမ်းကိုပြတ်ပြီး ရုခိုင်ပြည်မြောက်ပိုင်းသို့ ချီတက်ခဲ့သည်။ စစ်တွေရှိ ပြင်စာအရပ်တွင် ရုခိုင်မင်းမှ အညံ့ခံလေ သဖြင့် ရုခိုင်ပြည်မြောက်ပိုင်း တစ်ခုလုံးကို ရလေသည်။

ထို့နောက် အနော်ရထာမင်းသည် တိုင်းခမ်းလှည့်လည်လေရာ ရှမ်းပြည်နယ်ထိတိုင်ရောက်၍ ရှမ်းစော်ဘွားများက အလိုအလျောက် ခိုဝင်လာကြပြန်သည်။ ရှမ်းပြည်မှ ဆက်လက်၍ ယူနန်နယ် (နန်ချောင်)တာလီပူမြို့သို့ ချီတက်ရာ၊ ယူနန်မင်း "ဥတည်"က ကောင်းမွန်စွာ ဧည့်ခံပြုရ၍ ပြုဆင်းတုတစ်ဆူပင် ကိုးကွယ်ရန် ပေးလိုက်သည်။ နန်ချောင်မှအပြန် မောရှမ်း(မိုးကောင်း)သို့ဝင်ပြီး ရှမ်းစော်ဘွားတို့၏ အဖူးအမြော်ကို ခံတော်မူလေ၏။ မောစော်ဘွားက သမီးတော် "စောမွန်လှ"ကို ဆက်သလိုက်သည်။

ထို့နောက် အနော်ရထာမင်းသည် ဇင်းမယ်ကို ဆက်လက် သိမ်းယူပြန်၏။ ထိုမှတစ်ဆင့်၊ ယိုးဒယားနယ်၊ ကမ္ဘောဒီးယားနယ် စသော အရှေ့တောင်ရှိ နယ်များကို သိမ်းယူသည်။ ယိုးဒယား ရာဇဝင်၌ ကိုချင်ချိုင်းနားပြည်အထိ အနော်ရထာမင်းစော ချီတက် တိုက်ခိုက်ကြောင်း ပါရှိသည်။

ထို့အပြင် ... ဘင်္ဂလားနယ်၊ စစ်တကောင်းမြို့သို့လည်း အနော်ရထာမင်း ရောက်ခဲ့သည်။ ဝေသာလီမင်းသမီး ပဉ္စကလျာဏီ

အား ဆက်သခံရခြင်းကိုထောက်၍ ဘင်္ဂလားအရှေ့ပိုင်းထိ အနော် ရထာမင်း၏ တန်ခိုးဩဇာလွှမ်းမိုးကြောင်း သိရသည်။ ထို့ကြောင့် အနော်ရထာမင်းနှင့် ဝေသာလီမင်းသမီး ပဉ္စကလျာဏီကိုမှ ဖွားမြင် သော ကျန်စစ်သားသည် အဇာတ်မြစ်၊ အပိဇာတ်မြစ်ကို ကြည့်ခြင်း အားဖြင့် လူမျိုးခြားသွေးပါကြောင်း ငြင်း၍မရပေ။

ဤသို့ဖြင့် ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို တည်ထောင်ရာ၌ အနော် ရထာမင်းသည် ရုခိုင်နယ်အောက်ပိုင်းကို ချွန်လှုပ်၍ မြန်မာနိုင်ငံတော် အတွင်းရှိ တိုင်းငယ်၊ ပြည်ငယ်အားလုံးကို သိမ်းသွင်းပြီး မိမိ၏ ဘုန်းတန်ခိုးဩဇာအာဏာသည် ဇင်းမယ်၊ ယိုးဒယား၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ ကိုချင်ချိုင်းနားစသော နယ်များသို့လည်းကောင်း၊ မလေးကျွန်းဆွယ် မြောက်ပိုင်း၊ တနင်္သာရီ၊ ထားဝယ်၊ မြိတ်နယ်များတိုင်အောင် ပျံ့နှံ့ခဲ့သည်။

သထုံပြည်သည် မွန်လူမျိုးတို့၏ အချက်အချာမြို့ မွန်မင်းများ ဝံ့ရာမြို့တော်လည်းဖြစ်သည်။ အနော်ရထာသည် သထုံမြို့ကို မင်းနှင့် တကွ သိမ်းယူရရှိသောအခါ မွန်လူမျိုးအားလုံးသည် အနော်ရထာ၏ လက်အောက်ခံဖြစ်လာတော့သည်။ မကျိုးမနွံသေးသော တိုင်းငယ် ပြည်ငယ်များမှ မင်းများသည်လည်း အနော်ရထာအား ကျိုးစွဲလာ ရကာ အနော်ရထာလက်အောက်သို့ ခိုဝင်လာကြကုန်၏။

ဤသို့ တိုင်းငယ်၊ ပြည်ငယ်များ ဝင်ရောက်ခိုလှုံလာကြသဖြင့် လူအင်အား၊ စစ်သည်အင်အား တောင့်တင်းလာသောကြောင့် ရှမ်းပြည်၊ ရခိုင်ပြည်စသည်တို့ကို သို့တက်တိုက်ခိုက်နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ အနော်ရထာမင်း၏ ပိုင်နက်နယ်ပယ်များ ကျယ်ဝန်းလာသဖြင့် တန်ခိုးအာဏာကြွလာမှာ ကြီးမားလွှမ်းမိုးလာလေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာထွန်းကားလာသောပူဂဲ

အနော်ရထာသည် သထုံပြည်မှ ပိဋကတ်တော်များ ရရှိလာ သဖြင့် ရှင်အရဟံ၏ဆန္ဒ ပြည့်စုံကာ၊ ပုဂံပြည်၌ ကောင်းစွာ သာသနာပြုနိုင်လေသည်။ သထုံပြည်မှ ကျမ်းဂန်တတ်မြောက်သော ရဟန်းတော်များလည်း ပါလာသောကြောင့် သာသနာပြုကိစ္စတွင် ရှင်အရဟံအား များစွာ ကူညီကြသဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးသည် ပုဂံပြည်တွင် အထူးတိုးတက်ထွန်းကားလာတော့သည်။

များမကြာမီ ... အရည်းကြီးတို့၏ မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်ပြီးလျှင် ဟိနယာနထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာစစ်စစ် ထွန်းကားလာပြီးသော် အရှေ့တစ်လွှားတွင် ပုဂံပြည်သည် ဗုဒ္ဓ ဘာသာ၏ ဗဟိုအချက်အချာမြို့ကြီး ဖြစ်လာတော့သည်။

ရှေးအခါက အရည်းကြီးတို့ ဩဇာလွှမ်းမိုးသော မော်ကာလ

တွင် ပုဂံပြည်သူပြည်သားတို့သည် တရားအမှန်ကို မရရှိနိုင်ကြ သောကြောင့် အကျင့်သီလမရဘဲ၊ ရုန်းရင်းကြမ်းတမ်းသော စိတ် သဘောရှိကြ၏။ အနော်ရထာမင်း သထုံပြည်ကို စစ်နိုင်ပြီးနောက်ပိုင်း ၌ပူကား ... ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ တရားအစစ်အမှန်ကို ရရှိပြီး ရဟန်း တော်များ၏ အဆုံးအမကို ခံယူကြသောကြောင့် စိတ်နှလုံးသိမ်မွေ့ နူးညံ့လာကြတော့သည်။

အရည်းကြီးတို့၏ မှားသောအယူဝါဒကို စွန့်ပယ်လိုက်ကြ သဖြင့် သေရည်သေရက် သောက်စားပူးယစ်ခြင်း၊ ကြက်ငှက်တို့ကို သတ်ဖြတ် ယစ်ပူဇော်ခြင်း စသော ပစ္စယ်ရာသည့် အကျင့်အကြံ အပြုအမူများ ပပျောက်ပြီးလျှင် ဘာသာတရား၌ စိတ်ဝင်စားကာ တရားအားထုတ်ခြင်း၊ ကျောင်းကန်ဘုရားများ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း ခြင်း၊ အလှူဒါနပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း စသော ကောင်းမှုတုသိုလ် များကို ပြုလုပ်ကြလေသည်။

သထုံပြည်မှ ကျမ်းတတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရှင်၊ လူ၊ ရဟန်းများစွာ ပါလာလေသဖြင့် ပုဂံပြည်တွင် စာပေလိုက်စားကြကုန်၏။ ရှေးက ကျမ်းဂန်များကို သင်္သကရိုဏ်ဘာသာနှင့် ရေးထားသည်ကို ပါဠိ ဘာသာဖြင့် ပြန်လည်ရေးသားကြသည်။ ပုဂံပြည်သူပြည်သား တို့သည် စာပေဝါသနာ ပါလာပြီး စာပေကို လေ့လာဆည်းပူး

ကြသည်။ အများအားဖြင့် ပါဠိဘာသာဖြင့် ကျမ်းပြုကြသည်ကို တွေ့လာရသည်။ မြန်မာစာကိုလည်း ရေးသားစပြုလာပြီး မြန်မာဘာသာသက်သက်နှင့်လည်း ဘွဲ့လက်များကို စိကုံးရေးသားလာကြသည်။

နက္ခတ်၊ ဗေဒင်၊ အက္ခိရတ် စသော လောကီအတတ်ပညာများကိုလည်း လေ့လာဆည်းပူးလာကြသည်။ သထုံမှ ပုဂံသို့ ခေါ်ဆောင်လာသော သုံ့ပန်းတို့အထဲတွင် ပန်းချီ၊ ပန်းပဲ၊ ပန်းပု၊ ပန်းရံတတ်သူ လက်မှုပညာသည်များ ပါလာကြသည်။ နောက်ကာလတွင် ပုဂံကောင်းစားသော ခေတ်အတွင်း အိန္ဒိယ၊ သီဟိုဠ် စသော နိုင်ငံများမှ လက်မှုပညာသည်များ အကူအညီဖြင့် အံ့ဩလောက်အောင် လှပတင့်တယ်၊ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော ဘုရား၊ ပုထိုး၊ လိုဏ်ဂူ၊ စေတီတော်ကြီးများကို ပန်းချီ၊ ပန်းပုတို့ဖြင့် ပွမ်းမံခြယ်လှယ်ကာ တည်ဆောက်ခဲ့ကြလေ၏။

ဤကား အနော်ရထာမင်း သထုံကို တိုက်မှိုက်အောင်မြင်ခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးတို့ဖြစ်သည်။

အင်အားတောင့်တင်းလာသော မြန်မာ့ဓမ္မ

ပုဂံပြည်ကို တည်ထောင်ကာစမှ မြန်မာမင်းများသည် တန်ခိုးဩဇာများစွာ မရှိဘဲ ပုဂံပြည်သူပြည်သားများသည် ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်းလည်း မမြင့်မားသေးပေ။ သို့သော် နှစ်ပေါင်းများစွာ ပျူလူမျိုးတို့နှင့် ရောနှောနေထိုင်ရင်း ပျူတို့ထံမှ ယဉ်ကျေးမှုများ ရရှိခဲ့သည်။ ထို့နောက် မြန်မာတို့သည် ပျူတို့နှင့် သွေးနှောကာ ပျူလူမျိုးတို့ တပြည်းပြည်း ကွယ်ပျောက်သွားပြီး မြန်မာများသာ ကျန်ရစ်၏။

အနော်ရထာမင်း နန်းတက်စအချိန်ကာလ၌ပူကား ပျူနှင့် မြန်မာတို့ လူမျိုးနှစ်မျိုး မခွဲခြားဘဲ မြန်မာလူမျိုးတစ်မျိုးတည်း ဖြစ်လာသဖြင့် မြန်မာတို့လူဦးရေများပြားလာပြီး အင်အားတောင့်တင်းလာလေသည်။

ဦးကြည် ရာဇဝင်ကထိတ၊ ပညာရေးပတာဌာန ရေးသားခဲ့သော မြန်မာရာဇဝင် သိအပ်ဥယ်ရာအခြာဖြာ၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊

ရှေးကမြန်မာတို့သည် မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းနှင့် အထက်ပိုင်းတွင် အနံ့အပြား နေထိုင်ကြ၏။ ကျောက်ဆည်၊ မြင်းခြံ၊ ပုဂံ၊ တောင်တွင်းကြီး၊ ပုံရွာ၊ ရွှေဘို စသောနယ်များတွင် တစ်သီးတခြား နေထိုင်ကြသည်။ ပုဂံတွင် အုပ်စိုးသော ပုဂံမင်းတို့သည် ပုဂံ

ပတ်ဝန်းကျင်၌ နေထိုင်သော မြန်မာများအပေါ်၌သာ ဩဇာရှိ၍ အခြားဒေသများ၌ နေထိုင်သောမြန်မာများအပေါ်တွင် ဩဇာရှိပုံ မရချေ။

အခြားဒေသများတွင် နေထိုင်ကြသော မြန်မာတို့သည် သူတို့၏ အကြီးအကဲများကိုသာ လေးစားကြဟန်တူ၏။ ထို့ကြောင့် မြန်မာများသည် တစ်စည်းတစ်လုံးတည်း မဖြစ်ကြသေးပေ။

၁၀၄၄ ခုနှစ်၊ အနော်ရထာမင်းစော နန်းတက်သောအခါ တွင်ကား မြန်မာတို့သည် တစ်ကွဲတစ်ပြား နေထိုင်ကြသော်လည်း မြန်မာလူမျိုးဟူသော လူမျိုးစု စိတ်ဓာတ်ဖြစ်ပေါ်လာဟန်တူလေ၏။ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်တွင် နေထိုင်ကြသော မြန်မာအားလုံးကို တစ်စည်းတစ်လုံးတည်းဖြစ်အောင် လုပ်ပေးနိုင်သော ခေါင်းဆောင် ပေါ်ပေါက်လာမှုကား ... မြန်မာတို့ကို လွယ်ကူစွာ စည်းလုံးနိုင်သော အချိန်အခါဖြစ်သည်။

အနော်ရထာမင်းသည် ဘုန်းတန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံ၍ မြန်မာတို့ကို စည်းလုံးခေါင်းဆောင်နိုင်သော အရည်အချင်းရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အနော်ရထာမင်း နန်းတက်လာသောအခါ မြန်မာများကို စည်းလုံးနိုင်သောကြောင့် မြန်မာ့မြေသည် စည်းလုံးညီညွတ်မှု ရှိလာသည်။ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်သောမင်းသည် မည်မျှပင် အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံ

သော်လည်း ယင်းအား ကူညီမည့် အမှုထမ်းအရာထမ်းကောင်းများ မရှိလျှင် အုပ်ချုပ်ရေးတွင် မအောင်မြင်နိုင်ချေ။

အုပ်ချုပ်ရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေးများတွင် ကျွမ်းကျင်သော အရာထမ်း၊ အမှုထမ်း၊ မှူးမတ်သေနာပတိများသည် ဧကရာဇ်တို့၏ ဘုန်းတန်ခိုးတိုးတက်ကြီးပွားအောင် ဖွံ့တိုးပေးသောသူများ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရှင်ဘုရင်၏ သစ္စာတော်ကို စောင့်သိရှိသော အမှုထမ်းကောင်းများ ရရှိဖို့ လိုအပ်ပေသည်။

ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို တည်ထောင်ရာတွင် အနော်ရထာမင်း၌ လက်ရုံးသဖွယ် အားကိုးရသော သူရဲကောင်းအမှုထမ်းများ ရှိခဲ့သည်။ နိုင်ငံတည်ထောင်ရာ၌ စွမ်းရည်သတ္တိနှင့် ပြီးပြည့်စုံ၍ စစ်ရေးကျွမ်းကျင်သော သစ္စာရှိ သူရဲကောင်းများ လိုပေသည်။ အနော်ရထာသည် ထိုအရည်အချင်းများနှင့် ပြီးပြည့်စုံသော သူရဲကောင်းများကို လက်သစ်မွေးမြူထားသောကြောင့် သူ၏ တိုက်ပွဲများတွင် အောင်မြင်မှု ရရှိ၏။ ကျန်စစ်သား၊ ညောင်ဦးဖိ၊ ဝေထွေးရူ၊ ငလုံးလက်ဝယ်စသော လူစွမ်းကောင်း စစ်သူကြီးများသည် အနော်ရထာ၏ လက်ရုံးသဖွယ် အားကိုးရသော အမှုထမ်းကောင်းများ ဖြစ်ကြသည်။

မြန်မာ့သမိုင်းအစဉ်းကို ပြန်ကြည့်လျှင် မြန်မာလူမျိုးတို့

မြန်မာပြည်သို့ ဝင်မလာမီ နှစ်ပေါင်းများစွာမှစ၍ မွန်တို့သည် မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်းတွင် အခြေစိုက်ကာ ကိုယ့်မင်းကိုယ်ချင်းနှင့် နေခဲ့ကြသည်။ မွန်တို့ကား ... ယဉ်ကျေးမှုအရာ၌ မြန်မာတို့ထက် စောစွာရှိခဲ့ကြောင်း တွေ့နိုင်သည်။ မြန်မာတို့တွင် ဘုရင်မရှိသေးဘဲ အကြီးအကဲများ အုပ်ချုပ်နေသောအချိန်တွင် မွန်တို့သည် ဘုရင်၊ မြို့စား၊ ရွာစားများနှင့် အုပ်ချုပ်လျက် ရှိကြသည်။

သို့သော် မွန်လူမျိုးအားလုံးသည် ရှင်ဘုရင်တစ်ပါးတည်း၏ လက်အောက်ခံကျေးကျွန်များ မဟုတ်ချေ။ မွန်ဒေသတွင် တိုင်းငယ် ပြည်ငယ်များရှိ၍ မွန်ဘုရင်များသည် ထီးပိုင်နန်းပိုင် အုပ်စိုးကြ၏။ သထုံကို အုပ်စိုးသော မွန်မင်းရှိသကဲ့သို့ ဟံသာဝတီကို အုပ်စိုးသော မွန်မင်းလည်း ရှိခဲ့သည်။ အနော်ရထာမင်း ပုဂံပြည်တွင် မင်းဖြစ်စေ အချိန်၌ မွန်မင်းများသည် တစ်ပါးနှင့်တစ်ပါး မသင့်မြတ်ကြဘဲ စစ်မက်ပြုနေကြသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။

ဟံသာဝတီမွန်မင်းဖြစ်သော ဓမ္မစေတီရေးထိုးခဲ့သည့် ကလျာဏီ ကျောက်စာတွင် မွန်တို့ဒေသ၌ ပဋိပက္ခမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် သထုံပြည် ပျက်စီးရကြောင်း ရေးထိုးဖော်ပြထားသည်။ အနော်ရထာမင်း နန်းတက်သောအချိန်တွင် မွန်တို့သည် စည်းလုံးညီညွတ်မှု မရှိဘဲ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ကာ တစ်ကွဲ

တစ်ပြား ဖြစ်နေကြသောကြောင့် အင်အားနည်းလျက် ရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် အနော်ရထာခေါင်းဆောင်သော မြန်မာတို့သည် သထုံကို အောင်မြင်စွာ တိုက်ခိုက်သိမ်းယူနိုင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ မွန်နိုင်ငံတွင် သထုံသည် အင်အားအကြီးဆုံးဖြစ်၍ သထုံကို တိုက်ခိုက် အောင်မြင်လိုက်သည်နှင့် ကျန်သော မွန်ပြည်နယ် အသီးသီးတို့သည် အလိုအလျောက် မြန်မာတို့၏လက်အောက်သို့ ရောက်လာကြတော့သည်။ မွန်တို့အင်အားနှင့် မြန်မာတို့အင်အားကို စုပေါင်းပြီး မြန်မာပြည်ရှိ ကျန်ဒေသများကို တိုက်ခိုက်သိမ်းသွင်းရန် လွယ်ကူသွားလေ၏။

ဤသို့ဖြင့် အနော်ရထာမင်းစောသည် ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို အောင်မြင်စွာ စုစည်းတည်ထောင်နိုင်ခဲ့လေသည်။

တရားတော်နှင့် ဆန့်ကျင်သောတရားများ ဟောကြားလျက်ရှိကြသည်။

လူတစ်ယောက်သည် အပြစ်တစ်ခုကို ကျူးလွန်ခဲ့သော် သင့်လျော်သော ပရိတ်ကို ရွတ်ဖတ်လျှင် ထိုအပြစ်မှ လွတ်မြောက်၏ဟု ဟောကြား၏။ သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်သောသူပင်လျှင် သင့်လျော်သောပရိတ်ကို ရွတ်ဖတ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဏတိပါတကံမှ လွတ်မြောက်နိုင်၏ဟုသောတရားတို့ကို ဟောကြားခဲ့ကြသည်။ ထို့အပြင် အရည်းကြီးရဟန်းတို့သည် တပည့်များ မြောက်များစွာ မွေးမြူကာ သေရည်သောက်စားခြင်း၊ လက်ဝှေ့ထိုးခြင်း၊ မြင်းစီးခြင်းစသော ရဟန်းသိက္ခာနှင့် မညီသောအမှုများကို ပြုကြလေ၏။ ထိုအရည်းကြီးရဟန်းတို့၏ မဟုတ်၊ မတရား လွဲမှားသော ဝါဒများကြောင့် ပုဂံပြည်သူပြည်သားတို့သည် စာဂိတ္တုပျက်ပြားလျက် ရှိချေသည်။

ထိုအခြင်းအရာများကို သိရှိတော်မူသော ရှင်အရဟံသည် ပုဂံပြည်သူပြည်သားတို့အား တရားစစ်၊ တရားမှန်ကို ဟောကြားလိုသောဆန္ဒ ပြင်းပြတော်မူလေသဖြင့် ၁၀၅၆ ခုနှစ်တွင် ပုဂံပြည်သို့ သာသနာပြုရန် ကြွတော်မူလာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်၌ ပုဂံပြည်တွင် အနော်ရထာမင်း နန်းစံနေစဉ်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုမင်းသည် အရည်းကြီးရဟန်းတို့၏ အယူဝါဒ၊ အပြုအမူများကို စက်ဆုပ်လျက်ရှိသည်။ သို့သော်

ပုဂံပြည်၏အလင်းရောင်

“ဓမ္မဒဿီ” ဘွဲ့အမည်ရှိသော (ရှင်အရဟံ)သည် သထုံပြည်သား မွန်ရဟန်းတစ်ပါးဖြစ်သည်။ ပုဂံပြည်သို့ မရောက်မီ သထုံပြည်၌ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ ထိုအချိန်က မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်း မွန်တို့ဒေသတွင် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားလျက်ရှိသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းပညာရှိ၊ လူပညာရှိ စသည်တို့ ပေါများလေ၏။

ထိုစဉ်အခါက သထုံပြည်၌ ပိဋကတ်တော်အစုံ ၃၀ ပင် ရှိလေသည်။ မြန်မာပြည်အထက်ပိုင်းနှင့် အလယ်ပိုင်းတွင်ကား အရည်းကြီးတို့၏ မသန်ရှင်းသော ဗုဒ္ဓဘာသာပျက်တို့နှင့် နတ်၊ မြွေနဂါး စသည်တို့ကို ကိုးကွယ်နေဆဲဖြစ်သည်။ ပုဂံပြည်တွင် အရည်းကြီးရဟန်းတို့သည် အကျင့်သီလကင်းမဲ့ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာ

အရည်ကြီးရဟန်းတို့သည် ပုဂံပြည်သူပြည်သားများအပေါ်တွင် အလွန်ကြီးစွာရှိသောကြောင့် အနော်ရထာသည်လည်း ဘာမျှ မတတ် နိုင်သေးပေ။

ရှင်အရဟံ ပုဂံသို့ရောက်ပြီး များမကြာမီ၌ ... အနော်ရထာ မင်းကြီးအား ဗုဒ္ဓဘာသာတရား အစစ်အမှန်ကို ဟောကြားပြသ လေရာ နာကြားရသော မင်းကြီးသည် ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို အလွန် နှစ်သက်သွားလေသည်။ ရှင်အရဟံကိုလည်း အလွန်ကြည်ညိုသဖြင့် မင်း၏ဆရာအဖြစ်နှင့် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ထားလေသည်။ အနော် ရထာသည် ပုဂံပြည်သူပြည်သားတို့အား ဗုဒ္ဓဘာသာ အစစ်အမှန်ကို ကိုးကွယ်စေလိုသည်။

သို့သော်လည်း ပုဂံပြည်တွင် ပိဋကတ်တော် မရှိသည့်အတွက် သာသနာပြုလုပ်ငန်းတွင် အခက်အခဲများနှင့် ကြုံတွေ့နေရတော့၏။ ယင်းကြောင့် ၁၀၅၇ ခုနှစ်တွင် သထုံမှ ပိဋကတ်တော်များနှင့်အတူ ကျမ်းဂန်တတ် ပွန်ရဟန်းတော်များ ပုဂံသို့ ရောက်လာသောအခါ ရှင်အရဟံ၏ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကို များစွာအထောက်အကူ ဖြစ်ခဲ့သည်။ အနော်ရထာသည်လည်း တတ်ဘက်မှ အရည်ကြီးတို့ လွှမ်းမိုးမှုကို နည်းမျိုးစုံ တွန်းလှန်ချက်ခမ်းခဲ့ပြီး အရည်ကြီးဂိုဏ်းကို ပြိုခွဲခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာကို တစ်တိုင်းပြည်လုံး ကိုးကွယ်စေမှု ပြုခဲ့သည်။ ဤသည်၏နောက်ပိုင်း အရည်ကြီးဘာသာသည် ပုဂံပြည်၌ တဖြည်း ဖြည်း ပျောက်ကွယ်သွားပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားပြန့်ပွား လာလေတော့၏။ ပုဂံပြည်တွင် သာသနာထွန်းကား တိုးတက်၊ ခဝေည်လာသည်နှင့်အမျှ ကျောင်း၊ ကန်၊ ဘုရားများသည်လည်း တိုးပွားများပြားလာခဲ့သည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းများတွင် စာသင်ကြားခြင်း၊ သင်အံလှေကုန် ခြင်းကို ပြုလာကြသဖြင့် သာသနာတော်ကို အကြောင်းပြု၍ စာပေ အရေးအသားလည်း တိုးတက်လာသည်။ ကျမ်းဂန်တတ်မြောက်သူ များလည်း ပေါများလာခဲ့သည်။ သာသနာတော်ကို မေ့လျော့၍ မပြုမစုနေသော မင်းများကိုလည်း ရှင်အရဟံသည် ဆုံးမတော်မူ၍ သာသနာတော်ကို ပြုစုစေခဲ့သည်။ ရှင်အရဟံ၏ အားထုတ်မှုကြောင့် ပုဂံပြည်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာတို့၏ အချက်အချာဖြစ်လာပြီးလျှင် များစွာ သော စေတီ၊ ပုထိုးကျောင်းကန်များဖြင့် လှပတင့်တယ်လာ စေတော့သည်။

ထိုရှင်အရဟံကား ပုဂံပြည်ကို အလင်းရောင်ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့ သော ရဟန်းတစ်ပါးဖြစ်ပြီး အနော်ရထာမင်း၊ စောဘူးမင်း၊ ကျန်စစ် သားမင်းနှင့် အလောင်းစည်သူမင်းတို့ မင်း ၄ ဆက်တိုင်တိုင်

ပုဂံပြည်၌ သာသနာပြုခဲ့ပြီး အလောင်းစည်သူလက်ထက်တွင်
ဗိုလ်မှူးပုဂံပုခဲသည်။

အနော်ရထာမင်းကြီး၌ မိဖုရားကြီး ၄ ပါးသည် ထင်ရှား၏။

၁။ ပဉ္စကလျာဏီ = ဝေသာလီမင်း၏ သမီးပျို၊ ဗြာဟ္မဏ
မျိုးစွယ်

၂။ စောမွန်လှ = မိုးကောင်းတော်ဘွားသမီးပျို

၃။ မင်္ဂလာစန္ဒာ = ဥဿာပဲခူးမင်း၏ သမီးတော်

၄။ မဂ္ဂမဟေသီ = စောလူးမင်း၏မယ်တော်

ယင်းတို့အနက်မှ ဝေသာလီမင်း၏ သမီးပျို၊ ဗြာဟ္မဏမျိုးစွယ်
ပဉ္စကလျာဏီနှင့် ရရှိခဲ့သော ကျန်စစ်သားမင်းသည် ပုဂံပြည်နှင့်
မြန်မာ့ရှာဝေင်တွင် ဆက်လက်ထင်ရှား ကျော်စောခဲ့သည်။

အနော်ရထာမင်းစော၏ ဘဝအဆုံးသပ်

ပထမမြန်မာနိုင်ငံကို စုစည်းတည်ထောင်ပြီး ပုဂံတွင် ထေရ
ဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာတော် ပြန့်ပွားအောင် ပြုလုပ်ခဲ့သော အနော်ရထာ
မင်းကြီးသည် ပုဂံတစ်ဝိုက်၌ ဘုရား(၇)ဆူ တည်သွားခဲ့ကြောင်း
တွေ့ရသည်။ ထိုထိုသော ဘုရားတို့အနက် ပုဂံစွယ်တော်ရှင် ၄
ဆူမှာ ယခုတိုင် ကျော်ကြားဆဲ၊ ထင်ရှားဆဲဖြစ်သည်။

အနော်ရထာသည် ပုဂံပြည်ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်
တိုးတက်ပြန့်ပွား အခွန်ရှည်စွာ ရပ်တည်ရေးအတွက် တရုတ်
ပြည်တွင် ကိန်းဝပ်လျက်ရှိသော လက်ဝဲအထက် စွယ်တော်အား

ပင့်ဆောင်ရန် ကြိုးစားဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ တာရုတ်တို့ ပေးအပ်လိုက်သော မြဘုရားရုပ်ပွားဆင်းတုတော်ကိုသာ ပင့်ဆောင်၍ ပြန်ခဲ့ရချိန်မှစ၍ စိတ်နှလုံးမသာမယာ ရှိခဲ့သည်။ မင်းအနော်ရထာ၏ နှလုံးသားတွင်းဝယ် စွယ်တော်မြတ်တစ်ဆူကို မည်သည့်တိုင်းနိုင်ငံမှဖြစ်စေ၊ ရယူပင့်ဆောင်ပူဇော်လိုသော သန္တတို့စိတ် ရင့်သန်လျက် ရှိလေ၏။

သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင်လည်း စွယ်တော်မြတ်တစ်ဆူ ကိန်းဝပ် ပူဇော်ထားရှိသည်ဟု ကြားသိရသောအခါ သီဟိုဠ်မင်းဖြစ်သည့် ဓာတုသေနမင်းထံ သံတမန်တို့နှင့်တကွ လက်ဆောင်ပစ္စည်းများနှင့် အတူ စွယ်တော်ခေတ္တ ပင့်ဆောင်ယူရန် စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။ အနော်ရထာမင်း စေလွှတ်သော ပုဂံသံအဖွဲ့တို့ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ရောက်၍ ဓာတုသေနမင်းထံ ဝင်ရောက်ပြီး သဝဏ်လွှာနှင့်တကွ ပေးအပ်လိုက်သော ဆင်ဖြူတော်ကိုပါ ဆက်သလျက် လာရင်း အကြောင်းကို လျှောက်ထားကြသည်။

သီဟိုဠ်ဘုရင်လည်း အနော်ရထာမင်းကြီး၏ ဘုန်းလက်ရုန်းဖြင့် ပြည့်စုံသည့်အပြင် သာသနာတော် ရှင်သန်ပြန့်ပွားရေးအတွက် ဖြစ်သဖြင့် စွယ်တော်မြတ်အား သီဟိုဠ်မှ ပုဂံသို့ ပင့်ဆောင်ပူဇော်ခွင့် ပြုခဲ့သည်။ ဓာတုသေနမင်းကြီးကိုယ်တိုင် ရိုကျိုးစွာဖြင့် စွယ်တော်

ကျောင်းဆောင်မှ မြတ်စွယ်တော်အား မိမိဦးခေါင်းထက်ရှိ ရတနာ ပန်းတောင်းထဲ၌ ကိန်းဝပ်တည်ရှိသောအခါ သင်္ဘောဆိပ်သို့ ယူဆောင်လေ၏။ ရေဆိပ်သို့ ရောက်လျှင် မင်းကြီးသည် သင်္ဘော ရပ်တန့်ရာသို့ လည်ပင်းရေထိသည်အထိဆင်း၍ မြတ်စွယ်တော်အား ဝိုင်းဆောင်ပြီးနောက် ... သူကဲ့သို့ပင် ပုဂံပြည်ရှင်မင်းသည်လည်း စွယ်တော်မြတ်အား ကြိုဆိုပင့်ဆောင်ပါလေဟု မှာကြားလေ၏။

သံအဖွဲ့လည်း စွယ်တော်မြတ်ကို သင်္ဘောဖြင့် ပင့်ဆောင် လာပြီဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဓာတုသေနမင်း မိန့်မှာပုံ၊ ကြိုဆိုရန်တို့ကို အနော်ရထာမင်းကြီးထံ စာသဝဏ်လွှာ အလျှင်ကြိုလျက် ဝိုင်းဆောင် ခဲ့သည်။ အနော်ရထာမင်းကြီးလည်း ဝမ်းသာဝီတိဖြစ်လွန်း၍ စွယ်တော်မြတ်ကို ကြိုဆိုပင့်ဆောင်ရန် ရှင်အရဟံနှင့် ဆွေးနွေး စိစဉ်လေ၏။

စွယ်တော်မြတ် ပင့်ဆောင်လာသော သင်္ဘောပုဂံရှိရာ ဧရာဝတီ ဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်ကပ်ချိန်၌ အနော်ရထာမင်းကြီးသည် “ပုလဲပြုံး” အမည်ရှိသော ဆင်ဖြူတော်ပေါ်မှ ဆင်းသက်လျက် သင်္ဘောရှိရာသို့ လည်ပင်းရေအထိ ဆင်းပြီးသော်၊ ဦးခေါင်းထက်တွင် ရတနာ ပန်းတောင်းကိုရွက်၍ စွယ်တော်မြတ်အား ပင့်ဆောင်ကြိုဆိုလေ၏။ ကမ်းသို့ ရောက်သည်နှင့် ဆင်း၊ မြင်း၊ မှူးမတ်၊ ဗိုလ်ပါ၊ သူကြီး၊

ကလန်း၊ သူငွေ၊ သူကြွယ်၊ မင်းညီမင်းသားအပေါင်းတို့က အတီးအမှုတ်၊ အကအခုန်တို့ဖြင့် ပုဂံနန်းအရောက် ပင့်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

နန်းတော်သို့ ရောက်သည်နှင့် အသင့်ဆောက်လုပ်ထားသော နန်းရင်ပြင် မင်္ဂလာမြေ၌ ရတနာများစွာဖြင့် ဖွမ်းမံခြယ်လှယ်ထားသော ပြာသာဒ်ကျောင်းတော်ထက် ကိန်းဝပ်ဝပ်ပယ်စေလေ၏။ တစ်ဖန် ဖလ်ကျောင်းဆောင်ဖြင့် မိမိကျိန်းစက်ရာ ခေါင်းရင်းတွင်လည်း တင့်တယ်စွာ ကိန်းဝပ်ပူဇော်ထားရှိပြန်သည်။ ထိုအခါ ရှင်အရတံသည် အနော်ရထာမင်းကြီးအား ဤသို့ လျှောက်တင်လျက် ညွှန်ပြဆိုပတော်မူလေ၏။

“တကာမင်းမြတ်၊ စွယ်တော်မြတ်ကို နန်းတော်တွင် မိမိတစ်ဦးတည်း ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ကိုးကွယ်ပူဇော်ရုံမျှနှင့် အဘယ်မှာ သာသနာပြန့်ပွား စေစည်လာပါမည်နည်း။ သာသနာတော် ငါးထောင်တိုင်တိုင် ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့ ကိုးကွယ်စေခြင်းငှာ စေတီတည်သော် အကျိုးများစွာ ဖြစ်လတ္တံ့။”

ရှင်အရတံ၏ မိန့်တချက်အတိုင်း အနော်ရထာမင်းကြီးသည် နာယူတော်မူလျက် စေတီတော်များ တည်ထား၍ မြတ်စွယ်တော်ကို ဌာပနာရန်၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ သာသနာတော် ပြန့်ပွားတည်တံ့ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ ပြင်းပြသော

ဆန္ဒဖြင့် စွယ်တော် ၅-ဆူကို စေတီတို့၌ပွားလျက် တည်ထားတော်မူလေ၏။

မူလစွယ်တော်မြတ်အား ရှေ့စဉ်ဆုံစေတီတော်မြတ်တွင် ဌာပနာထားရှိသည်။ ဒုတိယစွယ်တော်ပွားတစ်ဆူကို ဇာန်ကြည့်တောင်ထိပ်တွင် စေတီတည်ထား ဌာပနာခဲ့ပြန်၏။ တတိယစွယ်တော်ပွားတစ်ဆူကိုမူ ... လောကနန္ဒာစေတီတော်၌ ဌာပနာထားရှိခဲ့သည်။ စတုတ္ထစွယ်တော်ပွားကိုမူ တရင်းတောင်ထိပ်တွင် စေတီတစ်ဆူ တည်ထားကာ ဌာပနာခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးသော ပဉ္စမမြောက်စွယ်တော်ပွားတစ်ဆူကို ကျောက်ဆည်နယ်မှ မြတ်တောင်ထိပ်မှာ စေတီတစ်ဆူ တည်ထား၍ ဌာပနာထားရှိခဲ့သည်။

အနော်ရထာမင်းသည် စည်းလုံးညီညွတ်မှုနှင့်အတူ ပုဂံပြည်ကို ဘာသာ၊ သာသနာပြန့်ပွားစေစည်ဖို့ရန် များစွာလုံးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ပြီး သက်တော် ၇၅ နှစ်အရွယ်၌ အနိစ္စရောက်ခဲ့သည်။ အနော်ရထာ၏ ဘဝဆည်းထား၊ ကံတော်ကုန်ချိန်ကို သမိုင်းဆရာများ အမျိုးမျိုး ရေးကြသကဲ့သို့၊ ပါးစပ်ရာဇဝင်များလည်း အမျိုးမျိုးပြောကြသည်။ မြန်မာရာဇဝင်အစောင်စောင်၊ သမိုင်းသုတေသီတို့၏ ဖော်ပြမှုအမျိုးမျိုးတို့မှ ယုတ္တိတန်သော၊ ဖြစ်စွယ်ရှိသော သာဓကတို့ကိုသာ အမှန်ယူဆလိုပေသည်။

အချို့တို့ကား ယုတ္တိမတန်သည့်အပြင် ခေတ်လွန်အယူအဆများ ပါဝင်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဒုက္ခာရိဆန်ဆန်၊ ပုံပြင်ဆန်ဆန်များလည်း တွေ့ရပေသေးသည်။ ယင်းတို့အထဲမှာမှ “သုသောဓိတမတာရာဇဝင်ကြီး” ဖော်ပြချက်ကိုသာ ကိုးကားယူပြုလျက် အနော်ရထာ၏ ဘဝနိဂုံးကို မည်သို့မည်ပုံ ချုပ်သိမ်းကြောင်း ဖော်ပြလိုပေသည်။

ကောဇာသက္ကရာဇ် ၄၀၁ ခုနှစ်တွင် အနော်ရထာမင်းကြီးသည် ညောင်ရွှေအင်းတံခံ၌ ပေါ်ရသတ်ဘုရားကိုတည်၍ အပြန်တွင် ဘုရားရှင်၏ မျက်ကွင်းတော်ဓာတ်ကို ဓမ္မာသောကမင်းကြီး တည်တော်မူသော မုတ္တောစေတီတော်သည် မျက်ပြား၍ တောချို၊ ရင်ဖုံးအုပ်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရလျှင် ... စေတီမှ ဥဒေါင်းပမာဏမျှ လောက်သော ရွှေယင်အယောင်ဆောင် ဖန်ဆင်း၍ တန်ခိုးတော်ပြုလျှင် မင်းကြီးလည်း ဝမ်းမြောက်စွာ ထပ်မံ တည်တော်မူလေ၏။ ထိုဘုရားကို ရွှေယင်မျှော်ဘုရားဟု သမုတ်တော်မူလေ၏။

ထိုမှ ပြန်ခဲ့သည်တွင် ဟိုင်းတက်မြို့သို့ ဝင်ပါတူ၍ တူးရှားဖြူတူးရှားညို၊ ပုဏ္ဏားရှိတို့ကဆိုလျှင် အနော်ရထာမင်းစောလည်း မြို့သို့ ဝင်တော်မူလေ၏။ ထိုမြို့တွင် စေတီတော်လည်း တည်တော်မူလေ၏။ ဘုရားလှတူ၍ သမုတ်လေသည်။ ကိုယ်လုပ်တော်တို့

ကလည်း ရင်လှူ၊ ခံနံ့ကျည်လှူ၊ ဘုရားဂူတို့ကို တည်ကြကုန်လေ၏။ အမတ် မြို့တည်မင်းရဲ စစ်ဆင်သေ၍ နတ်မြစ်သည်ကိုလည်း “မင်းရဲဂူ”ဟု သမုတ်၍ တည်သည်။ မြို့၏မြောက်ဘက်တွင်လည်း နတ်ကွန်းဆောက်၍ မြို့သူမြို့သားတို့ ကိုးကွယ်ရသည်။

နယ်တွင်းဝင်ရွာပေါင်း ၂၀၊ မြေတိုင်းအယောက် ၂၀ ကိုလည်း ခန့်ထားတော်မူသည်။ ထိုမှတစ်ပါး မြန်မာပြည်အားလုံး၌ ဆည်မြောင်း၊ ကန်ချောင်းမြစ်ကောင်းသောအရာကိုလည်း ဆည်မြောင်းကန်ချောင်း မြစ်စေ၏။ တောင်ဘက် လယ်တွင်းသို့ ရောက်တော်မူသောအခါ “သာလျောင်းတောင်” ထက်သို့ တက်၍ ကြည့်သော် ကရွတ်တောင်က ကျသောရေကို အတန်တန်ဆည်၍ လယ်သောက်ကန် လုပ်ရာသည်ရှိသော် သာသနာတော် ငါးထောင်ပတ်လုံး ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ စီးပွားများလတ္တံ့သည်ကို မြင်တော်မူ၍ ပန်းယောင်မြစ်မှာလည်း ကင်းတားတစ်ဆည်၊ နိုင်းသဉ့်တစ်ဆည်၊ မြောင်းပြာတစ်ဆည်၊ ဂူမည်းတစ်ဆည်၊ ထိုလေးဆည်ကို စစ်သည်အများ၊ ပြည်သူအများနှင့်တကွ ဆည်တော်မူ၏။

အနော်ရထာမင်း ပြုစုတော်မူသော လယ်တွင်း ၁၁ ရွာမှာ ဝင်လယ်၊ မြစ်မနား၊ မြစ်သာ၊ မြင်းခုံတိုင်း၊ ယမုံ၊ ပနံ၊ မက္ခရာ၊ တပြက်သာ၊ သင်တောင်း၊ တပုတ်ဆို၊ ခံလူး စသည်တို့ဖြစ်သည်။

ဤသို့သော ဆည်မြောင်း၊ ကန်ချောင်းတို့ကို ပြုစုတော်မူပြီးမှ
 “ငါသည် ပုဂံရာမ၌ မင်းတစ်ကြိမ်ဖြစ်သောအခါ ပေစေ
 ပေါက်စေသော” ဟူ၍ ဂုဏ်ခံ၊ ဘုရားတို့ကို တိုင်တည်၍ “ပြက်”
 တောင်ခြေတွင် ပေပိုက်တော်မူ၏။ တစ်နေ့သောအခါ အနော်ရထာ
 မင်းကြီး စံနေတော်မူသော ယာယီတံနန်းအောက်တွင် ဖားငယ်
 တစ်ကောင်သည် အဆက်မပြတ် အော်လေ၏။ အနော်ရထာမင်း
 လည်း ထိုဖားငယ်အော်ရခြင်းအကြောင်းကို ဟူးရားပြု၊ ဟူးရားညို
 နှင့် ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မေးလေသော် ...

“အရှင်မင်းကြီး၊ ဤဖားကား ဖားမတည်း။ သူ၏ ချစ်လှ
 စွာသော ဖားပိုသေသဖြင့် လင်ကောင်ကို ကျောထက်ပိုး၍ ပိုနေခြင်း၊
 အော်နေခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်”

“ဤအတိတ်နိမိတ်ကား အကောင်းလော ... အဆိုးလော”
 ထိုအမေးအား ဟူးရားတို့သည် မှန်စွာကို လျှောက်တင်ကြ
 လေ၏။

“ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်သောအရှင်သည် အရိမ္မာ၊ ပုဂံရာမ
 နေပြည်တော်သို့ မရောက်မဝင်ခင်၊ ရန်သူ့လက်တွင် အပျက်မြင်
 ပါသည်ဘုရား၊ နတ်ပြည်စံတော်မူရပါလိမ့်မည်”

ဤသို့ လျှောက်တင်ချက်ကို အနော်ရထာမင်းသည် မနှစ်သက်၊

ယုံတော်လည်း မပူချေ။ ငါ့ကဲ့သို့သော ဘုန်းလက်ရုံးနှင့် ပြီးပြည့်စုံ
 သောမင်းအား၊ ဤစကားကို လျှောက်တင်စုံသလောဟု ကြီးစွာ
 ဒေါသဖြစ်လေ၏။ ထို့ကြောင့် သင်းတို့ပြောသည့်အတိုင်း ဟုတ်၊
 မဟုတ် အော်နေသော ဖားမငယ်ကို ရှာကြရန် မင်းချင်းတို့အား
 မိန့်လေ၏။ မင်းချင်းတို့လည်း မြေကျစ်စာတို့ကို လှန်လှော၍
 တရစပ် အော်ပြည်နေသော ဖားမကို ရှာဖွေကြရာ အကယ်ပင်
 လင်သေဖားပိုကို ကျော၌ပိုး၍ တကွပ်ကွပ် အော်ပြည်နေသော
 ဖားမငယ်ကို တွေ့မြင်ရလေ၏။

အနော်ရထာသည် မင်းတို့၏မာန်ဖြင့် အပျက်တော်မပြေခဲ့ရာ
 ကား ဟူးရားပြု၊ ဟူးရားညိုတို့နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ပညာရှိတို့အား
 သံခြေကျင်း ခတ်ပြီးလျှင် နောင်အိမ်၌ ထားလေ၏။ ထို့နောက်
 စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ ဆက်ပြီးတော် “သန်မြင်စွာ”ကို စီးတော်မူ၍
 အမတ်တို့ ဝန်းရံလျက် နေပြည်တော်ပုဂံရာမသို့ ပြန်တော်မူ၏။
 ပုဂံရာမသို့ ရောက်တော်မူ၍ သရပါတံခါးအဝင်တွင် မင်း
 တစ်ယောက်က ဤသို့ နားတော်လျှောက်လာလေ၏။

အရှင်မင်းကြီး၊ အောင်သာ၊ မြစ်ခြေတူသောအရှင်၌ တွေ့နိုင်သ
 အမည်ရှိသော ကျွဲငိုင်းတစ်ကောင်သည် လူသူမသွားနိုင်အောင် ခြေ
 နှောင့်ယှက်လျက် ရှိပါသည်။

မင်းကြီးလည်း ပြုတော်မူဖူးသော ကုသိုလ်ကံသည် အပြီးသို့ ရောက်ပြီဖြစ်၍ သရုပ်တံခါးသို့ ဆင်တော်လက်ယာလက်တစ်ဖက်ပင် ဝင်ပြီးမှ-

“ထိုကျွဲရိုင်းကို ငါ့ဆင်နှင့် တိုက်သတ်တော်မူအံ့” ဟု ကြိုမ်းငါး ပြီးသော် အလုံးအရင်းနှင့်တကွ နန်းတော်သို့ မဝင်ဘဲ ပြန်လှည့် တော်မူ၍ ဖြစ်ခြေ၊ အောင်သာသို့ ချီတော်မူလေ၏။ ရောက်သော် ကျွဲရိုင်းကို မြင်တော်မူ၍ စီးတော်ဆင် သန်မြင်စွာကို ချွန်းပွင့်တော် မူလေ၏။ ထိုကျွဲရိုင်းကား ပကတိကျွဲရိုင်းမဟုတ်။ ရှေးကပြုခဲ့ ဖူးသော အကုသိုလ်ကံကြောင့်ဖြစ်သော ကျွဲဖြစ်သောကြောင့် ဆင် တော်ထက်သို့ပင် လှမ်းခတ်လိုက်လေရာ အနော်ရထာမင်း၏ ရင်ဝသို့ ခတ်မိသဖြင့် အနိစ္စရောက်တော်မူလေ၏။

နောက်တော်တွင်ပါသော ခဲမက်ဗိုလ်ပါတို့လည်း ကျွဲခတ် သောကြောင့် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြင့် ပရမ်းပတာ ပြိုကွဲသွားကြကုန် လေ၏။ ထိုကျွဲရိုင်းကား ... ရှေးဘဝ၌ ရန်သူဖြစ်သော သူ တစ်ယောက်သည် ထိန်ပင်စောင့်နတ်ဖြစ်၍ ထိန်ပင်တွင် နေနှင့် သည်ကို အနော်ရထာမင်းစော တရုတ်ပြည်သို့ ချီတက်တော်မူသော အခါ ထိုထိန်ပင်သို့ ရောက်တော်မူ၍ “ငါသို့သော မင်းလာသည် ကို ထိန်ပင်စောင့်နတ်သည် ထိန်ပင်ကမဆင်း၊ ကိုယ်ထင်ပြု၍

နေသည်။ နေစရာလော”

မိမိလက်မှ အဂ္ဂိန္ဒြာမာကြိမ်လုံးကို ကျန်စစ်သားမင်းအားပေး၍ ကြိမ်ဒဏ်ရိုက်စေ၏။ ထိုနတ်လည်း သကြားမင်းဆက်သံသော အဂ္ဂိန္ဒြာမာကြိမ်ဒဏ်ကို မိမိတန်ဖိုးဖြင့် မကာကွယ်နိုင်ရာကား ထိန်ပင်မှ ဆင်းပြေးရလေ၏။ ထိုနေ့မှစ၍ အနော်ရထာမင်း စီးပွားမဲ့ရန် ကိုသာ ကြံစည်တော့၏။ ကုသိုလ်ကံအားကြီးသောအခါ မကြံနိုင် သော်လည်း အကုသိုလ်ကံ အခွင့်ရသောအခါ၌ ကြံနိုင်လေသဖြင့် ယခုကဲ့သို့ အနိစ္စရောက်ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အနော်ရထာမင်းစောကား အိမ်နိမ့်စံ ၃၃ နှစ်၊ နန်းစံသက် ၆၂ နှစ်၊ သက်တော် ၇၅ နှစ်တွင် အနိစ္စရောက်ရှာလေသတည်း။

အနော်ရထာ တံတော်ရာ၊ ဖားလင်ကောင်ပိုးတွေ့သောနေရာ၌ တည်ထား
သော "ဖားလင်ကောင်ပိုး" ဘုရားစေတီ။ (၁၂၅၉ ခု၊ ပြာသို လတွင်ရှိက်သော
ဓာတ်ပုံ၊ ဌရွာရန် ငြိမ်းဆင်ထား၍ အထက်ပိုင်း ကောင်းစွာမပေါ်ပါ။)

စဉ့်ကိုင်မြောက်နား၊ ဆီးတောကျောင်းအတွင်း၌ရှိသည်။ ဟောပြော ထားရာ
အရပ် "ပုဏ္ဏားပညာရှိတို့ကို မှန်လွှင့် သတ်ပည်ဟု ခြံနှင့် လှောင်ထားရာအရပ်"
ပုဏ္ဏားမြို့ရွာမှာ ဘုရားအနောက်နားတွင် ရှိသည်။ ယခုတိုင် ပုဏ္ဏားအများ
နေကြသည်။

နောက်ဟောပြောချက်နှင့် ပုဏ္ဏားအများ အသက်လွတ်သောအခါ အထိမ်း
အမှတ်ပြု၍တည်သော သက်လွတ်ဘုရားမှာ စဉ့်ကိုင်အနောက်နားတွင်ရှိသည်။

ချစ်ကံခေသေ ပဉ္စကလျာဏီမင်းသမီး

ကျွန်စစ်သား၏မယ်တော်ဖြစ်သော ပဉ္စကလျာဏီမင်းသမီး
ချစ်ကံခေသူဟု ဆိုရပေမည်။ အနော်ရထာမင်းစော နန်းတက်၍
သေသာလီပြည်မှ ဆက်သသော ပဉ္စကလျာဏီတို့၏ အချစ်ဓာတ်လမ်း
တို့ ရာဇဝင်တို့၌ စိတ်ဝင်စားဖွယ် တွေ့ရသည်။

အနော်ရထာမင်း နန်းတက်စဉ် ...

"စောလူးမယ်တော်မိဖုရားမှတစ်ပါး၊ ငါနှင့်ထိုက်တန်သော
မင်းသမီးကို ဇမ္ဗူဒီပါမြေအပြင်ဝယ်ရှာ၍ ဆက်သကြလော့"

ဤသို့ မိန့်တော်မူလျက် အမတ်ကြီးရာဇတမန်ကို လက်ထောက်
ပုဏ္ဏား လှသူလက်နက်အများဖြင့် ရပ်ရှစ်ခွင်သို့ စေလွှတ်ရာမှစ၍
ပေး၏။ အမတ်ကြီးရာဇတမန်သည်လည်း မင်းကြီးနှင့်ထိုက်တန်

သူကို မေးမြန်းစုံစမ်း၍ ရှာလေသော် ... ဝေသာလီပြည်ရှင်
 မင်းကြီး၏ သမီးတော်ပဉ္စကလျာဏီ၏ ဂုဏ်သတင်းကျော်စောခြင်းကို
 ကြားသိရလေ၏။ ထို့ကြောင့် ဝေသာလီပြည်သို့သွား၍ လက်ဆောင်
 လက်နက်အများ ဆက်သပြီးသော် “ပေါက္ကံရာမပြည်ကြီးကို အစိုး
 ရသော အနော်ရထာမင်းစောတွင် မိဖုရားမရှိ၍ ပဉ္စကလျာဏီ
 မင်းသမီးကို တောင်းရန်လာသည်” ဟု လျှောက်လေ၏။

ဝေသာလီမင်းလည်း အနော်ရထာမင်းစော ပန်ကြားလာသည်
 ဖြစ်၍ မပေးဘဲမနောသာသဖြင့် အခြွေအရုံ၊ ကိုယ်လုပ်မောင်းမ
 ရှစ်ကျိပ်နှင့်တကွ သမီးတော်ကို ဝေါတွင် တင်ပေးလိုက်လေ၏။
 အမတ်ရာဇဇာမန်လည်း ပဉ္စကလျာဏီမင်းသမီးအား အထိန်းအတုပ်
 တို့နှင့်တကွ ပေါက္ကံရာမသို့ ဆောင်ယူခဲ့လေသည်။ ထိုမင်းသမီး၏
 အဆင်းသည်ကား အမြစ်ခြောက်ပါးလွတ်ကင်း၍ ကောင်းခြင်း
 သီပါးနှင့်လည်း ပြည့်စုံလေ၏။

အသားအရေမှာ ဝင်းဝါ၍ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ရှိလျက် နူးညံ့
 သိပ်မွေ့လေ၏။ အမတ်ရာဇဇာမန်သည်လည်း ပဉ္စကလျာဏီမင်းသမီး
 ကို မြင်ပါများသော် မစောင့်ထိန်းနိုင်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တစ်နေ့
 သ၌ ရောနှောထိကြလေ၏။ အမတ်ရာဇဇာမန်ကား ဤသို့ ကြံလေ၏။
 ဤအခြွေအရုံအပေါင်းနှင့်တကွ ပေါက္ကံရာမသို့ ရောက်သည်ရှိသော်

မင်းကြီးထံသို့ သူနှင့်ပဉ္စကလျာဏီတို့ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုကို လျှောက်
 တင်သံဖြင့် မင်းကြီးကြားလတ်သော် ငါ၏ပျက်စီးခြင်းသည် အဆုံး
 ရှိပြီ။

ထို့ကြောင့် မင်းသမီးနှင့်အတူ ပါလာသော အခြွေအရုံတို့ကို
 တစ်မြို့တစ်ယောက် တစ်ရွာတစ်ယောက် အစဉ်အတိုင်း ထားခဲ့၍
 ဆာခဲ့လေရာ ချောဝတီသို့ ဆိုက်ရောက်လေ၏။ ထိုအခါတွင်မှ
 ရာဇဇာမန်သည် မိမိပြန်လာပြီဖြစ်ကြောင်းကို အနော်ရထာမင်းစောထံ
 လှူလွှတ်လျှောက်ကြားစေသော် မင်းကြီးလည်း စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်
 တကွ ကြိုဆိုတော်မူပြီး မင်းသမီးအား အဆက်အသံတော်မူလေ၏။

နေပြည်တော်သို့ရောက်လျှင် ဝေသာလီမင်းဆက်သလိုက်သော
 ပဉ္စကလျာဏီမင်းသမီးအား ရွှေနန်းတော်သို့ သွင်းမည်ရှိသည်တွင်
 တာဝန်ယူ ခေါ်ဆောင်လာသော အမတ်ရာဇဇာမန်က ဤသို့ အနော်
 ထောမင်းအား တင်လျှောက်လေ၏။

“အရှင်မင်းကြီး၊ ဝေသာလီကား နှယ်နှယ်ရရ တိုင်းပြည်
 မဟုတ်ချေ။ ရှေးမင်းကောင်းမင်းမြတ်တို့ စံနေတော်မူသော တိုင်းကြီး
 ပြည်ကြီးဖြစ်ချေ၏။ ပြည့်ရှင်သမီးအရင်းဖြစ်ချေကလည်း ဤကဲ့သို့
 သိပ်သိပ်ယေယေ မဆက်မပေးတန်ကောင်း။ ရှေ့ဘုန်းတော်ရှိန်ကို
 မှတ်၍ ဆက်သလေသော်လည်း မှူးကြီးမတ်ကြီးတို့ အုပ်တွက်လျက်

တတော်မယား၊ အထိန်းအယ၊ အစေအပါး၊ သူကောင်းသားသမီး၊ အလုပ်အကျွေး၊ အထုံးအခြိတ်၊ အချုပ်အလုပ်၊ အချယ်အလှယ် တတ်သသူ မပါရှိ။

နန်းခလေး၊ နန်းအရိုက်အရာ၊ ဘာသာအလိုက် ထည်ထည် လိပ်လိပ် ပါရာသင့်သည်ပေါ့။ ထို့ကြောင့် ယခုဆက်သလိုက်သော မင်းသမီးသည် ဝေသာလီမင်း၏ သမီးရင်းမြာ မဟုတ်လောက်ပါ ဘုရား။”

ရာဇတမန်၏ ဤသို့သော လျှောက်တင်ချက်ကို ကြားတော် မူလျှင် အနော်ရထာမင်းလည်း ဆွေးနွေးစုံစမ်းတော်မမူ၊ ယုံကြည် တော် မူလေ၏။ “ငါ့သို့သော မင်းကို မိမိသမီးကိုကားမဆက်၊ မွေးစားသောသမီးကို ဆက်သလော”ဟု အမျက်တော်ထွက်၍ ပဉ္စကလျာဏီမင်းသမီးအား အနောက်ရုံးတော်တွင် ထားပြီးမှ ပရိမ္မ အမတ်ကိုအပ်လျက် ပရိမ္မအရပ်သို့ ပို့စေလေ၏။ ပရိမ္မအရပ်သို့ ရောက်လျှင် အနော်ရထာမင်းစောနှင့် ယှဉ်သော ပဋိသန္ဓေရင့်ဟ ခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။ ထိုအခါ ငလျင်ကြီးပြင်းစွာ လှုပ်လေ၏။ ထိုသန္ဓေသားကားနောင်တွင် ကျန်စစ်သားလောင်းလျာတည်း။

ဦးစိုးကျား၏ ခေတ်မှိမြန်မာရာဇဝင်၊ တံသာဝတီ ဦးဘရင်၏ မြန်မာရာဇဝင်အကျဉ်း၊ ဦးကြည်၏ မြန်မာ

ရာဇဝင်တောင်းကျမ်းတို့၌ ... မဏ္ဍိပဒေသ ဝေသာလီ ပြည်မှ ပဉ္စကလျာဏီကို ဆက်သရာ၊ သွားရောက် ဆောင်ကြဉ်းရသော ရာဇတမန်အမတ်သည် လမ်း၌ ထိုမင်းသမီးနှင့် ချစ်ကြိုက်မိကြသည်။

ပုဂံသို့ရောက်၍ မင်းကြီးသိမ်းစိုက်ပြီးမှ ဘိသိက် ငြန်းကာ နန်းသိမ်းပွဲခံ၊ နန်းအင်တော့ပည်ရှိရာ ... ရာဇတမန်တ မိမိအပြစ်ကို ကာကွယ်ရန် အကောက် ကြံ၍ ထိုမင်းသမီးသည် မင်းသမီးအစစ် မဟုတ်ပါဟု လှည့်ငြား လျှောက်တင်လေ၏။ မင်းကြီး ယုံကြည် အမျက်ထွက်သည်နှင့် ထိုမင်းသမီးကို မြောက်ဘက် အရပ် ပရိမ္မနယ်တွင် ပို့ထားလေသည်။

ထိုမင်းသမီးတွင် အနော်ရထာနှင့်ရသော သန္ဓေ ပါလာ၍ ခြေငလျင်ကြီးစွာ လှုပ်လေ၏။ ထိုသန္ဓေကား ကျန်စစ်သားတည်း။ ဟု ဖော်ပြထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထိုအချင်းအရာတို့ကို ထောက်ရှုလျက် ပဉ္စကလျာဏီမင်းသမီး ... နန်းစည်းစိမ်ကို ခံစားခွင့်မရခဲ့ဘဲ ပရိမ္မအရပ်တွင် ကျားတောသူအဆင့်ဖြင့် နေခဲ့လျက် ကျန်စစ်သားကို ဖွားမြင်ရ သည်။ ကျန်စစ်သားသည်လည်း ဖခင်အနော်ရထာကို မမြင်ဖူးဘဲ

နှင့် ရဟန်းဝတ်လောက်သည့်အရွယ်သို့တိုင် ပဉ္စကလျာဏ်နှင့် လက်ပွန်းတတီး နေခဲ့ရပေမည်။ မင်း၏ မိဖုရားအရာကို မရဘဲ အရပ်သူဘဝဖြင့် ရုန်းကန်နေရာရမည့် ပရိမ္မအရပ်မှ ပဉ္စကလျာဏ် ဘဝမှာ သနားဖွယ်ပင်ဖြစ်သည်။

အနော်ရထာမင်း၏ အုတ်ခွက်ဆင်းတုတော်နှင့် တုရားလောင်း လောကနာထပုံတော်များ (အပေါ်)၊ အောက်ခြေရှိ ရွေးတောင်း နာဝရီအတွရာ ပုံနှိပ်စား

မင်းခယောက်ျားကျန်စစ်သား

အနော်ရထာမင်းသည် နန်းတွင်းသို့ ရဟန်းပျိုတို့အား အစဉ် အတိုင်း ဆွမ်းပဋိပတ်ကျွေးပြီးနောက် ရေတကောင်းမှ ရေကပ်တော် မူရာ ကျန်စစ်သားရဟန်းအား အာခံတွင်းမှ အလှုံ့ပြောင်ညီညိုစွာ အာဇာနည်ကို မြင်ရာမှ အမေးရှိတော်မူပြီး မိမိသားအပြစ် သိလေ၏။ သို့ကြောင့် ကျန်စစ်သားအား ရဟန်းမှ လူထွက်စေ၍ မိမိအဖိုး တော်ဝယ် ခစားစေလေ၏။

ရာဇဝင်အစောင်စောင်တို့၌ ကျန်စစ်သား၊ ပုဂံပြည်ရှင်မင်း ဖြစ်သော ခမည်းတော်အနော်ရထာထံတွင် မည်သည့်ခုနှစ်တွင် အမှုထမ်းကြောင်း၊ မည်သည့်အသက်အရွယ်တွင် ခမည်းတော်နှင့် ဆုံတွေ့ကြောင်း မဖော်ပြထားကြပေ။ ရဟန်းဘောင် ဝတ်နိဗ္ဗာန်

အရွယ်တူ ဆိုသဖြင့် အသက် ၂၀ ကျော်အရွယ်ဟုသာ မှတ်ထင်ရပေသည်။ ထို့အတူ မိခင်ရင်းဖြစ်သော ပဉ္စကလျာဏီ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာလည်း မထင်ရှားတော့ပေ။ သားတော်ကျွန်စစ်မင်းနှင့်အတူ ရွှေစန်းတော်သို့ ပြန်လည်ခေါ်ယူသလော၊ မိဖုရားအရာထား၍ ပြန်လည်ချီးမြှင့်သလောဆိုသည်ကို ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပေ။

ရာဇဝင်မှတ်တမ်းတို့တွင် ကျွန်စစ်သားအကြောင်းသာလျှင် အသားပေးဖော်ပြလျက် တွေ့ရပြီး ပဉ္စကလျာဏီ၏ အခန်းကဏ္ဍမှော့မှိုန်ကွယ်ပျောက်သွားခဲ့သည်။ အနော်ရထာမင်းလက်ထက်တွင် လူစွမ်းကောင်း ၄ ဦး ပေါ်ထွက်ခဲ့ပြီး တစ်ဦးမှာ ကျွန်စစ်သားပင် ဖြစ်သည်။ အခြားတို့ကား ငထွေးရှူး၊ ငလုံးလက်ဖယ်၊ ညောင်ဦးစီးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ငထွေးရှူးကား မြင်းမူအရပ်သား ထန်းတက်သမားဖြစ်သည်။ ထန်းပင်အပင်တစ်ရာကို တက်ချိဆင်းခါ လှီးသည်မှာ တစ်နံနက်ခင်းမှာပင် ပြီးစီးနိုင်သည်။

ငလုံးလက်ဖယ်ကား ပုပ္ဖိုးအရပ်သားဖြစ်ပြီး နွားအရှဉ်း ၃၀ ကို ထွန်၌တစ်၍ ထွန်ရေးမှန်အောင် တက်ချည်ဆင်းချည် အနံ့ထွန်နိုင်သူဖြစ်သည်။

ညောင်ဦးစီးကား ညောင်ဦးအရပ်သားဖြစ်ပြီး ညောင်ဦးကမ်းပါးမှ ပြေးဆင်း၍ ရောဇတိတစ်ဘက်ကမ်းသို့ လက်ပစ်ကူးနိုင်သည်။

အနောက်ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်သော် ခြေမထောက်ဘဲ တစ်ဘက်သို့ ပြန်၍ ကူးလာနိုင်သည့်အပြင် ကမ်းထိပ်သို့ ပြေးတက်နိုင်သေး၏။

ထို ၄ ဦးတို့အပြင် နောက်ထပ်ဗျတ္တ၊ ရွှေဗျဉ်းကြီး၊ ရွှေဗျဉ်းငယ်တို့လည်း ရှိကြသေး၏။ ဗျတ္တကား ဗျတ်ဝိ၊ ဗျတ္တမတာမေဒင်ကုလားညီနောင်နှစ်ယောက်သည် ပင်လယ်တွင် သင်္ဘောပျက်ရာမှ သထုံသို့ ပျော့ပါခဲ့သည်။ သထုံမင်း၏ ဆရာတော်ထံတွင် ခိုဝင်နေကြစဉ် ဝိဇ္ဇာဇော်ကျီ ဝိလ်ဝင်သားကိုစားရ၍ လူစွမ်းကောင်း ဖြစ်ကြကုန်လေ၏။ သထုံမင်းက ဝိးရိန်သဖြင့် ဖမ်းဆီးစေရာ အစ်ကိုဗျတ်ဝိကို မယားအိမ်၌ အိပ်ပျော်နေစဉ် ဖမ်းမိ၏။ ယင်းကိုသတ်ပြီးလျှင် မြို့ကို ရန်သူမဝင်နိုင်အောင်ဟု ခြေ၊ လက်အင်္ဂါအသီးသီးကို ချက်၍ မြို့ပတ်ပတ်လည်တွင် မြှုပ်ထားစေ၏။

ညီဗျတ္တသည်ကား ... လက်လွတ်ထွက်ပြေး၍ ပုဂံအနော်ရထာမင်းထံ၌ ခစားလေ၏။ အစွမ်းကောင်းသည်နှင့် ပုဂံအရှေ့ခိုင်း ၃၀ ခန့်ဝေးသော ပုပ္ဖိုးတောင်သို့ တစ်နေ့လျှင် ဆယ်ခေါက်၊ ဆယ်ခေါက်သွား၍ ဓကားပန်းကို ယူငင်ဆက်သနိုင်လေ၏။ ထို့ကြောင့် ပန်းတော်ဆက်အရာကို ခန့်အပ်ခဲ့လေ၏။

ဗျတ္တသည် ပုပ္ဖိုးအရပ်သို့ သွားရခန့်များလေသော် ထိုအရပ်ရှိ ဘီလူးမတစ်ယောက်နှင့် ချစ်ကြိုက်မိရာမှ သား ၂ ယောက်

လေး၏။ ယင်းတို့မှာ ရွှေဗျဉ်းကြီးနှင့် ရွှေဗျဉ်းလေးတို့ဖြစ်သည်။ ထိုသားငယ်နှစ်ယောက်ကို ချစ်ခင်ယုယ၊ ချီးမွမ်းနေသည်နှင့် အမှုထမ်း လစ်လပ်ဖန်များသောအခါ အခြားမလိုသူ အမတ်သူရဲကောင်းတို့က အနော်ရထာကို လျှောက်တင်သည်နှင့် ဗျတ္တအသတ်ခံရခဲ့သည်။

ကျန်ရစ်သော ရွှေဗျဉ်းကြီး၊ ရွှေဗျဉ်းငယ်တို့သည် မင်းကြီးထံ၌ ဆက်လက်ခစားနေရာ၊ မင်းကြီးသည် တရုတ်ပြည်သို့ ဇွယ်တော် သွားတောင်းရာမှအပြန်၊ တောင်ပြုံးရပ်အနီး၊ ဝါးရင်းတုတ်ရွာ၌ ဘုရားတည်ရာတွင် အုတ် ၂ ချပ် လှစ်မှုဖြင့် အသတ်ခံရပြန်လေ သည်။ ယင်းတို့သည်လည်း တောင်ပြုံးအရပ်၌ နတ်မြစ်လျက် ရှိလေ၏။

တစ်နေ့သ၌ လက်ထုပ်အရပ်တွင် မြင်း ၄ စီးတို့သည် သူတို့ဖမ်း၍ လမ်းမရုဏ်း၊ အရှင်လည်း မရှိတူ၍ မင်းကြီးအား နားတော်လျှောက်လာကြလေ၏။ ထိုအခါ အနော်ရထာမင်းကြီးလည်း ကျန်စစ်သား၊ ငထွေးရူး၊ ငလုံးလက်ဖယ်၊ ညောင်ဦးစီးတို့ ၄ ယောက်အား ရအောင်ဖမ်းခဲ့ချေဟု စေတော်မူ၏။ သူရဲကောင်း ၄ ယောက်တို့သည်လည်း မြင်း ၄ စီးကို ရေညှိမောင်းချပြီး ရေညှိကျလေလျှင် ကူးစေ၍ မောသောအခိုက် လူရအောင် စီး သဖြင့် မြင်း ၄ စီးစလုံး ရလေ၏။

သူရဲကောင်းတို့ မြင်း ၄ စီးကို အနော်ရထာအား ဆက်သသော် “သင်တို့ ၄ ယောက် ဤမြင်းကိုမွေး၍ ငါ့အမှုတော်ကို ဆမ်းကြကုန်လော့” ဟု အပ်နှင်းတော်မူလေ၏။ ထိုမြင်း ၄ စီးသည် လည်း နတ်မြင်းပျံကဲ့သို့ ကြားရွားလှပတင့်တယ်၍ သန်စွမ်းကြ ကုန်လေသေဖြင့် တန်ဖိုးပင် ဖြတ်မခိုင် ရှိချေ၏။

အနော်ရထာမင်းလက်ထက် နတ်မြင်း ၅ စီးရှိကြောင်း ရာဇဝင် တို့၌ ပြညွှန်းရာ။

- ၁။ အနော်ရထာမင်းစီးသော (ခန္တီကလက်လှ)မြင်း။
 - ၂။ ကျန်စစ်သားမင်းစီးသော (နလုံးကွန်ခေါင်)မြင်း။
 - ၃။ ငလုံးလက်ဖယ်စီးသော (လေမိုးယဉ်ခေါင်)မြင်း။
 - ၄။ ငထွေးရူးစီးသော (နလုံးလျှင်တိုင်း)မြင်း။
 - ၅။ ညောင်ဦးစီးစီးသော (နလုံးအတုမရှိ)မြင်း။
- ဟူ၍ တိုက်ပွဲဝင် နတ်မြင်း ၅ စီးရှိကြ၍ လွန်စွာမှ ကျော်ကြား လေကုန်၏။

မင်းကျန်စစ်နှင့် ပဏာမစန္ဒာ

ကျန်စစ်သားသည် လက်ရုံးရည်နှင့် ပြည့်စုံသော သူရဲကောင်း တစ်ယောက်ဖြစ်သဖြင့် ခမည်းတော်အနော်ရထာမင်း၏ တိုက်ပွဲပေါင်း များစွာတို့တွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ အောင်ပွဲအလီလီ ရခဲ့သဖြင့် အားထားရသော သားတစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့သည်။ အနော်ရထာမင်းစော သည်လည်း သူရဲကောင်းတို့အား များစွာချီးမြှင့်မြှောက်စားထား လေ၏။

တစ်နေ့သောအခါ၌ လက်အောက်သစ္စာခံဖြစ်သော ဥဿာပဲခူး သို့ ဣမ်းစစ်သည်များ ချီလာ၍ တိုက်ခိုက်ရန် အရေးဖြစ်လာသဖြင့် ဥဿာမင်းသည် အနော်ရထာမင်းထံ “စစ်ကူတော်မူပါ” ဟု တပန် လွှတ်၍ လျှောက်ထားလေသည်။ အနော်ရထာမင်းစောလည်း ဤသို့

ဆိုလေ၏။

“စိတ်မပူလေနှင့်၊ မြင်းသည်ကောင်း ၄ သိန်း၊ စစ်ကူလာလိမ့် မည်ဟု ပြန်ကြားလေလော့”

ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူလေသဖြင့် လျှောက်ကြားလာသူတို့ ပြန်လေသော် ကျန်စစ်သား၊ ငထွေးရှူး၊ ငလုံးလက်ဖယ်နှင့် ညောင် ဦးဖီးတို့ စစ်သူကြီး ၄ ဦးအား နတ်၏တန်ဆာကဲ့သို့ ချပ်ဝတ် တန်ဆာတို့ကို ဆင်ယင်စေပြီး အလုပ်အကျွေးကုလားခြေလျှင် ရှစ်ကျိပ်နှင့် ဥဿာပဲခူးသို့ စစ်ကူစေလွှတ်တော် မူလေသည်။

စစ်သူကြီးတို့ ဥဿာပဲခူးသို့ ရောက်သောအခါ များစွာသော စစ်သည်တို့ စစ်ကူလာလိမ့်မည်အထင်ဖြင့် ဥဿာပဲခူးမင်းသည် ကြိုလင့်လေရာ၊ မြင်း ၄ စီးကိုသာမြင်၍ များစွာစိတ်မသက်သာ ဖြစ်လေ၏။

“ပုဂံမင်းသည် ငါ့အား စစ်သည် ၄ သိန်း၊ စစ်ကူလွှတ်မည် ဆိုငြားလည်း မြင်းသည် ၄ ဦးသာ လွှတ်ဘိ၏။ ငါသည် ဤဣမ်း စစ်သည်တို့အား အသို့တိုက်ခိုက်နိုင်ပါအံ့နည်း”

ဤသို့ ညည်းတွားသည်ကို မြင်းစစ်သည် ၄ ဦးတို့ ကြား လေလျှင် ...

“ငါတို့နှင့် ငါတို့ အရှင်အား အဘယ်သို့သော စကားကို

ဆိုတိလေသနည်း။ ငါတို့ကဲ့သို့သော စစ်သူကြီး ၄ ဦး၏ လက်ရုံးရည်ကို သင်းတို့ ယုံသလော”

ကျန်စစ်သားအဖျားရှိသော စစ်သူကြီး ၄ ဦးလည်း အထူးထူးသော စားလုံး လက်နက်တို့ဖြင့် စစ်ကစားကာ တန်ရေးအသွယ်သွယ် ပြုကြကုန်လေ၏။ မြင်းစစ်သည် ၄ ဦး၏ ဖြတ်လတ်လျှင်မြန်မှု ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်မှုကို မြင်ရသောအခါ ဥဿာမင်းနှင့်တကွ ပြည်သူပြည်သားအားလုံးသည် အံ့ဩဘာနန်း ဖြစ်ကြကုန်လေ၏။

“ဤသူ ၄ ဦးကား လူမဟုတ်ဘန်၊ နတ်နှင့် နတ်မြင်းတို့သာ ဖြစ်တန်သည်တည်း” ဟု ချီးမွမ်းကြကုန်လေ၏။ ဥဿာမင်းလည်း ယခုမှပင် စိတ်မချမ်းသာမှုတို့ လျော့ပါးသွားကုန်လျက် မြင်းသည် ၄ ဦးအား ယုံကြည်စိတ်ဝင်လေ၏။

မကြာမီ၌ပင် ... ဣမ်းစစ်သည်တို့သည် များစွာသော ဆင်လုံး မြင်းလုံးနှင့်တကွ ခြေလျင်စစ်သည်အင်အားများစွာဖြင့် ဥဿာမြို့တံခါးဝသို့ ရောက်လာကြကုန်သည်။ နတ်မြင်းသည် ၄ ယောက်တို့လည်း ဣမ်းစစ်သည်တို့ကို ၄ စုကွဲအောင် အလယ်ကိုထွင်း၍ တိုက်ခိုက်ထိုးခုတ်ကြလေ၏။ ခဏအတွင်း၌ပင် ဣမ်းစစ်တပ်ကြီး ၄ စုကွဲသွားပြီးသော် ဣမ်းတို့၏ စစ်သူကြီးဖြစ်သော-

- ၁။ အောက်မြရဲ

- ၂။ အောက်မြရဲ
- ၃။ အောက်မြဘုံ
- ၄။ အောက်မြပိုက်

ဤစစ်သူကြီး ၄ ယောက်တို့ကို အရှင်ဖမ်းယူလိုက်နိုင်ကြလေ၏။ ဣမ်းစစ်သည်တို့လည်း မိမိတို့၏ ခေါင်းဆောင်တို့ ဖမ်းမိသွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တပ်ပျက်ကာ ပြိုကွဲ၍ ခြေဦးတည်ရာ ဆုတ်ပြေးကြကုန်လေ၏။

ကျန်စစ်သားအပါအဝင် စစ်သူကြီး ၄ ဦးတို့လည်း မိမိအသီးသီး ဖမ်းမိသော ဣမ်းစစ်သူကြီးတို့အား ဥဿာမင်းကို ဆက်သကြလေသည်။ ထိုအခါ ဥဿာမင်းလည်း လွန်စွာအားရတော်မူသည်ဖြစ်၍ ကြီးစွာသော ဆုလာဘ်ပကာပေးပြီးသော် အနော်ရထာမင်းစောအား ဥဿာမင်းအဆက်ဆက်တို့ ရွှေကြုတ်တွင် ဆည့်ကိုးကွယ်တော်မူသော ဓာတ်တော်တို့ကို ဆက်သလိုက်လေ၏။

ထို့အပြင် ချစ်လှစွာသော မိမိ၏သမီးဖြစ်သည့် ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ရှိသော ခြင်္သေ့ရုပ်အလေးပျော့ရှိသော မဏိစန္ဒာမင်းသမီးအား ဘစ်ပါတည်း ဆက်သလိုက်လေ၏။ ကျန်စစ်သားအဖျားပြုသော နတ်မြင်းသည်လေးယောက်တို့သည် မဏိစန္ဒာမင်းသမီးအား အလဲလှယ်ဖြင့် အလှည့်ကျစောင့်ထိန်းလျက် ခေါ်ဆောင်လာခဲ့ကြသည်။

တစ်နေ့သ၌ ကျန်စစ်သားစောင့်လှည့်ကျသောည၌ မဏိဝဇ္ဇာ မင်းသမီးနှင့် လက်ပွန်းတတ်းရှိကာ ချစ်ကြီးနှောင်းခိုကြလေ၏။ ယင်းနောက် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကျွေးလွန်သောပါပအမှုကို ပြုလုပ် ခိုကြလေသည်။ ပုဂံနန်းသို့ ရောက်သောအခါ မဏိဝဇ္ဇာမင်းသမီးကို အနော်ရထာမင်းအား အပ်နှင်းလေ၏။ ထိုအခါ အနော်ရထာသည် ခြင်္သေ့ရုပ်အလေးနှင့် တူညီသည်ဟူသော ရွှေအဆင်းရှိသည့် မဏိ ဝဇ္ဇာကိုယ်အလေးချိန်မှာ ပိုသာနေကြောင်း တွေ့ရလေ၏။ ထိုကြောင့်

“မောင်မင်းများ၊ ခြင်္သေ့ရုပ်အလေးသည် ပေါ့၍ မဏိဝဇ္ဇာ ကိုယ်မှာ လေးဘိသည်။ ... ဤအရေးသည် အသို့ရှိသနည်း”

စစ်သူကြီးတို့အား အသီးသီး စစ်မေးသည်ရှိသော် ကျန်စစ် သားမှအပ ကျန်သောစစ်သူကြီး ၃ ဦးတို့က သိပြင်သည့်အတိုင်း မင်းကြီးအား မခြင်းမချန် လျှောက်ထားကုန်၏။

“အရှင်မင်းကြီး၊ အရှင်သားကျန်စစ်သား အိပ်ဖန်စောင့်လှည့် တွင် ခြင်္သေ့ရုပ်အလေးအမှုကြောင့် သူ့ကိုသာလျှင် စစ်မေးတော်မူပါ ဘုရား”

ကျန်စစ်သားနှင့် မဏိဝဇ္ဇာတို့ ရည်ချိန်တွင် လွန်ကျွေးကြောင်း ကို လျှောက်ထားသောကြောင့် အနော်ရထာလည်း အမျက်ကြီးစွာ ထွက်လျက်

“ငါ့ကဲ့သို့သော မင်းကို မခန့်မရည်း ကျင့်သည်မဟုတ် တဲ့လော”

ကျန်စစ်သားအား ကြီးမြင့် တုတ်နှောင်လျက် စစ်မေးတော် မူ၏။ ယင်းနောက် ကြီးစွာသော အမျက်ဒေါသဖြင့် လက်စွဲတော် အနိန္ဒာဟုလှည့်ဖြင့် ပစ်လွှတ်တော်မူလိုက်ရာ ကျန်စစ်သားလည်း မိမိကံသည် သေကံမရောက်သေးသည်ဖြစ်၍ နှောင်းကြီးကိုသာ ဆုံးမိလျက် ကြီးပြတ်ကာ လွတ်လေသည်။ ကျန်စစ်သားသည် မိမိလွတ်ကြောင်းသိလျှင် ရုတ်ချည်းပင်ထိုးသော အနိန္ဒာဟုကို သောက်နှုတ်ပြီး ပြေးလေ၏။

ညောင်စဉ်တံခါးမှထွက် မြစ်ကမ်းရုက္ခတေးဆိပ်သို့ ရောက် သောလျှင် မြစ်လယ်တွင် မြင်တွေ့ရသော တံငါလှေတစ်စင်းအား စည်းခေါ်၍ အောင်သာဘက်၊ ကုလားကျောင်းသို့ ကူးပြေးလေ သည်။ အနော်ရထာမင်းလည်း ကုလားမြေလျှင် ၇ ယောက်တို့ကို ဆိုက်၍ သတ်ချေတု စေတော်မူ၏။

ထိုကုလားမြေလျှင် ၇ ယောက်တို့လည်း ကျန်စစ်သား၏ အား၊ လက်ရုံးနှင့် ကျော်စောသတင်းကို ကြားသိရာသည် ခြင်္ဂုဏ်၊ မြင့်မြင့်ထင်ထင် ဖမ်းချေသော် ရအံ့မထင်၊ ဖမ်းနိုင်ဖို့ဝေးစွ၊ အနားပင် အပ်ဖို့ မလွယ်ကူမှန်း သိကြလေ၏။ ထို့ကြောင့် ကျန်စစ်သား

နောက်သို့ နောက်ယောင်ခံလိုက်လျက် သူအိပ်သောအခါတွင်မှ ဖမ်းဆီးသတ်ပုတ်ကြအံ့ဟု တိုင်ပင်ကြလေ၏။

ကျန်စစ်သားလည်း စားတော်မခေါ်ရသည်နှင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ် လျက်ရှိလေရာ တောအုပ်တစ်ခုသို့ အရောက်တွင် အိပ်စက်အနား ယူတော့အံ့ဟု အကြံဖြင့် နေရာရှာ၍ အရိန္ဒမာလုံကို မြေတွင် စိုက်လေ၏။ ထိုအခါ လှံသည်စိုက်တိုင်း လဲလေ၏။ စိုက်ပြန် လဲပြန် နှင့် မြစ်နေသောအခါ ကျန်စစ်သားလည်း စိတ်အပျက်ထွက်လေ သဖြင့် လှံတံကိုယူပြီး တောအုပ်အတွင်းသို့ ပစ်သွင်းလိုက်လေ သည်။ ကျန်စစ်သားနောက်သို့ နောက်ယောင်ခံလိုက်နေသော ကုလားခုနစ်ယောက်လည်း ကျန်စစ်သားအိပ်စက်လျှင် ဝင်ဖမ်း မည်ဟု ချုံအတွင်းမှ ချောင်းမြောင်းနေကြရာ ... လှံဖြင့် သိသကဲ့ သို့ ထိုးမိလေ၏။ ကျန်စစ်သားလည်း လှံတံကို နံနက်မိုးလင်းမှ ကောက်တော့အံ့ဟု ကြံ၍ အိပ်စက်လေသည်။

ကျန်စစ်သားအိပ်ပျော်၍ မိုးသောအခါ မိမိပစ်သွင်းရာ အရိန္ဒမာ လုံကို ကောက်ယူရန် တောတွင်းရှာဖွေစဉ် ကုလားမြေလျှင်ခုနစ် ယောက်တို့လည်း သိတန်တွင်သိ၍ ထားသကဲ့သို့ သေနေကြသည် ကို တွေ့ရလေ၏။ ဤအဖြစ်ကိုမြင်သော်မှ ကျန်စစ်သားစိတ်တွင် ဆင်ခြင်မိသည်မှာ ...

“ငါ၏သခင် အနော်ရထာသည်ကား ... ငါ့ကိုသေစေလိုသော အကြောင်းဖြင့် ဤကုလားမြေလျှင် ခုနစ်ယောက်ကို စေလွှတ် မည်မှာ ထင်ရှားလေပြီ။ အသက်ကို ရန်ရှာသော မင်းနှင့်ဝေးစွာ အခြင်းသာလျှင် ကောင်းအံ့”ဟု တွေးတောလျက် မိမိအရိန္ဒမာ လုံတန်ကို နှုတ်ပြီးသော် မြောက်ဘက် “ကြောင်ဖြူ”အရပ်သို့ ဆုတ်ခဲ့လေ၏။ မြန်မာရာဇဝင်တို့၌ ကျန်စစ်သားသည် မဏိစန္ဒာ မင်းသမီးနှင့် မငြိစွန်းပါဟူသော အကြောင်းပြချက်တို့ မတွေ့ရပေ။ အောင်သောအခါတွင် အနော်ရထာမင်းသည်လည်း မဏိစန္ဒာအား အဘိဓာန်ထားကြီးစွာဖြင့် ဝိပုရားအရာတွင် ထားရှိ၍ အဆောင် အယောင်တို့နှင့်တကွထားကြောင့် တွေ့ရသည်။

အနော်ရထာကွယ်လွန်၍ ထိုမဏိစန္ဒာမင်းသမီးအား စောလူးမင်း မိဖုရားအရာထားခဲ့ပေသေးသည်။ စောလူးမင်းပရိသည့်နောက် ကျန်စစ်သားနန်းရသောအခါ မဏိစန္ဒာမင်းသမီးကို ထပ်မံ ဝိပုရား မြို့တော်သို့ပြန်သေသည်။ ဤအချက်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကျန်စစ်သား သည် မဏိစန္ဒာအပေါ် မည်မျှချစ်မေတ္တာ ဖွဲ့နှောင်ကြောင်း သိသာ လေသည်။ စောလူးမင်းလက်ထက်၌လည်း မဏိစန္ဒာနှင့် သံသယ မရှိဘဲ အရာမှနှုတ်သိမ်း၍ အဝေးသို့ ကျန်စစ်သားကို ပို့ထားခြင်း မရှိပေသေးသည်။

ကျန်စစ်သားနှင့် မဏိစန္ဒာတို့၏ အပြားသူများ မသိနားမလည် နိုင်သည့် ချစ်မေတ္တာနှောင်ဖွဲ့မှုမျိုး အတိတ်တွင် ရှိ မရှိ၊ မည်သူမျှ မပြောနိုင်ပေ။

ကျန်စစ်သားသည် မဏိစန္ဒာနှင့်ပတ်သက်သော ဒုက္ခတို့ကို မည်သည့်မည်သည့် ခံခဲ့ရသကဲ့သို့၊ မဏိစန္ဒာသည်လည်း ကျန်စစ်သား မင်းပြင်သောအခါ မင်းရင်ခွင်တွင် ခိုင်မြဲသိပ်ခိုင်ခဲ့သည်က ယင်းတို့ နှစ်ဦး၏ ချစ်မေတ္တာထူထပ်ကို ဖော်ပြနေပေသည်။

မင်းကျန်စစ်၏ကံကြမ္မာ

အနော်ရထာမင်းကြီး၏ အဂ္ဂမဟောသီပိတုရားကြီးမှ စောလူး မင်းသားကို ဖွားမြင်သည်။ မဂ္ဂကလျာဏီမှ ကျန်စစ်သားကို ဖွားမြင် ပြီး ရတနာလူထွက်ခါမှ နန်းတွင်းအမှုတော်ကို ထမ်းရွက်ရသူ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကျန်စစ်သားသည် လက်ရုံးရည်အရာ တွင် အစွမ်းထက်သူဖြစ်သည်။ နန်းရိုက်၊ နန်းလျှာအရာ၌ စောလူး မင်းသည် နေရာရသူပီပီ အနော်ရထာမျက်ကွယ်ပြုလျှင် နန်းစံ ရမည့်သူဖြစ်သည်။

ကျန်စစ်သားအပို အသက် ၂၀ ကျော်အရွယ်မှ သားနှင့်အပ မြန်ဆုံတွေ့ကြပြီး နန်းတွင်း၌ စစ်သူကြီးအရာဖြင့် အမှုတော် ထမ်းနေစဉ်၌ပင် ဥသားမင်း ဆက်သသော မဏိစန္ဒာမင်းသမီး

အရေးကြောင့် ခမည်းတော်၏ ရာဇမာန်အရှင်ပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် အနိန္ဒာမာ လှံတစ်ချောင်းဖြင့် ကြောင်ဖြူအရှင်သို့ ရှောင်တိမ်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုကြောင်ဖြူအရှင်တွင် "မထီး" တူသော ဘွဲ့အမည်ရှိ ရတနာ တစ်ပါးသည် တောကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော် မူလေ၏။ ထိုရတနာ၌ အဆင်း၊ ကြန်အင်လက္ခဏာနှင့် ပြီးပြည့်စုံသော သဗ္ဗလ အမည်ရှိ တူမတော်တစ်ယောက်သည်လည်း အတူနေ၍ ဝေယျာ ဝစ္စကုသိုလ်ယူလျက် ပြုစုလုပ်ကျွေးလျက် ရှိလေ၏။ ဦးရီးရတနာ မထီးသည် ဗေဒင်၊ ဆန်းအတတ်တို့ကို တတ်ကျွမ်းသူဖြစ်ရာကား ... မိမိတူမတော်၏ ဇာတာလက္ခဏာကို တစ်နေ့တွင် ကြည့်ရှု စစ်ဆေးမိ၏။

"ဗုဒ္ဓသမီး၊ သင်၏ ရုပ်လက္ခဏာကြန်အင်ကား ကြီးမြတ်သူ တို့၏ နိမိတ်တည်း။ သင်ယေစဉ်က ဝါကောက်သွားစဉ် လက်ပံ ပင်ရင်း ခေတ္တနားနေ အိပ်စက်စဉ်၊ ထဘီအနားသို့ ပျားတို့ လာစွဲပူးသည်။ ယင်းအတိတ်နိမိတ်ကား ဗုဒ္ဓသမီးထံသို့ ဘုန်းကံ ကြီးသောသူ လာရောက်မည့်အကြောင်းတည်း။

ဗုဒ္ဓသမီး သဗ္ဗလ ... သင့်အား အများသူငှာတို့ ဦးခိုက် လေးစားခံရအံ့။ ရှိခိုးခြင်းကိုပင် ခံရအံ့။ သင်၏ အကြင်ယာ

လောင်းလျာသည် ဤသည်၏ နေ့ရက်သို့ ရောက်သောအခါ အနောက်တောင်ထောင့်မှ ရောက်လာ၍ သမီးထံမှ ရေတောင်း ပေလိပ်မည်။ ထိုရေတောင်းလာသူသည် သမီး၏ကြင်ယာ အစစ်ပင် တည်း။ ထိုနေ့ ထိုရက်တွင် စားကောင်းသောက်ဖွယ်တို့ကို ရှာဖွေထားလျက် ပြုစုလုပ်ကျွေးရန် မမေ့လေနှင့်"

သဗ္ဗလသည် ဦးရီးရတနာ ဟောကြားနိမိတ်တို့ကို အစဉ် မှတ်သား၍ ထားလေ၏။ တစ်နေ့သ၌ ထိုဦးရီးရတနာဆိုသော နေ့သို့ ရောက်သောအခါ ကျန်စစ်သားလည်း အနိန္ဒာမာလှံကို ကစားလျက် သဗ္ဗလတို့ တူဝရီးနေထိုင်ရာ ကျောင်းသစ်ခန်းအနီးသို့ ရောက်လာလေသည်။ ကျောင်းသစ်ခန်းအစပ်တွင် ရပ်လျက်နေသော သဗ္ဗလကို မြင်သည်နှင့်

"ဤမိန်းမငယ်ကား ... သွင်ပြင်လက္ခဏာထူးသူဖြစ်၏။ ဤကဲ့သို့ လူသူမနီးသောအရှင်၌ အဘယ်သူနှင့် နေဘိသနည်း။ အုပ်ထိန်းသူကား အသူနည်း"

ကျန်စစ်သားသည် အတွေးစဉ်တန်းလျက် သဗ္ဗလအနီးသို့ ချဉ်းကပ်သွားပြီးသော်

"အို ... နှမ၊ ရေကြည်တစ်ပေါက်မျှ သောက်ခွင့်ပြုပါ။" ရေတစ်ခွက်မျှ ခွင့်တောင်းယူလေ၏။ သဗ္ဗလလည်း ရေတောင်း

လာသူ လုလင်အား ရွှန်းရွှန်းစားစား ကြည့်လျက်-

“အရှင်ကား ... ခရီးဝေးမှ လာတန်ရှိ၍ မောပန်းလာစေသည်။ ရေအေးအေးသာမက၊ သီးနှံရုံလင်နှင့် စားဖွယ်ရာတို့ကို စားလျက် ခေတ္တ ဤမှာနားနေပါဦးလော့”

သမ္ဘလသည် ဖိတ်သန္တကပြု၍ ဦးရိုးတော်၏ ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ ခေါ်ဆောင်ခဲ့လေသည်။ ရေအေးအေးတစ်ခွက်ကို ကျန်စစ်သား လက်သို့ ကမ်းပေးပြီးနောက်၊ စားသောက်ဖွယ်ရာနှင့် အသီးအနှံတို့ကို တည်ခင်းကျွေးမွေးလေ၏။

ကျန်စစ်သားသည် ရေကိုသာတောင်းယူသောက်လျက် သမ္ဘလ တည်ခင်းသော အသီးအနှံတို့ မစားပေ။ တစ်ခဏ၌ ကျန်စစ်သားသည် ကျောင်းသင်္ခမ်းအစပ်တွင် ပေါက်လျက်ရှိသော သံပရာချဉ်ပင်မှ သံပရာသီးတို့ကို နူးယူစားစားလေ၏။ ချဉ်တူးသော သံပရာသီးကို ကျန်စစ်သားစားနေသည်မှာ ချိုပြန်သော အသီးတစ်မျိုးကို စားနေရဘိအလား အသွင်သဏ္ဍာန်ရှိသဖြင့် ရှင်မထီးသည် အံ့သြလေ၏။

“ဤသံပရာသည် မချဉ်သလော့”

ဦးရိုးတော်မထီးမေးလာသည်ကို ကျန်စစ်သားသည် လက်တွင်းမှ သံပရာချဉ်သီးတစ်လုံးအား အရိန္ဒမာလှံဖြင့် ခွာပေးလိုက်၏။ ရှင်မထီးလည်း စားကြည့်လေရာ၊ အလွန်ချိုပြန်သော သံပရာသီး

အစွမ်းကို ခံစားရသဖြင့် များစွာအံ့အားသင့်သွားလေ၏။

“ငါ၏ချဉ်သည့် သံပရာသီးပင်လျှင် သူ၏လက်တွင်းရောက်လေလျှင် သံပရာချို ဖြစ်ရ၏။ ဤသူငယ်ကား ... သာမန်လူတုတ်၊ တုန်းကံကြီးသော သူသာလျှင်တည်း”

တစ်ပုဂ္ဂိုလ်ချင်းမှာပင် ဦးရိုးတော်မထီးရဟန်းသည် ကျန်စစ်မင်းသား၏ ကြန်အင်လက္ခဏာတို့ကို ဝေဖန်ပိုင်းခြား ကြည့်လေ၏။

“ဤသူကား ... ငါကြိုတင်နိမိတ်ဟောထားသည့်အတိုင်း တူမတော်သမ္ဘလ၏ ကြင်ယာတော် ဖြစ်ထိုက်သူသာတည်း”

ထို့ကြောင့် တူမတော်သမ္ဘလအား ရိုသေပျော်ဝတ်စွာ လုပ်ကျွေးစေ၍ သတိပေးလေ၏။

“သမီးသမ္ဘလ၊ ... သမီးနှင့်ထိုက်တန်သောသူကား ထိုက်ရောက်လာပေပြီ။ အလုပ်အကျွေးပြု၍ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်အောင်နေလျက် နှစ်သက်စကားကိုဆိုလော့”

ရဟန်းမထီးလည်း လောကီလူတို့လေ့ကို မျက်နှာလွဲလျက် မိမိအားထုတ်ပြုဖြစ်သော တရားကမ္မဋ္ဌာန်းအတွက် တောနက်ရာသို့ ရှောင်ထွက်ပေးလေ၏။ ထိုအခါ သမ္ဘလသည် ဦးရိုးတော်နိမိတ်ဖတ်ပူးသော “အနောက်တောင်ထောင့်မှလာ၍ ရေလာတောင်းသူသည် ကြင်ယာခင်ပွန်းဖြစ်လတ္တံ့” ဟူသောစကားကို ပြန်လည်

သတိရလေပြီး ကျန်စစ်မင်းသားအား ရှမ်းရှမ်းစားစားကြည့်လေ၏။
ခန့်ညားသောဥပဓိရုပ်နှင့် နှစ်လိုဇွယ်ကောင်းသော သွင်ပြင်လက္ခဏာ
တို့ကြောင့် အားကိုးထိုက်သူဟု ယုံကြည်လျက် ချစ်ခင်စွယ်ကောင်း
သောစကားတို့ဖြင့် ဆိုလေ၏။

“အရှင်သားသည် ခရီးသွားတန်ရှိ၏။ ဤနေရာအရပ်၌
တည်းခိုနားနေပြီးမှ အလိုရှိရာ ဆက်သွားလိုက သွားပါလေ။
နှမတည်ခင်းသော စားစွယ်တို့ကိုလည်း မြန်ယှက်စွာ သုံးဆောင်
တော်မူပါ”

ကျန်စစ်သား၏ ရင်တွင်းမှ ထုတ်ဖော်ပြောသည့်တိုင် နန်းထပ်
နန်းစားနှင့် ကိုင်စွဲလာသော အရိန္ဒမာလုံတို့ကို ကြည့်ပြီး။ သားမိ
လူမဟုတ် ... မင်းမှုထမ်းတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်၍ သမ္ဘာလ
သည် ကျိုးစွဲစွာ စကားဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ကျန်စစ်သားလည်း အရိန္ဒမာလုံတံကို ကျောင်းသစ်မ်းထောင့်
တွင် ထောင်ထားစေ၍

“ချစ်နှမ ... ငါသည် ရှေ့ခရီးကို ဆက်ရန်မရှိ။ ဤအရပ်
တွင် ကာလကြာစွာ တည်းခိုနေခွင့် ပေးခဲ့သော် ကောင်းပါစို့”

“ဦးရီးရတနန်းအား သဘောမေး၍ တည်းခွင့်ပြုမည်ဆိုလျှင်
အတိုင်းအတာမရှိ အရှင်သား တည်းခိုပါ”

ဤသို့ဖြင့် ကျန်စစ်သားနှင့် သမ္ဘာလသည် ရင်းနှီးစွာပင်
ရှိလေပြီ။ ဦးရီးတော်မထီးရတနန်းအား ပြောကြား၍ တည်းခိုခွင့်
ပြုလေသော် ကျန်စစ်သားလည်း အနော်ရထာ၏ အမျက်ပြေသည့်
တိုင် ဤအရပ်၌ ခိုနေတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်လေ၏။

တစ်နေ့သ၌ သမ္ဘာလသည် ကျန်စစ်မင်းသားအား ဤသို့
မေးလေ၏။

“အရှင်သား ... ရောက်ခါကစ ချစ်သော သံပရာကို
ပေးဆွတ်စားသော်၊ အရှင်လက်တွင်းရောက်သော် အဘယ်ကြောင့်
ချွဲကုန်ကြရလေသနည်း ... အရှင်ကား ... ဘုန်းကံကြီးသူလော”

ထိုအခါ ကျန်စစ်မင်းသားသည် အရိန္ဒမာလုံကို ဆွဲကိုင်ပြလေ၏။

“ချစ်နှမ ... ဤအရိန္ဒမာလုံကား ဘုန်းကံကြီးသော သူတို့
သာ ဆွဲကိုင်နိုင်ပေ၏။ ဤလုံသည် ရိုးရိုးလုံမဟုတ်။ ငါ၏ခမည်း
တော်အား သိကြားမင်းဆက်သော လုံပေတည်း။ ဤလုံနှင့် တို့
ထံသော် အရာရာကို ပြီးစေ၏။ အောင်မြင်စေ၏။ ငါ၏ဘုန်းကံနှင့်
သိကြား၏လုံတို့ ပေါင်းစပ်သောအခါ စွမ်းအားသည် နှိုင်းဆလွန်ကဲ
ပါ၏တည်း”

ဤသို့ဖြင့် သမ္ဘာလနှင့် ကျန်စစ်သားတို့သည် ကျောင်းသစ်မ်း၌
လက်ပွန်းတတီး အတူနေကြပြီးသော် ရက်မကြာမီ၌ သင့်မြတ်

ကြလေ၏။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး သံယောဇဉ်နှောင်တွယ်မိကြသေး
အခါ ကျန်စစ်သားသည် ပွင့်လင်းစွာ စကားဆိုလေ၏။

“ချစ်နှမသည် ငါ့အား လုပ်ကျွေးသိမ်းမိ။ သင့်အား ငါ့အသက်တို့
နဲ့ပါ၏”

“အရှင်သား၊ ဤသို့ဆိုလျှင် နှမ၏အားကိုးရာအဖြစ်ရှိတော်
မူပါ ... အသွေးအသားတို့လည်းကောင်း၊ ဘဝကိုလည်းကောင်း
အပ်နှင်းတော်မူပါ၏”

သမ္ဘူလနှင့် ကျန်စစ်သားလည်း ဦးရီးတော်မထီး ရဟန်းထံ
ခွင့်တောင်းလျက် အကြင်လင်မယားအဖြစ် ချစ်ခင်စွာနေကြတုန်
လေ၏။ သမ္ဘူလကား ... တောတွင်းကျောင်းသစ်သို့ ဦးရီးရဟန်း၏
အဆုံးအမဖြင့် ကြီးပြင်းလာရာသူဖြစ်၍ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့၏။ အလို
ရမ္ဘက်နည်းခြင်း၊ ရိုးသားတည်ကြည်ခြင်းတို့ကြောင့် ကျန်စစ်သား၏
ချစ်ခင်မှုကို ဖြစ်စေခဲ့သည်။

ကျန်စစ်သားလည်း ပုဂံနေပြည်တော်နှင့် အဆက်ပြတ်ကာ
ဤကြောင်ပြုအရပ်၌ပင် သမ္ဘူလနှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေထိုင်၍
အတန်ကြာခဲ့လေတော့သတည်း။

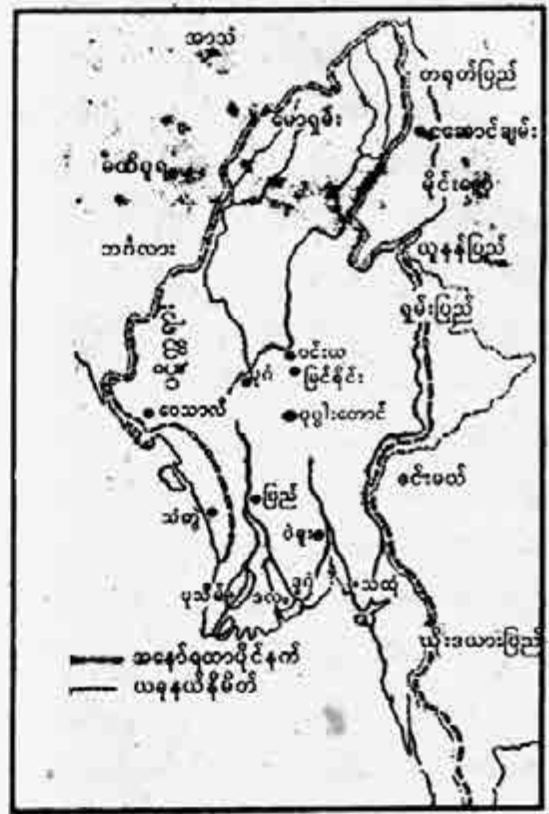

မင်းပြောင်းမင်းလွှဲ

အနော်ရထာမင်းစောသည် မြစ်ခြေအောင်သာအရပ်တွင် ကျွဲရိုင်း
နေကို မှိမ်နင်းရာမှ ကျွဲခတ်ခံရပြီး နတ်ရွာစံခဲ့ရလေ၏။ အနော်
ရထာမင်း၏ မိခင်ချဲ့ထွင်မှု၊ လက်ဝယ်ရရှိမှု ပိုင်နက်ကား များပြား
ကျယ်ဝန်းလှပေသည်။ မြန်မာရာဇဝင်အသီးသီးတို့၌ အောက်ပါ
အတိုင်း ဖော်ပြကြောင်း တွေ့ရသည်။

၁။ အနောက်သို့လားသော် ... စစ်တကောင်းပြီ၊ မြောက်
ဘက်၊ မင်္ဂလာရု၏ အနောက်တောင်ဘက်၊ ကုလားပြည်
ဟု ဆိုအပ်သောအရပ်။

- ၂။ အနောက်မြောက်ထောင့်သို့ လားသော် ... ကတူးလှူများ နေထိုင်ရာ တကောင်း၊ ဟုပ္ပလင်း၊ ပင်လယ်ဘက် ဗန်းမောက်ဒေသအရပ်။
 - ၃။ မြောက်သို့ လားသော် ... တရုတ်ပြည်၊ တရုတ်လှူများ နေထိုင်ရာအရပ်။
 - ၄။ အရှေ့မြောက်ထောင့်သို့ လားသော် ... အစွဲလား ဘာသာဝင်ပီရိစ်(ပန်းသေး)လှူများ နေထိုင်ရာအရပ်။
 - ၅။ အရှေ့သို့ လားသော် ... တရုတ်နိုင်ငံ၊ ယုနန်နယ် အတွင်း။
 - ၆။ အရှေ့တောင်သို့ လားသော် ... ဣမ်းတိုင်းပြည်၊ ခေါ်တွင်သော ခမာလှူများ နေထိုင်ရာအရပ်။
- ဟူ၍ ကျယ်ပြန့်စွာ ပိုင်ဆိုင်ထားကြောင်း တွေ့နိုင်သည်။

အနောက်ရထားပိုင်း၏ နယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှု အမှတ်အသား

အနော်ရထာနတ်ရွာစံသည်နှင့် အဂ္ဂမဟေသိ မိဖုရားကြီးနှင့်
 နားထောင်သော သားတော်စောလူးမင်းသည် သက္ကရာဇ် ၁၀၇၇ ခုနှစ်
 နန်းတက်လာသည်။ အနော်ရထာ နတ်ရွာစံချိန်၌ ကျန်စစ်သားမှာ
 သမ္ဘာလနှင့်အတူ ကြောင်ပြုအရပ်တွင် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ စောလူးမင်း
 ၏ နန်းစဉ်နန်းဆက်ကိုလည်း ငယ်စဉ်ကပင် နန်းတွင်းပုရောဟိတ်တို့
 နိမိတ်ဖော်ကြား ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

စောလူးမင်းကို ငယ်စဉ်က မင်းလုလင်တူခေါ်ကြပြီး တွေ့ရှိ
 ရသော ကျောက်စာများတွင်လည်း “မင်းလုလင်” တု ရေးထိုးကြ
 ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထိုမင်း နန်းတက်သောအခါ ၂၆ နှစ်ရှိပြီဟု
 မှတ်တမ်းများက ဆို၏။ သို့သော် ပုဂံရာဇဝင်မှတ်တမ်းတို့တွင်
 မူကွဲများ၊ ခုနှစ်သက္ကရာဇ်များကို ကွဲလွဲစွာ တွေ့နေရပေသေးသည်။
 [တံသာဝတီဦးဘရင်၏ မြန်မာရာဇဝင်မှတ်တမ်းတွင်
 စောလူးမင်း(မင်းလုလင်)တော်စောသက္ကရာဇ် ၄၂၁
 မှ ၄၂၆ (အေဒီ ၁၅၀၉-၁၀၆၄)တုလည်းကောင်း၊
 ဦးစိုးကျား၏ မြန်မာရာဇဝင်အကျဉ်းတွင် ကောဇာ
 သက္ကရာဇ် ၄၃၉ မှ ၄၄၆ (အေဒီ ၁၀၇၇-၁၀၈၄)တု
 လည်းကောင်း တွဲလွဲစွာ တွေ့ရှိရသည်။ ဦးတုလား
 ရာဇဝင်နှင့် မဟာရာဇဝင်ကြီးတို့၌ တော်စောသက္ကရာဇ်

၄၂၁ တွင် နန်းတက်ပြီး ၅ နှစ်သာ စိုးစံရကြောင်း
 ဖော်ပြထားသည်။]

စောလူးမင်းကို ငယ်စဉ်က “စားတော်ခွဲ” မင်္ဂလာပြုလုပ်သော
 ... ပြင်ဆင်ထားသော ပွဲတော်အုပ်ဦးတွင် ကြက်ဥကို
 ကြားရှိသော်လည်း ထိုကြက်ဥကို မစားမိ။ အောက်တစ်ဆင့်တွင်
 ကြားသော ကြက်ဥကို နှိုက်ယူ စားတော်ခေါ်လေ၏။ ထိုအချင်း
 ကို ပညာရှိပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားတို့ ပြင်လေသော် ဤသို့
 နိမိတ်ဖော်ကြ၏။

“ဤမင်းသား နန်းတက်ပြီးသော် ... သူ၏မင်းစဉ်ပြတ်အံ့”
 စစ်စစ်သော်ကား ... စောလူးမင်းနှင့်ရသော ရင်သွေးတို့သည်
 အစဉ် ဆက်ခံရန် အကြောင်းမပြင်ဟု တောခြင်းပင်တည်း။
 သောကြားသည်အတိုင်းပင် စောလူးမင်း နန်းသိမ်းပွဲခံပြီး မကြာမီ
 နတ်ဦးမှာပင် မိဖုရားခေါင်ကြီးဖြစ်သော ဦးဆောက်ပန်း ကံကုန်
 သွား၏။

ထိုအခါ ဥဿာမင်း ဆက်သသော အနော်ရထာမင်း၏ မိဖုရား
 ကြီး မင်္ဂလာ(သီရိစန္ဒာဒေဝီ)ကို ခင်္သိုဟူသောအမည်နှင့် ဦးဆောက်
 ပန်းအရာကို ပေးတော်မူလေ၏။ စောလူးမင်းမှာ ဘုရင်သာဖြစ်
 သော်လည်း လက်ရုံးရည်၊ နှလုံးရည်ညီသူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်

ရှင်အရဟံနှင့်တကွ နန်းတွင်းရှိ မှူးကြီး၊ မတ်ကြီး၊ ပညာရှိအပေါင်း တို့သည် ရှင်ဘုရင်အား ထိန်းကြောင်းကွပ်ကဲရန် လက်ရုံးရည်၊ နှလုံးရည်ရှိသူ တစ်ဦးဦးရှိမှ သင့်လျော်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြ၏။

ထိုအခါ အနော်ရထာမင်းလက်ထက် အစွမ်းအစရှိလှသော သားတော်ကျန်စစ်သားကို ပြေးမြင်ယောင်ကြသည်။ ခမည်းတော် အနော်ရထာမင်းကြီး၏ ရာဇမာန်ဂုဏ်ကြောင့် တိမ်းရှောင်နေရသော ကျန်စစ်သားမင်းကို နန်းတွင်းပြန်ခေါ်ထားရန် တိုင်ပင်ကြသည်။ မှူးမတ်၊ ကလန်၊ သံပျင်၊ နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသားအပေါင်း တို့က စောလူးမင်းအား ထိုကြောင်းကို နားတော်လျှောက်တင် ကြသည်။

“အရှင်မင်းကြီး၊ ခမည်းတော်လည်း ဖွဲ့ပြီဖြစ်၍ ကျန်စစ်သား အရေးသည် ပြေငြိမ်းရာသို့ ရောက်ပေပြီ။ တိုင်းရေးပြည်ရာကို အရှည်၍ စစ်သူကြီးမင်း ကျန်စစ်အား နန်းတွင်းပြန်ခေါ်ယူသင့် ကြောင်းပါ”

“ဟုတ်ပေ၏။ လူစွမ်းကောင်းတို့သည် ကိုယ်တော်နှင့် မကွာ ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့။ သူတိမ်းရှောင်ရာအရပ်မှ ပြန်ခေါ်၍ ရပြီသော စည်းစိမ်၊ စားမြဲသောအနေတို့ဖြင့် ပြန်ရှိစေ”

မင်းအမိန့်ရသည်နှင့် ကျန်စစ်မင်းသားအား နန်းတွင်းသို့

ပြန်လည်ခေါ်ဆောင်ရန် အကြီးအမှူးတို့ကို အဆောင်အယောင်နှင့် တကွ စေလွှတ်တော်မူလေသည်။ ကျန်စစ်သားရှိရာသို့ ရောက်သော အခါ ရွှေနန်းတော်သို့ ပြန်လည်ခစားရန်အကြောင်း လျှောက်ထား ကြလေ၏။ ထိုအခါ ကျန်စစ်သားလည်း မင်းအမိန့်ပါသည်နှင့် လွန်ဆန်နိုင်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ ခမည်းတော်အနော်ရထာမင်း ကြီးလည်း နတ်ရွာစံလေပြီဖြစ်သဖြင့် နန်းတော်သို့ လိုက်ပါအမှုတော် သမ်းရန် ပြင်ဆင်ရပြန်လေ၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ သမ္ဘူလ၏ ဝမ်းကြာတိုက်တွင် မိမိရင်သွေးကို ပဋိသန္ဓေ လွယ်ထားလေပြီဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မိမိလက်တွင် ဝတ်ဆင်ထားသော လက်စွပ်ကို ချွတ်ပေးပြီးလျှင် -

“ချစ်နှမ၊ ငါသည်ကား နန်းတွင်းသို့ ပြန်ခစားရန် မင်းမိန့် မရှိလာလေပြီ။ မလိုက်၍ မဖြစ်တော့။ ဤလက်စွပ်ရတနာကို သင်ယူပြီးသော် ပဋိသန္ဓေမှ သမီးဖွားလျှင် လက်စွပ်ကိုရောင်းချ၍ ကျွေးမွေးလေ။ သားယောက်ျားကလေးဖွားလျှင်ကား ... လက်စွပ် နှင့်တကွ သားကို နန်းတွင်းသို့ ခေါ်လာခဲ့ ငါ့နှမ”

“ကောင်းပါပြီအရှင်”

ကျန်စစ်သားလည်း ဦးရိုးတော်မထီးရတနာထံ သမ္ဘူလကို အပ်နှံထားခဲ့ပြီး၊ ဦးရိုးအား ရှိခိုးဦးခိုက်လျက် မင်းလုလင်တို့နှင့်

အတူ ပုဂံရွှေပြည်သို့ ပြန်လိုက်ခဲ့လေတော့သည်။

နန်းတော်သို့ ရောက်လေလျှင် စောလူးမင်းလည်း ယခင်
ခမည်းတော်လက်ထက်ကအတိုင်း ကျန်စစ်သားအား ဝစ်သူကြီး
အရာနှင့် အဆောင်အယောင်တို့ကို ပြန်လည်အပ်နှင်းကာ အမှုထမ်း
စေလေ၏။

သံသယနှောင်အိမ်အတွင်းမှ ကျန်စစ်သား

စောလူးမင်းသည် မိဖုရားများရှိသည့်အနက် မင်္ဂလာစွာမင်းသမီး
တို့ “ခင်ဦး” တူသောအမည်ဖြင့် ဦးဆောက်ပန်းအရာကို ထားတော်
မူကာ နှစ်သက်ပြတ်နိုးလေ၏။ မွန်မင်းသမီးခင်ဦးမှာ လှပကြော့ရှင်း
သည့်အပြင်၊ အပြောအဆိုအရာ၌ သိမ်မွေ့ယဉ်ကျေးသောကြောင့်
ခွဲမက်စရာ ကောင်းလှပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အနော်ရထာမင်း
အသုံးတော်ခံပြီးသည့်တိုင် စောလူးမင်းလက်ထက်တွင်လည်း စွန့်ပစ်
ရက်စရာ မရှိပေ။

နန်းစဉ်နန်းဆက်ဖြစ်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ လှပကြော့ရှင်း လိမ္မာ
ခြင်းအတိရှိသော ထိုမိဖုရားအား ဦးဆောက်ပန်းအရာပေး၍
ဆက်လက်မြှောက်စားထားခဲ့သည်။ မင်းနှင့်မိဖုရားတို့အား နေ့စဉ်

အခစားဝင်လျက် မြင်ပါတွေ့ပါများလာသည်နှင့်အမျှ မဏိဝိဇ္ဇာနှင့် ကျန်စစ်သားတို့ မျက်လုံးချင်း ဆုံကြမည်မှာ မဆန်းပေ။ သူတို့ နှစ်ဦး၏ ရင်တွင်းခံစားချက်ကိုမူ တာယကံရှင်တို့မှလွဲ၍ သိနိုင် ကြမည်မဟုတ်။ အနော်ရထာမင်းကြီးကို ဆက်သရန် ဥဿာပဲခူးမှ ခေါ်ဆောင်လာစဉ် လမ်းခရီး၌ အဘယ်သို့ နှောင်တွယ်မိကြသည်တို့ မည်သူမျှ မပြောနိုင်။

ဤအရေးနှစ်စပ်လျှင်၍ ကျန်စစ်သားအား အနော်ရထာမင်းကြီး မျက်သပြေ ကြောင်ဖြူအရပ်သို့ တိမ်းရှောင်သွားရသည်မှာလည်း ဒိဋ္ဌဗ္ဗပွယ်၊ ယခု အနော်ရထာမင်းကြီး မရှိသည့်နောက် ကျန်စစ်သား နန်းတွင်း ပြန်လည်ခစားချိန်တွင် နှစ်သက်နှောင်တွယ်မိခဲ့သော မဏိဝိဇ္ဇာမင်းသမီးမှာ “ခင်ဦး”အဖြစ်နှင့် ဧကလူးမင်း၏ မိဖုရားဖြစ်နေ ပြန်လေပြီ။ မင်းခယောကျ်ားဆိုသည်ကား ... အမှုတော်အား သစ္စာရှိရှိ၊ ရွပ်ရွံ့ကျေပွန်စွာ ထမ်းရွက်မှ အရှင်သားကောင်း ပီသမည် ဖြစ်သည်။ မဏိဝိဇ္ဇာကို ပြန်လည်တွေ့မြင်ရသော်လည်း အဆင့် အတန်းလည်း ကွာခြားလွန်းနေပေ၏။ မိဖုရားခေါင်ကြီးနှင့် စစ်သူ ကြီးဘဝ ဖြစ်နေကြပြီး မိမိတွင်လည်း သဗ္ဗလတူသော သံဃာတော်ကြီး တစ်ချောင်းက တုတ်နှောင်ထားရှိသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ကျန်စစ်သားနှင့် မဏိဝိဇ္ဇာတို့၏ ဒုတိယအကြိမ်

တွေ့မှု၌ ယခင် ကကဲ့သို့ ရင်မခုန်ကြတော့ပေ။ ဆင်ခြင်နှိုင်းချင်းမှများနှင့် ဣန္ဒြေရှိနေကြလေ၏။ သို့သော်ကား ... မဏိဝိဇ္ဇာမင်းသမီးနှင့် ပတ်သက်လျှင် ကျန်စစ်သားအဖို့ အရှုံးလက္ခဏာကို ရပ်ဝယ်ပိုက်ရန် ကံကြမ္မာ စစ်လာခဲ့ပြန်လေတော့၏။ တစ်နေ့သောအခါတွင် “မိဖုရားခင်ဦး မဏိဝိဇ္ဇာ)နှင့် ကျန်စစ်သားတို့ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်စကား နှိုင်းနေကြကြောင်း” မောင်းမတို့ မြင်သွားကြလေ၏။ ဧကလူးမင်း မြင်၍ အနော်ရထာလက်ထက်၌ပင် မဏိဝိဇ္ဇာနှင့် ကျန်စစ်သားတို့၏ နှစ်သက်လမ်းကို သိထားလေသဖြင့် ယခု ကျန်စစ်သားနန်းတွင်း ပြန်လည်ခစားချိန်၌ မဏိဝိဇ္ဇာနှင့် ကျန်စစ်သားတို့အပေါ် စောင့် ခြည့်ပေးရန်နှင့် နန်းတွင်းသူများအပြားကို ခန့်အပ်ထားရှိခဲ့သည်။ သံသယမျက်လုံးများအလယ်တွင် သူတို့နှစ်ဦးလွတ်အောင် ရှောင်ဆွဲခဲ့ကြသော်လည်း တစ်နေ့နေ့တွင်ကား ထိုပြဿနာသည် ထပ်တိုက် ရင်ဆိုင်လာရပေတော့သည်။

စောင့်ကြည့်စေသော မောင်းမ၊ နန်းတွင်းသူများ၏ လျှောက်တင် ကြောင့် “မိဖုရားခင်ဦးနှင့် ကျန်စစ်သားတို့ အပြောအတော နှိုင်းပြန်သည်”ဟု ဧကလူးမင်းထံ လျှောက်တင်ကြလေသည်။ ထိုအခါ ဧကလူးမင်းသည် ယုံကြည်တော်မူသဖြင့်-

“မိကို မလောင်ခင်တားအုံး၊ မိရုးခင်ဦးသည်လည်း အဆောင်
ပြင်သို့ မထွက်မရှိစေနှင့်၊ အစောင့်အနေများစွာ ဗျူရလု၊ ကျန်စစ်
သားကိုလည်း ခံစားခွင့်၊ ငွေကြေးစည်းစိမ်၊ အဆောင်အယောင်
ရုပ်သိမ်းလျက် ဒလသို့ ပို့စေ”

ဤသို့သော အမိန့်တော်ချမှတ်၍ မင်္ဂလာ(ခင်ဦး)နှင့် ကျန်
သားတို့ ထပ်မံ၍ ဝေးကြရလေ၏။ ကျန်စစ်သားအပို့ မင်္ဂလာ
အတွက် အရှုံးကို ရင်ဝယ်ပိုက်ကာ ဒလသို့ ထွက်ခဲ့ရပြန်လေ၏။
မည်းတော်အနော်ရထာမင်းကဲ့သို့ အရိန္ဒာမာလုံဖြင့် မထိုးမသတ်
ဒလသို့ နယ်နှင်လွှတ်လိုက်ခြင်းပင်လျှင် တော်ပေသေး၏ဟု မှတ်ထင်
ခဲ့သည်။ မည်းတော်လက်ထက်က အရိန္ဒာမာလုံချက် မလွဲခဲ့သော်
ရင်တွင် လှံစူး၍ ကျန်စစ်သားအပို့ သေပွဲဝင်ခဲ့ပြီမှာ ကြာခဲ့ပေပြန်
ယခု စောလူးမင်းကိုပင် ကျေးဇူးတင်ရပေဦးမည်။

စောလူးနှင့်ကျန်စစ်သားကား ... အဖေတူသော အမေ
သည် ညီအစ်ကိုများသာတည်း။

ကျန်စစ်သား၏သစ္စာ

ကျန်စစ်သားဒလသို့ ရောက်ပြီး များမကြာမီ၌ ပုဂံနေပြည်
ဘော်ရှိ ဖျားကြီး၊ မတ်ကြီး၊ ပညာရှိအပေါင်းတို့သည် ပြည်နှင့်အက်
မေးထားသော ကျန်စစ်သားအရေးကို လျှောက်တင်ကြပြန်လေ၏။
အကယ်စင်စစ် ကျန်စစ်သားကား ... အပြစ်ကျူးလွန်သော
ရာဇဝတ်သားလည်း မတုတ်တုံသေး။ တိုင်းပြည်ကို ပုန်ကန်ခြားနား
သော ရန်စွယ်လည်း မတုတ်တုံသေး။ ဘုရင်၏စိတ်တွင် မကြည်လင်
သော သံသယဖြင့် နှလုံးသားအရေးကိစ္စကို ရှေ့တန်းတင်၍
အပြစ်ပေးထားခြင်းသာဖြစ်သည်။

အားလုံးသောဖျားမတ်ပညာရှိတို့က ဤသို့ စောလူးမင်းအား
တင်လျှောက်ကြတုန်၏။

“ကျွန်ုပ်တို့သားသည် အရှင်ခမည်းတော် မျက်မာန်တော်ရှု
 သဖြင့် တစ်ကြိမ်တစ်ခါကလည်း ကြောင်ပြုအရပ်တွင် ပုန်းရှောင်
 နေခဲ့ရဖူး၍ ပြန်ခေါ်လာသည်ဖြင့် မကြာသေး။ ယခု ဘုန်းတော်
 အရှင်ပြတ်က တစ်ဖန် မျက်တော်ပူပြန်၍ ဒေသသို့ ပို့တော်ပူပြန်
 လေသည်။ သူ့ရဲကောင်းတို့မည်သည် လက်နက်နှင့်မကွာ ကောင်း
 သကဲ့သို့ တိုင်းပြည်ပြည့်ရှင်မင်းသည် သူ့ရဲကောင်းတို့နှင့် ကင်း၍
 မဖြစ်ကောင်း။ သို့တွက်ကြောင့် စစ်သူကြီးကျွန်ုပ်တို့သားအား ပုဂံ
 နေပြည်တော်သို့ ပြန်လည်ခေါ်ဆောင်လျက် မူလရာထူး၊ ဌာန၊
 အခြေအရပ်ရပ် ခံစားခွင့်ပြုရန် သင့်ကြောင်းပါဘုရား”

အချို့သော မှူးမတ်တို့ကလည်း ဤသို့ လျှောက်တင်၏။
 “ကျွန်ုပ်တို့သား ပုဂံနေပြည်တော်တွင် မရှိကြောင်း အတိုင်းတိုင်း။
 အမင်းမင်းတို့ သိလေလျှင် ပုန်ကန်ခြားနား၊ ထိပါးလာနိုင်စွယ်
 ရှိသဖြင့် အပါးတော်မှာပင် ခေါ်ယူခစားထားရှိရန် သင့်ကြောင်းပါ
 ဘုရား”

ဤသို့ တိုက်တွန်းလျှောက်တင်ချက်များကို စောလူးမင်း
 သုံးသပ်လျက် “မင်းချင်းပညာရှိသော စကားအရာတို့သည် ဟုတ်
 တိုင်း မှန်ပေ၏။ ပြည်ရွာ၊ မြို့အရားကို ရှေ့ရှု၍ ကျွန်ုပ်တို့သားအား
 ပြန်ခေါ်လေမှ သင့်ပေတော့အံ့” ဟု ဆုံးဖြတ်လျက် ဒေသသို့ထားခံ

သော ကျွန်ုပ်တို့သားအား ရေကြောင်းမှ ရွှေလောင်းတော်နှင့်
 ဆီပေးပြန်လေ၏။

ထို့နောက် အရိုက်အရာ၊ စားမြဲသောကြေးစည်းစိမ်နှင့်
 အသားအယောင်တို့ကို ယခင်အတိုင်း အပ်နှင်းပြန်လေ၏။ ထိုစဉ်
 တစ်ဆက်တည်းမှာပင် အထိန်းတော်၏ သားဖြစ်သော “ငရ
 မန်ကန်း” ဤမင်းနှင့် ဥဿာပဲခူးမြို့ကိုစားရန် ပေးတော်မူလေသည်။

စောလူးမင်းနှင့် ငရမန်ကန်းတို့မှာ သက်တူရွယ်တူဖြစ်ပြီး
 ခင်မင်းမင်းများဖြစ်ကြ၏။ တစ်နေ့သောအခါ စောလူးမင်းနှင့် ငရမန်
 ကန်းတို့ အပျင်းပြေစေရန် ကြွေအန်ကစားကြရာ မင်း၊ မှူးမတ်၊
 မင်းလုလင်နှင့် မောင်းမင်္ဂါသံတို့ ဝိုင်းရံလျက် ကြည့်ကြကုန်၏။
 ကစားကြရာ၌ ငရမန်ကန်း ကြွေအံပစ်ရာ မိုင်လေသဖြင့် ဝမ်းသာ
 ကြလေပြီးသော် လက်စွဲမောင်းခတ် ကြွေးကြော်လေ၏။

“ငါ့ကို သင်း မိုင်အံ့လော”
 ထိုအခါ လူပရိသတ်အများရှေ့၌ ကြွေအံတစ်ပွဲနိုင်ခြင်းကို
 ကြောင်းပြု၍ ငါ့ကဲ့သို့သောမင်းအား ဤသို့ မထေမဲ့မြင် လက်
 မောင်းထခတ်ရာ၏လောဟု စောလူးမင်း ခံပြင်းခေါ်သပြန်လေ၏။
 “ကြောင့် ...

“ဟယ် ... ငရမန်ကန်း၊ ကြွေအံတစ်ပွဲနှင့် ဤသို့ပြုရာ

လော။ နင်ယောက်ျားကောင်း ဟုတ်သည်ရှိသော် ... နင်အပိုင်
စားသော ဥဿာပဲခူးနှင့် ငါ့အား ပုန်ကန်လော့၊ နိုင်အောင်တိုက်လော့

“ရှင်မင်းကြီး၊ တကယ်လော့”

“ငါ့စကားသည် မသွေဖယ်၊ ကြိုက်သည်နေ့တွင် ပုန်ကန်
လော့”

ရေမန်ကန်းလည်း ယခင်ကပင် ပုန်ကန်ကြားနားရန် ကြံစည်ခဲ့
ရှိသဖြင့် မိမိအပိုင်စားရသော ဥဿာပဲခူးသို့ ပြန်လေ၏။ ဥဿာ
ပဲခူးသို့ ရောက်လျှင် လူသူ၊ လက်နက်အင်အားစုရုံးလျက် ရေအား
ကြည်းအားဖြည့်တင်းကာ စစ်တိုက်ရန် ပြင်ဆင်လေတော့သည်။
စောလူးမင်းနှင့် ရေမန်ကန်းမှာ ယခင်က နှိ.စို့.ဘက်ဖြစ်ပြီး ကား
ဖော်လည်းဖြစ်၏။ စောလူးမင်းဘုရင်ဖြစ်သောအခါ ရေမန်ကန်းသည်
မနာလို မဂ္ဂစိန်ဖြစ်လေ၏။

ရေမန်ကန်းမှာ မျက်စိတစ်ဖက်လပ်လျက်ရှိပြီး စောလူးမင်း၏
ကျေးဇူးကို မသိတတ်သူဖြစ်၏။ စောလူးမင်းကား မိမိမင်းဖြစ်သော်
လည်း နှိ.စို့.ဖက်သူငယ်ချင်းအား ဥဿာပဲခူးကို အပိုင်စားပေး၍
ဘုရင်တစ်ဆူသဖွယ် မင်းပြုစေလေ၏။ ရာဇဝင်သမိုင်းတို့၌ စောလူး
မင်းမှ ရေမန်ကန်းအား ဥဿာပဲခူးကို အပိုင်စားပေးခြင်းကို ဖွန်တို့
မကျေနပ်ကြောင်း ဖော်ပြကြသည်။ စောလူးမင်းလက်ထက် ဖွန်

ပြန်လာချစ်ကြည်ရေးမှာလည်း များစွာအချောအတင်ဖြစ်လျက် တင်းမာ
ခဲ့ကြသည်။

ရေမန်ကန်းလည်း လူသူ၊ လက်နက်အင်အားနှင့် ကြည်းတပ်၊
ရေတပ် ပြီးပြည့်စုံသည်နှင့် ပုဂံသို့ စစ်ချီလာကာ သရက်မြို့အနီး၊
မင်းလှနားရှိ ပြည်တော်သာကျွန်းသို့ လာရောက်တပ်စွဲထားလေ
သည်။ ရေအားဖြည့်သည့် ရေမန်ကန်းအပုန်ပင် တပ်ကြီးချီလာ၍
ပြည်တော်သာကျွန်းတွင် တပ်စွဲထားသည်ဟု ကြားလေလျှင် ရဲမက်
ဒိုလ်ပါ၊ ဆင်လုံ၊ မြင်းလုံးအများအပြားနှင့် ကျန်စစ်သားကို ဦးဆောင်
ခေလျက် တပ်ဦးချီစေလေ၏။

စောလူးမင်းမှာ နောက်တော်မှ တပ်မတစ်ခုကို ဦးဆောင်၍
ချီတော်မူစေ၍ ထိုအခါ ရေမန်ကန်းလည်း ချီတော်မူ၍ ကြံလေသည်။

“ကျန်စစ်သားအား... စစ်ရေးစစ်ရာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ
ပါးနပ်လှ၏။ ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရသည်ရှိသော် ငါတို့
မဝမ်းနိုင်း လက်ရုံးရည်အစွမ်းရှိသူအား နှလုံးရည်ဖြင့် ပရိယာယ်ဆင်
တိုက်ခိုက်ခြင်းကပို၍ သင့်လေမည်”

ထိုသို့သောအကြံဖြင့် ပရိယာယ်ဆင်လျက် ဆင်ရေး၊ မြင်းရေး
တိုက်ခိုက်၍ အရေးမသာနိုင်သောနေရာကို ရွေးချယ်လေရာ၊ ရွံ့နွံ
ထူထပ်သောနေရာတစ်ခုကို တွေ့လေ၏။ ထိုအခါ ငါးနှိုးအတတ်ဖြင့်

ဆင်ရုပ်ကို ပြုလုပ်စေပြီးသော် အပေါ်၌လည်း ပေါင်းဝန်းတစ်၌ လှဲရုပ်ကိုလည်း နိုင်း၊ လွှား၊ လှံစသည်တို့ကို ကိုင်စေလျက် ဆင်ဦးကင်းတွင် ရုပ်စေလေ၏။ ထိုဆင်ရုပ်ကို ရွှံ့ညွှန်ထူထပ်သော ဗွက်အိုင်အလယ်တွင် သွားချထားသည်။

ကျွန်စစ်သား၏ တပ်နှင့်စောလူးမင်းတို့၏ တပ်မနှစ်ခုပေါင်းမိ၍ ပြည်တော်သာကျွန်းအနီးသို့ ရောက်လျှင် ပိုးချုပ်သွားပြီဖြစ်လေ၏။ ထို့ကြောင့် နံနက်လင်းမှ စတင်တိုက်ရန် စောလူးမင်းက ကျွန်စစ် သားအား မိန့်လေ၏။ သို့သော်လည်း ငရမန်ကန်းတပ်များသည် ညဉ့်၏လရောင်မှည့်ဖွားဖွားကို အကြောင်းပြုလျက် စစ်ရေးငင်လာပြီး မဆင်မခြင် လိုက်လံတိုက်ခိုက်တော့သည်။

ထိုအခါ စောလူးမင်းလည်း စီးတော်ဆင်ကို ချွန်းဖွင့်လျက် ငရမန်ကန်း၏ တပ်တို့အား ဖွှေလေ၏။ အကယ်စင်စစ်ကား ငရမန် ကန်းဖက်မှ ရဲမက်တို့မှာ စောလူးမင်းတို့အား စစ်ပြု၍ ခေါ်ထုတ် ခြင်းသာ ဖြစ်လေ၏။ စောလူးမင်းလည်း ခပ်ဝေးဝေး၌ လရောင်မှ ဖွားဖွားတွင် ခြင်တွေ့နေရသည့် ရွှံ့ဗွက်အိုင်တွင်းမှ နှီးဆင်ရုပ်အား တကယ့်ဆင်ရုပ် ထင်မှတ်လျက် ဆင်ကို ချွန်းဖွင့်လေ၏။

စောလူးမင်းမှာ “သံမြင်စွာ” ဟူသော စီးတော်တိုက်ဆင်ကို စီးလျက် အနီးသို့ ကပ်သွားလေရာ သံမြင်စွာမှာ ရွှံ့ဗွက်အတွင်း

ဆင်ဝင်၍ ကျသွားကာ မရုန်းနိုင်တော့ပေ။ ထိုအခါ စောလူးမင်းလည်း ငရမန်ကန်း၏ ပရိယာယ်ထောင်ချောက်အတွင်း သက်ဆင်းမိပြီးမှန်း သံလေသဖြင့် ဆင်ပေါ်မှဆင်းလျက် နွဲ့ဗွက်တို့ကို ရုန်းကာ တောအုပ် တစ်ခုအတွင်းရှိ ညောင်ခေါင်းထဲတွင် ပုန်းခိုနေလေသည်။

နွဲ့ဗွက်နေသော ဆင်တော်သံမြင်စွာကို ငရမန်ကန်း ရသွားလေ ခြင်းသော် အနားဝန်းကျင်တစ်ခုအား ရဲမက်တို့အား ဝိုက်စိပ်တိုက် ခြားခွဲစေသော်လည်း စောလူးမင်းမှာ အပုန်းကောင်းသဖြင့် လွတ် ချောက်သွားခဲ့သည်။ စောလူးမင်း၏ တပ်တို့သည်လည်း ဖရိုဖရဲ ခြစ်လျက် ခြေဦးတည့်ရာသို့ ပြေးကြလေ၏။ စောလူးမင်း မရှိတော့ သည်နှင့် ကျွန်စစ်သား၏ တပ်တို့သည်လည်း နောက်ကြောင်း ခြစ်ကာ အပြင်းဆုတ်ခဲ့ရာ မိုးသောက်သည်နှင့် ပုဂံနေပြည်တော်သို့ ရောက်လေ၏။

ပုဂံနေပြည်တော်သို့ ရောက်သော် မှုကြီးမတ်းတို့သည်လည်း အရင်ဖြစ်သော စောလူးမင်း ပြန်ပါလာသည် မရှိလေသဖြင့် ကျွန်စစ် သားအား ဤသို့ဆိုကြလေ၏။

“အရှင်သား၊ ... မင်းနေပြည်တွင် ယခု ဘုရင်စောလူးမင်းလည်း သံမြင်ပြီ။ အရှင်မှတစ်ပါး ဤပြည်ကို အုပ်စိုးထိုက်သူဟူ၍ မရှိတည်း”

အားလုံးသောပျူမတ်တို့သည် သဘောတူညီစွာ လျှောက်တင်ကြပြီးသော် နန်းတံခါးတို့ကို ဖွင့်ပေးကြကုန်လေ၏။ ပညာရှိပုရောဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကလည်း မင်းမြှောက်တန်ဆာငါးပါးကို အပ်နှံကြကုန်လေ၏။ သို့သော် ကျန်စစ်သားသည် တွင်တွင်သာ ငြိမ်းဆိုလေသည်။

“သည်းခံပါဦးလော့။ ... ငါ့အရှင်စောလူးမင်း ရှိ၊ မရှိတိုငါ ထပ်ခံစိုမ်းချေဦးမည်။ ... ငါ့အရှင်ရှိသော် ငါ့အရှင်ကို ပြန်ယူ၍ နန်းကိုပြန်တင်အံ့”

ဤသို့ ကျန်စစ်သားက တုံ့ပြန်ပြောဆို၍ ဆက်နှင်းလာသော မင်းမြှောက်တန်ဆာငါးပါးတို့ကို ရွှေစည်းခုံဘုရား ရှေ့တော်ဝယ်ထားရှိလေ၏။ ငရမန်းကန်မှာလည်း စောလူးမင်းနှင့် ကျန်စစ်သားတို့ မရလျှင် အလျော့မပေး။ လူသို့ ရဲမက်ခိုလ်ပါတို့ကို စုရုံးစေလျက် လုံခြုံစွာတပ်ကြီးတည်လျက်နေလေသည်။

ညောင်ခေါင်းအတွင်းဝင်၍ ပုန်းရိနေရသော စောလူးမင်းမှာလည်း စားတော်မူခေါ်ရသည်မှာ ၃ နှစ်ပင် ရှိလေသဖြင့် များစွာ ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေလေ၏။ ရေပင်မသောက်ရသည်ကတစ်ကြောင်း၊ လူထူလေးပါးတို့ တွေ့မြင်မည်ကို စိုးသည်ကတစ်ကြောင်းကြောင့် ပုန်းအောင်းရာမှာပင် ငြိမ်သက်လျက်နေခဲ့ရာ ဟင်ပန်းစွမ်းနယ်လျက်

အားအင်ချို့နဲ့ နေလေ၏။

ထိုအချိန်မှာပင် ငရမန်းကန်တစ်ဝှမ်း တပ်သားတစ်ဦး ညောင်ပင်ခေါင်းသို့ ရောက်လာ၍ ထင်းခွေပြီးသော် ပါလာသောထမင်းထုပ်ကို ခွဲစားနေသည်ကိုတွေ့ရသဖြင့် တော်မွတ်ခြင်းအင်ကို မခံစားနိုင်သော စောလူးမင်းသည် ညောင်ခေါင်းအတွင်းမှ ထွက်ခဲ့လေတော့သည်။

ပြီးနောက် လက်စွပ်ကို ချွတ်ယူပြီးသော် ...

“သင်စားနေသည့် ထမင်းထုပ်ကို ငါ့အားပေးပါ။ ဤအံ့တွက်ကန်ဒိုးမမြတ်နိုင်သော ဤလက်စွပ်ကိုယူပါ။ ... ပြီးလျှင် ငါ့ကို တွေ့သည်ဟုလည်း မပြောပါလေနှင့်”

ထမင်းထုပ်နှင့် လက်စွပ်ကို လဲလှယ်၍ နှုတ်ပိတ်စကားကတိကိုပါ မင်းလုလင်ထံမှ တောင်းခံလေ၏။ မင်းလုလင်လည်း အားရခမ်းသာဖြင့် စောလူးမင်း ကမ်းပေးလာသောလက်စွပ်ကို လက်တွင်ထပ်ကြည့်ပြီး-

“ကောင်းလှပါပြီ” ဟု ကတိပေးလေ၏။

“ဤသူကား ... စောလူးမင်းပင် ဖြစ်တန်ရာ၏” ဟု စိတ်မှကြံဆမိလေ၏။ ထင်းခွေယောက်ျားလည်း ထိုညောင်ပင်မှ ခွာခဲ့ပြီးလျှင် မိမိတပ်စခန်းချရာနေရာသို့ ပြန်ခဲ့လေသည်။ စောလူးမင်းလည်း မင်းလုလင်၏ ထမင်းထုပ်အား ပြန်ယူကာ စားသောက်

ပြီးနောက် ထိုညောင်ခေါင်းမှ မခွာဘဲ လုံခြုံတန်ဖိုးသည်အထိဖြင့်
ညောင်ခေါင်းအတွင်း ပြန်ဝင်ပုန်းနေပြန်လေ၏။

ထင်းခွေယောက်ျားမင်းလုလင်သည် လက်တွင် ဝတ်ကြည့်သော
လက်စွပ်အား သူတကာမြင်မည်စိုးသဖြင့် ပြန်ချွတ်ကာ၊ ခါးပိုက်
ထောင်တွင် ကျပ်လစ်လျက် ဝှက်သွားလေ၏။ မိမိတပ်စခန်းကို
ရောက်ပြီး မကြာခဏ လက်စွပ်အား စမ်းကြည့်နေမိသည်။ စိတ်
လည်း “ဤလက်စွပ်ပိုင်ရှင်ကား စောလူးမင်းဖြစ်တန်ရာသည်” ဟု
တစ်ဦးတည်း တွေးဆနေလေ၏။

ခဏကြာသောအခါ ထိုမင်းလုလင်သည် သူ့စိတ်ကို သူ့ပထိန်
နိုင်ခြင်ရာကား ခါးကြားမှ လက်စွပ်ကို ထုတ်ကြည့်ပြီးသော် မိမိ
တပ်မှ ရဲဘော်၊ ရဲဘက်တို့အားပြလျက် ပေးလေ၏။

“ဤလက်စွပ်ကား တန်ဖိုးမည်မျှထိုက်တန်သည်ကို အဘယ်
ပြောနိုင်ပါသနည်း”

“အဖိုးမမြတ်တတ်ပါ သူ့လယ်ချင်း ... ဤမျှ တန်ဖိုးကြီးသော
လက်စွပ်ကို မောင်ရင် အဘယ်သူထံမှ ရခဲ့လေသနည်း”

အဖိုးအတိုင်းအဆ မသိလေသဖြင့် လက်စွပ်အား တစ်ဦး
လက်မှ တစ်ယောက်ဆီပြောင်းကာ ကြည့်ကြကုန်လေ၏။ ဤသို့ဖြင့်
အဆင့်ဆင့်စကားဖြင့် ထိုအကြောင်းကို ငရမန်ကန်းကြားသော် ...

“ထိုမင်းချင်းအား လက်စွပ်နှင့်တကွ ငါ့ထံ လွှတ်လိုက်ပါ” ဟု
အဆိုရှိလေ၏။ မင်းလုလင်ထံမှ လက်စွပ်ကို ငရမန်ကန်း တွေ့မြင်
သောသော် နို့စို့ဖက်ဖြစ်သော စောလူးမင်း၏လက်စွပ်ကို မှတ်မိ
သေးသည်။

စောလူးမင်းထံမှ ရယူခဲ့သော မင်းလုလင်အား ငရမန်ကန်းသည်
ပစ်သေးပေးပြန်လေ၏။ အစဦး၌ မင်းလုလင်လည်း ဝန်မခံပေ။
ဘောက်ရသည်ဟူ၍တစ်မျိုး၊ အသည်မိန်းမတစ်ဦးပေးသည်ဟူ၍
တစ်ခု အပျိုးပျိုး လှီးလွှဲပြောချေ၏။ ငရမန်ကန်းလည်း ရဲမက်တို့အား
မင်းလုလင်ကို ဂိုက်နှက်ကွပ်ညှစ် စစ်ပေးစေတော့မှပင် အပြောနှင့်
နေရာကို ပြောပြဝန်ခံလေတော့၏။

ထိုအခါ လျင်မြန်စွာပင် စောလူးမင်းပုန်းအောင်းရာသို့ သွားရိုင်း
ပြီးသော် ညောင်ခေါင်းတွင်းမှ စောလူးမင်းအား ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့သည်။
စောလူးမင်းကို လက်ရဖမ်းမိသောအခါ ငရမန်ကန်းလည်း နှစ်ထောင်း
အားရဖြစ်လျက် ရေအား၊ ကြည်းအားဆန်၍ မြင်းကပါအရပ်တွင်
တပ်ကြီးတည်၍ နေလေ၏။

ထိုအဖြစ်ကို ဆက်သားတို့ လာရောက်လျှောက်ထားသဖြင့်
ကျန်စစ်သား သိလေရာ “ငါ့အရှင် မသေသေး။ ရှိသေး၏။ ငါ့
အရှင်ကို ငရမန်ကန်းလက်မှ မိုးယူ၍ ငါနန်းရအောင် တင်ပေးအံ့”

ဟု ကြိုးဝါးလျက် စောလူးမင်းအား ချုပ်နှောင်ထားရာ မြင်းကပါ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်သွားလေ၏။ စောလူးမင်းကို သစ်တပ်အတွင်း ချုပ်နှောင်ထား၍ အစောင့်အရှောက် များစွာဖြင့် ထားရှိကြောင်း တွေ့ရလေသည်။ မှောင်ရီပျိုးချိန်၌ ကျန်စစ်သားသည် သစ်တပ် အတွင်းသို့ ခဲရာခဲဆစ် ဝင်နိုင်ခဲ့ပြီးလျှင် စောလူးမင်းအား ပုခုံးထက် ထမ်းကာ ခိုးယူလေ၏။

ထိုအချိန်တွင် စောလူးမင်းသည် စိတ်တွင်း၌ ဤသို့ထင်မိ လေ၏။

“ကျန်စစ်သားအား ငါ၏ခမည်းတော် အနော်ရထာလည်း တစ်ကြိမ် မျက်ပူးလေ၏။ ငါသည်လည်း တစ်ခါမျက်ပူးလေ၏။ ငရမန်ကန်းမှာ ငါနှင့်နီးစပ်ပြီးဖြစ်၍ ငါ့အားသတ်လိမ့်မည်မဟုတ်။ ကျန်စစ်သားသာလျှင် ယခင် အငြိုးအတေးတို့ဖြင့် ငါ့အား သတ်ရန် ခေါ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်တန်ရာသည်” ဟု အတွေးဝင်ပြီးသော်-

“ကျန်စစ်သား ငါ့ကို ခိုးသည် ... ကျန်စစ်သား ငါ့ကို ခိုးသည်” ဟု အစောင့်အကြပ်တို့ကြားအောင် အော်ဟစ်အကူအညီ တောင်းလေ၏။ ထိုအခါ ကျန်စစ်သားလည်း စောလူးမင်းအား ပုခုံးထက်မှ ပစ်ချကာ ...

“တယ် ... မင်းဆိုးမင်းညစ်၊ ဖွန်တို့လက်တွင် ခွေးသေ

... သေ ... သေရစ်လေပေတော့” ဟုဆိုကာ ကိုယ်လွတ်ရုန်းလျက် ငြိမ့်သွက်ခဲ့လေတော့သည်။ ငရမန်ကန်းသည် စောလူးမင်းရှိနေလျှင် မြင်းပျိုးတော့မည်ဟု တွေးဆလျက် စောလူးမင်းအား ကွပ်မျက် ခဲ့လေသည်။

ကျန်စစ်သားကား ... မိမိအပို-~~အခြား~~ ကိုယ်လွတ်မရုန်း မိမိအရှင်ကို ရန်သူ့လက်ထဲမှပင် ဆောင်ရွက်၍ နန်းတင်လိုသူ ဖြစ်သည်။ အရှင်သခင်အပေါ် သစ္စာစောင့်သိသူဖြစ်၏။

ထီးနန်းကို အလွယ်တကူရယူနိုင်သော်လည်း ဝံ့ညှာထောက် စားသောစိတ်ရှိသူသာတည်း။ ။

ဒဏ္ဍာရီဆန်သော သမိုင်းစာမျက်နှာများ

ပုဂံရာဇဝင်ကို တုတ်ထမ်းပြောရသည်ဟု သမိုင်းဆရာတို့က အပြစ်ဆိုကြခြင်းမှာ သက္ကရာဇ်ကွဲလွဲချက်၊ ယုတ္တိမရှိသော အကြောင်းပြချက်၊ ဒဏ္ဍာရီဆန်ဆန်၊ ပုံပြင်ဆန်ဆန် တင်ပြချက်၊ အထောက်အထားခိုင်လုံစွာ ပြနိုင်မှု အားနည်းချက် စသည်တို့ကြောင့် အခြားပွားရခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ရာဇဝင်(မင်းနှင့်စပ်ဆိုင်သော)သမိုင်းအချက်အလက်တို့မှာလည်း အထောက်အထားခိုင်လုံစွာ ပြနိုင်မှသာလျှင် မှန်ကန်မှု ရှိပေမည်။

သို့မဟုတ်ပါက ပါးစပ်ရာဇဝင်အဖြစ်၊ ဒဏ္ဍာရီအဖြစ် စည်းသားခြင်း ခံရဖွယ်ရှိပေ၏။ ယခု ကျန်စစ်သား၏ ဇာတိသရုပ်ဖော် ဇာတ်မြစ်ရှာဖွေသောအခါ ပါးစပ်ရာဇဝင်လိုလို၊ ဒဏ္ဍာရီလိုလို၊ နိပါတ်

ဆက်ဇာတကလိုလို၊ ရောထွေးမှုများကို သမိုင်းအစောင်စောင်တို့၌ ဆွဲပြင်ရသည်။ အနော်ရထာမင်းနောက်ပိုင်း၊ ကျန်စစ်သားမင်း၏ သားတော်ရာဇကျမာရီထိုးခဲ့သော မြဝတီကျောက်စာ အထောက်အထားတွေ့ရှိပြီးမှသာလျှင် ပုဂံမင်းဆက်တို့၏ သက္ကရာဇ်အမှန်နှင့် သမိုင်းမှန်ကို သုံးသပ်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

ယခုတင်ပြမည့် ကျန်စစ်သားနှင့် ငရမန်ကန်းအရေး၊ အလောင်းစည်သူ၏ ဇာတ်မြစ်တို့ကို ဖော်ပြရာတွင် ဒဏ္ဍာရီဆန်ဆန်၊ ပုံပြင်ဆန်ဆန်များ ပါရှိကောင်း ပါရှိပေမည်။ ယင်းမှာလည်း စာရေးသူ၏ ကောက်ချက်များမတုတ်၊ ရှေးရှေးသောရာဇဝင်ဆရာတို့၏ အစဉ်အဆက်လက်ခံရေးသားခဲ့မှုများကို ပြန်လည်ဖော်ပြခြင်းသာလျှင် ဖြစ်သည်။ သမိုင်းသုတေသီတို့ စာဖတ်သူတို့အဖို့ နှိုင်းစာချင့်ချိန်၍ လက်ခံလောက်သည်တို့ကို ယူမှတ်၍ လက်မခံနိုင်လောက်သည်တို့ကို ဗဟုသုတအဖြစ်သာ မှတ်ယူစေလိုပေသည်။

ကျန်စစ်သားသည် စောလူးမင်းအား ပုခုံးထက်မှ ပစ်ချခဲ့ပြီးနောက် ကိုယ်လွတ်ရုန်းလျှက် မွန်တို့လက်မှ လွတ်အောင် ချပေးခဲ့ရသည်။ ငရမန်ကန်း၏ စစ်သည်ရဲမတ်တို့လည်း ကျန်စစ်သားနောက်သို့ ထပ်ကြပ်မခွာ လိုက်ပါလာပြီး ဝိုင်းဝန်းထိုးကြလေ၏။ သို့အခါ ကျန်စစ်သားလည်း အနောက်ဘက် ရေသို့သက်ဆင်း၍

ကူးပြေးလေသည်။ ကျန်စစ်သားရေပြင်တွင် တပင်တပန်း ကူး
နေသည်ကို မြင်ရုံသာ မဟာဂိရိနတ်သည် ကျွန်းကဲ့သို့ ဝန်ဆင်
မြင်တွေးငှက်ကဲ့သို့ အော်သံပြုလေ၏။

ကျန်စစ်သားလည်း မြစ်တွေးငှက်အော်သံကြား၍ ဘေးဘက်
ကြည့်ရာ ကျွန်းငယ်ကို တွေ့သဖြင့် အရောက်ကူးကာ တက်
ခေတ္တအပန်းဖြေလေသည်။ ထိုအခါ မဟာဂိရိနတ်လည်း ထပ်မံ
တံငါသားအဖ ယောင်ဆောင်ပြန်၍ လှေဖြင့် လက်ယပ်ခေါ်ပြန်လေ၏။
ကျန်စစ်သားလည်း ထိုတံငါသားအဖ လှေငယ်နှင့်ပင် အောင်ဆောင်
ဘက်သို့ ပို့ပေးရန် ပြောဆိုလေလျက် အပြန်ကူးခတ်စေ၏။
အောင်သာဘက်သို့ ရောက်သောအခါ မုဆိုးအရာ၌ ကျွမ်းကျင်
ပါးနပ်လှသော “ငစဉ့်” ကို ရှာအံ့သောငှာ “ကြာခတ်ဝရာ” သို့
ကူးလျက် မြောက်ဘက်သို့ ထွက်ခဲ့လေသည်။

ကျန်စစ်သား “ငထီးလှိုင်” အရပ်သို့ ရောက်သောအခါ ငထီးလှိုင်
ရွာသူကြီး၏ စိုက်ခင်းဖြစ်သော သခွားခင်းကို မြင်ရလေ၏။ သခွား
သီးတို့အား ဆွတ်ခူး၍ မရလေအောင် ဆင်တစ်ရပ်ခန့် မြင်သည်
ဆူးစည်းရိုးကြီးဖြင့် ထီးလှိုင်သူကြီးသည် သခွားခင်းအား ကာရံ
ထားလေ၏။ အထဲရှိ ထီးလှိုင်ရှင်ထံသို့ ကျန်စစ်သားလည်း
အော်ဟစ်တောင်းဆိုလေ၏။

“အို ... ယာသူကြီး၊ ... ကျွန်ုပ်အား သခွားသီးအနည်းငယ်
စားရန် ခူး၍ ပစ်ပေးပါလော့၊ ကျေးဇူးမပေပါ”

ယာသူကြီး ထီးလှိုင်ရှင်လည်း ...
“သင်စားချင်လျှင် ငိုမြဲတွင်းသို့ ဝင်ခဲ့လော့”
ကျန်စစ်သားသည် ယာခင်းသို့ ဝင်ရန် အပေါက်ရှာသော်
မတွေ့ပေ။

“ဦးယာခင်းတွင် ဝင်ပေါက်ထွက်ပေါက်မထား။ သင်စားချင်လျှင်
ဦးကဲ့သို့ စွမ်းပကားရှိက မြဲတွင်းသို့ ခုန်ကျော်ဝင်၊ ခုန်ကျော်ထွက်
လော့။ ငိုမြဲတွင်းသို့ ဝင်နိုင်သော် သခွားတို့အား သင်အလိုရှိ
သလောက် ဆွတ်ခူးစားပေလော့”

ထီးလှိုင်သူကြီး၏ ခွင့်ပြုသည်နှင့် ကျန်စစ်သားလည်း အရိန္ဒမာ
လှုံဖြင့် ထောက်ကာ အသာကလေး ခုန်ဝင်သွားပြီး သခွားသီးတို့ကို
ခူးဆွတ်စားလေ၏။ စား၍ဝသော် အနည်းငယ်ကို ဆွတ်ခူးပြီး
နွယ်ကြီးဖြင့်သိ၍ မြဲပြင်သို့ အရိန္ဒမာလှုံကို ထောက်ကာ ခုန်ထွက်
ခဲ့ပြန်လေ၏။ ကျန်စစ်သား၏ အပြုအမူတို့ကို ထီးလှိုင်သူကြီး
မျက်မြင်ဒိဋ္ဌတွေ့ရသော်-

“ဤသူကား ... လူသာမန်တုတ်အံ့မထင်၊ ဘုန်းကံကြီးသော
သူသာ ဖြစ်ရမည်။ ဤသူထံ၌ အသက်ကို နှံ့ရသော် အကျိုးများစွာ

ရှိလတ္တံ့”ဟု ကြံရွယ်ပြီးသော် ... အဆင်းအင်္ဂါ၊ လက္ခဏာကြီးဝယ် နှင့် ပြည့်စုံလှသော မိမိ၏သမီး “ခင်တန်”ကို ဆက်သ၍ ... မိမိပါ ကျွန်ခံလေတော့၏။ ကျန်စစ်သားလည်း မိမိအဖြစ်ကို ပြောပြ လျက် ထီးလှိုင်သူကြီးသမီးခင်တန်နှင့် ပေါင်းဖက်ပြီးသော် ဤအရပ် ၌ပင် အခြေချပြန်လေ၏။ ထို့ကြောင့် ကျန်စစ်သားအား “ထီးလှိုင်ရှင်” ဟု ခေါ်တွင်ပြန်လေ၏။

ထိုထီးလှိုင်ရွာမှနေကာ လူသူ၊ ရဲပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို စုဆောင်း၍ မူလလာစဉ်က ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သော မုဆိုးစေဉ်ကို ရှာဖွေပြန် လေသည် မုဆိုးစေဉ်လည်း “သင့်အား ကျန်စစ်သား လိုက်လံ ရှာဖွေနေသည်”ဟု တစ်ဆင့်စကား၊ တစ်ဆင့်နားဖြင့်ကြားသော် ... ကြောက်လှသဖြင့် စေဉ်ကူးသို့ ကူးပြေးလေ၏။ ထိုအရပ်ကို “စေဉ်ကူး”ဟု ယခုတိုင်အောင် ရှိလေသည်။ ရှားသားကိုခွဲ၍ လေးလုပ်သောအရပ်ကိုလည်း “ရှားခွဲ”ဟူ၍ ယခုတိုင်အောင် တွင်လေ၏။

စေဉ်ကူးအား ရှိလိုရှိငြား လိုက်လံရှာဖွေသောအရပ်ကို “ရိုမ်းမတား”ဟူ၍ ယခုတိုင် တွင်လေ၏။ မုဆိုးစေဉ်ကို တွေ့ရှိ သောအခါ ဖမ်းမိချုပ်ကိုင်သော အရပ်ကိုလည်း “စေဉ်တိုင်” ဟူ၍ ယခုတိုင် အပည်တွင်နေဆဲဖြစ်လေ၏။

ကျန်စစ်သားလည်း ထီးလှိုင်သူကြီးနှင့် မုဆိုးစေဉ်တို့ကို ဦးဆောင်လျက် ရဲပုဂ္ဂိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်၌ တောင်ဘက်(၁၁)ရွာကို အုပ်ချုပ် လျက်နေလေ၏။ ထီးလှိုင်သူကြီးကို ထီးလှိုင်အရပ်အား အုပ်ချုပ် ဆဲ၍ ယခုတိုင် ထိုအရပ်ကို “ထီးလှိုင်”ဟူ၍ ခေါ်တွင်လေ၏။ မုဆိုးကြီးစေဉ်ကိုလည်း တပ်နှင့်အုပ်ချုပ်စေရသောအရပ်ကို တောင် ဘက် စေဉ်တိုင်ဟူ၍ ယခုတိုင်တွင်လေ၏။

ဆင်သံသည်တော်၊ မြင်းသည်တော်၊ ခြေသည်တော်အပေါင်းတို့ သည်လည်း ကျန်စစ်သား ဘုရင်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ပညာရှိတို့ နှိမိတ် သောကြားသဖြင့် ကျန်စစ်သားလက်အောက်သို့ အသီးသီးခိုဝင် သာကြကုန်လေသည်။ ထီးလှိုင်သူကြီး၏ ဆရာရင်းဖြစ်သော “ရှင်ပုပ္ဖိုး”ကလည်း ကြီးစွာသော ယတြာတို့ကို ကျန်စစ်သား အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့လေ၏။

ရှင်ပုပ္ဖိုးသည် တသံသြားတို့ကို စီရင်၍ မန္တန်နှင့်တကွ နန်းပုတ်ပြီးသော် ဆင်ဦးကင်း၊ မြင်းဦးခေါင်း၊ နိုင်း၊ လွှား၊ ဓား၊ သံ၊ လေး၊ ငြား စသည်တို့၌ နေလရုပ်ပျား ရေးစေပြီးနောက် အင်းဇယားကွက်တို့ ရံစေလေ၏။ ဤသို့ စီရင်ပြီးသည်နှင့် လယ်တွင်း ၁၁ ခရိုင်တွင် တပ်တည်လျက် နေလေသည်။

ရေမန်ကန်းလည်း ပုဂံတွင် မင်းပြုမည်ဟူသော အကြံဖြင့်

ရေအား၊ ကြည်းအားတို့ဖြင့် မြို့အနီးသို့ ချဉ်းကပ်လာလေသည်။ သို့သော်လည်း ပုဂံပြည်တွင်းရှိ များကြီး၊ မတ်ကြီး၊ ကလေး သံပျင်တို့က ဤသို့ ဆိုလေ၏။

“ကျန်စစ်သားကား လယ်တွင်း ၁၁ ခရိုင်ကိုချုပ်၍ မင်းပြု နေလေ၏။ အိုင်တစ်အိုင်ကို ကျွန်ုပ်ကောင် လူးသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ မည်။ ငါတို့ မြို့တံခါးကို မဖွင့်သာသေး။ သင် ကျန်စစ်သားတို့ ကိုက်၍ အောင်မြင်သည်ဖြစ်မှ မင်းပြုမည်ဆိုသော် ... ငါတို့ ဖွင့်ပေးအံ့။ ယခုသော် မဖွင့်”

ထိုစကားကိုကြားသော ငရမန်ကန်းသည် “ဟုတ်ပါပေသည်” ဟု ဆင်ခြင်လျက်၊ ကျန်စစ်သားကို လုပ်ကြံဦးဆုံးဟု ကြံရွယ် ပြီးသော် ရေအား၊ ကြည်းအား ဆန်း၍ ရှိတက်လေသည်။ အင်း တည်ရာအရပ်၌ တပ်တည်၍ စခန်းချနေပြန်လေ၏။ ကျန်စစ်သား လည်း အထူးထူးသော ယတြာတို့ကိုစီရင်၍ များစွာသော စစ်သည် ဗိုလ်ပါအပေါင်းနှင့် ဝင်တိုက်လေရာ ငရမန်ကန်းတပ်တို့ ပျက်စီး ၏။ ထိုအခါ ငရမန်ကန်းသည် နဝရတ်ဖောင်တော်ကိုစီးပြီး အပြန် ပြေးလေ၏။ ကျန်စစ်သား၏ ရဲမက်အပေါင်းတို့လည်း လွတ်ထွက် သွားသော ငရမန်ကန်းနောက်သို့ ထပ်ချုပ်မခွာ လိုက်ကြလေ၏။ ပုဂံရာမတောင်ပြင်ကပါအရပ်သို့ ရောက်လေလျှင် ငရမန်ကန်း

လည်း တပ်ချ၍ ခံစစ်ပြုပြန်လေသည်။ ထိုအခါ ကျန်စစ်သားလည်း ညှစ်ညှစ်ခံတောင်ထွင် တစ်ကြီး ခိုင်မာစွာ စွဲလျက်နေလေ၏။ ငရမန် ကန်းတပ်များသည် တစ်၊ တစ်ဖြင့် မြင်းကပါအရပ်မှ မခံနိုင်သော ကြောင့် ပြည်းပြည်းချင်း ဆုတ်ခွာလာရပြန်လေသည်။ သည့်နောက် အခြေအနေမလှသောကြောင့် ဖောင်တော်နဝရတ်ဖြင့် အတင်းရန်ပြေး လေ၏။

ထိုသို့ ငရမန်ကန်း စုန်ပြေးပြီဖြစ်ကြောင်းကို ကျန်စစ်သား သိတော်မူလေလျှင် မုဆိုးကြီးငစဉ့်ကို လေးမြင့်ခွင့်၍ လုပ်ကြံစေရန် စေလွှတ်လိုက်လေ၏။ မုဆိုးကြီးငစဉ့်လည်း ကုန်းကြောင်းမှ အမှီ လိုက်ရာ “ရွာသာ”အောက်တွင် မိ၍ ရေသဖန်းပင်ထက်သို့ တက်ပြီးသော် သာယာရွာရွာသာ ငှက်ပြည်သံကဲ့သို့ အသံပေး လေ၏။

ထိုငှက်ပြည်သံကို ငရမန်ကန်းကြားလေသော်-
“ဤငှက်သံကား သာယာလှပါတိတောင်း၊ ဒေ့၊ ဘယ်သို့သော ငှက်များ အော်နေပေသနည်း”ဟု နဝရတ်ဖောင်ပြုတင်းကို ဖွင့်လှစ်၍ ရေသဖန်းပင်ရှိရာသို့ ခေါင်းပြုကြည့်လေရာ မုဆိုးကြီးငစဉ့်လည်း အသံချောင်း၍နေသည့် ရေသဖန်းပင်ခွကြားမှ လေးညှို့ကို နှင်၍ ပစ်လွှတ်လေ၏။ မြားတံသည် ငရမန်ကန်း၏ကောင်းသော မျက်စိ

တစ်ဖက်ကို ဖောက်ထွင်းပြီး အနောက်သို့ ဝင်သွားလေရာ၊ ထိုနေရာ
၌ပင် ငရမန်ကန်း သေဆုံးလေသတည်း။

ငရမန်ကန်းကျဆုံးသောအရပ်ကို “စေဋ္ဌ်ကူး” ဟု ယခုတိုင်
ခေါ်တွင်လျက်ရှိသည်။ စောလူးမင်းကို ပုဂံရာဇဝင်ဆရာတို့က
လုပ်ရည်ကြံရည်မရှိ။ ပျူကြီးမတ်ရာတို့ကိုလည်း နှလုံးမကြည်သာ
အောင် ပြုတတ်သောအလေ့ရှိ၏။ မည်းတော်အနော်ရထာမင်းကြီး
တည်၍ မပြီးစီးသော ရွှေစည်းခုံစေတီကြီးကိုလည်း ဆက်လက်
မတည်နိုင်ခဲ့။ ထို့အပြင် ပညာရှိအမတ်တို့ လျှောက်ထားသော
စကားကိုလည်း မနာယူတတ်။ အပျော်အရွှင်နှင့်သာ အချိန်ကုန်
နေပြီးသော် အိပ်နိုင်စွမ်း နှစ်၊ နန်းစည်းစိမ်သက် ၅ နှစ်၊
သက်တော် ၄၆ နှစ်အရွယ်၌ပင် ကံတော်ကုန်ခဲ့ရရှာလေသတည်းဟု
ရေးသား ခွဲမှတ်ခဲ့ကြသည်။

ကျန်စစ်သား၏ ချစ်မှုရေးရာ

ပုဂံပြည်ကြီးကို ကောဇာသက္ကရာဇ် ၄၄၆ ခုနှစ်၊ ခရစ်သက္ကရာဇ်
၁၀၈၄ ခုနှစ်၌ ကျန်စစ်သားမင်း (ထီးလှိုင်ရှင်) နန်းတက်တော်
မူလေ၏။ မင်းအဖြစ်ကို ရသည်နှင့် အရှေ့ကား ... အနော်ရထာ
မင်းစော နန်းတော်ရာ၊ ငြောက်ကား ... ပျူစောထီးမင်းလက်ထက်
၄က်ကြီးဦးခေါင်ခွဲမြှုပ်ရာအရပ်၊ အနောက်ကား မုဋ္ဌောဘုရားထို။
ထိုအရပ်တို့မှာ မြတ်သော အရပ်တို့ဖြစ်အံ့ဟု ကြံတော်မူပြီးသော်
နန်းတည်၍ စိုးစံစောင့်မူလေသည်။

နန်းတက်သောအခါ မိဖုရား(၄)ပါးနှင့်အတူ ဘိသိက်ခံယူ၍
နန်းသိမ်းပွဲ ကျင်းပတော်မူလေသည်။ ကျန်စစ်သားတွင် မိဖုရား
၄-ပါးရှိကြသည့်အနက် စွဲစွဲလမ်းလမ်း ဖြစ်ခဲ့သူမှာ ဥဿာပဲခူးမင်း

ဆက်သသော မဏိစန္ဒာ (ခင်ဦး) ဖြစ်သည်။

ကျန်စစ်သားတွင်

၁။ အပယ်ရတနာမိဗုရား

၂။ ဥဿာမင်းသမီးမဏိစန္ဒာခေါ်ခင်ဦး

၃။ ရဟန်းမထီး၏တူပ သဗ္ဗလ

၄။ ထီးလှိုင်သူကြီး၏သမီးခင်တန်

ဟူ၍ မိဗုရား ၄ ပါးရှိကုန်၏။

(၁) အပယ်ရတနာမိဗုရားမှာ ကျန်စစ်သားကို မွေးဖွားရာ ဇာတိဖြစ်သော ပရိမ္မအရပ်မှ သူကြီးသမီးဖြစ်သည်။ မိခင်ဖြစ်သူ ပဉ္စကလျာဏီအား အနော်ရထာမင်းကြီး အမျှတ်တော်ရှိသဖြင့် ပရိမ္မတွင် မထင်မရှားနေရစဉ် ကျန်စစ်သားကို မွေးဖွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုပရိမ္မအရပ်မှာပင် ကြီးပြင်းလာသော ကျန်စစ်သား အဖို့ သူကြီးသမီး အပါယ်ရတနာဖြင့် အစောဆုံး ဇွဲလမ်းနှစ်သက် ခဲ့ကြသည်။ ရဟန်းဘောင်မရောက်မီမှာတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ရောက်ပြီးမှသာလျှင်သော်လည်းကောင်း အပါယ်ရတနာနှင့် ချစ်ကြိုက် နှစ်သက်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျန်စစ်သား၏ အသက် ၂၀ အရွယ်အထိမှာ သာမဏေဘဝ၊ ရဟန်းဘဝဖြင့် တောက်လျှောက် နေလာရပြီး အနော်ရထာ၏ သတ်ဖြတ်မှုဘေးရန်ကို ရှောင်တွင်း

သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

အပါယ်ရတနာမင်းသမီးကို မိဗုရားအရာထားသည့် အချိန် နှင့် ခုနှစ်တို့ကို သမိုင်းစာမျက်နှာများတွင် ဖော်ပြထားခြင်း မရှိသဖြင့် တတ်အပ်သေချာပြော၍ မရပေ။ ကျန်စစ်သားမင်းဖြစ်ပြီးမှ မိဗုရားရပ်ပြေမှ ငယ်ချစ်ကို ကောက်ယူမိဗုရားမြှောက်ခြင်းပေလော့ ဟုဆိုလည်း တွေးဆနိုင်ပေသည်။ အထူးခြားဆုံးမှာ ထိုအပါယ် ရတနာမိဗုရားမှ “ရွှေအိမ်သည်” တူသော သမီးတော်တစ်ပါးကို မွေးမြင်ခဲ့သည်။

ကျန်စစ်သားသည် ရွှေအိမ်သည်ဟူသော သမီးတော်ကို အချစ် နှစ်သက်ခဲ့သည်။

(၂) မဏိစန္ဒာခေါ် ခင်ဦးအား ကျန်စစ်သား၏ ဒုတိယ ခုရပ်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း မဏိစန္ဒာမင်းသမီးနှင့် ပတ်သက်၍ ကျန်စစ်မင်းသားအဖို့ အရာရာခံစားခဲ့ရ၊ အရှုံးပေးခဲ့ရသည်ချည်း မှီကြောင်း ရှေ့အခန်းများတွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ မဏိစန္ဒာနှင့် ကျန်စစ်မင်းသားတို့၏ နှလုံးသားရေးရာပြဿနာကြောင့် အနော် ရထာမင်းလက်ထက်တွင် တစ်ကြိမ်၊ စောလူးမင်းလက်ထက်တွင် တစ်ကြိမ် ၂ ကြိမ်တိုင်တိုင် အဝေးသို့ ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်မှာ သိသောလင့်နှောင့်ဖွဲ့မှုကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေပင်ဖြစ်သည်။

မဏိစန္ဒာမင်းသမီးမှာ ထိုမင်း ၂ ဆက် မိဖုရားပြုပြီး စိမ်း
 ဘုရင်ဖြစ်ပါမှ ပူးစားမှန်၍ ပြန်ပေါင်းရသော အချစ်မျိုးပို များစွာပင်
 စွဲလမ်းလမ်း ရှိခဲ့သည်။ အချို့သမိုင်းသုတေသီတို့ကမူ မွန်မင်းသမီး
 ခင်ဦး(မဏိစန္ဒာ)ကို မိဖုရားထပ်မြောက်ခြင်းမှာ သွေးကွဲစပြုချေ
 ဖြစ်သော မွန်မြန်မာ စည်းလုံးချစ်ကြည်မှုကို ရှေ့ရှု၍ မိဖုရား
 မြှောက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဝေဖန်ထောက်ချင့်ကြသည်။ အကယ်
 စင်စစ် သူတို့နှစ်ဦးသား၏ နှလုံးသားခံစားမှုကို မည်သူမျှ တိကျစွာ
 ပြောနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

(၃) အဂိန္ဒာမာလုံချက်လွဲ၍ နောင်ကြီးပြတ်ကာ ကြောင့်ဖြူ
 အရပ်သို့ ရှောင်တိမ်းခဲ့ရင်း၊ ထိုအရပ်တွင် ရဟန်းမထီးတူမ သမ္ဘူလ
 ကို ကျန်စစ်သား တွေ့ရပြန်၏။ ထိုသမ္ဘူလမှာ ကျန်စစ်မင်း၏
 တတိယအချစ်မည်ပေသည်။ သမ္ဘူလမင်းသမီးနှင့် သားတစ်ဦး
 ဖွားမြင်ခဲ့ပြီး နန်းတွင်းသို့ အလာနှောင်းသဖြင့် နန်းရိုက်နန်းရာ
 မရခဲ့လေသော သားတော်ရာဇကုမာရ်ဘာဝမှာ သနားဖွယ်ဖြစ်သည်။

(၄) ကျန်စစ်သား၏ နောက်ဆုံးချစ်သူမှာ စောလူးမင်းအထောက်
 တင် ရေမန်ကန်းနောက်လိုက်ပါတိုက်ခိုက်ရင်း ထီးလှိုင်ရွာရောက်၍
 ထီးလှိုင်သူကြီးဆက်သသော သမီးတော်ခင်တန်ပင်ဖြစ်သည်။

ကျန်စစ်သား၏မိဖုရား ၄ ပါးတို့အနက် ထီးလှိုင်သူကြီး

ခင်တန်နှင့် ဖြစ်ပျက်မှုတို့မှာ ရာဇဝင်စာမျက်နှာတို့၌ ထင်ရှားမှု
 မတွေ့ရပေ။

မှတ်ချက် ။ သုသောမိတမတာရာဇဝင်ကြီး၌ ထိုမင်း
 မိဖုရားတား အပါယ်ရတနာလည်းတစ်ပါး၊
 ဥဿမင်းသမီးခင်ဦးလည်းတစ်ပါး၊ ထီး
 လှိုင်ရွာသူကြီးခင်တန်လည်းတစ်ပါး၊ မထီး
 တူမသမ္ဘူလကိုတား နောက်မှရောက်လာ၍
 ဦးဆောက်ပန်းတူသောအမည်နှင့် မိဖုရား
 မြှောက်သတည်း။

ကျန်စစ်သား၏မိဖုရား ၄ ပါးတို့တွင် မိဖုရားကြီးဖြစ်သော
 အပါယ်ရတနာတွင် သမီးတော် “ရွှေအိမ်သည်”ကို ဖွားမြင်ခဲ့သည်။
 သမီးတော်ဦးဆောက်ပန်း(သမ္ဘူလ)နှင့် ကြောင့်ဖြူအရပ်တွင် သားတော်
 တစ်ပါး ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ နောင်တွင် ရာဇကုမာရ်ဟူသော ဘွဲ့အမည်
 အမတ်ကြီးအရာကို ရခဲ့သူဖြစ်သည်။ ထိုမင်းသားကား ...

သားတော်ရင်းဖြစ်သော်လည်း နန်းရိုက်နန်းရာကို မရခဲ့ပေ။ ယင်း
 ကြောင့်တို့အား နောက်အခန်းတို့၌ ဖော်ပြပေးသွားမည်ဖြစ်၏။

ကျန်စစ်သားမင်းကြီးမှာ အပါယ်ရတနာနှင့် မွေးဖွားသော
 အိမ်သည်သမီးတော်ကလေးအား များစွာချစ်မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍

တပင်တိုင်ပြန်နန်းနှင့်အာက္ခ အထိန်းအယတိုနှင့် ထားတော်မူလေသည်။ ရွှေအိမ်သည်အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ မင်းသမီး၏ ဂုဏ်သတင်းမှာ ရှေးကြားပျို့လွင်လေရာ ပုဂံရာမ နေပြည်တော်သာမက ဥဿာပဲခူးနှင့် ပွန်တိုဌာနေ သုဝဏ္ဏဘူမိအထိပင် သတင်းတော်လေ၏။

ရွှေအိမ်သည်သတင်းကို လူမျိုးခြား ပဋိက္ကယားမင်းသားကြားသိလေသောအခါ အစွမ်းတက်လှသော ပတ္တမြားမျက်ရှင်အဆောင်ကို အာခံတွင်း၌ ငုံ့၍ ကောင်းကင်ထက်မှ ပျံတက်ကာ ပုဂံနေပြည်တော်သို့ လာခဲ့လေ၏။ ပုဂံရွှေပြည်သို့ ရောက်လျှင် ရွှေအိမ်သည်မင်းသမီး၏ တပင်တိုင်ပြန်နန်းကို စောင့်ကြပ်ရသည်။ “အာခတ်ကြံသိုင်း” အား ငွေစင် ၁၀ တင်းတံစိုးလက်ဆောင်ပေးပြီးသော် ရွှေအိမ်သည်ကိုရန် ချဉ်းကပ်လေ၏။

များမကြာမီ၌ပင် ရွှေအိမ်သည် မင်းသမီးနှင့် ပဋိက္ကယားမင်းသားတို့ ချစ်ကြိုက်နှစ်သက်ကြလေ၏။ ပဋိက္ကယားမင်းသားသည် ပတ္တမြားမျက်ရှင်အဆောင်ကို အာခံတွင်း၌ ငုံ့၍ ကောင်းကင်ခရီးဝေးမှလာပြီးသော် ရွှေအိမ်သည်၏ တပင်တိုင်ပြန်နန်းဆောင်ဖော်တွင် ချစ်ရည်လူးကြလေ၏။

တစ်နေ့သ၌ လိုအကြောင်းကို ကျန်စစ်သားမင်း ကြားသိ

သောအခါ မျှူးမတ်၊ ပညာရှိတို့နှင့်တကွ ရှင်အရဟံပါမကျန် လှည့်လျက် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်တော်မူလေသည်။

“မင်းသမီးတော်ရွှေအိမ်သည်မှ လူမျိုးခြားဖြစ်သော ပဋိက္ကယားမင်းသားနှင့် ရည်ငံနေသည်ဟု ကြားသိရ၏။ သမီးတော်အား ပဋိက္ကယားမင်းသားနှင့်ပင် ဝံ့ဖက်ပေးစားရသော် ကောင်းအံ့လော။ အားတည်းမဟုတ် ငါ့အရှင်ဖြစ်တော်ဖြစ်သော စောယွမ်းနှင့် ဝံ့ဖက်ပေးရသော်လည်း သင့်မည်လော”

မျှူးမတ်၊ ပညာရှိတို့အား နှိုင်းယှဉ်ဝေဖန်စေလေ၏။ ထိုအခါ မတ်တို့လည်း တစ်ညတစ်ညတည်း ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ကာ ကျန်စစ်သားအား လျှောက်ထားကြကုန်လေ၏။

“ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်သည် အရှင်မင်းကြီး၊ ... အရှင်မင်းတော်အား လူမျိုးခြားဖြစ်သော ပဋိက္ကယားမင်းသားနှင့် ဝံ့ဖက်ပေးစားတော်မူသော်၊ အရှင်သဖြင့် လူမျိုးခြားတို့ တိုးပွားစည်ပင်၍ နေတို့ပြည်ဖြစ်လာဖွယ်ရှိတော့မည်။ ဤအရေးကို အရှင်မျှော်တွေး၍ စောက်ဆုတ်သင်ကြောင်းပါ”

မင်းကြီးအား မျှူးမတ်တို့ လျှောက်တင်ချက်သည် မှန်ကန်သည်ဟု ဆင်ခြင်၍ ကျန်စစ်သားလည်း စောယွမ်းနှင့်သာ သမီးတော်ကို ဝံ့ဖက်ပေးစားတော်မူလေသည်။

[စောယွမ်းတူသော မင်းသားငယ်မှာ မနုတာမင်းကြီး၏ ဖြစ်တော်ဖြစ်ပြီး “နာဝသမန်” တူသောဘွဲ့ဖြင့် ထင်ရှား သူဖြစ်သည်။]

တစ်နေ့သ၌ ရှင်အရဟံသည် မဟာစောမိသို့ ဝတ်ပြုမည် ဟူ၍ ကြွတော်မူလာလေ၏။ ထိုစဉ် ပဋိက္ကယာမင်းသားလည်း ရွှေအိမ်သည်ထံသို့ ပတ္တမြားမျက်ရှင်ကို ငံ၍ လာလတ်သည်ကို တွေ့မြင်လေသော် ဟန့်တားလေ၏။

“သင်မင်းသား၊ သင်သည် ရွှေအိမ်သည်ထံသို့ မသွားသင့် တော့ပြီ၊ သင့်ချစ်သူရွှေအိမ်သည် မင်းသမီးကား မြှေးတော်ဖြစ်သော စောယွမ်းနှင့် ခုံဖက်ပေးတော်မူပြီးလေပြီ”

ထိုသို့သော ရှင်အရဟံ၏ ပြောစကားကို ကြားသည်ခဏ၌ ပဋိက္ကယာမင်းသားမှာ တအံ့တကြဲဖြစ်လျက် “ဟာ”တူ၍ အာမေဇိတ် သံပြု၍ အာခံတွင်းကို ဖွင့်မိလေရာ၊ ပတ္တမြားမျက်ရှင်လည်း အာခံ တွင်းမှ ထွက်ကျသွားလေသဖြင့် မင်းသားကောင်းကင်မှကျပြီး အနိစ္စရောက်ရရှာလေသည်။

မှတ်ချက်။ အချို့သောရာဇဝင်များ၌ ပဋိက္ကယာမင်းသား သည် ပတ္တမြားလက်စွပ်ကိုဝတ်၍ ကောင်း ကင်မှလာသောအခါ ရှင်အရဟံကို တွေ့

လေသော် ... ရွှေအိမ်သည်ကို စောယွမ်း နှင့် ခုံဖက်ကြောင်း ကြားသိ၍ “ငါ ကြိုက်သောသူကို မရသော် သေပါစေ တော့”တူ၍ ကိုယ်ကို အစာငတ်ခံ၍ သေသည်တူ ဖော်ပြကြသည်။

အတိတ်ဘဝမှ ဇာတ်ကြောင်းများ

ယခုဖော်ပြမည့်အခန်းမှာ ရာဇဝင်သမိုင်းအတွက် များစွာ စဉ်းစားဖွယ်ရာများဖြစ်သည်။ ရုပ်ဝါဒီသမားတို့သည် သမိုင်းအချက်အလက်ကို သက်သေပြနိုင်သော အထောက်အထားပေါ်မူတည်၍ မှားခြင်း၊ မှန်ခြင်းကို ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ သမိုင်းသုတေသီတို့အဖို့လည်း ဤနည်းနှင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ရာဇဝင်သမိုင်းတို့၌ ဗျာဒိတ်စကားများ၊ ဖြစ်ပြီးလတ္တံ့၊ ဖြစ်လာလတ္တံ့သော စကားများ ပါဝင်ရာတွေးနေလေရာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် ခက်ခဲမှု ရှိလာသည်။

မည်သို့ဖြစ်စေကာမူ ဤအခန်းအား ရှေးရှေးသော ရာဇဝင်ကြီးတို့ လက်ခံထားမှုကိုသာ ဖော်ပြပေးလိုက်ပေမည်။ ဖြစ်နိုင်သည်။ မဖြစ်နိုင်သည်ကို မိမိဉာဏ်မီသရွေ့ စဉ်းစားတွေးခေါ်ဖို့ရာမှာ

မိမိအပိုင်းပင်ဖြစ်သည်။

ပဋိက္ခယားမင်းသားကောင်းကင်မှ မြေသို့ကျ၍ သေသောအခါ နှင်အရဟံလည်း ဆုတောင်းဘက်ဖြစ်၍ ပဋိက္ခယားမင်းသား၏ အဖိုးကို “ငါ”ဟူသောအရပ်တွင်၍ ထားတော်မူလေ၏။ ပဋိက္ခယားမင်းသားကွယ်လွန်၍ များမကြာမီကာလ၌ပင် ရှေးအိမ်သည် မင်းသမီး ၌ ပဋိသန္ဓေခလေ၏။ နေ့စေ့လစေ့၍ ချွေအိမ်သည်မင်းသမီး ခမ္မားဗွားရာ၊ သားယောက်ျားကလေးတစ်ဦး ဖွေးဗွားလာသည်။

ထိုမင်းသားကလေးကို နားမြင်စေကာအခါ နန်းတွင်းမှ “ဥကင်သ”တံခါးလည်း အလိုလိုပျက်တော်မူလေ၏။ နန်းစည်ကြီးလည်း မည်သူမျှ မတိုးမပတ်ဘဲ အလိုကို မြည်လေ၏။ ထိုသားတော်ကလေးမှာ ဗွားမြင်သည်နေ့မှစ၍ မြင်းပြုစွာ ဗိုတော်မူသည်မှာ မည်သူမျှ ချော၍ မတိတ်ပေ။

ထိုအခါ ကျန်စစ်သားမင်းကြီးလည်း မြေးတော်ဗိုသည်မှာ အဘယ်အကြောင်းရာနည်းဟု ပုဏ္ဏားမြူ၊ ပုဏ္ဏားညိုတို့အား မေးမြန်း လျှောက်တင်စေ၏။ ပညာရှိပုဏ္ဏားတို့လည်း နက္ခတ်၊ ဆန်း၊ ဝေဒအတတ်တို့ဖြင့် မင်းသားယေအား ကြည့်ပြီးသော် ဤသို့ လျှောက်တင်လေ၏။

“အရှင်မင်းကြီး၏မြေးတော်ကလေးသည် အရှင်မင်းကြီး၏

တိုင်းခြားနိုင်ငံ၊ အပိုင်းခြားကို သိလို၍ ဗိုခြင်းဖြစ်ကြောင်းပါဘုရား
ထိုသို့လျှောက်တင်သောစကားကို ကြားရသောအခါ ကျန်မ
သားမင်းကြီးလည်း စာရေးတော်ကြီးတို့အား ရှေ့တော်သို့ ခေါ်သွင်း
စေလျက် ရွှေပေထက်တွင် ဤသို့ရေးမှတ်စေလေ၏။

အရှေ့သို့လားသော် ... စတိဿအမည်ရှိသော
ပန်းသေးပြည်အထိ။

အရှေ့တောင်သို့လားသော် ... အယောဇေည်သာ ဌာ
(ခမာ)တို့ပြည်အထိ။

တောင်သို့လားသော် ... သမုဒ္ဒရာအလယ်၊ နစ်
ပတ်ကျွန်းအထိ။

အနောက်တောင်သို့လားသော် ... ပဋိက္ကယားမည်သော
ကုလားပြည်အထိ။

အနောက်မြောက်သို့လားသော်... ကတူးနားကြီး၊ ရေပေါ်
အထိ။

မြောက်သို့လားသော် ... ဂန္ဒာလရာဇ် အမည်ရှိ
တရုတ်ပြည်အထိ။

ဤသည်တို့ကို ရွှေပေလွှာတွင် ရေးမှတ်၍ ငြိနေသော မင်းသား
ငယ်ရှေ့တွင် စာတော်ဖတ်က ဖတ်လျှောက်တင်လေမှ အငိုတိတ်

လေသည်။ ထိုအချင်းရာကို ဘိုးတော်ဖြစ်သော ကျန်စစ်သားမင်းကြီး
ဖြစ်ရာ ဤသို့ မိန့်တော်မူလေသည်။

“ငါ့မြေးကော်၏နန်းကို ငါစောင့်ပါသည်”

ဟူ၍ မိန့်တော်မူလျက် မြေးတော်ကို ရင်ခွင်ပိုက်လျက်
ကုလပလ္လင်ထက် တက်၍ “သီရိဇေယသုရ”ဟူသော ဘွဲ့ပေးလျက်
ကုလဘိသေက ခံတော်မူလေ၏။ ထိုသို့ ရာဇဘိသေက သဘင်
အခါ၌ ကုလားပြည်သံတောင်နှင့် လင်းပင်လယ်ကို နိုင်သည်ဟူ၍
စစ်သူကြီးတို့က လက်ရပမ်းဆီးမိလာသော သုံ့ပန်းကျည်းကုလား
တို့ကို ဆက်သလာလေ၏။

ထိုကျွန်းကုလားတို့ကို စဉ့်ကူးအရပ်၌ အရအကွက်ချ၍ ထားရှိ
လေသည်။ ရွှေအိမ်သည်မှ မွေးဖွားလာသော ထိုမင်းသားငယ်သည်
ကုလဝင်အဆိုအရ ပဋိက္ကယားမင်းသား ဝင်စားခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ထိုမင်း
သားမှာ ကျန်စစ်သား၏ နန်းရိုက်နန်းရာကို ရရှိခံစားသွားသော
မြေးတော် “အလောင်းစည်သူမင်းကြီး”ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ရှေးရှေးဆုတောင်းတို့ကြောင့်

ထီးလှိုင်ရှင်အလောင်းကား ... မင်းဖြစ်သတည်း။

မြေးတော်သီရိဇေယသုရအလောင်းကား မင်းသားဖြစ်
သတည်း။

ရှင်အရဟံအလောင်းကား ... ပုဏ္ဏားဖြစ်သတည်း။
မဟာဂိရိနတ်အလောင်းကား ... သူဌေးသားဖြစ်သတည်း။
သက်မင်းကတံအလောင်းကား ... စစ်သူကြီးဖြစ်သတည်း။

ထိုထီးလှိုင်ရှင်မင်းကြီး အလောင်းတော်မင်းဖြစ်သောအခါ ဤသူ
ငါးယောက်တို့သည် ဘုရားထံသွား၍ ဝတ်ပြုကြကုန်၏။ ထိုအခါ
မင်းသားသည် ဤသို့ ဆုတောင်းသည်။

“လာလတ္တံ့သောတဝ၌ ဘုန်းကြီးသောမင်း ဖြစ်ရပါလို့၏”
ပုဏ္ဏားသားလည်း “မင်းတို့၏ ကိုးကွယ်ရာရဟန်းဖြစ်ရပါ
လို့၏”ဟု ဆုတောင်း၏။ သူဌေးသားလည်း “မင်းတို့ပူဇော်ရာ
နတ်ဖြစ်ရပါလို့၏”ဟု ဆုတောင်း၏။ စစ်သူကြီးလည်း “ပြည်ထောင်
ဘက်ချင်းမင်းဖြစ်ရပါလို့၏”ဟု အသီးသီး ဆုတောင်းကြကုန်လေ၏။
ထီးလှိုင်ရှင်မင်းကြီးသည် ဤသူ ၄-ယောက်တို့ဖြစ်ရာ အကြီး
အမှူးဖြစ်၍ အုပ်ချုပ်ရစေသောဟု ဆုတောင်း၏။ ထိုသို့သော
အသီးသီး ဆုတောင်းသည့်အတိုင်း

ထီးလှိုင်ရှင်လည်း ကျန်စစ်သားမင်းဖြစ်လာ၏။
မင်းသားလည်း သီရိဇေယသုရဖြစ်လာ၏။
ပုဏ္ဏားလည်း ရှင်အရဟံဖြစ်လာ၏။
သူဌေးသားလည်း မဟာဂိရိနတ် ဖြစ်လာ၏။

စစ်သူကြီးလည်း သက်မင်းကတံ ဖြစ်လာ၏။
ဤကား ရှေးအတိတ်မှ ယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ အခြေဖြစ်သတည်း။

အခါတစ်ပါး၌ စစ်သူကြီးသက်မင်းကတံသည် ကျေးစွန်ရွာ
နားတို့ကို ထိပါးလာသည်ဟူ၍ ထီးလှိုင်ရှင်မင်းကြီးအား နားတော်
လျှောက်လာ၏။ မင်းကြီးလည်း “သက်မင်းကတံကို ရအောင်
ခမ်းလေ”ဟု အမိန့်ထုတ်ဆင့်၍ ရဲမုက်ဗိုလ်ပါ၊ ဆင်လုံး၊ မြင်းလုံး၊
ဘစ်အလုံးရင်းဖြင့် စေတော်မူလေ၏။ ထိုအခါ ရှင်အရဟံလည်း

“မင်းကြီး၊ စစ်သူကြီးသက်မင်းကတံကား - ရှေးဘဝ၌
ဆုတောင်းဘက်ဖြစ်သည်။ အဆွေခင်ပွန်းကို မပြစ်မှားလင့်”
ရှေးအတိတ်ကိုဖော်၍ ဟန့်တားတော်မူလေ၏။
ထိုအတူ မဟာဂိရိနတ်လည်း ကိုယ်ထင်ပြု၍ မင်းကြီးအား
ဘားမြစ်တော်မူပြန်လေ၏။ ထီးလှိုင်ရှင်မင်းလည်း မဟာဂိရိနတ်ကို
ဤသို့ ဆိုလေ၏။

“မဟာဂိရိနတ်သည် ငါနှင့်ဆုတောင်းဘက်ဖြစ်လျက် ငါ ဆင်းရဲ
သောအခါ အဘယ်ကြောင့် မ မပေါသနည်း”

မဟာဂိရိနတ်လည်း မင်းကြီးသိရန် ဤသို့ဆို၏။
“ဟယ် ... မင်းကြီး၊ သင့်အား အနော်ရထာမင်းစော
ကြီးဖြင့်နှောင်တဲ၍ လှံနှင့်ထိုးလေသောအခါ ငါတောင်မ၍ ကြီးကို

ထိုးပြတ်မိလျှင် နောင်ကြီးပြတ်လျက် မင်းကြီး လွတ်ခဲ့သည်။
ငါမကယ်၍ မဟုတ်တုံလော”

“ဟုတ်ပါပေသည်”

“မင်းကြီး တောင်ခွင်တွင် တပ်ပျက်၍ ညဉ့်နက်မှောင်မိုက်
တွင် မြေးသောအခါ ဗွတ်ရေဝတ်ရုံကိုဝတ်၍ မြင်းကျားစီးလျက်
မင်းကြီးရှေ့က ခရီးညွှန်ပြခဲ့သူမှာ ငါမဟုတ်တုံလော”

“ဟုတ်ပါပေသည်။ ငါမှတ်မိ၏”

“မင်းကြီးစောလူးမင်းကို ခိုးသောအခါ လူသူလိုက်သဖြင့်
ရေတွင် ပင်ပန်းစွာ မကူးနိုင်ရှိသည်ကို မြင်၍ ကျွန်းငယ်၌နစ်နစ်
ပြီးလျှင် မြစ်တွေးငှက် အယောင်ဆောင်လျက် ကျွန်းပေါ်ပေါ်တက်
သူကား ငါမဟုတ်တုံလော”

“ဟုတ်ပါသည်”

“တစ်ဖန်၊ တံငါသားအဖအယောင်ဆောင်၍ လှေငယ်ဖြင့်
အောင်သာဘက်သို့ ပို့ဆောင်ခဲ့သည်မှာ ငါမဟုတ်တုံလော”

“ဟုတ်ပါပေသည်။ ငါသည် သင်နတ်မှန်းမသိရိုးဖြစ်၏”

ထို့နောက် ဆုတောင်းဖက်ပြစ်ကြသော မင်းကြီးနှင့် စစ်သူကြီး
သက်မင်းကတို့အား ရှင်အရဟံဆိုဆိုးမလျက် ရန်စစ်ကို ငြိမ်းအေး
သွားစေလေသည်။

ကျန်စစ်သားမင်း၏ ဆုတ်ခွတ်(အပေါ်)နှင့်
အောက်မြေသောင် အောက်ဘက်ရှိ လက်ရေးစာ။

ပုဂံရာဇဝင်ထဲမှ အကွဲအလွဲများ

ရာဇဝင်သံသိုင်းကို လေ့လာရာ၌ မူလအယူအဆနှင့် ကွဲလွဲမှုများကိုလည်း လျစ်လျူရှု၍ မဖြစ်ပေ။ အများသိသော၊ ကိုးကားသော၊ လေ့လာဆည်းပူးအပ်သော ကျမ်းအစောင်စောင်တို့အနက် ဦးကုလားမဟာရာဇဝင်ကြီး၊ မှန်နန်းရာဇဝင်တို့ကို ချန်လှပ်၍ မဖြစ်ပေ။ အနော်ရထာမင်းစော သထုံကို ချီတက်သိမ်းပိုက်ခြင်းအခန်း၌ မူကွဲများကို တွေ့ရပြီး၊ ဤစာအုပ်၏နောက်ပိုင်းတွင် ပါမောက္ခဒေါက်တာ နိုင်ပန်းလှ၏ အဆိုကိုပါ ထည့်သွင်းတင်ပြထားသဖြင့် နှိုင်းယှဉ်ဖတ်ရှုနိုင်ပေသည်။

သထုံအရေးနှင့် ပိဋကတ်တော်များအတွက် ရှင်အရဟံသည် အနော်ရထာမင်းစောအား ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

“ဘုရားရှင်သာသနာတော် ၃ ပါးတွင် ပရိယတ္တိသာသနာတော် ပိဋပတ္တိသာသနာတော် ဖြစ်နိုင်သည်။ ပိဋယတ္တိသာသနာတော် ဖြစ်မှ ပိဋဝေသာသနာဖြစ်သည်။ ပရိယတ္တိဟူသော ပိဋကတ် မှားယွင်း မရှိသေးချေ။ ဘုရားရှင် သရီရဓာတ်တော်၊ ဖွေတော်မူသည် မရှိသေးချေဖြစ်သည်။ ဖွေတော်ဓာတ်တော်၊ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်တို့သာ ပြည်ရွာတိုင်းခြားသို့ လက်ဆောင်ပစ္စည်းနှင့် တောင်းစေ၍ နေသည်ဖြစ်မှ သာသနာတော် အမွှန်းရှည်စွာ တည်ရာသည်”

ဟူ၍ မိန့်တော်မူလေ၏။ အနော်ရထာမင်းစောလည်း “အဘယ်တိုင်းခြားနိုင်သ်၌ တောင်းသော် ရလတ္တံ့နည်း”

ဟူ၍ နားတော်လျှောက်လေ၏။ ရှင်အရဟံလည်း သထုံပြည်၌ ပိဋကတ်သုံးပုံကို တစ်စုံခေါ်၍ အစုံ ၃၀ ရှိ၏။ ဖွေတော်၊ ဓာတ်တော် မှားခြင်း များစွာရှိ၏” ဟူ၍ မိန့်တော်မူလျှင် မင်းကြီးလည်း လက်ဆောင်ပစ္စည်းအား အနောက်အပူပိုင်း၊ စိရင်တော်ပူ၍ လိမ္မာသော အမတ်တစ်ယောက်ကို အာယာချေခံသောစကားဖြင့် သထုံပြည်သို့ စေ၍ တောင်းရလေ၏။ သထုံမင်းလည်း မကောင်းသောနှလုံးဖြင့် ကြီးစွာသော ပိဋကတ်တော် ရှိသည်ဖြစ်၍ မချေခံသောစကားကို ဆိုလိုက်ဘိ၏။ အနော်ရထာမင်းစောလည်း ထိုစကားကို ကြားတော်မူသည်၏နောက်တွင် မင်းစွာသော အပျက်ရှိသည်ဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်၌ရှိသော သူရဲသူခက်

အပေါင်းတို့ကို ရုံးရတော်မူ၍ ရေကြောင်း ကြည်းကြောင်း ချိတော်မူ၏။

ရေကြောင်းမှာလည်း လှေ ၈ သိန်း၊ သူရဲ ၈ ကုဏ္ဍေ ကြည်းကြောင်းမှာလည်း ကျန်စစ်သား၊ ထွေးရှူး၊ လုံးလက်ဖယ်၊ ညောင်ဦးဖိစစ်သူကြီး ၄ ယောက်တို့ကို ရှေ့ဖျားချီစေ၍ အနော်ရထာမင်းစောကား နောက်“တပ်မ”ပြု၍ ချိတော်မူ၏။ ထိုကြည်းတပ်တွင်ပါသော ဆင်၊ မြင်း၊ ဗိုလ်ပါတို့မှာ ၈ သိန်းကျော် ပါစင်လေ၏။ ရေကြောင်းချိတက်သော စစ်ဖျား ပဲခူးသို့ရောက်၍ ပေါက္ကံရာမတွင်မူ လှေတပ်မကုန်သေးဘဲ စစ်သည်အင်းအား ပျားပြားလွန်းလှလေ၏။

သထုံမင်းမနုဟာလည်း အနော်ရထာမင်းစောသည် နတ်မြင်းသည်စစ်သူကြီး ၄ ယောက်နှင့်တကွ၊ မရေမတွက်နိုင်သော စစ်သည်တို့၊ ချိတက်လာပြီဟူသော သတင်းကိုကြားလတ်သော် အလွန်ကြောက်ရွံ့ခြင်း ပြင်းသည်ဖြစ်၍ မြို့တံခါးကိုပိတ်ပြီးသော် မြို့ကို ခိုင်လုံစွာ ပြုလုပ်လျက် ခံနေလေ၏။ စစ်သည်တော်တို့ ရေကြောင်း၊ ကြည်းကြောင်း ရောက်ကြလျှင် စစ်သူကြီး ၄ ပါး ခေါင်းတည်၍ မြို့ကို တက်လေသည်။

သို့သော်လည်း မတက်နိုင်ပေ။ ပယောဂစီရင်၍ ထားလေ

သောကြောင့် အကြိမ်အဖန်ပျားစွာ လုပ်ကြံသော်လည်း အောင်ခြင်းတို့ မရနိုင်ပေ။ အနော်ရထာမင်းစောလည်း ဟူးရားဖြူ၊ ဟူးရားညိုတို့အား အကြောင်းအဘယ်သို့နည်းဟု မေးတော်မူလေ၏။ ဟူးရားဖြူ၊ ဟူးရားညိုတို့လည်း ဤသထုံပြည်ဝယ် အထူးထူးသော ပယောဂစီရင်လေသောကြောင့် အောင်မြင်ခြင်းသို့ မရောက်ခဲ့ချေသည်ဟူ၍ နားတော်လျှောက်၏။

ယင်းသို့လျှောက်သည်ကို ကြားတော်မူလျှင် ကုလားခြေလျှင်ကို ခေါ်၍ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ “သထုံပြည်ဝယ် အကြောင်းမည်သို့ နည်းနည်း”ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ ကုလားချေလျှင်လည်း ဤသို့ ဓားတော်လျှောက်၏။

“သထုံပြည်ကို မြန်စွာအလိုတော်ပြည့်မည့်အကြောင်းကား ... သူတို့သည် ကျွန်ုပ်အစ်ကိုဗျတ်ပိအား ကွပ်မျက်၍ ဦးခေါင်း၊ ခေါင်း၊ လက်တို့ကို အထူးထူးသော ပယောဂတို့ဖြင့် စီရင်၍ မြုပ်ထားလေသည်ကို ယူငင်၍ ဗျက်သီးရသည်ဖြစ်မှ အောင်ခြင်းသို့ ရောက်လွယ်မည်ဖြစ်သည်”

ဟု ဖြေတော်မူ၏။ အနော်ရထာမင်းလည်း “မြုပ်ထားရေကို နင်ယူဆောင်ချေလော့”ဟု စေတော်မူ၏။ ကုလားခြေလျှင်လည်း ညအခါမဲ့တွင် သထုံသို့ ချဉ်းကပ်၍

မြို့တွင်ဝင်ကာ အစ်ကိုဗျတ်ဝိကို မြှုပ်ထားသော ဝေါင်း၊ လက်၊
ခေါင်းတို့အား မြှုပ်ထားရာကို အတတ်သိရန် မရိုးကိုမေး၍ သိပြီးလျှင်
မြှုပ်ထားရာမှယူလျက် နော်ရထာမင်းကြီးအား ဆက်သလေသည်။

အနော်ရထာမင်းစောလည်း ဟူးရားဖြူ၊ ဟူးရားညိုတို့အား
အဘယ်သို့ စိရင်သော် သင့်သည်နည်းဟု မေးတော်မူပြန်၏။ ဟူးရား
ဖြူ၊ ဟူးရားညိုတို့လည်း ဦးခေါင်း၊ ဝေါင်း၊ လက် စသည်တို့ကို
မဟာသမုဒ္ဒရာရေမှာချမှ သင့်ချေမည်ဟု နားတော်လျှောက်၏။ ထို
သူတို့ လျှောက်သည့်အတိုင်း လှော်ကားတွင်တင်၍ သမုဒ္ဒရာရေတွင်
ပျောလေ၏။ ယင်းသို့ ရေတွင်ချသောအခါ ရေတို့မှာ ထန်းတစ်
ဖျားခန့် ကြွတက်လာကြကုန်သည်ဆို၏။

ထိုအခါအရင်ကို စိရင်ပိုးမှသာလျှင် သထုံပြည်ကို ရဲမက်တော်
အပေါင်း ဝင်နိုင်၍ မနုဟာမင်းနှင့်တကွ သား၊ မယား၊ အဖူးအမတ်
တို့ကိုပမ်း၍ အနော်ရထာမင်းစောအား ဆက်လောင်း။ အနော်ရထာ
မင်းစောလည်း သထုံပြည်တွင် မင်းအဆက်ဆက်တို့ ကိုးကွယ်သော
ရတနာပန်းတောင်းမြင်ထားသော ဖွေတော်မြတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊
အစုံ ၃၀ သော ဝိဋကတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ၃၂ စီးသော
ထိုမင်းဆင်ဖြူတွင်တင်၍ ဆောင်ယူတော်မူ၏။

ထို့အပြင် သူရဲ၊ သူခက်နှင့်တကွ ဆင်မြင်း အလုံးအရင်း

လည်း အသီးသီးဆောင်ယူတော်မူလေသည်။ ယင်းကမှ ပန်းပု၊
ပန်းတံ၊ ပန်းချီ၊ ပန်းရုံ၊ ပန်းယွန်း၊ ပန်းထိမ်၊ ပန်းပဲ၊ ပန်းတဦး၊
ပန်းကယား၊ ပန်းတမော့၊ ဆင်ဆေးသမား၊ ဆင်တတ်သောသူ၊
ဆေးဆေးသမား၊ မြင်းတတ်သောသူ၊ ခြံလွှားကာလုပ်တတ်သောသူ၊
သွက်-သေနတ်-လေးလုပ်တတ်သောသူ၊ အထုံအဖွေ၊ ပန်းစစ်-
ကျက်တတ်သသူ၊ ဤသူတို့ကိုလည်း အခြားအခြား မရောစေဘဲ
ဆောင်ယူတော်မူလေ၏။

ဝိဋကတ်ကျမ်းဂန်တတ်သော အရိယာသံဃာတော်တို့ကိုလည်း
ဆောင်ယူတော်မူခဲ့၍ နေပြည်တော်ပေါ်က္ကံရာမသို့ ပြန်ခဲ့တော်မူ
လေသည်။ သထုံပြည်ဟူသည်ကား ... ဘုရားရှင်သက်တော်
တစ်ဆူရှိတော်မူ၍ အသောကဓမ္မရာဇာမည်သော မင်းသည် မင်းမြ
တော်မူခဲ့သည်။ ထိုမင်းမှစ၍ မနုဟာမင်းတိုင်အောင် ၄၈ ဆက်သော
မင်းတို့သည် ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာနှင့် ပြည့်စုံ၍ ဘုရားရှင်သာသနာ
ကို အစဉ်ဆောင်ရွက်တော်မူကြသည်။

ပြည်သူအပေါင်းတို့သည်လည်း ဒါန၊ သီလ အပရိသော
ကျမ်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံကြသည်ဖြစ်၍ နတ်ပြည်ကဲ့သို့ အလွန်သာယာ
ရွှေ့စွာရှိသည်။ ထိုသို့ စည်းပိပြန်ပြောစွာတည်သော သထုံကြီးကို
အစိုးရသော ဆင်ဖြူ ၃၂ စီး ရှင်မနုဟာမင်းလည်း အနော်ရထာ

မင်းကြီးကစေသော သံတို့ကို အနိမ့်အကျ မသိ၊ မချေမငံ့စကားကို ဆိုမိချေသောကြောင့် မိမိကိုယ်မှစ၍ တစ်ပြည်ကို ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ပူးလေသည်။

အနော်ရထာမင်းစောလည်း ပေါ်က္ကံရာမသို့ ရောက်လာ ဆောင်ယူတော်မူခဲ့သော သူရဲ၊ သူခက်အစရှိသော ပညာသက် အပေါင်းတို့ကို အသီး-အသီး၊ အစုအကွက်ချ၍ နေရ၏။ သူတို့ စာတ်တော်အပေါင်းတို့ကိုလည်း ရတနာအတိအကျ ပတ္တမြားကြက်တွင် ငှာပနာ၍ ခေါင်းရင်းတော်၌ အမြဲထား၍ ကိုးတွဲတော်မူ၏။ ပိဋကတ်အစုံ ၃၀ ကိုလည်း ရတနာအတိအကျ ပြာသာဒ်ထက်၌ထား၍ အရိယာသံဃာတို့အား သင်ကြားပို့ချရ၏။

ပုဂံရာဇဝင်တွင် အနော်ရထာမင်း၏ သံတမန်တို့သည် သံတမန်မဟာမင်းထံ ပိဋကတ်တော် ဝေလွတ်တောင်းခံစေရာတွင် မနုဿမင်းက မချေမငံ့စကားဖြစ်သည် (ဤပိဋကတ်တော်၊ တော်တော်၊ မွေတော်များသည် အရိုင်းတို့နှင့် တန်သည့် ဆရာလော)ဟု ကြမ်းတမ်းစွာ စကားဆိုလိုက်၏။ ထိုစကားကြောင့် သံတို့ကို အနော်ရထာမင်းကြီး စစ်သည်အင်အားများစွာဖြင့် ချီတက်တိုက်ခိုက်ကာ မနုဿမင်းနှင့်တကွ ပိဋကတ်တော် အစုံ ၃၀ တို့ ပင့်ဆောင်ယူတော်မူသည်ဟု သာသနာလင်္ကာရတမ်း၌ ဖော်ပြ

ထားသည်။ သံတို့သည် ... (အာသောကဓမ္မရာဇာမင်းမှ မနုဿမင်းတိုင်အောင် လေးကျိပ်ရှစ်ဆက်သောမင်းတို့)ဟု ဖော်ပြထားသော်လည်း ဦးကုလားမဟာရာဇဝင်ကြီး၌ပင် မနုဿမင်း၏ မည်ရင်းမှာ မနောတရိဖြစ်ပြီး သံတို့သည် ဥဒိန္ဒရာဇာ၏ သားတော် ဖြစ်သည်။ သုဝဏ္ဏဘူမိ၏ ၅၇ ဆက်မြောက် ဘုရင်ဖြစ်ပြီး ပအာဝနသီ၏ သမီးတော်နှင့် ခုံဇက်ခဲ့သည်။ မနုဿမင်းကြီးကို ပုဂံရွှေပြည်၌ ခေါ်ဆောင်ယူရာတွင် ယင်း၏မိဖုရားအခန်းကဏ္ဍကို ဖော်ပြထားခြင်း မတွေ့ရတော့ပေ။

နိလချုပ် ကျန်စစ်သားသည် အထူးရေစိုက်ကာ ဆောင်ကြဉ်းရလေ၏။

မှတ်ချက်။ ဦးကျလားရာဇဝင်နှင့် သုသောမိတမတာ ရာဇဝင်ကြီးတို့၌ ကျန်စစ်သားကို စစ်သူကြီး တူ ဖော်ပြထားသည်။

ယင်သို့ အကြေမှ အညာခရီးရှည်တစ်လျှောက် သွားကြရာဝယ် ကိုးချင်းထား၊ ခိုးချင်းထိ၊ ကြိုးချင်းထား၊ ကြိုးချင်းငြိဆိုသည့် အတိုင်း မဏိစန္ဒာနှင့် ကျန်စစ်သားတို့ လောကသဘာဝအတိုင်း ငြိစွန်းကြသည်။ ကျန်စစ်သားသည် မဏိစန္ဒာ၏ ဆွတ်မှုအကြောင့် သဘောကို မသိနိုင်တော့ဘဲ စွန့်စားကာ ချစ်ပင်လယ်ဝယ် ချောပီ သွားခဲ့သည်။

ဤဖြစ်ရပ်မှာ မွန်မြန်မာ မေတ္တာပေါင်းကူးတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ မိုင်ပေါင်းများစွာသော ခရီးရှည်ကို တဖြည်းဖြည်းနှင့် သွားကြရာ နောက်ဆုံးတွင် ပုဂံနေပြည်တော်သို့ ချောပီစွာ ဆိုက်ရောက်လေ၏။

ကျန်စစ်သားသည် မွန်မင်း ပို့လိုက်သမျှကို အဆော်ရထား မင်းကြီးအား ဆက်သလေ၏။ သို့သော် လမ်းခရီးတွင် ကျန်စစ်သား နှင့် မွန်မင်းသမီးတို့၏ အချစ်ဇာတ်လမ်းသတင်းကို ကြားရသော်

မွန်နှင့်မြန်မာတို့၏ ချစ်မေတ္တာခရီး

မွန်မြန်မာချစ်ကြည်ရေးတွင် အနော်ရထာ၊ ကျန်းစစ်သား၊ မဏိစန္ဒာတို့၏ သုံးပွင့်ဆိုင်ဇာတ်လမ်းသည် များစွာအရေးပါကြောင်း သမိုင်းသုတေသီတို့က ပွင့်ဆိုကြသည်။ နောက်ကာလပုဂံမင်းများ သုတေသနစာပေများ၌လည်း ဤသို့ပင် အတိအလင်းဆိုထားသည်။

သထုံ ဥသားပဲခူးမှ ပုဂံနေပြည်တော်သို့ အပြန်ခရီးက ကာလကြာမြင့်လှပေသည်။ မိုင်ပေါင်း ၅၀၀ နီးပါးရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းကြပြီး တောအထပ်၊ တောင်အသွယ်သွယ်၊ မြစ်ချောင်းအင်းတို့ကို ဖြတ်ကျော်ကူးသန်းသွားရသော ခေတ်ကာလဖြစ်သည် ဆင်ထက်ရှိ ဝေါများစီး၍ တောလမ်းခရီးရှည်ကို ဖြတ်သန်းရသည့် နုပျိုလှပချောမွေ့လှသော မွန်မင်းသမီး မဏိစန္ဒာအား မြန်

အနော်ရထာမင်းကြီးသည် အိမ်အဖျက် ခြောင်းခြောင်းထွက်ကာ မိမိလက်ခွဲတော် အရိန္ဒာဟုလှံဖြင့် ပလ္လင်ပေါ်မှ ပစ်လွှတ်လိုက်လေသည်။ ကျန်စစ်သားမှာ မင်းခြစ်ရမည့် ကံဇာတာရှိသူဖြစ်၍ အရိန္ဒာဟုလှံသည် သူ့အား မထိ၊ ကြိုးကိုထိ၍ ပြတ်လေ၏။

ကျန်စစ်သားလည်း အရိန္ဒာဟုလှံကို ကောက်ယူပြီး လျှင်မြန်စွာ လွှတ်ရာသို့ တိမ်းရှောင်သွားတော့၏။ မင်းရှောင်ရာအရပ်ကား ကြောင်ဖြူအရပ်ဖြစ်၏။ ထိုအရပ်တွင် မထီးတူမသမ္ဘူလနှင့် တွေ့ပြန်၏။ ပုဂံပြည့်ရှင် အနော်ရထာမင်းသည် အဂ္ဂမဟေသိမိဗုရားကြီး များစွာရှိသည့်အနက် မဏိစန္ဒာ မွန်မင်းသမီးကို ပို၍ ချစ်မြတ်နိုးတော်မူသည်။ ခင်ဦးဟူ၍ ချစ်စနိုးခေါ်သည်။ သို့သော် ထူးခြားသည်မှာ အနော်ရထာမင်းစော ခေတ်တွင် ပြုလုပ်လှူဒါန်းခဲ့သော အုတ်ခွက်ဘုရားစာများတွင် မဏိစန္ဒာ(ခင်ဦး)အမည်ကို မတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

“မဟေသိယာစိတ်ပေတ်”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ စိပေဟူ၍လည်းကောင်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ ပါဠိနှင့် မွန်ဘာသာရေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အနော်ရထာမင်း ပြုလုပ်လှူဒါန်းခဲ့သော အုတ်ခွက်ဘုရား ပုံစံများမှာ ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းငါးပါးတို့ တရားဦးတော်ကြားပုံများဖြစ်ပြီး ကျောဘက်တွင် သတ္တတ၊ ပါဠိ၊ ပျူ၊ မွန်စာတို့ဖြင့် ရေးသားထား

သည်။ အုတ်ခွက်ပုံစံများကိုလည်း ကလန်၊ သံဗျင်၊ များပတ်ကြီး၊ ဘုရားသူကြီးများသာမက မိဗုရားကြီးများကလည်း ပြုလုပ်လှူဒါန်းကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယင်းတို့အနက် မိဗုရား “စိပေ”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “စိတ်ပေတ်”ဟူ၍လည်းကောင်း အမည်ခံ၍ ရေးသားထားခဲ့သော ပါဠိနှင့် မွန်ဘာသာစာများကို တွေ့ရသည်။ ထို မွန်၊ ပါဠိစာနှင့် ရေးသားထားသော မိဗုရားမှာ မဏိစန္ဒာ မွန်မင်းသမီးဖြစ်မည်ဟု အိက်တာခိုင်ပန်းလှက ထင်ကြေးပေးခဲ့သည်။

အနော်ရထာမင်းကြီးတွင် စောလူးမင်း၏ မယ်တော်ကြီး (အမည်မသိ)နှင့် ပဉ္စကလျာဏီ၊ စောမွန်လှ၊ မဏိစန္ဒာခေါ် ခင်ဦးတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ပါဠိစာတွင် (ရညောမဟေသိယာ ... ချစ်လှစွာသော မိဗုရားကြီးစိပေ)ဟူ၍ တွေ့ရသဖြင့် အနော်ရထာမင်းကြီး ပိုချစ်သော မွန်မင်းသမီး ခင်ဦးဖြစ်မည်ဟု ယူဆခဲ့သည်။ မွန်လိုရေးထိုးသည့် အချက်မှာလည်း မွန်မိဗုရားကြီးဖြစ်ကြောင်း အထောက်အထား ဖြစ်သည်။

မွန်မင်းသမီးကို လက်ခံရရှိပြီးနောက် ကျန်စစ်သားသည် ဘုတ်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရသဖြင့် အနော်ရထာမင်းကြီးသည် သွား

လေရာကို သားတော် စောလူးမင်းခေါ် “မင်းလှလင်အား” အမြင်
 ခေါ်ဆောင်သွားလေ့ရှိသည်။ နှိုင်းအကျယ်အဝန်းအဖြစ် ပြောက်ဘဏ်
 တွင် ဂန္ဓာလရာဇ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်တစ်ဝှမ်း၊ ဟောင်ဘက်တစ်လျှောက်
 တွင် ပျူမြို့တော်ဟောင်း၊ သရေခေတ္တရာ၊ မွန်မြို့တော်ဟောင်း
 သထုံ၊ ... တောင်ဘက်တွင် မြိတ်နှင့် တနင်္သာရီအထိ ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ အနော်ရထာမင်းကြီး၏ နယ်ပယ်ကျယ်ဝန်းခြင်းမှာ
 သက္ကရာဇ် ၁၀၅၇ ခုနှစ်တွင် မွန်တို့ ဌာနိသထုံပြည်ကို သိမ်းပိုက်
 ပြီး ပုဂံနှင့် ပူးပေါင်းပြီးမှ ဖြစ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ သထုံပြည်ကို
 သိမ်းရခြင်းသည် ပိဋကတ်တော်အရုံ ၃၁ ရှိသည့်အနက်မှ တစ်စုံ
 တောင်းခံရာတွင် ... မနုဟာမင်းက မချေမငံပြောပြီး ငြင်းပယ်ခြင်း
 ကြောင့်ဟု မွန်နန်းရာဇဝင်တွင် ဖော်ပြထားခဲ့သည်။ ဒေါက်တာ
 နိုင်ပန်းလှကား ... ဤသို့ မမြင်ကြောင်း သူ၏ သမိုင်းသုတေသန
 စာတမ်းတို့တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဒေါက်တာနိုင်ပန်းလှက အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း
 ဣမ်း(ခမာ)တို့၏ စစ်ဘေးနှင့်ကြုံရုံ အကြပ်အတည်းနှင့် တွေ့ရမည်
 မနုဟာမင်းသည် အနော်ရထာမင်း သံမှ စစ်ကူဟောင်းသဖြင့် အင်အား
 ကြီးမားစွာ ချက်ချင်းစေလွှတ်ခဲ့သည်။ ရန်သူဣမ်းစစ်သည်တော်
 များအား နှိမ်နင်းပေးသောကြောင့် သမီးကညာနှင့် ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်

အပါအဝင် လက်ဆောင်ရွှေထည်၊ ငွေထည်များစွာ ဆက်သခဲ့သည်။
 အနော်ရထာမင်းသည် မနုဟာမင်း၏ ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်၍ သမီးကညာ
 ကိုပင် ဆက်သနိုင်သူမှာ ပိဋကတ်တော်အရုံ ၃၀ ရှိသည့်အနက်
 တစ်စုံကိုပေးရန် ဝန်လေးမည်မတုတ်ပေ။

ဣမ်း(ခမာ)၊ ယခုအခေါ် ကမ္ဘောဒီးယာဇာရင် “သူရိယ
 ဝါရမန်”သည် သက္ကရာဇ် ၁၀၀၂ ခုနှစ်တွင် မင်းဖြစ်လာသည်။
 အင်အားလည်း ကြီးမားလှသည်။ သူ၏ဇာတိမှာ သသျှူးဖြစ်၍
 ယခု ထိုင်းလင်းနေရာသစ်သည် ထိုင်းတို့မရောက်မီက မွန်နိုင်ငံ
 ဒွီရဝတီအဖြစ် AD ၅ ရာစုမှ စတင်ထွန်းကားခဲ့သည်။ ထေရဝါဒ
 ဗုဒ္ဓဝါဒီများဖြစ်သည်။ AD ၁၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ဒွီရဝတီ မွန်ဌာနိ၏
 မြို့တော် လော့ဖိုမြို့ကို သိမ်းပိုက်ဖျက်ဆီးပြီးနောက် ယခု ဇင်းမယ်
 အနီး “ဟာရိဘုဒ္ဓမဟာနာဂရ”ဟု ထင်ရှားသော မြောက်ပိုင်း
 မွန်နိုင်ငံကို ဆက်လက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

သို့သော် မသိမ်းပိုက်နိုင်သဖြင့် စစ်ကြောင်းပြောင်းပြီး အနောက်
 ဘက်ရှိ မွန်တို့၏ ဌာနိ သထုံ၊ ပဲခူးကို စစ်သည်တော်များ
 စေလွှတ်၍ အကြိမ်ကြိမ် လာတိုက်ခိုက်သည်။ တစ်ကြိမ်တွင် မြန်မာ
 စစ်ကူတို့က နှိမ်နင်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဆက်ကာ ဆက်ကာ
 လာတိုက်ပြန်ပြီး ကျန်စစ်သားမှာလည်း တိမ်းရှောင်နေရသဖြင့်

မြန်မာစစ်ကူများ ထပ်မံလေ့လာရန် စက်ခဲတော့၏။ ခမာများကား ဗြဟ္မဏ အယူသီးများဖြစ်ကြ၍ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သည်။

ထိုစဉ် အနော်ရထာမင်းသည် ပိဋကတ်သုံးပုံကို အာဂုံဆောင် နိုင်သော ရှင်အရဟံနှင့် ပွန်ပညာရှိများအား ကိုးကွယ်လျက်ရှိသည်။ ပွန်ရဟန်းတော်ပေါင်း ၄၂၀၈ ပါးရှိနေပြီဖြစ်သဖြင့် ပိဋကတ်လည်း အစုံများစွာ ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ပွန်ရဟန်းတော်တို့မှာလည်း ရှင် အရဟံ၏ ဦးစောင်မှုကို ခံယူလျက် ရှိကြသည်။ အမြင်ကျယ်သော ရှင်အရဟံသည် အကယ်၍ သထုံကို ငြှမ်းစစ်သည်တို့ လက်အောက် ရောက်ခဲ့ပါမူ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာတော် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက် မည်မှာ မလွဲပေ။ ကျောင်းကန်ဘုရား၊ စေတီပုထိုးများလည်း အဖျက်ဆီးခံရမည်ဖြစ်သည်။

မြန်မာတို့၏ အမြဲတမ်းစစ်ကူလွတ်၍ ကာကွယ်ပေးရန် မလွယ် ကူသည်ကို ရှုမြင်ပြီး၊ အကောင်းဆုံးနည်းမှာ သထုံကို မြန်မာတို့ သိမ်းသွင်းပြီး ပုဂံသို့ ပြောင်းရွှေ့ပူးပေါင်းမှသာလျှင် ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏ တို့၏ တိုက်ဖျက်မှုဘေးမှ ကင်းဝေးနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း အနော် ရထာမင်းကြီးအား သိစေ၏။ ထို့ကြောင့် မနုဟာ၏ အကြံပေးသည့် အတိုင်း သုဗ္ဗဝတီ သထုံပြည်ကို AD ၁၀၅၇ ခုနှစ်တွင် မနုဟာ

မင်းနှင့် မင်းညီမင်းသား၊ မောင်းမမိသံများ၊ ရဟန်းပညာရှိ၊ လူ ပညာရှိမျိုးစုံ၊ စာပေကျမ်းဂန်မျိုးစုံတို့နှင့် တတ်တော်မွေတော်တို့ အားလုံး ဆင်အစီး ၃၂ စီးထက်မှာ တင်ပြီးသော် ပုဂံပြည်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။

[ဤကား ဧဒါတ်တာနိုင်ပန်းလှ၏ အယူအဆဖြစ်သည်]

မြန်မာမင်းနှင့် မနုဟာမင်း ဆက်ဆံရေး

ဦးကုလားရာဇဝင်ကြီးနှင့် မှန်နန်းရာဇဝင် အခြားသော မြန်မာ ရာဇဝင်ဟောင်းများ၌ အနော်ရထာမင်းသည် ပိဋကတ်တော်နှင့် တကွ မနုဟာမင်းကိုပါ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသော်လည်း အချို့သမိုင်းပညာရှင်တို့က ဤသို့ မဆိုပြန်ချေ။

ပုဂံမင်းနှင့် သထုံမင်းတို့သည် ယောက္ခမနှင့် သမက်တော် စပ်ခြင်းဖြစ်၍ အချင်းချင်းပုန်းတီးမှု မတွေ့ရသည့်အပြင် အနော်ရထာကိုးကွယ်သော ဆရာမှာ (ရှင်အရဟံ) မွန်ရဟန်းပညာရှိ

အစ်ပါးပင် ခြင်နေပေသေးသည်။ ထိုမျှသာမက မွန်ဘုရင်မနုဟာမင်းနှင့် ဆွေတော်မျိုးတော်တို့အား ပုဂံမြို့၏ တောင်ဘက်ရှိ မြင်းကပါအရပ်တွင် ကောင်းမွန်သော အဆောင်ကြီးများတွင် နေရာပေးထားပေးခဲ့ကြောင်း တွေ့နိုင်သည်။

ပိဋကတ်တော်များနှင့် စာပေကျမ်းဂန်များကို ပိဋကတ်တော်ကြီးတည်ဆောက်ပြီး ကောင်းမွန်စွာ ထားရှိသည်။ ထိုပိဋကတ်တော် အဆောက်အဦးမှာ ရှေးမွန်ပိသုကာလက်ရာဟု ဆိုပြန်သည်။ မနုဟာမင်း သုံးဆောင်ရန် စားတော်အုပ်ကိုလည်း ရတနာများဖြင့် နှိုင်းထားသည့် အုပ်တော်တို့ဖြင့် ပို့ပေးစေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် မနုဟာမင်းသည် မိမိ၏ ကြောင်မျက်ရွဲ ပတ္တမြားလက်စွပ်ကို မြင်းကပါသို့ငွေအား အသပြာခြောက်လှည်းဖြင့် ရောင်းချခဲ့ပြီး မနုဟာမင်းအား ကျေးကြီးကိုပင် တည်ဆောက်ခဲ့သေးသည်။

မနုဟာမင်း နတ်ရွာစံပြီးနောက် သူ့နန်းစံနေရာအား ဂူဘုရားအဖြစ် သူ့အနွယ်တော်များက ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ နန်းဘုရား၏ မိဖုရားလည်း မွန်ပိသုကာလက်ရာဖြစ်ပြီး ကျောက်ဆစ်ပန်းပုဖြစ်သည်။ ပန်းတဟေ့လက်ရာများမှာ အထူးပင်လက်ရာမြောက်ကြောင်း တွေ့နိုင်သည်။ ကမ္ဘောဒီးယားရှိ ခမာလက်ရာများ၊ ပန်းတဟေ့လက်ရာများဖြင့် တူညီနေပေသည်။ ဟိန္ဒူအဖွဲ့အသက်ဖြစ်သည့် ကျက်

သရေနတ်သမီးရုပ်၊ ကလာသာအိုး၊ မကန်းရုပ်၊ ခေါင်း ၄ လုံး၊
 ဗြဟ္မာရုပ်ကြီးများမှာ အဆင့်မြင့်ပန်းတမော့လက်ရာများဖြစ်သည်။
 ဤအံထောက်အထားများသည် စစ်ရှုံး၍ အကျဉ်းခံနေရသော
 အဆင့်မဟုတ်ကြောင်း သမိုင်းပညာရှင်တို့က ထောက်ပြလာသည်။
 ထို့ပြင် မွန်စာကို သုံးနှုန်းခဲ့ခြင်း စသည့် အထောက်အထား
 များသည်လည်း မြန်မာဘုရင်က မွန်ဘုရင်အား တိုက်ခိုက်နိုင်ရန်ကြံ
 မဖြစ်နိုင်ဟု တွေးဆကြသည်။ တိရစ္ဆာန်တွေးစာရန်မှ လွတ်ကင်းအောင်
 သထုံကို ပုဂံနှင့် ပူးပေါင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီး ယင်းအကြံကို ရှင်အရဟံ
 အနော်ရထာမင်းအား တိုက်တွန်းခြင်းသာလျှင် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း သုံးသပ်
 ကြသည်။

ထိုစဉ်က သထုံမနုဏ္ဍာမင်းမှာ “သူရိယကုမာရ” ဘွဲ့ခံပြီး
 သက်တော်ကြီးရင့်၍ အင်အား အလွန်ပျော့ညံ့နေကြောင်း၊ ပြိုစား
 များ အသီးသီး စိတ်ဝမ်းကွဲနေကြ၍ ဖရိုဖရဲဖြစ်နေကြကြောင်း
 ခွမ်းတို့ကလည်း ဝိုင်းရံတိုက်ခိုက်နေကြကြောင်း၊ သို့ကြောင့် အနော်
 ရထာမင်းကြီးက ပုဂံသို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ရကြောင်း ပဲခူးကလျာထီ
 ကျောက်စာ အထောက်အထားနှင့်ရှိကြောင်း သုံးသပ်ကြသည်။
 အနော်ရထာမင်းကြီး၏ အုတ်ခွက်စာ သုံးချပ်မှာ မိမိလက်တော်ဖြင့်
 ပြုလုပ်သည်ဟု မွန်ဘာသာဖြင့် ရေးထားသည်ကို ထောက်လျှင်

မင်းကြီးသည် မွန်စာတတ်အောင် ရှင်အရဟံထံမှ သင်ကြားရကြောင်း
 ဆင်ရှားသည်ဟု ဆိုကြသည်။

ပျားမတ်တို့အား မွန်အသုံးအနှုန်းအတိုင်း ကလန်၊ သံဗျင်
 တူ၍ ရေးသားသုံးနှုန်းခဲ့ပြီး၊ ယင်းကလန်၊ သံဗျင်များကလည်း
 ပိဋိနှင့် မွန်ဘာသာအုတ်ခွက်စာများ ရေးသားခဲ့ကြသည်။ မနုဟာ
 မင်း၏ သမီးတော် မဏိစန္ဒာအား အဂ္ဂမဟေသီအရာထားသည်
 ကချက်မှာလည်း မွန်၊ မြန်မာမေတ္တာပေါင်းကူးပြီး လူမျိုးရေး
 နှီးတီးပူမရှိကြောင်း ထင်ရှားစေသည်။

သထုံကို AD ၁၀၅၇ ခုနှစ်တွင် အနော်ရထာမင်း သိမ်းယူပြီး
 မင်းနှင့်တကွ ရဟန်းပုဏ္ဏားပညာရှိ၊ လူပညာရှိများကို ပုဂံသို့
 ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။ ပုဂံခေတ် မွန်စာပေကို AD ၁၁၀၀ မှ
 ၁၂၀၀ ခုနှစ်အတွင်း ထွန်းကားခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ပုဂံဘုရင်
 များမှာ စာပေယဉ်ကျေးမှုအရာတွင် ရှင်အရဟံအပျိုးပြုသော မွန်
 သုခမိန်များက ဆရာဖြစ်ခဲ့သည်။

ကျောက်စာဝန်ဦးမြ၏ အုတ်ခွက်သမိုင်းတွင် “သထုံပြည်မှ
 ဓမ္မအသိအမည်ရှိသော ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ အနော်ရထာ
 မင်းသည် အရည်းကြီးတို့အယူကို စွန့်လွှတ်ပြီးလျှင် သထုံမှ
 ပင့်ဆောင်လာသော ရဟန်းသံဃာတော်တို့နှင့်တကွ ရှင်အရဟံ

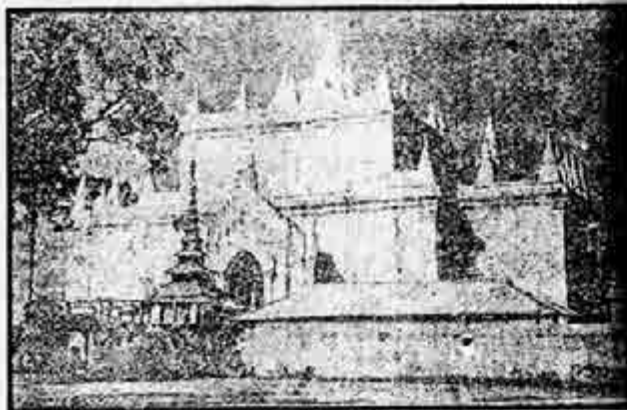
ကို အပျားပြု၍ ပုဂံပြည်၌ သာသနာပြန်လည် တည်ထောင် ကာစပြု၏”ဟု ဖော်ပြသည်။

အနော်ရထာမင်းသည် အုတ်ခွက်အချို့တွင် မွန်ပီဇွန်နှင့် သက္ကတ ဘာသာဖြင့် ရေးသည်။ အချို့မှာ နာဂရီအက္ခရာဖြင့်ရေး၍ အချို့တို့ မွန်အက္ခရာဖြင့်ရေးသည်။ သူ၏ သံဗျင်အချို့က မွန်ဘာသာဖြင့် အုတ်ခွက်စာ ရေးသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဗိပုရားတပ်ပါးကမူ ပါဠိနှင့် မွန်ဘာသာတို့ဖြင့် အုတ်ခွက်စာ ရေးကြောင်းတွေ့ရသည်။ အနော်ရထာမင်းနှင့် စောလူးမင်းလက်ထက်တွင် မွန်စာပေကို ထူးထူး ခြားခြား ရေးသည်ကို မတွေ့ရသော်လည်း ကျန်စစ်သားမင်းသည် မွန်စာပေကို ရေးသားကြောင်း တွေ့ရသည်။ အနော်ရထာမှာ အုတ်ခွက်စာတွင်သာ တွေ့ရပြီး ကျန်စစ်သားလက်ထက်၌ ကျောက် စာများ ရေးထိုးရာတွင် မွန်ဘာသာတို့ကို တွေ့ရသည်။

ကျန်စစ်သားသည် သူ၏ အထုပစ္စည်းများ၊ နန်းတည်စာတမ်း များ၊ ကျောင်းကန်ပြင်ကြောင်း၊ ရေတွင်းရေကန်ပြင်တူးဖော် ကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓဂါယာသို့ သင်္ဘောဖြင့် လက်ဆောင်ပစ္စည်းများပို့၍ စေတပုထိုးတို့ကို ပြုပြင်ကြောင်း၊ အာနန္ဒာဘုရားတည်သည်ကို ကျွမ်းကျင်ထိုးကြောင်း၊ မွန်ဘာသာများဖြင့် အသီးသီးဆောင်ရွက်ရေး တိုးစေခဲ့သည်။

ကျန်စစ်သားသည် ရွှေစည်းခုံစေတီတော်ကြီးကို တည်ဆောက် စေတီပတ်လည်များ၌ မွန်ပါဠိဖြင့် ဇာတ်တော်များအကြောင်း မွန်ကွင်းများ ပြုလုပ်ထားခဲ့သည်။ ဇေယဘုံခေါ် ရွှေစည်းခုံဘုရား ကြီးကို မိမိတည်ဆောက်သည့်အကြောင်း ကျန်စစ်မင်းကြီး၏ ဘွဲ့တော်(ဗြိုတြိဘူဝနာဒိတျမဗ္ဗာဇ)ကိုလည်း ကျောက်စာရေးခဲ့ပြီး သာသနာပြုမည့်အကြောင်း ဗျာဒိတ်တော်များကိုပါ ကမ္မည်း မြေပေါ်ရေးခဲ့၏။ ကျန်စစ်သားမင်း၏ ရွှေစည်းခုံမွန်ကျောက်စာများသည် မွန်စာပေအရပ်ရပ်၌ အလွန်သမိုင်းတန်ဖိုးကြီးမားလှသည်။

မနုဟာဘုရားသည် စေတီမတုတ်ဘဲ အုတ်ပေါင်းကူးပါသော နေရာတစ်ခုခုဖြစ်သည်။ အလယ်ဗဟိုတွင် တင်ပျဉ်ခွေကိုယ်တော်ကြီး တစ်ဆူ အရှေ့ဘက်ကို မျက်နှာပြုလျက်ရှိသည်။ ၎င်း၏ဘယ်နှင့် ဘယ်ဘက်တို့၌ အလတ်စားအရွယ်နှင့် တင်ပျဉ်ခွေကိုယ်တော်ကြီး တစ်ဆူတို့ ကျောဘက်ကပ်လျက် အနောက်ဘက်သို့ မျက်နှာမူ မြင်းမိုင်းမြောက်အရပ်ဘက်ပြုနေသော လျောင်းတော်မူကိုယ်တော်ကြီး တစ်ဆူ ပြီး ကျယ်ပြန့်သင့်သလောက် မကျယ်ပြန့်သဖြင့် ဘုရား ကိုယ်တော်နှင့်ကပ်လျက် ကျဉ်းမြောင်းလှသည်အသွင်ကို ဆောင် ရေးကြောင်း ပူးတွေ့ရသဖြင့် ထူးခြားသော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် ယင်း ဘုရားကို မနုဟာမင်း တည်သည်ဟု ယူဆကြသည်။

မနုဟာမင်းကြီး တည်တော်မူသော မနုတာဘုရား

မနုဟာမင်းသည် ကျန်စစ်မင်းကြီးလက်ထက်တော်တွင် နေထိုင်ရသည်မှာ ကျဉ်းကြပ်မှုရှိကြောင်း ထုတ်ဖော်မပြောဘဲ ဘုရားတည်ပြုခြင်းဖြင့် အဓိပ္ပာယ် ဖော်ကြားပြသည်ဟု သုတေသီတို့က သုံးသပ်ကြသည်။ မနုဟာဘုရားရှိ တင်ယူ၍ခွေကိုယ်တော်ကြီးသည် မြန်မာပြည်၌ အကြီးဆုံးကိုယ်တော်ဟု ဆိုနိုင်ပြီး အမြင့်ပေ ၂၀ အနံပေ ၂၀ ခန့်မျှ ရှိသည်။

ပုံတံရှိ ဗုဒ္ဓတို့နိုင်သော လိုက်လံဘုရားများအနက် ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သော အာနန္ဒာဘုရားကြီးသည် အကြီးကျယ်ဆုံး၊ အဆင့်အနိမ့် အမြင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး မွန်ဘာသာ ဗုဒ္ဓဝင်စာပေ အများဆုံးတွေ့နိုင်ပေသည်။ ဘုရား၏ အနောက်မျက်နှာရှိ ရုပ်တော်မူ ဆင်းတုတော်ကြီးကို မွန်ရဟန်း ရှင်အရဟံနှင့် မြန်မာဘုရင် ကျန်စစ်သားမင်းတို့၏ ဘုရားပူး ဆုအတူတောင်းခံနေကြပုံ ရုပ်တုတော်များကို ကွေ့မြင်ရ၍ ထိုမခတ်တွင် မွန်မြန်မာများသည် မည်မျှ ချစ်ခင်နှစ်ခြိုက်လုံးခဲ့ကြောင်းကို တွေးဆယူနိုင်ပါသည်။

ကျန်စစ်သားသည် ပညာအရာတွင် ထူးချွန်သော မွန်ပညာရှိများကို ရာထူးဌာနရများ အပ်နှင်းခြင်း၊ မွန်ရဟန်းများကို ကိုးကွယ်မြှောက်စားခြင်း၊ မွန်မင်းသမီးကို နန်းတင်ခြင်း၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှုအလှထုံးစံကို လိုက်နာအားပေးခြင်း၊ မွန်စာပေကို ဂုဏ်သုံးကာသာဖြင့် ပြုလုပ်သုံးစွဲခြင်း စသည်များကြောင့် မွန်ပညာရှိများ၊ မွန်သူရဲကောင်းများ၏ မေတ္တာကို ခံယူပြီး၊ ထိုမွန်များသည် မြန်မာဘုရင်ဟူ၍ပင် မမှတ်ယူကြတော့ဘဲ “ပြည်ထောင်စုဘုရင်တရားမင်းကြီး” ဟု ယူဆအားကိုး၍ သစ္စာတော်ကို သက်စွန့်ကြိုးပမ်း အမှုတော်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသည်။

မှတ်ချက်။ ဤသုံးသပ်ချက်များကို မွန်ပညာရှိ ပါမောက္ခ
ဒေါက်တာနိုင်ပန်းလှ၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်
များမှ အချက်အလက် ရယူပါသည်။

ဦးကုလားမဟာရာဇဝင်ကြီးတွင်မူ မနုဟာမင်းအကြောင်းကို
အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

“မနုဟာမင်းကိုလည်း ပြင်ပကပအရပ်၌ အလုပ်အကျွေး
နှင့်တကွ နေရ၏။ ထိုမနုဟာမင်း၏ အာနုဘော်သည်ကား
... စကားပြောသော် ခံတွင်းမှ စက်ပြောင်ပြောင် ထွက်သော
ဟူ၏။ အနော်ရထာမင်းစောလည်း မနုဟာမင်း အဖူးအပြိုင်
လာ၍ ဦးချီးသောအခါ ကြက်သီးမွေးညှင်းထ၍ ထိတ်ထိတ်
လန့်လန့် ရှိတော်မူလေ၏။

ရှည်လတ်သော် မနုဟာမင်း၏ ဘုန်းတန်ခိုးအာနုဘော်ကို
ညံ့စေခြင်းငှာ မနောလင်ပန်းနှင့် စားတော်ပြင်ပြီးသော် ဂုဏ်မှာ
တင်စေ၍ ထိုစားတော်ဖြင့် မပြတ်၊ မနုဟာမင်းကို ကျွေး
တော်မူ၏။ မနုဟာမင်းလည်း မစူးစမ်း၊ မဆင်ခြင် စားတော်
ခေါ်လေ၏။ ရှည်လတ်သော် ... မိမိခံတွင်းမှ ထွက်သော
စက်ရောင်သည် ကွယ်ခဲ့၏။

ထိုသို့ စက်ရောင်ကွယ်ရာတွင်မူ ထိုကြီးသော်ကြီးသော်လည်း
မပြန်နိုင်ရာဟူ၍ နှလုံးဖူးသာဟူ၏။ ယင်းသို့မှ သံဝေဂရသည်
မြစ်၍ သံသရာဝယ် ကျင်လည်သရွေ့ သူနိုင်သည့်ကိုယ်
မပြစ်လို ဟူ၍ ကြီးစွာသော ဘုရားတစ်ဆူ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်
မူဟန် ခေါင်းလဲတစ်ဆူ တည်တော်မူ၏။ ထိုဘုရားကို
ယခုတိုင်အောင် “မနုဟာ” ဟူ၍ ကွပ်၏။

သမိုင်းမှတ်တမ်းများကို မိမိလက်ဖြင့်၊ မမိခြင်းမှာ ကိုယ်ပိုင်
ဆုံးဖြတ်မှုဖြစ်သည်။ အမှားကြားလျှင် အမှန်ဖြစ်လတ္တံ့။ အမှန်ဖြစ်ရန်
အတိအကျသိလို့လွန်ပြုလေ့။ လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်ယူဆနိုင်သကဲ့သို့
လွတ်လပ်စွာ သဘောထားကွဲလွဲခွင့် ရှိသည်။ သို့သော်ကား ...
မိမိပစ္စုပ္ပန်နှင့် မရှိပေ။

ဤကား သမိုင်းသုတေသီကို၏ မူဝါဒသဘောထားပင်တည်း။

အလှူကောင်းပေးပါလား

အခါနှောင်းခဲ့သည့် ရာဇကုမာရ်မင်းသား

ကြောက်ရွံ့စရာရပ်တွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သော ရဟန်းမထီး၏တူမ သမ္ဘူလသည် နေ့စေ့လစေ့သောအခါ သားယောက်ျားကလေး တစ်ဦးကို မွေးဖွားလေ၏။ ကျန်စစ်သားကို နန်းတော်တွင် လိုက်ပါ အမှုတော်ထမ်းရန် ပြန်လာခေါ်စဉ်က ကျန်စစ်သားသည် သမ္ဘူလ အား လက်စွပ်ကို ချွတ်ပေးခဲ့ပြီးလျှင် “သားယောက်ျားဖွားသော် လက်စွပ်နှင့်တကွ နန်းတော်သို့ လိုက်လာခဲ့”ဟု အမှာထားခဲ့သည်။

သို့သော် ကျေးတောသူ သမ္ဘူလအဖို့ ပုဂံနေပြည်တော်ရှိ ခမ်းနားကြီးကျယ်သော ရွှေနန်းတော်သို့ ဝှန်ဝှန်စားစား လိုက်သွား ရန် ဆိုသည်မှာ သတ္တိမွေးရပေဦးမည်။ သွားရန်အတန်တန် ကြိုးစား

သော်လည်း အကြံစည်ပျက်သဖြင့် နန်းတော်သို့ တော်တော်နှင့် ဆိုက်သွားခြင်းပေ။ ဤသို့ဖြင့် သမ္ဘူလမွေးဖွားသော ရာဇကုမာရ် မင်းလျှင် အသက်(၇)နှစ်အရွယ်သို့ တိုင်ခဲ့သည်။

ထိုစဉ်အခါ၌ ကျန်စစ်သားမှာ မင်းအဖြစ်ကို ရရှိခဲ့ပြီး နန်းစံ မှုကပင် ၂ နှစ်တိုင်နေလေပြီဖြစ်သည်။ ထိုအခါမှပင် သမ္ဘူလ သည် သားငယ်ကို လက်ဆွဲလျက် လက်စွပ်နှင့်တကွ ပုဂံနေပြည် တော်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ပုဂံရာမသို့ ရောက်လေလျှင် ကျန်စစ်မင်းကြီး ဗိုလ်ရှုသဘင်ခံ၍ နေတော်မူစဉ်ဖြစ်ရာ သမ္ဘူလ အဖို့ နန်းတော်သို့ မတက်ဝံ့သောကြောင့် နန်းရင်ပြင်မှာပင် သားကို လက်ဆွဲလျက် တိုမှသည်မှ သွားလာနေပေသည်။

သမ္ဘူလအား ကလေးတစ်ယောက်နှင့်ပြင်သော မင်းချင်းတို့က “ဟယ်၊ မိန်းမ ... ငါတို့သခင်အရှင်မင်းကြီး ထွက်တော် မူလာမည်ဖြစ်၍ ဤနေရာတွင် မနေလင့်၊ ဤမှ ထွက်သွားလေ” ဟု နှစ်ထုတ်ကြလေ၏။

“အို ... မင်းချင်းတို့၊ ငါသည် သင်တို့သခင် ဘုရင်မင်းမြတ် အား လျှောက်ထားရန် လာခြင်းဖြစ်သဖြင့် တွေ့ခွင့်ပြုပါလော့” သမ္ဘူလလည်း သားငယ်ကို လက်မှမလွှတ်။ စုံရပ်နေသော သူနေရာမှလည်း ထွက်ခွာ၍ မသွားပေ။ မင်းချင်းတို့လည်း ချောချည်

တစ်ခါ၊ ခြောက်ချည်တစ်လှည့် ပြောဆိုသည့်တိုင် မရသဖြင့် ထို
“အကြောင်းကို မင်းကြီးအား နားတော်လျှောက်တင်စေလေ၏။

“ဤသို့ဆိုလျှင် တွေ့ခွင့်တောင်းသော ထိုသားအမိအား ငါ့အ
ရှေ့တော်မှောက် သွင်းလော့”

မင်းချင်းလုလင်တို့လည်း ဘုရင်အမိန့်ရသည်နှင့် သမ္ဘူလတို့
သားအမိအား ကျန်စစ်သားရှေ့တော်မှောက် ဝင်ရောက် စားခွင့်
ပြုလိုက်လေ၏။ ကျန်စစ်သားလည်း သမ္ဘူလကို မြင်ရာ မှတ်မိ
လေ၏။ သမ္ဘူလလည်း ပေးအပ်ခဲ့သော လက်စွပ်နှင့်တကွ သား
တော်ရာဇကုမာရ်ကို ပြသလျက်-

“ဤအရာကား အရှင်လက်စွပ်ဖြစ်၍ ဤသူငယ်ကား အရှင်
ရင်သွေးပင်တည်း”

ကျန်စစ်မင်းကြီးလည်း မိမိလက်စွပ်နှင့်တကွ သားငယ်အား
ရွှန်းရွှန်းစားစား ကြည့်ပြီးသော် ရာဇဏှာနေ့ဆည်တော်မူလျက်-

“ဤမိန်းမ၏ကျေးဇူးကား ငါ့တွင် အလွန်တရာမျှ ကြီးပေစွ
တကား။ ... ကျေးဇူးပြုလိုက်သူကို သူကောင်းပြုရအံ့”

ကျန်စစ်မင်းကြီးလည်း မှူးတော်၊ မတ်တော်တို့၏ အလယ်တွင်
ပွင့်လင်းစွာ မိန့်တော်မူပြီးနောက် သားတော်ကို လက်ဆွဲ၍ ရင်ခွင်၌
ထားတော်မူလေ၏။ စိတ်တွင်း ခံစားချက်တို့ကို အတန်တန် ပျံ့သိပ်

သူက သက်ပြင်းအဝန်ဝန်ချကာ မှူးမတ်၊ ဗိုလ်ပုံအစုံအညီအား
ဤသို့ မိန့်တော်မူလေသည်။

“သားကားအရင်း၊ မြေးကားအရားတု လူ့လောကီအရေး၌
ဆိုကြတုန်သည်။ ... ယခု ငါ့မြေးတော်ကို ဘိသိက်သွန်း၍
မင်းအရာထားပြီးခဲ့ပြီဖြစ်၍ ... မြေးကားအရင်း၊ သားကား
အရားဖြစ်ချေပြီတကား”

ထို့နောက် ရဟန်းမထီး၏တူမ သမ္ဘူလအား “ဦးဆောက်ပန်း”
အမည်ဖြင့် မိဖုရားမြှောက်စားတော် မူလေ၏။ သားတော်ကိုလည်း
“ဇယခေတ္တရာ” ဟူသောအမည်နှင့် ဓညဝတီနှင့်တကွ တောင်စဉ်
ကျခရိုင်ကို ပေးတော်မူလေ၏။

သမ္ဘူလ(ဦးဆောက်ပန်း)မိဖုရားသည် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ အကျိုး
အစွမ်းကို ရှာမှီးလေ့ရှိပြီး၊ အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့၌ လိမ္မာသော
ကြောင့် ကျွန်အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ရွာသုံးရွာကို ပေးသနားတော်
မူလေ၏။

သမီးတော် ရွှေအိမ်သည်မှပွေးသော “သီရိဇေယသုရ”
အလောင်းစည်သူအလောင်းလျာ)ကိုမူ အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာ အပ်နှင်း၍
မင်းနန်းဆက်ခံရာအဖြစ် ဘိသိက်သွန်းလောင်းပြီးဖြစ်သည်။ သမ္ဘူလ
သည် သားတော်ပွေးပွေးပြီးချင်း နန်းတော်သို့ မှာကြားသည့်အတိုင်း

လိုက်လာခဲ့ပါလျှင်မူ နန်းရိုက်နန်းရာအား “ဇေယခေတ္တရာ” (ရာဇကုမာရ်) ရမည်ဖြစ်လေသည်။ ယခုတွင်ကား ... သားတော် အသက် (၇)နှစ်အရွယ်ရှိမှ နန်းတွင်းသို့ ရောက်သွားသောအခါ အလာကောင်းသော်လည်း အခါနှောင်းသွားခဲ့လေပြီတည်း။

သတ္တုလသည် ဦးဆောက်ပန်းဟူသောဘွဲ့ဖြင့် မိဖုရားအရာကို ရခဲ့သော်လည်း သားအရင်းဖြစ်သူမှာ ထီးနန်းကို မရတော့ပေ။ မြေးဖြစ်သူကို ဘိသိက်သွန်း၍ လျာထားပြီးပြီဖြစ်သဖြင့် နောင်တွင် ရာဇကုမာရ်မင်းသားသည် အမတ်ကြီးအဖြစ်နှင့် နန်းရပ်ပြင်၌ ခစားရှာရတော့သည်။

သို့သော် သားတော်ရာဇကုမာရ်သည် ခမည်းတော်အပေါ် မေတ္တာမပျက်ခဲ့။ မပြိုင်ခဲ့ပေ။

ပြည်ချစ်သော မင်းကျန်စစ်

ကျန်စစ်သားသည် ပုဂံမင်းအဖြစ်ကို ရရှိပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဇရမန်ကန်းသူပုန်အရေးပြီးသော် ... တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ နေထိုင်စားသောက်မှုနှင့် အသက်မွေးပြုရေးတည်းဟူသော ဘောဂဗလကိုလည်းကောင်း၊ ကာယ၊ ဉာဏ၊ စာရိတ္တဗလတို့ကိုလည်းကောင်း အဖက်ဖက်မှ တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

ဇရမန်ကန်း သူပုန်ထသဖြင့် ပြည်တွင်း၌ ဆူပူသောင်းကျန်းမှုများ ဖြစ်ပေါ်နေစဉ်တွင် တိုင်းသူပြည်သားတို့သည် ဘေးအမျိုးမျိုးနှင့် ကြုံတွေ့ကြရသည်။ အချို့တို့မှာ သားတကွ၊ မယားတကွ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ကြရ၏။ အချို့တို့လည်း ရန်သူမွန်တပ်မှ အဖမ်းဆီးခံရကာ အောက်ပြည်အောက်ရွာသို့ ပါသွားခဲ့ကြသည်။

အချို့လည်း စားရမယ့်၊ သောက်ရမယ့်၊ ဝတ်ရမယ့်ဘဝများဖြင့် ကြုံတွေ့ကြရကုန်လေ၏။

ထိုသို့သော ဆိုးဝါးခါးသီးလှသည့် အခြေအနေဆိုပါ။ ခေတ်ဆို ကြီးမှ ကျန်စစ်မင်းသားသည် ကယ်တင်၍ ပြည့်စုံလုံလောက်သော ပျော်ရွှင်မှုမျိုးကို ဖန်တီးပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းကို သမိုင်း အထောက်အထားဖြစ်စေခဲ့သော ရွှေစည်းခုံမွန်ကျောက်စာတွင် နှို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ ရွှေစည်းခုံမွန်ကျောက်စာတွင် ...

“မင်းကြီး၏ အလိုဆန္ဒတော်အတိုင်း မဆိုင်းမတွ ဆောင်ရွက် ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရန်သူတို့သည် ပုဂံကိုတိုက်ဖျက်ရန် ဆန်တက် လာ၍ အမျိုးလေးပါးကို သုံးပန်းအဖြစ် ဖမ်းဆီးကြကြောင်း၊ ထို့နောက် လက်ရုံးမှု၍ ထိုသူတို့ကို တစ်ရပ်တစ်ကျေးသို့ ဆောင်ယူ ကြကြောင်း၊ မင်းကြီးသည် ထိုသူတို့အား ပုဂံသို့ ပြန်ခေါ်ယူ၍ နှစ်သိမ်းမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သားကွဲယားကွဲဖြစ်သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပူပင်သောတရောက်ရသူများကိုလည်းကောင်း၊ မင်းကြီး၏မေတ္တာ ကရုဏာပြု၍ ထိုသူတို့၏မျက်ရည်တို့ကို သုတ်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း။

“ယာလက်တော်ဖြင့် ဆန်စပါးမှစ၍ စားဖွယ်သောက်ဖွယ် တို့ကို ပေးအပ်ကျွေးမွေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဝဲလက်တော်ဖြင့် အဝတ် ပုဆိုး၊ အဆင်တန်ဆာတို့ကို ပေးအပ်ဆင်ယင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။

အဲဒါသည် သားငယ်တို့ကို ရင်ခွင်၌ ပိုက်ထွေးယုယသကဲ့သို့ ထိုသူတို့ကို ယုယပိုက်ထွေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆိုခဲ့သည်။

တစ်ပန် ထိုရွှေစည်းခုံမွန်ကျောက်စာ၌ပင် မင်းကြီး၏ လက်ထက် ဆက်တွင် မှီ၊ မှုစ်၊ သစ်သီး၊ ပန်းဖာလ်တို့ ပေါများကြွယ်ဝစေ မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဆန်စပါး၊ အဝတ်ပုဆိုးတို့အတွက် အခက်ကြုံနေ သူများသည် ရွှေငွေရတနာဖြင့် ဆန်းကြယ်သော အဝတ်ပုဆိုး တို့ကို ဝတ်ဆင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆင်မြင်း၊ ကျွဲစွား၊ ဝက်ဆိတ် စသည်တို့ ပေါများစေရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လူတိုင်းလူတိုင်း ကြွယ်ဝ မျမ်းသာရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အိုးစလောင်းရောင်းသော အမယ်အိုများ မိလ္လာင် ရှေးကောင်းရ၍ ချမ်းသာရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ခြေယာ ညွှန်ယက်ကြသော လယ်သမားအပေါင်းတို့တွင် ဆန်စပါး၊ လူးဆပ် တို့သည် ကျိအပြည့် ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်းတို့ကိုလည်း ဆိုခဲ့သည်။

ကျန်စစ်သားမင်းသည် တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ နေထိုင် ချမ်းသာအသက်မွေးဖြူမှုတို့ကို ပြန်လည်ကောင်းမွန်လာအောင် အရေးယူဆောင်ရွက်ရင်းပင် ဉာဏ်ပညာနှင့် စာရိတ္တ မြင့်တင်ရေး ချီးမြှင့်လည်း ဂရုပြုတော် မူခဲ့သည်။ ကျန်စစ်သားမင်းကြီးသည် ရှင် ခရုဟံ၏ သြဝါဒကို ခံယူပြီး ခမည်းတော် အနော်ရထာမင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သော သာသနာရေးကိစ္စရပ်များကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်

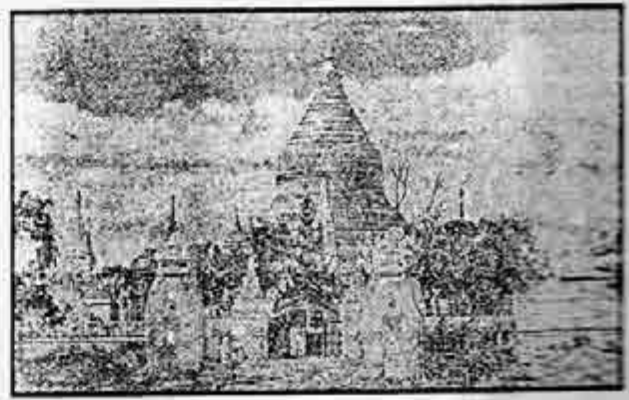

တော်မူရာ၊ တိုင်းသူပြည်သားတို့သည် နောင်တမလွန်အတွက်ထာ
မက၊ မျက်မှောက်တွင် ဉာဏ်ပညာ၊ စာရိတ္တတိုးတက်မှုအတွက်
လည်း အခွင့်ရေးများစွာ ရရှိလာကြသည်။

ရေမန်ကန်းကြောင့် ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုများ၊ ငြိမ်ငွေ
နေ့စဉ်တွင် ပိဋကတ်တော် စာပေအချို့သည် ပျောက်သည်လည်း
ရှိတန်ရာ၏။ ပျက်သည်လည်း ရှိတန်ရာ၏။ အချွတ်အလွဲလည်း
ရှိတန်ရာ၏။ ကျွန်စစ်သားမင်းသည် ထိုပိဋကတ်တော် စာပေတို့ကို
ပြန်လည်စုဆောင်း၍ တည်းဖြတ်သုတ်သင်တော်မူခဲ့သည်။ အနော်
ရထာမင်း တည်ခဲ့သော ရွှေစည်ခုံစေတီတော်ကို ဆက်လက်
တည်တော်မူခဲ့သည်။ ထို့အပြင် စေတီ၊ ဂူကျောင်း၊ အများအပြား
ကိုလည်း တည်တော်မူခဲ့ရာ ပုဂံတွင် အာနန္ဒာဂူတရားသည် ထင်ရှား
ခဲ့သည်။

အနော်ရထာမင်းကြီးတည်၍ ပြီးခဲ့သော ရွှေစည်ခုံအား
ကျန်စစ်သားမင်း ဆက်လက်ပြီးစီးအောင် တည်ခဲ့သည်။

ထို့အပြင် တူရွင်းတောင်ခြေနှင့် မင်းနန်သူရွာအကြား၌ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါခပ်သိမ်းတို့၏ အကျိုးငှာ ရေကန်တစ်ကန်စီ တူးတော်မူခဲ့သည်။ တူရွင်းတောင်ခြေရှိ ကန်ကို “မြကန်” တွင် ခေါ်ကြသည်။ ထိုကန်အနီး၌ပင် ပိဋကတ်တိုက်တစ်တိုက်ကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့ပြန်သည်။ ထို့အပြင် ကောဇာသက္ကရာဇ် ၄၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကျန်စစ်သားမင်းသည် သထုံမြို့သို့ သွား၍ သထုံမြောက်ဘက် မိုင် ၃၀ ခနီး၌ရှိသော “ကျိုက်တလင်” စေတီ (မြသိန်းတန်ဘုရား) ကိုလည်းကောင်း၊ ကောင်စွန်းအနီးရှိ မဟာ ဓာတ်ဘုရား (ကျိုက်တဲဘုရား) ကိုလည်းကောင်း ပြုပြင်တော်မူခဲ့သည်။

ထပ်မံ၍ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ မင်းချင်းများကို ဝေလွှတ်ပြီး မြတ်စွာ ဘုရားပွင့်တော်မူရာဖြစ်သည့် ဗုဒ္ဓဂါယာ၌ မဟာစောဓိဘုရား (ဝဇီ ရာသန) ကို ပြင်စေသည်။ ထိုမှသာမက ဗုဒ္ဓဂါယာ၌ မြေဝယ်စေ၍ ကန်တူးပြီးသော် လယ်မြေတည်စေ၍ ဘုရားသို့ လှူတော်မူသည်။ ဆီမီးဝတ် မပျက်အောင်လည်းကောင်း၊ အဆိုအက အတီး မပျက် အောင်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်စေတော်မူခဲ့သည်။

ထို့ပြင် အိန္ဒိယတောင်ပိုင်းဒေသမှ “စောဋ္ဌီ” မင်းသားတစ်ပါး သည် မြွေရုံသင်းပင်းနှင့်တကွ ပုဂံသို့ ရောက်လာသည်ဟု ကြားတော် မူရာ၊ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်တော်ကို ရွှေပေတွင် ဟင်္သာပြဒါးဖြင့်

၌ မင်းသားထံသို့ ပို့တော်မူသည်။ မင်းသားနှင့် မြွေရုံသင်းပင်း တို့သည် မိမိတို့၏ အယူဝါဒကို စွန့်၍ ဗုဒ္ဓအယူဝါဒကို ယူကြ သည်။

ကျန်စစ်သားမင်းသည် ဥဿာပဲခူးစား ဝေပန်ကန်းကို နှိမ်နင်း ခုခိုက်မှာပင် ခမည်းတော် အနော်ရထာမင်းကြီး တည်ထောင် ထားသည့် နိုင်ငံသစ် တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးအတွက် စည်းလုံးရေးသည် အဓိကဖြစ်သည်ဟူ၍ ယူဆတော်မူခဲ့ဟန်တူသည်။ မင်းကြီး၏ အုပ်ချုပ်ရေး၊ အစီအမံ၊ အဆောင်အရွက်တို့တွင် ထိုယူဆချက် အပူအရာများကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ထိုအပူအရာများကား အခြား မဟုတ်၊ လူမျိုးပစ္စွေ၊ ဘာသာပစ္စွေ၊ မျှတစွာ အုပ်ချုပ်သော အမူ အရာများပင်ဖြစ်သည်။

ကျန်စစ်သားသည် ပုဂံထီးနန်းကို သိမ်းပိုက်လိုက်သော်လည်း နှစ်ကြာသောအခါမှ အဘိသိက်ကို ခံယူတော်မူကြောင်း သိရ ခြင်း တွေ့ရသည်။

ဘိသိက်ခံယူတော်မူကြောင်း နန်းတော်သစ်တည်တော်မူကြောင်း တို့ကို ရွှေစည်းခုံကျောက်စာတွင် အထင်အရှား ရေးထိုးသွားခဲ့ သည်။ တည်တော်မူသော နန်းတော်သစ်သည် ပြာသာဒ် ၅ ဆောင် ရှိသော ပဉ္စပါသာဒ်ဖြစ်သည်။ ရွှေစည်းခုံကျောက်စာအရ ကျန်စစ်

သားမင်းသည် ပုဂံမြို့ကို အခိုင်အခန့်ပြု၍ ဝင်းကိုယ်ရံတော် ၁၀၀၀ ကျော်ပါဝင်သော အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းတော်မူခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ဘိသိက်ပွဲ အခမ်းအနားတွင် ပျားမတ်အရာရှိကြီးများဖြစ်သော သံပျင်ကြီး၊ သံပျင်ငယ်များသည်လည်းကောင်း၊ ကထန်အရာရှိများသည်လည်းကောင်း၊ ကျေးရွာအကြီးအကဲများဖြစ်သည့် သင်ကြီး၊ သမီးလျှင်တို့သည်လည်းကောင်း တက်ရောက်ပူးပေါင်းကြရသည်။ ဘုရားများအား ပူဇော်လှူဒါန်းခြင်း၊ ဘိသိက်ပွဲ အခမ်းအနား၌ ပရိတ်တော် ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ ဗိဿနိုးပူဇော်ခြင်း၊ ဂဏံပဏီပူဇော်ခြင်း၊ နဂါးပူဇော်ခြင်းတို့ ရှိသည်ဟု သိရသည်။

ထိုဘိသိက်ပွဲအခမ်းအနား၌ ရှင်အရဟံ ကြီးပျားသော ရဟန်းတော်များ ပါဝင်ကြခြင်း၊ ပုဏ္ဏားများ ပါဝင်ကြခြင်း၊ မြန်မာဘာသာ သိဆိုခြင်း၊ မွန်ဘာသာသိဆိုခြင်း၊ ပျူဘာသာ သိဆိုခြင်းတို့ ရှိသည်ဟုလည်း သိရ၏။ ဤအချက်များကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကျန်စစ်သားမင်းသည် မွန်၊ မြန်မာ၊ ပျူအမျိုးသားများကို ခန့်ထားချီးမြှင့်သူ ဖြစ်လင့်ကစား ... ယဟာယာနဂိုဏ်း၊ တန္တရိုးဇာတ်တို့ကိုလည်း ချီးမြှင့်တော်မူကြောင်း၊ ထို့ပြင် ဗိဿနိုးကိုးကွယ်သော အယူနဂါးကိုးကွယ်သောအယူ၊ နတ်ကိုးကွယ်သောအယူတို့ကိုလည်း ချီးမြှင့်တော်မူကြောင်း။

မွန်မြန်မာ၊ ပျူ အနုပညာများကိုလည်း ချီးမြှင့်တော်မူကြောင်း သိနိုင်သည်။ ကျန်စစ်သားမင်းသည် လူမျိုးအားလုံးကို နှစ်သိမ့်ခြင်း ဖြစ်စေ၍ အချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်မှုကိုပြုကာ ပျူတစ္ဆေ အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ပျူတစ္ဆေ အုပ်ချုပ်သည်ထက် အရေးကြီးသော အချက်ရှိပေသေးသည်။ ထိုအချက်မှာ မွန်မြန်မာ၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်စလုံး ကျေနပ်၍ အခွန်ရှည်စွာ နိုင်ငံတော်စည်းလုံး ခိုင်မြဲမည်ကို မှော်ရှုကာ သမီးတော်ရွှေအိမ်သည်ကို သထုံမနုဟာမင်း၏ မြေးတော် အဂသမန်းနှင့် ထိမ်းမြားပေးခြင်းဖြစ်သည်။

မြေးတော်ရသောအခါတွင်လည်း မိမိတွင်သားတော်ရှိလျက် မြေးတော်မွန်မြန်မာမင်းသားကို ထီးနန်းဆက်ခံစေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ မှတ်ခေတ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံကို တိုင်းတစ်ပါးသားတို့ ထိပါးစေကာမူ ခြင်း မခံရကြောင်း တွေ့နိုင်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၂၁၀ မှ ငြိမ်းချမ်းခဲ့သည်။ ထိုသို့ ငြိမ်းချမ်းခဲ့သည့် ကျန်စစ်သားမင်း၏ နိုင်ငံခြားရေး ဝါဒကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုဝါဒမှာ အခြားမဟုတ်၊ နိုင်ငံတကာနှင့် သင့်တင့်ညီညွတ်စွာ ဆက်ဆံသောဝါဒဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအနောက်ဘက်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ အသွေချိတ်ဘက်တွင် တရုတ်နိုင်ငံရှိသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာရှိ ယဟာယာမိစေတီ ပြင်ရွှင်ကို ကျန်စစ်သားမင်း ရရှိခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ကျန်စစ်

သားမင်းသည် အိန္ဒိယမင်းများနှင့် သင့်တင့်ညီညွတ်စွာ ဆက်ဆံ
ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ထိုသို့ ဆက်ဆံသည့်အတိုင်းလည်း
ပုဂံတွင် ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်း မြင့်တက်လာခဲ့သည်။

တစ်ဖန် ကျန်စစ်သားမင်းသည် ကောဇာသက္ကရာဇ် ၎င်း
ခုနှစ်၌ တစ်ကြိမ်၊ ၎င်းခုနှစ်၌ ပုဂံပြည်မှ သံတမန်များ ရောက်
လာကြောင်း၊ ပုဂံသည် ဘုန်းတန်ခိုးအင်အားနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်
ထိုနိုင်ငံနှင့် ဆက်ဆံရာတွင် အာရပ်နိုင်ငံ၊ အာနပ်နိုင်ငံနှင့်
တိုင်းကြီးပြည်ကြီးအဖြစ် ဆက်ဆံကြောင်း ဖော်ပြထားချက်ရှိသည်။

ကျန်စစ်သားမင်း ထိုသို့ သံစေလွှတ်ခြင်းသည် နှစ်ပြည့်
တစ်ပြည့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုအတွက် သော်လည်းကောင်း၊
မည်းတော်အောင်ရထားမင်းလက်ထက် ဂန္ဓာလရောင်ကို တိုက်ခိုက်
ခဲ့ဖူးရာ ရန်ကိုစိုးရိမ်သဖြင့် တရုတ်ပြည်နှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့လိုသော
ကြောင့် သော်လည်းကောင်း မြစ်တန်ရာသည်။ ထိုပြင် ကျန်စစ်သား
မင်းသည် နောက်တစ်ကြိမ် ထိပါးလာသော ဂန္ဓာလရောင်မင်း
စစ်သည်တို့ကို တွန်းလှန်နိုင်ခြင်းသည် ပုဂံပြည်၏ လက်ရုံးအင်အား
ကြောင့်လည်းကောင်း၊ တရုတ်မင်းနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ခဲ့သော ကျေးဇူး
ကြောင့်လည်းကောင်း မြစ်မည်ဆိုပါကလည်း ဆိုနိုင်သည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ပုဂံသည် တရုတ်ပြည်သို့ သံစေလွှတ်

မိတ်ဖွဲ့ခဲ့သည်မှစ၍ အနှစ် ၂၀၀ နီးပါးမျှ ငြိမ်းချမ်းခဲ့သည်မှာ
အထင်ရှားဖြစ်သည်။

ကျန်စစ်မင်းကြီး၏ ... သို့လ်တော်

ကျန်စစ်မင်းကြီးပုဂံထီးနန်းကို ရယူအုပ်စိုးစကာလ၌ စစ်ရေး နိုင်ရေးတို့ကိုသာ အဓိကထား ဆောင်ရွက်နေတော်မူလေရာ ကုသိုလ် ကောင်းမှုအရေးတို့၌ လစ်ဟင်းလျက်ရှိလေ၏။ ထိုအခါ မင်းကြီး ကိုးကွယ်သော ရှင်အရဟံလည်း ဤသို့ ဆိုလေသည်။

“ဘုရားရှင်၏ နဖူးသင်းကျစ်တော်စာတ်၊ ဝှယ်တော်စာတ်တို့ကို အနော်ရထာမင်းစောက စည်းခုံစေတီတည်၏။ ပစ္စယာသုံးဆင့်သာ ပြီး၍ ကံတော်ကုန်ရှာ၏။ အလုံးပုံ မပြီးလေ။ ... သားတော် ဧတုပုမင်းလည်း မင်းအဖြစ်ကိုရသော်၊ လောကီစည်းစိမ်ကိုသာ ခံစားယစ်ပူးလျက် ခမည်းတော်ကောင်းမှုကို ဆက်၍ မလုပ်။ ယခု မင်းကြီးလည်း အနော်ရထာမင်းစော အမွေကို ဆက်ခံ၍

မင်းဖြစ်လာသည်တိုင် စည်းစိမ်၌သာ မွေ့လျော်နေပေသေးသည်။ အနော်ရထာမင်းစော ကောင်းမှုကို ပြီးအောင်မလုပ်သေး။

ဤသို့ ရယ်သွမ်းသွေးလျက် မိန့်ဆိုလေ၏။ ထိုအခါ သတိ တရားရှိသော ကျန်စစ်မင်းကြီးသည် မဆိုင်းမတွပင် မိန့်ဆိုလေ၏။

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်သည် ခမည်းတော်၏ ကောင်းမှု တော်ဖြစ်သော ရွှေစည်းခုံစေတီအား ပြီးစီးအောင် တည်တော်မူ ပါမည်”

ဤသို့ လျှောက်ထားဝန်ခံခဲ့လေ၏။

ဝန်ခံကတိထားရှိသည့်အတိုင်း ကျန်စစ်မင်းကြီးသည် အထူးပင် ချီလစိုက်ထုတ် ကြိုးပမ်းအားထုတ်တော် မူလေသည်။ တူရွှင်း တောင်၌ရှိသော ကျောက်တို့ကို အလျားသုံးထွား၊ အနံတစ်ထွား၊ ချွခြမ်းစေပြီးလျှင် နိုင်ငံတော်အဝှမ်းလုံး၌ ရှိကြကုန်သော ခဲမက်၊ ခဲလ်ပါအပေါင်းတို့ကို စုရုံးစေပြီးသော် တည်လက်စရှိသော ရွှေ စည်းခုံဘုရားမှာသည် တူရွှင်းတောင်သို့တိုင်အောင် လူတို့ကို တစ်ဖက် မိမြောင်းနေစေ၍ ရွှေခြမ်းထားသော ကျောက်အုတ်တို့ကို လက်ဆင့် ကမ်း သယ်ဆောင်ကြစေ၏။ ထိုသို့ လုပ်အားအိနဖြင့် ကုသိုလ် မှုကြကုန်သော လူသူအပေါင်းတို့ နေရှိနဖြင့် ပျပြင်းစွာ လုပ်ဆောင် နေကြရသည်ကို မင်းကြီးမြင်လေသော် ...

“ငါသည် အရှင်အမွေတော်ကို ခံထိုက်သော မင်းဖြစ်တော်မူမည်ဟု မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ဖူးသည်။ တမဟုတ်ချင်း ပေါက်စေ၍ လူအား ခိုရသည်ဖြစ်စေသော် ...”

ဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန် သစ္စာပြုတော်မူ၍ ရွှေစည်းခုံဘုရားမှတစ်ဆင့် တူရွှင်းတောင်ခြေအထိ တစ်ဖက်တစ်ပြောင်း မန်ကျည်းစေတီကို ကြိုဆိုက်တော်မူလေ၏။ ထိုမန်ကျည်းစေတီသည်လည်း ကျန်စစ်သား၏ ဘုန်းတန်ခိုး၊ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်အစွမ်းတို့ကြောင့် ညဉ့်ချင်းမှစ၍ မြေမှ ထွက်ပေါ်ပေါက်ရောက်လျက် ရုတ်ချည်ကြိုးပြင်းလေ့ရှိလှသလို အရိပ်ခိုရလေကုန်၏။

ထို့အတူ သိကြားမင်းလည်း ပန်းရံကြီးအယောင်ဆောင်၍ ထိုကျောက်တို့ကို ရွှေခြင်းပေးလေ၏။ မြေကို သရွတ်ပြု၍ မေ့မစပ်သည်ကိုလည်း သိကြားမင်းစီမံ၍ ကျောက်ဆုန်းနှင့် နွားသစ်ကို သရွတ်မှ စေ့စပ်လေ၏။ ကျန်စစ်မင်းကြီး၏ နိုင်ငံတော်တစ်ဝှမ်း၌ ရှိကြကုန်သော သူဌေးသူကြွယ်တို့ပါ လာရောက်ပါဝင်၍ ရွှေစည်းခုံတည်ဆောက်ရာတွင် ဝိုင်းဝန်းကြလေ၏။

နေ့ကိုလူတို့ တည်ဆောက်ကြရာ ဖောင်းရစ်တစ်ရစ်သာလျှင် ပြီးစီးလေ၏။ ညဘက်တွင်ကား နတ်တို့လာ၍ ဘုရားကို ဆက်လက်တည်ကြလေရာ ဖောင်းရစ်နှစ်ရစ်ပြီးသည်ဆိုလေ၏။ သိကြားမင်း

လည်း အရှေ့တောင်ထောင့်မှ ခြင်္သေ့ရုပ်ကို မိမိလက်တော်ဖြင့် အင်တောတို့ စီမံလျက် ပြုလုပ်တော်မူလေ၏။ အင်တောအထူကား လက်ရှစ်သစ်ရှိလေသည်။ ရွှေစည်းခုံစေတီကို ကျန်စစ်မင်းနှင့်တကွ များစွာသော လူနတ်စိုလိပါတို့ တည်ဆောက်ကြလေရာ (၇)လနှင့် (၇)ရက် ကြာသောအခါ အပြီးတိုင်လေ၏။

ဘုရားကြီးတည်၍ ပြီးစီးသောအခါ ကျန်စစ်သားမင်းကြီးသည် “ငါကား သခင်အမွေတော်ကို ခံရပြီ”ဟူ၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပီတိဖြစ်လေ၏။ ထို့ပြင် “ငါတောင်းသောဆုသည် မရွတ်မလွဲ ပြည့်စုံလတ္တံ့”ဟု ကြီးဝါးတော်မူလေသည်။ ရွှေစည်းခုံဘုရားကား လှူပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြာဟ္မာပြည်တိုင်အောင် ကျော်ကြားထင်ရှားတော်မူလေ၏။ ဘုရားပြီးသည်မှစ၍ ပထိရဏာနေ့ဖြစ်လျှင် သိကြားမင်းသည် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းဆင်း၍ ဖူးမြင်မြဲ ရှိလေ၏။

တစ်နေ့သောအခါ၌ ရတနာရွှေရုပ်တို့သည် ကျန်စစ်သားမင်းကြီး၏ နန်းတော်၌ ဆွမ်းလာရပ်လေ၏။ မင်းကြီးလည်း သပိတ်ကို ယူတော်မူ၍ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးတော်မူသော် ... အဘယ်အရပ်မှ ကြွလာတော်မူကြပါသနည်းဟု မေးလျှောက်လေ၏။ ရတနာရွှေရုပ်တို့လည်း ဂန္ဓမာဒနတောင်မှ ကြွလာကြောင်း မိန့်တော်မူ၍ ပြန်လည်ကြွကုန်ကြလေ၏။ ကျန်စစ်သားမင်းကြီးလည်း အလွန်သဒ္ဓါတော်

မူသည်ဖြစ်၍ ရဟန္တာတို့အား ဝါဆိုကျောင်းဆောက်၍ လှူတော်မူလေသည်။

နန်းတော်တွင်းသို့လည်း ပင့်ဆောင်၍ ဝါတွင်းသုံးလတိုင်တိုင် ဆွမ်းပြတ် လုပ်ကျွေးတော်မူလေသည်။ တစ်ခါသော် ... ရဟန္တာ မြတ်တို့အား ဂန္ဓမာဒနတောင်း၍ “နန္ဒမူ” လိုက်ကုသိုလ် သဏ္ဍာန်တူစွာ တန်ခိုးတော်ဖြင့် ပြုလုပ်ပြီဟု တောင်းပန်လေသည်။ ရဟန္တာမြတ်တို့လည်း တောင်းပန်သည့်အတိုင်း တန်ခိုးဖြင့် နန္ဒမူ လိုက်ကုသဏ္ဍာန်ဖန်ဆင်းပြတော်မူလေ၏။

ထိုအခါ ကျန်စစ်မင်းကြီးလည်း ထိုနန္ဒမူလိုက်ကုသိုလ် ပုံစံ ယူပြီးသော် ဂူကြီးစွာ တည်ဆောက်တော်မူ၍ နန္ဒမူဟူသော အမည်ကို သမုတ်တော်မူလေ၏။ နန္ဒဘုရားကို တည်သော အစီအစဉ်အရင်ကား ... နန္ဒာမော်ကွန်းအဖြစ် ရေးထိုးထားခဲ့လေ၏။ ကျန်စစ်မင်းသားသည် ကောင်းမှုကုသိုလ်အရပ်ရပ်ကို ပြုလုပ်သည်ကို သိလေသောအခါ သိန်းစဉ်မင်းက ဘုရားရှင်၏ သရီရဓာတ်တော်

၉ ဆူ ပိုရောက်လာလေ၏။ ထိုအခါ ပုထိုးတော်ကြီး တည်တော်မူပြန်၏။ ယင်းကို (မင်းအိုချမ်းသာ)ဘုရားဟူ၍ သမုတ်တော်မူသည်။

ထို့အပြင် မြောက်အရပ်သို့ ရှောင်တိမ်းစဉ်ကာလ၌ အရိန္ဒမာ လှံကို ကစားတော်မူလေရာ လှံချက်ကျရာအရပ်ကိုလည်း ဂူတစ်လုံးစီ

တည်တော်မူလေ၏။ စေဉ်းကိုင်အရပ်၌လည်း တောင်တက်တစ်ဆူ၊ ဆောင်အောက်တစ်ဆူ တည်တော်မူလေသည်။ တောင်အောက်

ဘုရားကို လှံချက်ဆိပ်သို့ ပေါက်လေသည်ကို အစွဲပြု၍ (ဆိတ်ခံက်)ဟူ၍ တွင်လေ၏။ တောင်တက်ဘုရားကိုလည်း မင်းကျောင်းအတွင်းတွင်လေ၏။ အင်းဝတည်ရာအရပ်၌လည်း စည်းခုံစေတီတစ်ဆူ တည်တော်မူပြန်လေ၏။ ထိုဘုရားကို ထီးလှိုင်ရှင်ဘုရားဟုတွင်သည်။ ပရိမ္မအရပ်၌ မွေးဖွားခဲ့လေရာ၊ ထိုအရပ်၌လည်း စည်းခုံစေတီတစ်ဆူ တည်ပြန်သေး၏။ မဟာဂိရိနတ်နှင့် စကားပြောကြသော

နန်းတော်လည်း ဂူတစ်လုံးစီ တည်လေ၏။ နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ ဂူကျောင်းတန်ဆောင်၊ သိမ်ဇရပ် စသည်တို့ကို များစွာဆောက်လုပ်လှူဒါန်းတော်မူလေသည်။ ကြေးစင်ပိဿာတစ်ထောင်သွန်းသော ခေါင်းလောင်း၊ နန္ဒာမော်ကွန်းအပြင် ရေးထိုးထားခဲ့လေ၏။ ကျန်စစ်မင်းသားကြီး ၅ လုံးတို့ကိုလည်း ရွှေစည်းခုံဘုရားမှာ ၃ လုံး၊ နန္ဒဘုရားတွင် ၁ လုံး၊ မင်းအိုချမ်းသာဘုရားတွင် ၁ လုံး၊ မင်းသီးသီး လှူတော်မူ၏။

ပုဂံရာဇဝင်သမိုင်းတို့၌ အနောက်ရထားမင်းစောက ဘုရား ၇ ဆူ၊ ကျန်စစ်သားမင်း (ထီးလှိုင်ရှင်)က ဘုရား ၁၀ ဆူနှင့် ၇ ၇ တည်ထားကိုးကွယ်သွားကြောင်း စာရင်းပြဆိုသည်။

သုံးပွင့်ဆိုင်မေတ္တာဇာတ်ကမ်း

ကျန်စစ်သားသည် ခမည်းတော် အနော်ရထာမင်းကြီး အပျက်
 တော်ရှုသောကြောင့် ကြောင်ဖြူအရပ်တွင် ပုန်းရှောင်နေစဉ်အခါ၌
 ရဟန်းမထီး၏ တူမတော် သမ္ဘူလနှင့်တွေ့၍ ကြင်ယာအဖြစ်
 ချစ်မြတ်နိုးစွာ ထိမ်းမြားယူလေ၏။ အနော်ရထာမင်းကြီး ကွယ်လွန်
 တော်မူပြီး၍ စောလူးမင်း နန်းတက်သောအခါ ကျန်စစ်သားသည်
 ရာဇကုမာရ်ကို ပဋိသန္ဓေရှိနေသော သမ္ဘူလအား သားယောက်ျား
 မွေးသော် လက်ဝတ်တော်ကို ယူခဲ့၍ ပုဂံပြည်သို့ သားနှင့်တကွ
 လာခဲ့တု မှာခဲ့သည်။

ထို့နောက် ကျန်စစ်သားသည် စောလူးမင်းထံ ခစားနေရ

သားတော့သည်။ စောလူးမင်းကွယ်လွန်သောအခါတွင် သက္ကရာဇ်
 ၁၁၆၂ ခုတွင် ကျန်စစ်သားသည် (ဗြိတိသျှဘုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇ်) ဘွဲ့
 ခံယူလျက် နန်းတက်တော်မူလေသည်။ ၂ နှစ်ခန့် ကြာလတ်သော
 အခါ သမ္ဘူလသည် နန်းတော်သို့ ၇ နှစ်အရွယ် ရောက်ပြီဖြစ်သော
 သားတော်ရာဇကုမာရ်နှင့် ရောက်လာခဲ့သည်။ သမ္ဘူလနှင့် သားတော်
 လက်ဝတ်တော်တို့ကို မင်းကြီးမြင်လေလျှင်-

“ဤမိန်းမကျေးဇူးကား ငါ့တွင် ကြီးလေစွ”

ဟူ၍ ပူဇော်၏။ မတ်တော်တို့အလယ်တွင် မိန့်တော်မူပြီးလျှင်
 သားတော်ကိုခေါ်၍ ရင်ခွင်တွင် ထားတော်မူ၍ ဤသို့မိန့်တော်မူ
 လေ၏။

“သားကား အရင်း၊ မြေးကား အဖျားဟူ၍ လူတို့ဝယ်
 ခံကြကုန်၏။ ယခု ငါ့မြေးတော်ကို ဘိသိက်သွန်း၍ မင်းမြှောက်
 ခြံ့လေပြီဖြစ်၍ မြေးကား အရင်း၊ သားကား အဖျားဖြစ်ပြီ”
 ဟူ၍ မိန့်တော်မူလေ၏။

ယင်းသို့မိန့်တော်မူပြီးနောက် သမ္ဘူလအား “ဦးဆောက်ပန်း”
 ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “တြိလောကဝဋ်သကာ”ဟူသော ဘွဲ့အမည်နှင့်
 လည်းကောင်း၊ မိဖုရားအရာကိုပေးလျက် အဆောင်အယောင်တို့နှင့်
 ကျွန်သုံးရွာကို ပေးသနားတော်မူလေ၏။

သားတော်ကိုလည်း “ဇေယခေတ္တရာ” ဟူသောအမည်နှင့် ဝေဠဝတိအပါဝင် တောင်စဉ်ခုနစ်ခုရှိင် ပေးသနားတော် မူခဲ့သည်။ ရာဇကုမာရ်မင်းသားသည် ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို မခံစားရသော်လည်း အမိအဖ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိတတ်သူဖြစ်သည်။ ရာဇကုမာရ်အဖို့ ကြောင်ဖြူအရပ်တွင် နေကြစဉ် အမိကိုသာ တွယ်တွယ်တာတာ သံယောဇဉ်ကြီးနေမည်မှာ မလွဲပေ။ ဖခင်ကို ရ နှစ်ကြာမှ တွေ့မြင် ပူး၍ မိမိသည် သာမန်အညာတြ လူတစ်ယောက်မဟုတ်မှန်း သိခွင့် ရသူဖြစ်သည်။

သမ္ဘူလနှင့် ရာဇကုမာရ်တို့ သားအမိအချစ်ကား တွယ်တာ နောင်ပွဲခြင်း၌ သူမတူဖြစ်နိုင်ပေသည်။ နန်းတွင်းသို့ ရောက်သော အခါ အမေသည် မိဖုရားဖြစ်၍ မိမိမှာလည်း ရွာတို့ကို ဗားရသည့် အပြင် နောင်တွင် အမတ်ကြီးအရာ အပ်နှင်းခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ရိုးသားသော ကျေးတောဌာနေမှ သားအမိဖြစ်၍ တပ်မက်သော လောဘနည်းပါးပုံရသည်။ ထီးနန်းအတွက် ပုန်ကန်ခြားနားခြင်း မရှိ၊ ကျိုးနွံသော ခစားခြင်းဖြင့် အေးချမ်းသောဘဝကို လက်ခံယူ ခဲ့သူများ ဖြစ်ကြ၏။

ကျန်စစ်မင်းကြီးလက်ထက်တော်၌ တိုင်းစိုင်းအသီးသီးမှာလည်း အေးချမ်းခြင်းကြောင့် စစ်မက်ရေးရာတူ၍ တစ်စားတစ်မျှ မရှိခဲ့ပေ။

မိမိတို့ မြို့ခြင်းနှင့်အတူ တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု ရှိသော အကြောင်း များစွာအေးချမ်းခဲ့သည်။ မင်းကြီးကိုယ်တိုင် ဘာသာ၊ သာသနာ အတွက် စေတီ၊ ဂူဘုရား၊ ကျောင်း၊ ကန်စသည်များကိုသာ ဘဇိုက်မတ်မတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း ကွေ့ရသည်။ ကျန်စစ်မင်း ကြီးလက်ထက်တွင် သာသနာရေး အုတ်မြစ်သည် ခိုင်မာခဲ့ပြီး၊ ပြန်မာတို့၏ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာမှာ များစွာ ပွင့်လင်းတောက်ပ ခဲ့သည်။

ကျန်စစ်မင်းကြီးအနေဖြင့်လည်း ရာဇကုမာရ်အပေါ် များစွာ သနားခြင်းဖြစ်၍ ဝိညာပုံရပေသည်။ မိမိသားအရင်းဖြစ်သော်လည်း မိမိစကားတို့ ကျွံ့ခဲ့ပြီဖြစ်ရာ မင်းတို့စကား ထွက်ပြီး ဆင်ခွယ် ပြန်ဝင်ရိုး တုံ့မံမရှိသည့်အတိုင်း မင်းအရိုက်အရာကို ရာဇကုမာရ်အား ပြောင်းလွှဲပေး၍ မဖြစ်ပေ။ ယင်းအတွက်လည်း သားမြစ်သူ ရာဇ ကုမာရ်ရအား သနားစိတ်ယိုမိတ်မည်မှာ ဧကန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် လည်း ကျန်စစ်သားမင်းသည် မိမိသားတော် ရာဇကုမာရ်အပေါ် ချီးမြှင့်မြှောက်စား အရာထားရာ၌ အလွန်အကျွံ ဆောင်ရွက်သော် မူခြင်း မတွေ့ရပေ။

တရားသောမင်းတို့သည် တရားသဖြင့် အုပ်စိုးတော်မူသော သမ္မုလမ်းအတိုင်း ချီးမြှင့်ဆောင်ရွက်ကော်မူသည်။ ရာဇကုမာရ်သည်

လည်း နန်းရည်ကိုစွဲနှင့် ဆက်ဆိုင်၍ စိတ်ခံစားမှု မရှိသည့်အပြင် လက္ခဏာလည်း မပြပေ။ ဝေမည်းတော် ကျန်စစ်မင်းအပေါ် ရိုက္ခို သေဝပ်စွာ ခစားလျက် မေတ္တာမပျက်ခဲ့။

မယ်တော်ဖြစ်သော ဦးဆောက်ပန်း(သဗ္ဗလ)မိဖုရားကြီး နာမကျန်းဖြစ်၍ သေလွန်သောအခါ ရာဇကုမာရ်သည် မိခင်စား ရသော ကျွန်သုံးရွာနှင့် လက်ဝတ်တန်ဆာ၊ အဆောင်အယောင် များစွာတို့ကို လွဲအပ် စားပေးပြန်သည်။ အမိ၏အမွေအား ရာဇကုမာရ် သားတော်ကို ဆက်လက်ခံစားစေသည်မှာ ကျန်စစ်မင်းကြီး၏ ကြင်နာစိတ်ကြောင့် ဖြစ်ပည်ထင်၏။

ရာဇကုမာရ်သည် မည်းတော် ကျန်စစ်သားအား “ကျေးဇူး များစွာ တင်ထိုက်သော သူပေတကား”ဟု စိတ်နှလုံးသွင်းလျက် တုံ့ပြန်ကျေးဇူးဆပ်လှည့်ကို စောင့်လေ၏။

မင်းကျန်စစ်၏ ဘဝနိဂုံး

ကောဇာသက္ကရာဇ် ၄၇၄ ခုနှစ်ကား ကျန်စစ်သားမင်းကြီး၏ မင်းဆည်းဆာအချိန်ပင် ဖြစ်တော့သည်။ သက်တော်အားဖြင့် ကျော်ပြီဖြစ်သဖြင့် ဇရာဘက်သို့ လှမ်းဝင်နေပြီဖြစ်သော ကျန်စစ်မင်းကြီးမှာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုလုပ်ခြင်းမှလွဲ၍ မည်သည့် နှုတ်စွဲကိုမှ စိတ်မဝင်စားတော့ပေ။

များမကြာမီ နှစ်များ၌ မမာမကျန်းဖြစ်တော်မူလာလေသဖြင့် အနွှဲနဲ့ညောင်စောင်းထက်မှာပင် လှဲလျောင်းနေရပေတော့သည်။ မိမိလွှမ်းဆွတ်ကြေကွဲဖွယ်ကောင်းလှသော ဇာတ်လမ်းရှည်ကြီးကို မင်းသတ်ရန် အားယူနေတော့သည့်ပမာ။ ထိုအခါတွင် သားတော် ရာဇကုမာရ်(ဝေယမေတ္တရာ)သည် မင်းကြီးအား အနီးကပ်လုပ်ကျွေး

ပြုရရာလေသည်။

ရာဇကုမာရ်သည် ခမည်းတော် ကျန်စစ်မင်းကြီးသည် အပေါ် ချစ်မြတ်နိုးမှန်း သိလေ၏။ မင်းကြီးပြုခဲ့ဖူးသော ကျေးဇူးအကျိုးငှာ ပေးလှူအပ်သော လှူငွယ်ဝတ္ထုတည်းဟုဆို၍ ပျားရည် အထူးထူးတို့ကို အောက်မေ့တတ်သည်။ ထိုကျေးဇူးတရားတို့ကို အတတ်ပုဆိုးတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ရသာရုံကိုသော်လည်းကောင်း ကပ်၍ မည်သို့မည်ပုံ တုံ့ပြန်ရလေသော် ကောင်းအံ့ဟု တွေးတောဆင်ခြင်ဆောင်ကုန်၏။ အို-ချစ်သား။ ... ဤအဝတ်ပုဆိုးကို ထိလော့။ ခွဲသည်မှာ အခါခါဖြစ်သည်။ ယခု မင်းကြီးနာမကျန်းဖြစ်ဆဲကာလ၌ ဤအဝတ်ပုဆိုးသည် သင်၏အကျိုးငှာ လှူအပ်သော ဝတ္ထုတည်း မိမိရသော အမွေပစ္စည်းတို့ကို မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် သုံးလိုစိတ်မရှိဘဲ ဆို၍ ဝတ်ကောင်းဝတ်ဖွယ်တို့အစွမ်းဖြင့် ဖောဋ္ဌဇ္ဇာရုံကိုသော် မရှိ။ ခမည်းတော်အကျိုးအတွက် အသုံးပြုလျှင် ကောင်းအံ့ဟု ဆည်းကောင်း ကပ်၍ ဆောင်ကုန်၏။ ဦးစွာဆင်ခြင်မိသည်။

ထို့ကြောင့် ရာဇကုမာရ်သည် လေ့လာတတ်သိအပ်သော အခြားဘဝရှိသည်ကိုလည်း ယုံသည်။ အခြားဘဝရှိသည်ကိုလည်း ဘာသာတရားဆိုင်ရာ အသိစိတ်ဖြင့် ဖြန့်ကျက်တွေးလေသောအခါ သူ့အလျောက် ဘဝကူးကောင်းဖို့ အရေးကြီးကြောင်း ကောင်းစွာ

“တစ်ယောက်သောသူအား သေခါနီးကာလ၌ ဆွေမျိုးစားလည်း၏။ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ ဘဝကူးကောင်းဖို့သည် သေအံ့ဖူးမှ တို့က အို-ချစ်သား ... သင်၏ အကျိုးငှာ ဤဘုရားအား ကာလသည်လည်း အရေးပါကြောင်း ရာဇကုမာရ်သဘောပေါက် ပူဇော်ခြင်းငှာ ပြုအပ်၏။ သင့်စိတ်ကို ကြည်ညိုစေလော့” ဟု ဆိုသည်။ မိမိ၏ ခမည်းတော်မင်းကြီးမှာလည်း အိုမင်းမစွမ်း ဆို၍ ပန်းဆိုင်၊ ပန်းပွား၊ တံခွန်၊ ကုက္ကားတို့၏ အစွမ်းဖြင့်လေပြီ။ စစ်မြေပြင်၌ အောင်နိုင်ခဲ့သော မင်းကြီးသည် ယခု ရှုပါရုံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကပ်၍ဆောင်ကုန်၏။ တရားဓမ္မသမင်းနှင့် စစ်ခင်းရချိန်၌ မရှုံးနိမ့်တုပြော၍ မဖြစ်။ သေခြင်းကို ပူဇော်ခြင်း အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် သန္တရုံကိုသော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ယူနိုင်သောသူဟူ၍လည်း မရှိ။ ယခုဝေဒနာနှိပ်စက်ခြင်းသည် ကပ်၍ ဆောင်ကုန်၏။ အမိုးအထုံ၊ အမွှေးနံ့သာစသည်တို့၏ သမင်းနှင့် စစ်တလင်းဝယ် စစ်ခင်းရန် ဝိမ်ခေါ်နေခြင်းပင်သာတည်း။

အစွမ်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကိုသော်လည်းကောင်း ကပ်၍ဆောင်ကုန်၏။

အို- ချစ်သား။ ဤလျက်ဖွယ်ကို လျက်လော့။ သင်၏ အစွမ်းဖြင့် ရသာရုံကိုသော်လည်းကောင်း ကပ်၍ ဆောင်ကုန်၏။ အို-ချစ်သား။ ... ဤအဝတ်ပုဆိုးကို ထိလော့။ ခွဲသည်မှာ အခါခါဖြစ်သည်။ ယခု မင်းကြီးနာမကျန်းဖြစ်ဆဲကာလ၌ ဤအဝတ်ပုဆိုးသည် သင်၏အကျိုးငှာ လှူအပ်သော ဝတ္ထုတည်း မိမိရသော အမွေပစ္စည်းတို့ကို မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် သုံးလိုစိတ်မရှိဘဲ ဆို၍ ဝတ်ကောင်းဝတ်ဖွယ်တို့အစွမ်းဖြင့် ဖောဋ္ဌဇ္ဇာရုံကိုသော် မရှိ။ ခမည်းတော်အကျိုးအတွက် အသုံးပြုလျှင် ကောင်းအံ့ဟု ဆည်းကောင်း ကပ်၍ ဆောင်ကုန်၏။ ဦးစွာဆင်ခြင်မိသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာအယူဖြစ်သည့်အလျောက် သေလွန်ပြီးနောက်

ထို့ကြောင့် ရာဇကုမာရ်သည် လေ့လာတတ်သိအပ်သော အခြားဘဝရှိသည်ကိုလည်း ယုံသည်။ အခြားဘဝရှိသည်ကိုလည်း ဘာသာတရားဆိုင်ရာ အသိစိတ်ဖြင့် ဖြန့်ကျက်တွေးလေသောအခါ သူ့အလျောက် ဘဝကူးကောင်းဖို့ အရေးကြီးကြောင်း ကောင်းစွာ

“တစ်ယောက်သောသူအား သေခါနီးကာလ၌ ဆွေမျိုးစားလည်း၏။ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ ဘဝကူးကောင်းဖို့သည် သေအံ့ဖူးမှ တို့က အို-ချစ်သား ... သင်၏ အကျိုးငှာ ဤဘုရားအား ကာလသည်လည်း အရေးပါကြောင်း ရာဇကုမာရ်သဘောပေါက် ပူဇော်ခြင်းငှာ ပြုအပ်၏။ သင့်စိတ်ကို ကြည်ညိုစေလော့” ဟု ဆိုသည်။ မိမိ၏ ခမည်းတော်မင်းကြီးမှာလည်း အိုမင်းမစွမ်း ဆို၍ ပန်းဆိုင်၊ ပန်းပွား၊ တံခွန်၊ ကုက္ကားတို့၏ အစွမ်းဖြင့်လေပြီ။ စစ်မြေပြင်၌ အောင်နိုင်ခဲ့သော မင်းကြီးသည် ယခု ရှုပါရုံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကပ်၍ဆောင်ကုန်၏။ တရားဓမ္မသမင်းနှင့် စစ်ခင်းရချိန်၌ မရှုံးနိမ့်တုပြော၍ မဖြစ်။ သေခြင်းကို ပူဇော်ခြင်း အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် သန္တရုံကိုသော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ယူနိုင်သောသူဟူ၍လည်း မရှိ။ ယခုဝေဒနာနှိပ်စက်ခြင်းသည် ကပ်၍ ဆောင်ကုန်၏။ အမိုးအထုံ၊ အမွှေးနံ့သာစသည်တို့၏ သမင်းနှင့် စစ်တလင်းဝယ် စစ်ခင်းရန် ဝိမ်ခေါ်နေခြင်းပင်သာတည်း။

ထို့ကြောင့် ခမည်းတော်မင်းကြီးအား လောကုတ္တရာနည်း
လမ်းဖြင့် ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ခြင်းသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်ရာသည်။
လောကုတ္တရာနည်းတွင်လည်း ရှေးအစဉ်အဆက်ကပင် တွင်ကျွန်
ခဲလျက် မင်းကြီးကိုယ်တော်တိုင်လည်း စိတ်ဝင်တစားရှိလှသော
ဘုရားဆင်းတု သွန်းလုပ်လျှမ်းခြင်းပင်လျှင် အကောင်းဆုံးဖြစ်ရာ
သည်။

ရာဇကုမာရ်သည် ဤကဲ့သို့ ဆင်ခြင်ဆုံးဖြတ်ပြီးသော် ...
မိမိပိုင်ဆိုင်သော လက်ဝတ်ရတနာရွှေထည်ပစ္စည်း၊ မိခင်သမ္ပူလ
ဆက်ခံရရှိသော အမွေပစ္စည်းအစုစုကို ပေါင်းစု၍ ရွှေဆင်းတု
တစ်ဆူသွန်းလောင်းတော် မူလေ၏။ အချို့ရာဇဝင်ကျမ်းများ၌ ထို
စစ်မင်းကြီး၏ အလေးချိန်နှင့် အမျှရှိသော ဆင်းတုဟု ဖော်ပြ
ထားသော်လည်း ဖြစ်နိုင်ဖွယ် မရှိပေ။ သမ္ပူလမိဂုရား၏ ပိုင်ဆိုင်
မှုနှင့် ရာဇကုမာရ်၏ ပိုင်ဆိုင်မှု ထုထည်မှာ ဤမျှလောက် ရှိနိုင်မည်
မထင်ပေ။

ကျောက်စာတို့၌ ရွှေဆင်းတုတစ်ဆူဟုသာ တွေ့ရ၏။ ထိုသို့
ရွှေဆင်းတုပြုလုပ်ပြီးနောက် မင်းကြီးရှိရာသို့ ယူဆောင်သွားသည်
ထိုစဉ်တွင် ကျန်စစ်သားမင်းကြီးသည် ရောဂါဝေဒနာ နှိပ်စက်သဖြင့်
အသည်းအသန်ဖြစ်လျက် ခံစားနေရရှာလေပြီ။

ခမည်းတော်ရှေ့၌ ရွှေဆင်းတုကို အသာအယာမျှစိုက် မင်းကြီး
သည် ရွှေဆင်းတုကိုလည်းကောင်း၊ သားရားကုမာရ်ကိုလည်းကောင်း
မျက်လုံးကို အားယူဖွင့်လျက် ဝေ့ဝဲစွာ ကြည့်လေ၏။

“ခမည်းတော်ဘုရား၊ ... ဤရွှေဆင်းတုတော်သည် သားတော်
နှင့် မယ်တော်တို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုဖြစ်သော လက်ဝတ်တန်ဆာ အမွေ
ပစ္စည်းတို့ကို စွန့်လွှတ်၍ သွန်းလုပ်ခဲ့ပါသည်ဘုရား။”

ရွှေဆင်းတုအား ကျန်စစ်မင်းကြီး ခုခွင့်သို့ အပ်နှံ၍ လက်ဖြင့်
ဆုတ်ကိုင်ပေးပြီးသော် ...

“သားတော်ကို မွေးသော မင်းကြီး၏ ကျေးဇူးတော်ကို
သတိရ အောက်ဖေ့၌ ဤရွှေအတိမူသော ဘုရားသေခင်ဆင်းတု
တော်ကို သားတော်ပြုလုပ်ခဲ့သည်မှာ မင်းကြီးအဖို့ ဖြစ်ပါသည်။
သားတော်အားမင်းကြီး ပေးသနားခဲ့သော ကျန်သုံးရွာတို့ကိုလည်း
ဤဘုရားထံ သားတော်လှူပါသည်။ မင်းကြီးအနုမောဒနာ ပြုပါ
လော့”

ဤသို့ လျှောက်ထားလေရာ မင်းကြီးလည်း နှလုံးရွှင်မွေ့ကာ
ဝေသောမျက်လုံးအိမ်မှ မျက်ရည်စတိုဖြင့် -

“ကောင်းလှေ့တည်း၊ ကောင်းလှေ့တည်း”
ဟူ၍ သာဓုအနုမောဒနာ ပြုလေသည်။

မင်းကျန်စစ်၏ ရင်တွင်း၌ မည်သို့ခံစားနေရ ခြင်းမည်ကို
 မသိနိုင်သော်လည်း မိမိကျေးဇူးအား ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ဆပ်ခွင့် ရလိုက်
 သဖြင့် ဝိတိအဟုန်ဖြစ်ရသူမှာ ရာဇကုမာရ်ပင်းသားပင်ဖြစ်သည်။
 သားနှင့်အဖ သံယောဇဉ်နှောင်ကြီးအား သေခြင်းတရားသည် တစ်
 အတွင်း၌ပင် ဖြတ်တောက်သွားခဲ့လေသည်။

ကျန်စစ်မင်းကြီးသည် သာဓုအနုမာအနာ ပြုပြီး၍ ဖျားမကြာမီ
 ကာလ၌ပင် ဘဝနတ်ထံသို့ ပျံလွန်လေရာ၊ ပုဂံပြည်ကြီး၏ ဆည်ဆာ
 ရိပ်တို့သည် မှန်ရိုဝေဝါးသွားခဲ့လေတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျန်စစ်
 မင်းကြီးသည် သက်တော် ၈၅ နှစ်အရ အိမ်နိဂုံး ၆၀၊ နန်းစံသက်
 ၂၈ ဖြင့် အနိစ္စရောက်ခဲ့လေသတည်း။

ကျန်စစ်မင်းကြီး အနိစ္စရောက်သီဒါးကာလ၌ နိမိတ်ထူးသည်ကား
 ပြာသာဒ်အထက်ဖျားမှ ဘီလူး ၃ ကောင်တို့ ကိုယ်ထင်ပြုလေ၏။
 အင်္ဂါကြယ်နှင့် စနေကြယ်တို့သည် ကောင်းကင်၌ ခွပ်ကြကုန်၏။
 မှတ်ချက်။ ဇာတာဝံရာဇဝင်တွင် ကျန်စစ်သားမင်းတို့
 AD ၁၀၃၀ ခုနှစ်၌ ဇွားမြင်၍ ရာဇဗွာရ
 ကျောက်စာအရ ၁၁၁၃ ခုနှစ်တွင် နတ်ရွာ
 စံသဖြင့် သက်တော်အားဖြင့် ၈၃ နှစ်၌
 နတ်ရွာစံခဲ့ခြင်းတူ ဖော်ပြသည်။

ရာဇကုမာရ်သည်လည်း မင်းကြီးအတွက် ရည်စူးလှူဒါန်းခဲ့သော
 သွှေဆင်းတုံတော်အား ဝေတီတော်တစ်ဆူတည်၍ ဌာပနာခဲ့လေ၏။
 သွှေဘူရားကို ဌာပနာသည့်ဝေတီနှင့် ဂူကို “အရမဝေတီ” (မြဝေတီ)
 ဟု ဘွဲ့အမည်ပေးခဲ့လေ၏။

ကောင်းမှုပုဂ္ဂိုလ်တမ်း (သို့မဟုတ်) မြစေတီကျောက်စာ

ကျန်စစ်မင်းကြီး ကွယ်လွန်တော်မူပြီးနောက် တစ်နှစ်ကြာသော အခါတွင် ကောဇာသက္ကရာဇ် ၄၇၅ ခုနှစ်၌ သားတော်ဖြစ်သော ရာဇကုမာရ်သည် ကျောက်စာရေးထိုး ဝိုက်ထူခဲ့သည်။ ထိုကျောက်စာသည် ရာဇဝင်သမိုင်း၌ များစွာတန်ဖိုးမပြင်နိုင်ခဲ့သော ကျောက်စာအဖြစ် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သည်။ ထိုကျောက်စာ၌ ပျူ၊ မြန်မာ၊ ပါဠိ၊ မွန် ဘာသာ ၄ မျိုးဖြင့် ၄ မျက်နှာစီတွင် ရေးထိုးထားခဲ့ပြီး သမိုင်းသုတေသီတို့အတွက် လွန်စွာတန်ဖိုးကြီးမားခဲ့သည်။

ထိုကျောက်စာကို မြစေတီဘုရားအနီးတွင် တွေ့ရသောကြောင့်

“မြစေတီကျောက်စာ” ဟုလည်းကောင်း၊ ရာဇကုမာရ်ကျောက်စာဟုလည်းကောင်း ခေါ်ဝေါ်သမုတ်သည်။ ထိုမြစေတီကျောက်စာပါ ရေးထိုးထားသော ခုနှစ်သက္ကရာဇ်တို့ကြောင့် ပုဂံရာဇဝင် အမှားများကို ပြန်လည်တိုက်ဆိုင် ညှိနှိုင်းခွင့် ရခဲ့သဖြင့် တန်ဖိုးကြီးသော ကျောက်စာဖြစ်ခဲ့သည်။

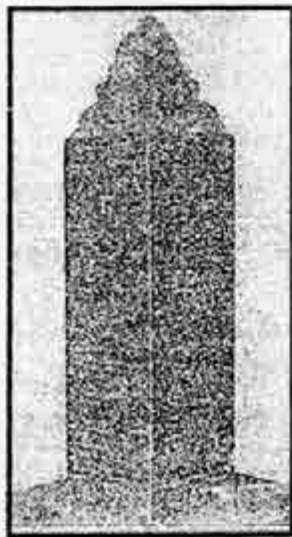
ရာဇကုမာရ်သည် ဇေယျဝေတ္တရာဘွဲ့ဖြင့် ထီးနန်းကို မဆက်ခံရသော်လည်း အမိအဖ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မည်မျှသိတတ်၊ မှီသေ ကိုင်းရှိုင်းတတ်သော သားကောင်းရတနာဖြစ်ကြောင်းကို မြစေတီကျောက်စာက သက်သေခံပေသည်။ ရာဇကုမာရ် ရေးထိုးသွားခဲ့သော ဤမြစေတီကျောက်စာသည်လည်း ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ဤကျောက်စာသာ မတွေ့ရှိခဲ့ရပါက ပုဂံမင်းဆက်တို့၏ သက္ကရာဇ်အမှန်ကိုလည်းကောင်း၊ မွန်မြန်မာ ဆက်ဆံရေးနှင့် အခြားသော တိုင်းနိုင်ငံအရေးတို့ကို သိမြင်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ပေ။

AD ၁၀၈၆-၈၇ ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၄၈ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်အရိုးရကောလိပ် ပါဠိစာပေပါမောက္ခနှင့် အရိုးရကျောက်စာဝန်အဖြစ် တွဲဖက်ဆောင်ရွက်ရသော ရှာမန်ပညာရှိ ဒေါက်တာ “ဗိုသျှမ်းမာ” သည် ပုဂံမြို့တောင်ဘက်၊ မြင်းကပါရွာအနီး မြစေတီ

မြေရင်း၌ ကပ်လျက်နေသော ကျောက်စာတိုင်ကို စတင်တွေ့ရှိကြောင်း သိရ၏။ ထိုကျောက်စာတိုင်ကို ပုဂံပြတိုက်တွင် သိမ်းဆည်းထား သည်။

ဒုတိယမိတ္တူဖြစ်သော မြစေတီလေးထောင့်ကျောက်စာတိုင်ကို မူကား ဂူပြောက်ကြီးလိုဏ်ဂူအတွင်းမှာ အပိုင်း ၄ ပိုင်းကျိုးပြတ် လျက်နေပြီးလျှင် ပထမအကြိမ်၌ အောက်နှစ်ပိုင်းကိုသာ တွေ့ရ ကြောင်း သိရသည်။

မြစေတီ(က)ကျောက်စာတိုင်ပုံ(မျက်နှာလေးဘက်)ရှိသည်။

တစ်ဖန် AD ၁၉၀၄ ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၆ ခုနှစ် တွင် ပြုပြန်နေသော မြစေတီပဟာရုံတံတိုင်းကို မြင်ဆင်သောအခါ ဒုတိယအကြိမ်၌ ကျန်နေသည့် ကျောက်စာထိပ်ပိုင်းကို ထိုတံတိုင်း ပျက်အတွင်းမှရသဖြင့် ဒုတိယမိတ္တူကျောက်စာတိုင်မှာ ဝုံလင်သွား၏။ ယင်းကျောက်စာတိုင်၏ အောက်ခြေထုတ်တိုက်ပူ မြစေတီ၏ အရှေ့ ဘက်မြေရင်း၌ ကပ်လျက်ရှိသော ပိဋကတ်တိုက်ဟု ယူဆရသည် အဆောက်အအုံဟောင်းထဲတွင် ထောင်လျက်တွေ့ရသည်။

ကျောက်စာတိုင်တစ်တိုင်တွင် ၄ မျက်နှာရှိရာ၊ တစ်မျက်နှာလျှင် ဘာသာစကားတစ်မျိုးစီရှိလျက် ပါဠိ၊ မြန်မာ၊ မွန်နှင့် ဗျူဟ ၄ မျိုး ရေးထိုးထားသည်။ ပထမကျောက်စာတိုင်ကို (က)ဟု အမှတ် အသား .သင်္ကေတပြု၍ ဒုတိယမိတ္တူ ကျိုးပဲ့နေ၍ ဆက်ထားသည့် ကျောက်စာတိုင်ကို (ခ)ဟု ဇနိတ်တာစိအိုဗလက်ဒင်က အသိအမှတ် ပြုခဲ့သည်။

(က)ဟုခေါ်သော ပထမကျောက်စာတိုင်ကို ပုဂံမြို့ ကျောက်စာ ပြတိုက်သို့ ရွှေ့ပြောင်းထား၏။ (ခ)ဟုခေါ်သော ဒုတိယကျောက်စာ တိုင်ကိုမူ ယခုအခါ မြင်းကပါ မြစေတီရပ်ပြင်ပေါ်တွင် စိုက်ထူထား၏။ (ခ)ကျောက်စာတိုင်သည် (က)ကျောက်စာတိုင်၏ မိတ္တူပုံဖြစ်သည် မှာ ထင်ရှားသည်။

ယင်းကျောက်စာတိုင် ၂ တိုင်ရှိသည့်အနက် ပုဂံပြတိုက်တွင် ရှိသော (က)ကျောက်စာတိုင်သည် လေးထောင့်မတ်ရပ်ကျောက်စာတိုင်ဖြစ်၍ ၄ ဘက်မျက်နှာပြင် အကျယ်ချင်းညီသည်။ အမြင့် ၅ ပေ၊ ၁၀ လက်မ ... စာမျက်နှာပြင်အမြင့် ၃ ပေ၊ ၆ လက်မ၊ အကျယ် ၁ ပေ ၂ လက်မခန့်ရှိသည်။ ပါဠိစာမျက်နှာ၌ စာကြောင်း ရေ ၄၁ မျက်နှာ။ မြန်မာစာမျက်နှာတွင် စာကြောင်းရေ ၃၉ မျက်နှာ။ ဗွန်ဟာသာစာမျက်နှာတွင် စာကြောင်းရေ ၃၃ မျက်နှာ။ ပျူဘာသာစာမျက်နှာတွင် စာကြောင်းရေ ၂၆ မျက်နှာ။ အသီးသီး ပါဝင် ရေးထိုးထားသည်။

မြစေတီရင်ပြင်ပေါ်၌ရှိသော (ခ)ကျောက်စာတိုင်မှာမူကား- မတ်ရပ်လေးထောင့်ကျောက်တိုင်ဖြစ်၍ ကျောက်စာစာမျက်နှာ ၂ ဖက်သည် ပိုမိုကျယ်ပြန့်လျက် ကျန် ၂ ဖက်မှာ ကျဉ်းလေသည်။ အကျယ်ဘက် ၂ ဖက်တွင် ၁ ပေ၊ ၈ လက်မခန့်ရှိ၍ အကျဉ်း ဘက်၌ ၁၀ လက်မခွဲမှ ၁၂ လက်မအထိသာ ရှိချေသည်။ အကျယ်မျက်နှာပြင်ဘက်၌ စာမျက်နှာပြင် ၄ ပေ၊ ၄ လက်မခန့် ရှိ၍ ၁ ပေ ၇ လက်မခွဲခန့် ကျယ်ပြန့်လေသည်။

အကျယ်ဘက်တွင် ပါဠိနှင့် မြန်မာစာများကို ရေးထိုး၍ အကျဉ်းဘက်တွင် ဗွန်နှင့်ပျူစာတို့ကို ရေးထိုးထားသည်။ ပါဠိ

စာမျက်နှာမှာ စာကြောင်းရေ ၄၀ ရှိ၏။ မြန်မာစာမျက်နှာတွင် စာကြောင်းရေ ၃၄ ကြောင်း ရှိသည်။ ဗွန်စာမျက်နှာတွင် စာကြောင်းရေ ၃၆ ကြောင်းနှင့် ပျူစာမျက်နှာတွင် စာကြောင်းရေ ၂၉ ကြောင်း သီးသီး ရေးထိုးထားသည်။

မြစေတီပါဠိ(က)နှင့် (ခ)စာမျက်နှာများ စာလုံးပေါင်း မူကွဲများ ခြားနားလှစွာ တွေ့ရသည်။ (ခ)မျက်နှာသည် သုံးငိုင်းကျိုး၍ နေသည် ကို ဆက်ထားရသော်လည်း (က)စာမျက်နှာနှင့် တိုက်စစ်ကြည့် မှည့် ခေါ်၍ များစွာ အကျိုးရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ ယှဉ်တွဲ၍ ဖတ် ကြည့်ရသဖြင့်လည်း စာလုံးပေါင်းအတွက် ပိုမိုစိတ်ချရသည်။

ရာဇကုမာရ်သည် သူ၏စိတ်တွင် ခံစားမှု၊ ကုသိုလ်ရေးရာနှင့် နေ့စဉ်ဘဝ စသည်တို့ကို ရေးထိုးဖော်ပြခဲ့ရာ မြန်မာတို့၏ စံနမူနာအဖြစ်မှာတွင်မက၊ ကမ္ဘာထိပင်ကျော်ကြားထင်ရှားသွားခဲ့သည်။

မြစေတီကျောက်စာပါ အကြောင်းရာတို့ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြလိုက်ပေသည်။

ဂုဏ်ကျမ်းကျောက်စာ (သို့မဟုတ်) မြစေတီကျောက်စာပါဠိမှ မြန်မာပြန်ဆိုချက်

အကြောင်းရေ ၁ မှ ... ဘုရားအစယှိသော ရတနာမြတ်
 အကြောင်းရေ ၃ ထိ သုံးပါးအပေါင်းကို ရှိပြီးပြီ၍ ရှေး
 ကုမာရ်ဟု ရအပ်သော-အမည်
 ယှိသော မင်းသားသည် မြတ်စွာ
 ဘုရား သာသနာတော်၌ ဘေးရန်
 အနှောင့်အယှက် မယှိဘဲ အကြင်
 ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုအပ်၏
 ထိုကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြဆိုပေးအံ့
 နာကြကုန်လော့။

အကြောင်းရေ ၃ မှ ... လောကအလုံး၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်
 အကြောင်းရေ ၆ ထိ တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ပရိ
 နိဗ္ဗာန် ဝိတော်မူသည်မှ တစ်ထောင့်
 ခြောက်ရာ နှစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ်လွန်
 သောအခါ၌ ရန်သူအပေါင်းကို
 နှိမ်နင်းအောင်မြင်ရာ အရိမဒ္ဒန
 အမည်ယှိသော ပုဂံပြည်၌ မြတ်
 သောနေမျိုးစွယ်ဖြစ်သော ကြီးမား
 သော ဘုန်းလက်ရုန်းအစွမ်းရှိသော
 တိဘုဝနာဒိစ္စမင်းကြီးသည်
 ပြင်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

အကြောင်းရေ ၆ မှ ... ထိုမင်းကြီးအား ဦးဆောက်ပန်း
 အကြောင်းရေ ၁၂ ထိ အမည်ယှိသော တစ်ယောက်သော
 မြတ်နိုးစွယ် မိဖုရားသည်ယှိ၏။
 ထိုဦးဆောက်ပန်းအမည်ရှိသော
 မိဖုရားသည် ဘုရင်မင်းမြတ်၏
 အကျိုးစီးပွားကို ရှာမှီးလေ့ရှိ၏။
 အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့၌ လိမ္မာ၏။

ထိုမိဖုရားတွင် အမည်အားဖြင့် ရာဇ
 ကုမာရ်မင်္ဂလာ တစ်ယောက်သော
 သားသည် ယှိမ်း၏။ ထိုမင်းသား
 သည် မင်းမှုရေးရာတို့၌ မင်းနှင့်
 တကွ ကြောင့်ကြံအားထုတ် ပြု
 လုပ်တတ်သော အမတ်လည်း
 ဖြစ်၏။ သတိတရားရှိ၏။ အမြော်
 အမြင် ပညာရှိ၏။ ထိုဘဝရှင်မင်း
 ဩားကြီးသည် မိဖုရားအား ကြည်
 ညိုသည်ဖြစ်၍ အခါခပ်သိမ်း ကျွန်
 အသုံးအဆောင်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်း
 ငှာ ရွာသုံးရွာကို ပေးသနားတော်
 မူလေပြီ။

အကြောင်းရေ ၁၃ မှ ...
 အကြောင်းရေ ၁၉ ထိ

ထိုမိဖုရား မမြခြင်း (သဘောယှိ
 သော)သေမင်းအလို နိုင်ငံသို့
 လိုက်ရသည် ယှိမ်းသော် ... ရာဇ
 ကုမာရ်မင်းသားအား ရွာသုံးရွာကို
 တဖန်အပိုင်စားပေးပြန်၏။ ထိုမင်း

ကြီးသည် နှစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့
 ပတ်လုံး တရားသဖြင့် မင်းအဖြစ်
 ကို ပြုပြီး၍ သေခြင်းအဆုံးယှိ
 သော အနာရောဂါ၏ အလိုသို့
 ကျရောက်ခဲ့သည်ယှိသော် ...
 မင်းကြီး၏ ကြီးကျယ်သော ဂုဏ်
 အစုကို အောက်မေ့သည်ဖြစ်၍
 မြတ်စွာဘုရား၏ အလုံးစုံ ရွှေဖြင့်
 မြီးသော တင့်တယ်သော ဆင်းဘု
 တော်ကို ပြုလုပ်စေ၍ ကောင်း
 သောစိတ်နှလုံးယှိသော ထိုမင်းသား
 သည် ထိုဆင်းဘုတော်ကို ကြီးစွာ
 သော ပူဇော်သက္ကာရဖြင့် ယှိ
 မင်းပြတ်သို့ ကပ်ပြီးလျှင် မိမိ၏
 အကြံအစည်ကို လျှောက်ထား
 လေပြီ။

အကြောင်းရေ ၁၉ မှ ...
 အကြောင်းရေ ၂၀ ထိ

အရှင်မင်းမြတ်၊ အရှင်မင်းကြီးတို့
 ၏ အဖိုးပြု၍ ရွှေဖြင့်မြီးသော တင့်

တယ်သော ဤမြတ်စွာဘုရား
ဆင်းတုတော်ကို ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး
အရှင်မင်းကြီး(တို့)သည် မြစ်
သောကောင်းမှုကို ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာ အနုမောဒနာ ပြုပါကုန်
လော့။

အကြောင်းရေ ၂၁ မှ ...
အကြောင်းရေ ၃၀ ထိ

အရှင်မင်းမြတ်၊ အရှင်မင်းမြတ်
သည် ရှေးအခါ၊ အကျွန်ုပ်အား
ရွာသုံးရွာကိုလည်း ပေးအပ်ပါ၏။
အကျွန်ုပ်သည် ရွာသုံးရွာကိုလည်း
ဤမြတ်စွာဘုရားအားသာလျှင်
လျှောက်ပါ၏။ ထိုကောင်းမှုကိုလည်း
ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အနုမောဒနာ
ပြုပါကုန်လော့။ ဤသို့ လျှောက်
ဆိုအပ်သည်ယှိသော် ... ရောဇ်
ဖြင့် နာကျင်သော စိတ်ရှိသော်
မင်းကြီးသည် နှစ်သက်ရွှင်လန်း
သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်သည် မိမိ

သာဓု သာဓုဟုဆိုပြီး၍ သနား
လွန်ကဲတော်မူသော မဟာထေရ်
မြတ်တော်မူသော မုဂ္ဂလိပုတ္တမည်
သော မထေရ်သည်လည်းကောင်း၊
ကောင်းသောပညာရှိသည့်အဖြစ်
ကြောင့် သုမေတာဟူ၍ ရအပ်သော
အမည်ရှိသော မထေရ်သည်
လည်းကောင်း၊ ထိုမှတပါး ပညာ
ယှိသော ဗြဟ္မဟိလမထေရ်သည်
လည်းကောင်း၊ ပြည့်စုံသော သီလ
ရှိသော ဗြဟ္မဒေဝမထေရ်သည်
လည်းကောင်း၊ ဖျားသော အကြီး
အမြင်ရှိသော နမထေရ်သည်
လည်းကောင်း၊ မြတ်သော ပညာရှိ
တော်မူသော သံဃဿနအမည်
ယှိသော မထေရ်သည်လည်း
ကောင်း ယှိတော်မူ၏။ ထိုမထေရ်
ပြစ်သာ ရဟန်းတို့၏ နှစ်သက်

၌ ကောင်းသောစိတ်နှလုံးရှိသူ
ထိုမင်းကြီးသည် မြေအပြင်ကို
သက်သေပြု၍ ရေစက်သွန်း
တော်မူလေ၏။

အကြောင်းရေ ၃၀ မှ ...
အကြောင်းရေ ၃၃ ထိ

ထိုနောက်မှာ ထို(ရာဇကုမာရ်)
မည်... အမတ်ကြီးသည်
ဝင်္ဂဟယ်သော ... ရွှေပြင်
သော ဆင်းတုတော်ကို ငှာ
ထားပြီး၍ ရွှေအထွတ် ဝုဇာ
ပြုလုပ်စေလေပြီ။ ဆင်းတုတော်
၏၎င်း၊ ဂူ၏၎င်း၊ ပူဇော်ခြင်း မင်္ဂလာ
ပြုပြီး၍ ဘဝတည်းဟူသော
သင်္ခတရား၌(ဝါ) အကြောင်း
လေးပါးတို့သည် ပြုပြင်အပ်သော
ဘဝသံသရာ၌ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်
၍သို့ ဆုတောင်းခြင်းကို ပြု

အကြောင်းရေ ၃၃ မှ ...
အကြောင်းရေ ၄၁ ထိ

၍ကောင်းမှုကိုပြုသော ငါသည်
အကြံကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ဆည်း

ပူးအပ်၏။ ထိုဆည်းပူးအပ်သော
ကုသိုလ်ကောင်းမှုသည် သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်တော်ကို လိုးထွင်း၍ သိခြင်း
ငှာအကြောင်း-အထောက်အပံ့
ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ငါသည် ရွာ
သုံးရွာ၌ နေကုန်သော အကြင်မှု
လောက်ကုန်သော ကျွန်ုပ်တို့ကို
မြတ်စွာဘုရား၏ ဂူ၌ရှိသော ရွှေ
ဆင်းတုတော်အား လှူဒါန်းပါကုန်
၏။ ငါ၏သားသည်၎င်း၊ ငါ၏မြေး
သည်၎င်း၊ ထိုမှတစ်ပါးသော ဆွေမျိုး
ဉာတိသည်၎င်း၊ အမှတ်မထင်
အကြင် တစ်စုံတစ်ယောက်သော
မကောင်းသော အကြံအစည် ယုံ
သော၊ မကြည်ညိုသောစိတ် ယုံ
သောသူသည်၎င်း၊ ထိုကျွန်တို့အား
ဘေးဥပါဒ်ကို ပြုကုန်အံ့။ ထို
ယုတ်မာသောသူသည် အခြေ နှစ်

သားလိမ္မာ ရာဇကုမာရ်

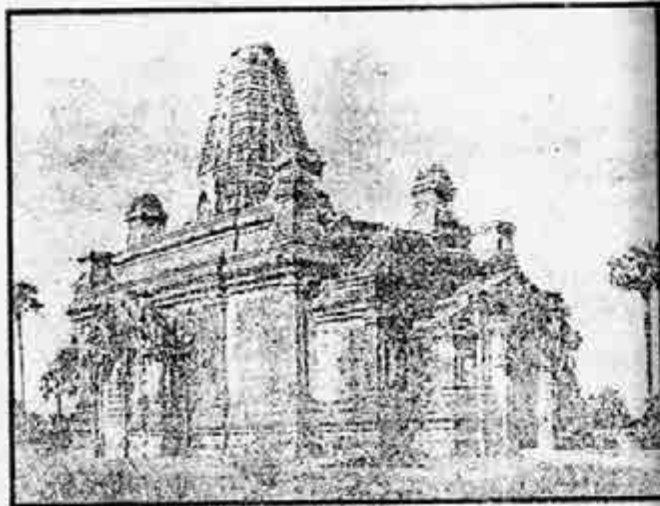
အနော်ရထာမင်းမှ အစပြု၍ ကျန်စစ်သားမင်းလက်ထက် တော်တို့၌ ပျူစာပေအပြင် မွန်စာပေမှာ များစွာ ထွန်းကားလာ ခဲ့ပြီး ရှေ့တန်းသို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ ကျန်စစ်သားလက်ထက်၌ မွန်ဘာသာစာပေကို အုတ်ခွက်စဉ်ကွင်း၊ ကျောက်စာများမှာသာ တွေ့ရသည် မဟုတ်။ မှင်စာများလည်း တွေ့ရသေးကြောင်း အထောက်အထားများက ပြဆိုနေပေသေးသည်။

ကျန်စစ်သားမင်းကြီး၏ ထင်ရှားသောကောင်းမှုတော်ဘုရား တစ်ဆူမှာ နဂါးရုံဘုရားဖြစ်သည်။ အပယ်ရတနာအမည်ရှိသော မိဖုရားက အပယ်ရတနာစေတီကို တည်ခဲ့ရာ မဟာယာန အဇ္ဈ အသက်များစွာ တွေ့ခဲ့ရသည်။ မင်းကြီး၏ နဂါးရုံဘုရားတွင်

သိဟိုင့်ထေရဝါး အယူအဆ၊ အမူအရာများစွာ တွေ့ရပြန်သည်။ ထိုဘုရားနံရံ၌ ရေးရိပ်ထားသော ဗုဒ္ဓဝင်အဖြစ်အပျက်များ၊ ဇာတက ဇာတ်လမ်းများကို အကြောင်းပြုလျက် ထိုသို့ မိန့်ဆိုကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ရုပ်ပုံများအောက်တွင် တွေ့ရသော မွန်စာတန်းများမှာ အာနန္ဒာ စဉ်ကွင်းစာတန်းများနှင့် မထူးလှပေ။ မည်သည့်အကြောင်းရာကို ဖော်ပြသည့် ရုပ်ပုံဖြစ်ကြောင်း ရိပ်စားမိရုံ၊ တိုတိုသာ ရေးထား သည်။ မည်သည့်ကောင်းမှု မှတ်တမ်းရေးထိုးသည်ဖြစ်စေ မွန် ဘာသာကို လက်မလွှတ်တတ်သည်မှာ မင်းကြီး၏ အလေ့အကျင့် ဖြစ်သည်။

ကျန်စစ်သားမင်းကြီးကိုယ်တိုင်ကပင် မွန်ဘာသာကို ဤမျှ အားပေးအားမြှောက်ပြုနေသောအခါ ပြည်သူ့အများလည်း မင်းကြီး၏ နည်းကိုလိုက်ခဲ့ပေသည်။ အထူးသဖြင့်ကား သားတော်ရာဇကုမာရ် မင်းသားဖြစ်သည်။ ထိုသားတော်သည် ဖခင်အား ကျေးဇူးဆပ်သည့် အနေဖြင့် ဘုရားနှစ်ဆူ တည်ခဲ့သည်။ တစ်ဆူမှာ မင်းအိုချမ်းသာ ဘုရားဖြစ်ပြီး၊ ကျန်သောတစ်ဆူမှာ ဂူမြောက်ကြီးဘုရားဖြစ်သည်။ ထိုဘုရားများ၏ အတွင်း၊ အပြင်နံရံတို့၌ ရုပ်ပုံပန်းချီပေးများ ရေးဆွဲထားသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။

သားတော်ရာဇကုမာရ်တည်ခဲ့သော ဂူပြောက်ကြီးဘုရား ဖွန်ဘာသာဖြင့် နံရံဆေးရေးပန်းချီကားတို့ များစွာတွေ့နိုင်သည်။

ရုပ်ပုံများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာကို ပုံများအောက်တွင် ဖွန်ဘာသာဖြင့် မင်္ဂလာများ ရေးထားသည်။ ဂူပြောက်ကြီးဘုရား ရုပ်ပုံများ၊ မင်္ဂလာများသည် ရာဇကုမာရ်မင်းသား၏ ပညာပမာဏကို ထုတ်ဖော်ပြရာလည်းဖြစ်သည်။

ရာဇကုမာရ်ကို စာပေလေ့လာမှု၌ ဝိသုဒ္ဓါထုံသော မင်းသား

ကပ်ပါးအပြစ် သုတေသီတို့က မှတ်ယူကြသည်။ ဗြိတိသျှတို့က ဘာလွှာဓမ္မရာဇာမင်းလက်ထက်က တူရွှင်းတောင်ခြေ အနောက်မြောက်ဘက် မြကန်အနီးတွင် စက္ကူတိုက်ခေါ် မိဋကတ်တိုက် ရှိခဲ့သည်။ ဆိုမိဋကတ်တိုက်မှာပင် ရာဇကုမာရ်မင်းသားသည် ဆရာတော်၊ သံဃာတော်ကြီးများ၏ နည်းနာကို ခံယူလျက် ပညာလေ့လာ မှားများလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ရသည်။

ထိုသို့ မှန်းဆနိုင်အောင်လည်း ဂူပြောက်ကြီးဘုရား မင်္ဂလာ (ဖွန်စာ)များမှာ အကြောင်းရာ စုံလင်လှသည်။ ဗုဒ္ဓကျမ်းစာ ရေးစာ မှုတွင် မည်မျှအထိ ခရီးရောက်ခဲ့သည်ကိုလည်း ဤမင်္ဂလာများသာ သက်သေထူလျက်ရှိသည်။ မိမိလေ့လာထားသမျှကို မင်္ဂလာရေးသား သရုပ်ဖော်တင်ပြရာတွင်လည်း ရာဇကုမာရ်၏ စိတ်ကူးများမှာ ဆန်းစန့်ကြယ်ကြယ် ရှိသည်။ ပသေနဒီကောသလမင်း၏ အား အသောက်စာရင်းမှာ ပြီးရှင်ကြည်နူးဖွယ်ရာဖြစ်သည်။

ရဟန္တာကို ပြစ်မှား၍ လိင်အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပွား သံသရာ ရစေရာဖြစ်သည်။ ထို့အတူ ဝိသာခါအကြောင်း စိတ်ကူးများမှာ အကြောင်းတို့မှာ အံ့ဩစရာဖြစ်သည်။ ပြောစရာများများကို ဆရာတော် အကျဉ်းဝိသာ ပြောရသဖြင့် ရသခံစားနိုင်လောက်သည့်အထိ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့ ရေးထားနိုင်စွမ်း ဆိုသော သို့သော်

အတိုင်းအတာတစ်ရပ်အထိ လေ့လာဖတ်ရှုသူတို့ ခံစားနိုင်သော အရေးအသားမျိုးဖြစ်သည်။

ရာဇကုမာရ်၏ လေ့လာမှုမှာလည်း ဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းစာများမှာသာ တန်မနေ၊ သီတိဂုံမဟာဝင်ကျမ်းများကိုလည်း လေ့လာလိုက်စား သေးကြောင်း တွေ့နိုင်သည်။ မဟာဝင်ကျမ်းလာ သီတိဂုံရာဇဝင် ဆိုင်ရာ အချက်အလက်အချို့ကို ဤမင်စာများ၌ တွေ့ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ဂူပြောက်ကြီးမင်စာများကို အကြောင်းပြုလျက် ပါမောက္ခဂျီအိတ်ချ်လျှစ်(စ်)က ရာဇကုမာရ်ကို ဤသို့ အမျိုးမျိုး သုံးသပ်ခဲ့ဖူးသည်။

“ဘုရားတွင် ရေးထားသော ရာဇကုမာရ်၏ စာအားလုံး မှာ မွန်ဘာသာနှင့် ဖြစ်သည်။ သို့သော် အမူအကျင့်က မွန် အမူအကျင့်မဟုတ်။ ဗမာဖြစ်သည်။ ဗမာပညာရှင်များမှာ သက္ကရာဇ်အတိအကျနှင့် ပုံစံစနစ် အတိအကျ ချလုပ်တတ် သည်။

ရှင်သီလင်္ဂသကို နမူနာကြည့်ပါ။ ရာဇဝင်ကျော်တွင် အတော် များများက မင်းစဉ်မင်းဆက်ဇယားဖြစ်သည်။ ရာဇကုမာရ် တွင်လည်း ထိုစိတ်တတ်မျိုးရှိသည်။ ခမည်းတော်မင်းကြီးလို ဘာသာရေးကို အနက်အနဲ စိတ်ဝင်စားဟန် မရှိ။ အာနန္ဒာ

ဘုရားတွင် တွေ့ရသည့် ဆင်းတုတော်များ စိတန်းထားရှိပုံမျိုး ရာဇကုမာရ်ဘုရားတွင် မတွေ့နိုင်။ ပန်းချီရုပ်ပုံ မှန်သမျှသည် ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်နှင့်ချည့်ဖြစ်သည်။ အောက်ခြေတွင် ရှင်းပြ ထားသော မင်စာစာတန်းကလည်း ပါသေးသည်။

သုတ္တန်အပါအဝင် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အနှစ်အသားဖြစ်သော အပိုင်းများကို ချန်ထားသည်။ အဘိဓမ္မာအကြောင်းရေးစရာ ရှိလျှင်ပင် အပေါ်ယံအကြောင်းအရာမျှသာဖြစ်သည်။ တရား ဗွေကို မရေး။ ဝိနည်းတော်အကြောင်းရေးသည့်အခါတွင်လည်း ရာဇကုမာရ် ဂရုဓမ္မထားသည်မှာ ဝိနည်းတော်များ ပုံညတ်ရာ နေပြည်တော်များဖြစ်သည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ရာဇကုမာရ်သည် ဘွင်းဘွင်းသမားကြီး ဖြစ်သည်။ အသိပညာကို အကန့်အသတ်မဲ့ ရှာဖွေနေသူ ဖြစ်သည်။ သံသယများ၊ အယူသည်းမှုများနှင့် အယှောင်ကျ နေသော ရှေးဟောင်းလောကမှ ခွာထွက်၍ တကယ့်သမိုင်း မှန် ထွန်းကားရာ အလင်းလောကသို့ ခရီးသွားလိုသူဖြစ်သည်။

ထေရဝါဒစာပေ၊ လောကဓာတ်ပညာ၊ သမိုင်းပညာရပ် တို့ကို နိုင်နင်းအောင် အားထုတ်လျက် မိမိတတ်သိထားသမျှကို ဘုရားတွင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြန်လည်တင်ပြလိုသည်။ ပုံဝတ္ထု

ဇာတ်လမ်းနှင့်သက်တတ်သော စိတ်မကောင်းစရာများ ကြားထဲ
ကပင် ရယ်မောတတ်သော ဗမာတစ်ယောက်၏ စိတ်ဓာတ်
များကိုလည်း ရာဇကုမာရ်တွင် တွေ့နိုင်သည်။

(ပါမောက္ခဂျီအိပ်ချ်လုစ်၏အာဘော်)

ပါမောက္ခလုစ်

မြစေတီကျောက်စာရှိ မြန်မာဘာသာ

ရာဇကုမာရ်ရေးထိုးစေခဲ့သော မြစေတီကျောက်စာ၌ ဘာသာ
၄ မျိုး (ဗုဒ္ဓ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဗြဟ္မာ)နှင့် ရေးထိုးခဲ့ပြီး မြန်မာဘာသာဖြင့်
ထဲထဲဝင်ဝင် ရေးထိုးထားချက်အပေါ် များစွာလေးစားပါသည်။
ထိုကျောက်စာကြောင့်လည်း ပုဂံခေတ်သမိုင်းကို မှန်ကန်တည်မတ်
စေသည့်အပြင် ပုဂံခေတ်မြန်မာစာပေ အရေးအသား ဖြစ်၍
ထွန်းကားကြောင်း လေ့လာသုံးသပ်နိုင်ပေသည်။

ထို့အပြင် ရာဇကုမာရ်၏ စိတ်နှောစိတ်ထား၊ မမည်းမတ်အောင်
ထားရှိသည့်မေတ္တာစာရေးနှင့် သံယောဇဉ်တို့ကိုပါ လွှဲကန်သွင်းထိုး
ပြင်တွေ့နိုင်သည်။ ရာဇကုမာရ် ရေးထိုးခဲ့သော မြစေတီကျောက်စာ
မြန်မာဘာသာကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့နိုင်သည်။

ငြိ။ - ။ နယောဗုဒ္ဓါယ ။ ဘုရားသခင်သာသနာထော်
 အနှစ်တစ်ထောင်ခြောက်ရာနှစ်ဆယ်ရှစ်နှစ် လွန်လေပြီ
 ရကား။ ဤအရိပ်ဒုက္ခပျက်ပြယ်သောပြည်အား။ ငြိတြိဘုရား
 ဒိကျ မွေရာဇာမည်သော မင်းဖြစ်၏။ ထိုမင်း၏ ဝမ်း
 မယားတစ်ယောက်သော်ကား ဤလောကဝဋ်သကာမင်္ဂ
 မည်၏။ ထိုပယ်မယားသားတပူလည်း ရာဇကုမာရ်မည်၏။
 ထိုမင်းက ကျွန်သုံးရွာတည်း - ပယ်မယားအားပေး၏။
 ထိုပယ်မယား သေခဲ့ရကား။ ထိုပယ်မယားတန်ဆာနှင့်
 ထိုကျွန်သုံးရွာတို့အား ထိုပယ်မယားသား ရာဇကုမာရ်
 မည်သော မင်းအား ပေးတုံ၏။ ထိုမင်း အနှစ်နှစ်ဆယ်
 ရှစ်နှစ် မင်းပူပြီး၍ သေခပူနာသရောဋ္ဌတည်း။ ထိုရာဇ
 ကုမာရ်မည်သော ပယ်မယားသား၊ မိမိကိုမွေးသော
 မင်းကြီး ကျေးဇူးအောက်မေ့ရကား။ ရွှေအတိသော ဘုရား
 သခင် အဆင်းပြု၍ နှစ်လေသရောဋ္ဌတည်း။ ဤသို့
 မိန့်၏။ ဤရွှေဘုရားကား ငါ့သခင်အဖို့ အတို့ ကျွန်ပြု
 သောတည်း။ ကျွန်သုံးရွာအတို့ ကျွန်-ငါ့သခင်ပေးသော
 သည်ကား ဤရွှေဘုရား-အတို့ ကျွန်ပေး၏။

၂၂၅
 ၂၂၄
 ၂၂၃
 ၂၂၂
 ၂၂၁
 ၂၂၀
 ၂၁၉
 ၂၁၈
 ၂၁၇
 ၂၁၆
 ၂၁၅
 ၂၁၄
 ၂၁၃
 ၂၁၂
 ၂၁၁
 ၂၁၀
 ၂၀၉
 ၂၀၈
 ၂၀၇
 ၂၀၆
 ၂၀၅
 ၂၀၄
 ၂၀၃
 ၂၀၂
 ၂၀၁
 ၂၀၀
 ၁၉၉
 ၁၉၈
 ၁၉၇
 ၁၉၆
 ၁၉၅
 ၁၉၄
 ၁၉၃
 ၁၉၂
 ၁၉၁
 ၁၉၀
 ၁၈၉
 ၁၈၈
 ၁၈၇
 ၁၈၆
 ၁၈၅
 ၁၈၄
 ၁၈၃
 ၁၈၂
 ၁၈၁
 ၁၈၀
 ၁၇၉
 ၁၇၈
 ၁၇၇
 ၁၇၆
 ၁၇၅
 ၁၇၄
 ၁၇၃
 ၁၇၂
 ၁၇၁
 ၁၇၀
 ၁၆၉
 ၁၆၈
 ၁၆၇
 ၁၆၆
 ၁၆၅
 ၁၆၄
 ၁၆၃
 ၁၆၂
 ၁၆၁
 ၁၆၀
 ၁၅၉
 ၁၅၈
 ၁၅၇
 ၁၅၆
 ၁၅၅
 ၁၅၄
 ၁၅၃
 ၁၅၂
 ၁၅၁
 ၁၅၀
 ၁၄၉
 ၁၄၈
 ၁၄၇
 ၁၄၆
 ၁၄၅
 ၁၄၄
 ၁၄၃
 ၁၄၂
 ၁၄၁
 ၁၄၀
 ၁၃၉
 ၁၃၈
 ၁၃၇
 ၁၃၆
 ၁၃၅
 ၁၃၄
 ၁၃၃
 ၁၃၂
 ၁၃၁
 ၁၃၀
 ၁၂၉
 ၁၂၈
 ၁၂၇
 ၁၂၆
 ၁၂၅
 ၁၂၄
 ၁၂၃
 ၁၂၂
 ၁၂၁
 ၁၂၀
 ၁၁၉
 ၁၁၈
 ၁၁၇
 ၁၁၆
 ၁၁၅
 ၁၁၄
 ၁၁၃
 ၁၁၂
 ၁၁၁
 ၁၁၀
 ၁၀၉
 ၁၀၈
 ၁၀၇
 ၁၀၆
 ၁၀၅
 ၁၀၄
 ၁၀၃
 ၁၀၂
 ၁၀၁
 ၁၀၀
 ၉၉
 ၉၈
 ၉၇
 ၉၆
 ၉၅
 ၉၄
 ၉၃
 ၉၂
 ၉၁
 ၉၀
 ၈၉
 ၈၈
 ၈၇
 ၈၆
 ၈၅
 ၈၄
 ၈၃
 ၈၂
 ၈၁
 ၈၀
 ၇၉
 ၇၈
 ၇၇
 ၇၆
 ၇၅
 ၇၄
 ၇၃
 ၇၂
 ၇၁
 ၇၀
 ၆၉
 ၆၈
 ၆၇
 ၆၆
 ၆၅
 ၆၄
 ၆၃
 ၆၂
 ၆၁
 ၆၀
 ၅၉
 ၅၈
 ၅၇
 ၅၆
 ၅၅
 ၅၄
 ၅၃
 ၅၂
 ၅၁
 ၅၀
 ၄၉
 ၄၈
 ၄၇
 ၄၆
 ၄၅
 ၄၄
 ၄၃
 ၄၂
 ၄၁
 ၄၀
 ၃၉
 ၃၈
 ၃၇
 ၃၆
 ၃၅
 ၃၄
 ၃၃
 ၃၂
 ၃၁
 ၃၀
 ၂၉
 ၂၈
 ၂၇
 ၂၆
 ၂၅
 ၂၄
 ၂၃
 ၂၂
 ၂၁
 ၂၀
 ၁၉
 ၁၈
 ၁၇
 ၁၆
 ၁၅
 ၁၄
 ၁၃
 ၁၂
 ၁၁
 ၁၀
 ၉
 ၈
 ၇
 ၆
 ၅
 ၄
 ၃
 ၂
 ၁

မြန်မာကာသာရေးတိုးထားသော မြစေတီကျောပတ်

ထိုရောတည်း။ မင်းနှစ်လိုရ်ကား ကောင်းလျှင်တည်း
 ကောင်းလျှင်တည်း ... မိန့်၍ သင်္ကြံမဟာထေရ်၊ သင်္ကြံ
 ဘေဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ်၊ သင်္ကြံသုမေပေက္ခိတိ၊ သင်္ကြံ
 ဗြဟ္မပါလ်၊ သင်္ကြံဗြဟ္မာဓိ၊ သင်္ကြံသွန်း၊ သင်္ကြံသင်္ဃာယ်သေဝ
 ပက္ခိတိ။ ထိုသခင်တို့ အမှောက်တည်း - မင်းရေသွန်း
 ထိုပြီးရကား ထိုရာဇကုမာရ်အမည်ရှိ ပယ်မယားအား
 ထိုရွှေဘုရား ဌာပနာ၍ ဤရွှေအထွတ်ပူသော ဝုဋ်

ပြပြီးရကား-ဤဘုရားလွတ်သရော၌တည်း။ သင်္ကြံ
 နလောန်တစ်ရွာ၊ ရမယ်တစ်ရွာ၊ ဟိန်ဗိုတစ်ရွာ။ ဤတွင်
 သုံးရွာလှူ၍။ ထိုရာဇကုမာရ်မည်သော ပယ်မယားအား
 ဤဘုရားအား ရေသွန်း၍ ဤသို့ မိန့်၏။ ဤ ငါ့အ
 ကား သဗ္ဗညုတဉာဏ်ပညာရအံ့သောအကြောင်း ဖြစ်
 တည်း။ ငါ့နောင်အား ငါ့အားလည်းကောင်း၊ ငါ့ခြေ
 လည်းကောင်း၊ ငါ့ဆွေလည်းကောင်း၊ သူတစ်ထူးလည်း
 ကောင်း၊ ဤဘုရားအား ငါလှူခဲ့သောကျွန် အနှိပ်အစစ်
 တည်း မှုကား - အရိမေတ္တာယုဘုရားသခင် အဖူးရအေး

ဤမြန်မာဘာသာဖြင့် ကျောက်စာကို အကြောင်းရေ ၃၉
 ကြောင်းဖြင့် ရာဇကုမာရ်သည် ရေးထိုးခဲ့သည်။

မြဝေတီမွန်ကျောက်စာ (က) မင်တူးပုံ

မွန်ဘာသာဖြင့် ရေးထိုးထားသော ပြဝေတီကျောက်စာ

သမိုင်းသုတေသီတို့က မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစောဆုံး နေထိုင်
သည့် လူမျိုးစုတို့ သတ်မှတ်ပြီး၊ ဘာသာစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု
မှာလည်း ဖော်ပြချက်များ ယူဆကြသည်။ မွန်ဘာသာစကားမျိုးရိုးမှာ
အာရှတောင်ပိုင်း (အာရှတောင်ပိုင်းအရှေ့တောင်) မျိုးရိုးဖြစ်သည်။ မွန်စာ
မျိုးရိုးဟုလည်း ခေါ်ဆိုသည်။ ဘာသာစကားမျိုးရိုးကြီးဖြစ်လျက်
ထိုမျိုးရိုးဝင်ဘာသာစကားတို့ကို ကျယ်ပြန့် နှံ့ပြားစွာ တွေ့နိုင်သည်။

အနောက်ဘက်တွင် အိန္ဒိယအရှေ့မြောက်ပိုင်း အာသံနယ်အထိ
အရှေ့ဘက်တွင် ဗီယက်နမ်ဒေသအထိ အာရှတောင်ပိုင်းမျိုးရိုးဝင်
ဘာသာစကား ပြောဆိုသူများကို တွေ့နိုင်သည်။ အိန္ဒိယတွင်
ပြောဆိုနေသော (မုန့်) ဘာသာစကားနှင့်လည်း မျိုးရိုးစပ်လျက်

ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြောဆိုနေသော ကိုင်းရင်းသား ဘာသာ
စကားများအနက် ၀၊ ပလောင်စသော ဘာသာစကားတို့သည်လည်း
ထိုမျိုးရိုးဝင်ဘာသာစကားတို့ ပင်ဖြစ်သည်။

မွန်ဘာသာစကားမျိုးရိုးမှာ ကြီးမားကျယ်ပြန့်လှသဖြင့် မြန်မာ
ကိုင်းရင်းသားဘာသာစကား အဘော်များများတွင် မွန်ဘာသာ ဩဇာ
သက်ရောက်လျက်ရှိသည်။ မြန်မာကိုင်းရင်းသားဘာသာစကားစုတွင်
သက်ရှိသုံးစွဲ ပြောဆိုလျက်ရှိသော (ပဲ)၊ (ဘဲ)နှင့် စကားစပ်
ဝေတီဟာရမှာ မွန်ဘာသာစကားမှ ယူထားကြောင်း ဖြစ်သည်ဟု
ဘာသာပေဒေသရာတို့က ဖွင့်ဆိုသည်။

မွန်ဘာသာစာပေ ထွန်းကားရာ အစဦးကား ထိုင်းနိုင်ငံ
ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ “ပရတို” သည် မွန်တို့၏ ရှေးတောင်းမြို့
ဘော်ကြီးဖြစ်သည်။ ပရတိုပျက်ပြီးနောက် လောပူရီသို့ ပြောင်းရွှေ့
မြို့တည်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအရပ်တို့တွင် ရှေးကျသော မွန်စာများ
တွေ့ရနိုင်သည် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် တွေ့ရသော မွန်စာများအနက်
အစောဆုံးအဖြစ် သတ်မှတ်ရသော မွန်စာမှာ ပရတိုမွန်စာဖြစ်ပြီး
AD ၆၀၀ ခန့်က စာဖြစ်ပေသည်ဟု ဖွန်းဆကြသည်။

ထို့ကြောင့် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် တွေ့ရသော အစောဆုံးမွန်စာမှာ
မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစောဆုံးတွေ့ရသော မွန်စာနှင့် ကာလချင်း

မပြားနားလှပေ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစောဆုံးတွေ့ရသော မွန်စာကား ဗိုလ်တစ်ထောင်ဘုရားတွင် တွေ့ရသော အုတ်ခွက်စာပင် ဖြစ်သည်။ မွန်စာဟု ခေါ်ရသော်လည်း မွန်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသည် မဟုတ်။ "ယေဗောဟေတုပဿာဝါ" အစချီပါဠိဂါထာဖြစ်သည်။ ထိုမွန်အက္ခရာတို့မှာ သရေခေတ္တရာတွင် ၅ ရာစုက တွေ့ခဲ့သော ပျူအက္ခရာနှင့် ဆင်တူသည်ဟု ဆိုကြသည်။

ရှေးဟောင်းမွန်စာတို့ကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်ထုတ်ရာတွင်လည်း ပျူဘာသာမှာ နည်းတူအခေါ်အခဲများစွာ ရှိခဲ့ကြသည်။ ရှေးဟောင်း မွန်ကျောက်စာများကို စနစ်တကျ သုတေသနပြုရန် စတင်အားထုတ် သည့်အခါ ဇာန်လလည်နိုင်သည့် ပညာရှင် ရှာဖွေရာက မပေါ်ခဲ့ပေ။ ခေတ်သစ်မွန်ဘာသာစကား ပြောဆိုနေကြသည့် ပညာရှင်များလည်း အဓိပ္ပာယ် မဖော်ထုတ်နိုင်။ ပျူဘာသာကျောက်စာဖော်ထုတ်မှု ဒေါက်တာမိအိုဘလက်ဒင်နှင့် နှစ်ခြင်းသာသနာပြု ဘုန်းတော်ကြီး ဟာလီဒေးဟို၏ ကျေးဇူးကြောင့်သာ နောက်ဆုံးတွင် အဓိပ္ပာယ်များ ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့တော့သည်။

မွန်နှင့်ပျူတို့မှာ များစွာအနေမဝေးကြသဖြင့် မွန်စာတွင် ပျူစာ အငွေ့အသက်များ၊ စကားလုံးတူများ၊ ယှက်နွယ်ပါဝင်နေမှုကို တွေ့ရသည်။ ရာဇကုမာရ်သည် ဤမြစ်ဝတီကျောက်စာကို ရေးထိုး

နှင့် ပုဂံခေတ်စာပေအရေးအသား၌ မွန်စာပေ လွှမ်းမိုးလျက် ရှိသဖြင့် မွန်ဘာသာနှင့်ပါ ရေးထိုးခဲ့ကြောင်း သုတေသီတို့ သုံးသပ် ကြသည်။ အကယ်စင်စစ်လည်း ပုဂံသည် မွန်ရဟန်းဖြစ်သော မင်းအရဟံမှ အစပြု၍ မနုဟာမင်း ပုဂံရောက်ပြီးနောက်ပိုင်း နှစ်ဘာသာစကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု လွှမ်းမိုးခဲ့ကြောင်း အထောက် အထားများအရ သိနိုင်ပေသည်။

ထို့အပြင် မွန်နှင့်မြန်မာ သွေးနှောချင်းများ ရှိခဲ့ပြန်သဖြင့် ရာဇကုမာရ်သည် မြစ်ဝတီကျောက်စာကို မွန်ဘာသာပါ ရေးထိုး ခဲ့ခြင်း ဖြစ်နိုင်ရာသည်။ ပုဂံခေတ်တွင် မွန်စာပေအရေးအသားကို အနော်ရထာမင်းကြီးလက်ထက်မှပင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရေးသား၊ သုံးစွဲလာကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကျန်စစ်မင်းကြီးလက်ထက်၌ မွန်စာကို နိုင်ငံသုံး စာပေဖြစ်လာခဲ့ပြီး အထွတ်အထိပ်သို့လည်း ရောက်ခဲ့သည်။

ကျန်စစ်သားမင်းကြီးလက်ထက် အမိန့်တော်ပြန်တမ်း၊ သူ့စည်းခုံမွန်ကျောက်စာ၊ နန်းတည်ကျောက်စာ၊ မြကန်ကျောက်စာ စသည်တို့တွင် မွန်ဘာသာဖြင့် ရေးထိုးသုံးစွဲကြောင်း တွေ့ရသည်။

ခေတ်ပြိုင်နှစ်ဦး၏ ပဋိပက္ခနှင့် သမိုင်းမှန်လမ်းကြောင်း

ပုဂံပြည်တွင် အနော်ရထာမင်းစော နန်းတက်စဉ်နှင့် သထုံပြည် မွန်ဘုရင် မနုဟာမင်း နန်းစံချိန်တို့မှာ ခေတ်ပြိုင်ဖြစ်သည်။ ကိုးကွယ် ယုံကြည်မှုသာလျှင် အခြား၊ အခြားဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အနော်ရထာမင်းကြီးနှင့် မနုဟာမင်းတို့ အဘယ်ကဲ့သို့ ပတ်သက် ကြောင်းကို ရာဇဝင်၌ အမျိုးမျိုး ဖွင့်ဆိုကြသည်။ ထို့အတူ သမိုင်း ရေးဆရာတို့ကလည်း အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ရေးသားကြသည်။ ထို့ကြောင့် လည်း ပုဂံရာဇဝင်သည် ရှင်းလေရှုပ်လေ၊ တွေးရခက်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း စာရှုသူတို့ စိတ်မတွေ့ပြားစေရန် သမိုင်း နိုင်ရာ တွေ့ရှိချက်၊ ဖော်ပြချက်များ အသီးသီးကို ရှုထောင့် အမျိုးမျိုးမှ တင်ပြပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ပုဂံရာဇဝင်မှ ကျန်စစ်သားနှင့် ဆာဇကုမာရ်အကြောင်း ဖော်ပြလိုလျှင် သထုံရာဇဝင်ကို မေ့ချန် ထား၍ မဖြစ်ပေ။ ထို့ကြောင့် မွန်တို့၏ အထွတ်အမြတ် ပြည် မြင်ခြင်သော သထုံကို ရာဇဝင်ခြေရာခံရပေတော့သည်။

မွန်တို့၏ သထုံပြည်မင်းဆက် ၅၈ ဆက်ဖြစ်သော မနုဟာ မင်းသည် ၁၈ နှစ်သားနှင့် မင်းပြုလေ၏။ ထိုမင်းလက်ထက်တွင် ဆဒွန်ဆင်မျိုးနှင့်ဖြစ်သော ဆင်ဖြူတော် ၃၂ စီး ရတော်မူလေသည်။ ထိုမင်းသည် “သိရိတြိဘဝနာဓိတျာပဝရ ဓမ္မရာဇာ” ဟူသော ဘွဲ့ အမည်ကိုခံ၍ ဘိသိက်ခံယူ မင်းပြုလေသည်။ ဘိုးတော် အဇိဏ္ဏ မင်းနှင့် ခမည်းတော် ဥဒိန္ဒမင်းတို့ ချီးမြှောက်သူကောင်း ပြုခဲ့သော သူရဲကြီးကုလားညီနောင် ဗျတ်ဝိနှင့် ဗျတ္တတို့ကိုလည်း အထက်က မင်းတို့ မြို့စား၊ ရွာစားပေးလျက် ချီးပင့်စေကာ အမှုထမ်းစေ ခဲ့သည်။ ဘေးလောင်းတော် ကေသရာဇာမင်းကြီးလက်ထက်က ခေတ်သော ရန်အပေါင်းကို အောင်နိုင်သည့် “ဗားစည်တော်ကြီး” ဟုခေါ်လည်း ရတော်မူသည်။ သထုံပျက်ရသည့်အကြောင်းရင်းကို သထုံရာဇဝင်၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

မနုဟာမင်း ကျသို့ အုပ်စိုးနေစဉ် “ပအာဝနမြို့” မင်းကြီး ထံသို့ ‘သမီးကညာ လက်ဆောင်ပစ္စည်းဆက်သရန် စေလွှတ် တောင်းခံလေ၏။ ပအာဝနမင်းလည်း မိမိသမီးတော်အား ပလ္လဲသာ၍ ပေးရတော့မည့်အချိန်တွင် သမီးတော်ကိုခေါ်၍ ...

“ချစ်သမီး၊ ... အတောင်းအခံပြုသော မနုဟာမင်းသည် သူ့၌ လူ့စွမ်းကောင်းကုလားညီနောင် ဗျတ်ဝိ၊ ဗျတ္တနှင့် ဖားစည်ကြီး၊ ဆင်ဖြူ ၃၂ စီးရှိကုန်၍ ဘုန်းတန်ခိုးအာဘော်ကြီးလှသည်။ သမီးအား စုခံ၍ မပေးမစေ၍မဖြစ်။ အားမတန်၍ မနေသာသဖြင့် သမီးတော် ကို ဆက်သရတော့မည်။ ထိုမနုဟာမင်း အချစ်အခင်ကြီး၍ သမီး တော်အလိုသို့ လိုက်ပါသောအခါ ဖားစည်ကြီးနှင့် သူရဲဗျတ်ဝိ၊ ဗျတ္တတို့ကို ပျောက်ပျက်ပါ။ ... သူတို့အကျိုးပျက်စီးအောင် လုပ်ပါ။ ... သို့ ပျောက်ပျက်လျှင် သမီးတော်သည် အမျိုးတကာ ကို ငြိမ်းအောင်ပြုသည်လည်း မည်၏။ ငါ၏ သမီးတော်သည်လည်း မိဘထံသို့ တစ်ဖန်ပြန်၍ လာရောက်ရတော့မည်”

ကျသို့ သမီးတော်အား မှာကြားကာ ပေးဆက်လိုက်ရလေ သည်။ ပအာဝနမင်းသမီးလည်း သထုံပြည် မနုဟာမင်းထံသို့ ရောက်လျှင် မိဖုရားမြှောက်၍ အဆောင်အယောင် အခွေအရံများစွာ ဖြင့် ခံစားစေလေ၏။ မနုဟာမင်းလည်း ပအာဝနမင်းသမီးအား

များစွာနှစ်သက်စွဲလန်းလေ၏။ မိမိအပေါ် မနုဟာမင်းက ချစ်ခင်မှု ပေတ္တာကြီးကြောင်း မင်းသမီးသိလျှင် မိန်းမတို့မယားအားဖြင့် ခမည်းတော်မှာ စေလိုက်သည့်စကားအတိုင်း အားထုတ်ကြသည် ကြိုးစားလေ၏။

ပအာဝနမြို့သည် ယခုအခါ သထုံပြည်နယ် နန့်ရင်းဟု ခေါ်သော အရပ်အနီး၌ရှိသည့် မြို့ဟောင်းမြို့ပျက်ဖြစ်သည်။ ဇန ဝိရိ(ခေါ်)ဇွဲကပင်တောင်အနီး၌ရှိသော တောကြီးကို ရှေးက (ပအာ ဝန ပအာဝုဏ်)တောကြီးဟု ခေါ်သည်။ ထိုကော့၌ တည်ဆောင် သောမြို့ကိုလည်း ပအာဝနမြို့ဟုခေါ်သည်။ ပအာဝနမြို့ရာဟောင်း ကို နန့်ရင်းဟုခေါ်ကြပြီးနောက် ထိုပအာဝနတူသော အမည်ဟောင်း သည် မူလမြို့ရာဟောင်း၏ အနောက်မြောက်ဘက်ရှိ ဖားအံဟု ခေါ်သော အရပ်ထိရောက်သည်။ ထိုဘားအံအမည်သည် ပအာဝန မြို့ဟောင်းပင်ဖြစ်သည်။

သူရဲကြီးညီနောင်တို့သည်လည်း မင်းသုံးဆက်မြောက်အောင် သူမတူသော စွမ်းရည်သတ္တိနှင့် ပြည့်စုံ၍ မာန်မာနထောင်လွှားလျက် ရှိကြလေ၏။ ဗျတ်ဝိသည် မြို့ဝန်၏သမီး မအိုစာကို မယားပြုသည်။ မအိုစာက ကြည်ဖြူသဖြင့် အပြစ်မဖြစ်ပေ။ ညီငယ်ဗျတ္တက ဝင်းတော် များသမီး မစောနန်းကို ယူလေရာ၊ ဗျတ္တကို စောနန်းမနှစ်သက်

သဖြင့် နန်းတော်တွင်းသို့ ဝင်ကာ ပအာဝနမိဇုရားကြီးထံ ခစား ပြီးလျှင် ဗျတ္တအား မကောင်းကြံလေတော့သည်။

ပအာဝနမိဇုရားကြီးလည်း မနုဟာမင်းကြီးက ထိအား ချစ်ကြည် လေးမြတ်သည်ကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ “ကုလားညီနောင်တို့သည် မင်းကြီးအား အံ့ရေးမပြု... နန်းတော်ထဲဝင်၍ မိဇုရားမောင်းစ တို့ကို ကျူးလွန်စော်ကားကြောင်း... မယုံလျှင် မြို့ဝန်နှင့် ဝင်းတော်မှူးတို့ကိုပါ စစ်မေးတော်မူပါ” ဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ထိုသို့ အကြိမ်ကြိမ် ကုန်းချောစကားဖြင့် ပြောဆိုဖန်များလေသော် မနုဟာမင်းကြီးလည်း မှူးတော်မတ်တော်တို့ကို မေးမြန်းရာ အစု ထင်ရှားသဖြင့် မိဇုရားစကားအောင်လေ၏။

သံထုံမင်းမနုဟာလည်း ထိုအခါ ကုလားညီနောင်ကို ဖမ်းစေ လေရာ၊ အစ်ကိုဗျတ်စိကို မိသဖြင့် သတ်လေ၏။ ညီငယ်သည်ကား သထုံပြည်မှ ထွက်ပြေး၍ ပုဂံရာမ(ပုဂံ)သို့ ရောက်လေလျှင် အနော်ရထာမင်းစောထံ၌ ခစားလေ၏။ မနုဟာမင်းလည်း ဗျတ်စိ အလောင်းကို ပယောဂစိရင်၍ မြှုပ်လေ၏။ ထိုနေ့မှစ၍ သထုံ မြို့ကို ရန်အပေါင်းတို့ မလှုပ်၊ မချောက်၊ မနှောင့်ယှက်ဝံ့ဘဲ ရှိလေ၏။

ပအာဝနမိဇုရားသည် ရန်အားလုံးကို အောင်နိုင်စေသော

ဖားစည်ကြီးကို ဖျက်ဆီးရန် အကြံစည်ပြုပြန်လေ၏။ မိမိယုံကြည် ရသူတစ်ဦးကို တံစိုးလက်ဆောင်ပေး၍ စေခိုင်းလိုက်လေသည်။ ထိုသူသည် မန်းမဝေးအရပ်၌ တည်းခိုပြီး၊ လူအများ ယုံကြည် လာအောင် ပညာရှိအယောင်ဆောင်၍ ဟောပြောလျက်နေလေ၏။ ကျော်စောထင်ရှား၍ လူအများတို့ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်လာသော အခါ မင်းကြီးထံရောက်သွားလေ၏။ မနုဟာမင်းကြီးလည်း ထို သူတော်ကောင်း အယောင်ဆောင်သူအား ယုံကြည်မိလေ၏။

ထိုပညာရှိ သူတော်ကောင်း ဟန်ဆောင်လာသူလည်း-

“မင်းကြီး၊ ဤဖားစည်ကြီးသည် ဟောင်းခွင်းလှပြီဖြစ်သော ကြောင့် အသံမသာ၊ သို့ကြောင့် တန်ခိုးအာဏာ မရှိဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ ဖားစည်ကြီးကို ဖျက်ပြီးလျှင် နွားနက်သားရေဖြင့် ဖြန့်ကျက်ပြုပြင်၍ လုပ်ရသော် ရှေးကထက် အသံသာလျက် ဘုန်းတန်ခိုးလည်း ပိုကြီးမည်”

ဟု လျှောက်တင်လေ၏။

မနုဟာမင်းလည်း ထိုသူတော်ယောင် လူစဉ်းလဲ၏စကားကို လိုက်နာ၍ ဘိုးလောင်းတော်တို့၏ လက်ထက်မှ ဖားစည်ကြီးကို ဖျက်၍ နွားနက်သားရေဖြင့် လဲစေလေ၏။ ထိုဖားစည်သားရေကို ချက်သည့်နေ့မှစ၍ မနုဟာမင်းကြီး၏ တန်ခိုးအာဏာတော်တို့ ယုတ်

လျော့သွားကြကုန်လေ၏။ ယင်းအဖြစ်ကို မနုဟာမင်းပသိအောင် သူတော်ယောင် ဝေဠုလဲလည်း ထွက်ပြေးသွားလေ၏။

ထိုအခါ သုဓမ္မဝတီပြည်ရှင် မနုဟာမင်း ဘုန်းတန်ခိုးအာဇာနည်လျက် ကျေးလက်၊ အစွန်အဖျားတို့၌ ဓားပြမှု၊ ပုဒိန်းပူပန်မှု ထူထပ်ပေါများလာကာ တော်မူတ်ဘေးကြီး ဆိုက်လေ၏။ ထိုအခါ အရိယာသံဃာတော်တို့လည်း လွှင့်ပါးနည်းပါး သွားကုန်လေ၏။

တစ်ပါးသောရဟန်းမှာ အရိမဒ္ဒနာပူရ ပုဂံမြို့၏ နယ်စပ်သို့ ရောက်သဖြင့် ပုဆိုးတစ်ယောက်က တွေ့လေ၍ ထိုရဟန်းအား အနုရုဒ္ဒဒေဝမင်းသို့ ဆက်လေ၏။ ထိုမင်းသည် ရတနာသုံးပါး၌ အထူးနှစ်သက်ပါသော်လည်း ပရိယတ္တိသာသနာတော်အမှန်တို့ မကြားနာရသေး၍ အလွန်ရဟန်းတို့နှင့်သာ နေရလေသည်။ သထုံပြည်သည် သာသနာတော်တည်၍ ပိဋကတ်တတ်မြောက်သော ရဟန်းတော် အများအပြားရှိကြောင်း ရဟန်းထံမှ ကြားသိရလျှင် သာသနာတော်ကို အကြောင်းပြု၍ စစ်သည်ဗိုလ်ပါးများနှင့် သုဓမ္မဝတီ သထုံပြည်သို့ ချီတက်ပြီး တစ်ဆယ့်တစ်လ လုပ်ကြံလျှင် သထုံပျက်လေ၏။

မှတ်ချက် ။ သထုံရာဇဝင်နှင့် ပုတ္တမရာဇဝင်ပေါင်းချုပ်နှင့် ပုတ္တမစစ်တမ်း စာတောင်းကျမ်း၊ သထုံမြို့။

သုဝဏ္ဏဝင်္ဂပိဋကတ် ပုံနှိပ်တိုက်-၁၉၂၇ နှင့် ဦးစံဝင်း-သခိုင်း သုတေသနအဖွဲ့ သုဝဏ္ဏဘူမိသုတေသနစာတမ်းမှ

သထုံမြို့ပျက်ရကြောင်းကို မွန်ရာဇဝင်၌လည်း အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားကြောင်း တွေ့နိုင်ပေသေးရာ၊ ဦးကုလားရာဇဝင်ကြီး၊ မွန်နန်းရာဇဝင်နှင့် အခြားသော ထင်ရှားသည့် သမိုင်းအစောင်စောင်တို့မှ ဖော်ပြချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပေသည်။

သထုံမြို့သည် သာသနာတော်တည်၍ ဂန္ဓဒူရ၊ ဝိပဿနာဒူရကို ကျင့်သောရဟန်းများရှိကြောင်း၊ ရတနာသုံးပါးစွယ်တော်ခတ်တော်များရှိကြောင်း၊ ပိဋကတ်တော်များရှိကြောင်း၊ သာသနာတော်တည်မည်ကိုလည်း အကြောင်းပြု၍ စစ်လေးမျက်နှာဗိုလ်ပါးအများနှင့် သိန္ဓဝမြင်းကိုစီး၍ သုဓမ္မဝတီ သထုံပြည်သို့ ရောက်၍ ရိုမက်တို့သည် တစ်ဆယ့်တစ်လ ဝန်းရံနေမှ မြို့ပျက်လေသည်။

အနုရုဒ္ဒဒေဝမင်းလည်း မနုဟာမင်းကို သံကျင်လုပ်၍ ချည်နှောင်ကာ လှောင်အိမ်နှင့်ယူခဲ့သည်။ အမတ်များကိုလည်း ပြုပြင်အောင် ဆိုင်သင့်သသူကိုအပ်၍ ယူခဲ့သည်။ ဂန္ဓဒူရ၊ ဝိပဿနာဒူရကို ကျင့်ဆောင်သော ရဟန်း၊ သီလဝုဒ္ဓါ၊ ဂုဏဝုဒ္ဓိရှိသော ရဟန်း၊ ပိဋကတ်တော်တတ်သော ရဟန်း-မြတ်ရာဆောင်ရွက်၍ ဗေဒင်လေးပုံတတ်

သော ပုဏ္ဏား၊ ဗိဇ္ဇာပဉ္စဘုတ်ကျမ်းဂန်တတ်သော ဆေးသမား ပညာရှိ၊ မန္တန်တတ်သောသူ၊ အလှတတ်သော ပညာသည်အပေါင်း၊ သူဌေးသူကြွယ်တို့နှင့် မဆိုင်သင့်၊ မတော်သူကို ချထား၍ အစု ရွှံ့မင်းသည် ဝိုလ်ပါများနှင့် အသူရာမင်းကို သိကြားမင်း နိုင်သကဲ့ သို့ သာယာစွာ အရိမဒ္ဒနာပူရပြည် (ပုဂံပြည်)သို့ ပြန်တော်မူသည်။

ဓမ္မစေတီမင်းကြီး၏ ပဲခူးကလျာဏီ သိမ်ကျောက်စာ၌ သထုံ ပျက်ကြောင်းကို တွေ့နိုင်သကဲ့သို့ ဦးပညာပြုရသော သထုံရာဇဝင် တွင်လည်း ဤသို့ တွေ့နိုင်ပေသေးသည်။ ပုဂံပြည်ရှင် အနုရုဒ္ဓ ဒေဝ အနော်ရထာမင်းနှင့် မနောတရီ မနုဟာမင်းတို့ စစ်ကြီး ဖြစ်ကြစဉ်၊ အနော်ရထာမင်းစောသည် အတိုင်းမသိသော စစ်သူရဲ တို့ဖြင့် တပ်ကြီးချီလာ၏။ ထိုအကြောင်းကို မနုဟာမင်းကြားလျှင် သုဓမ္မဝတီသထုံမြို့တော် ကျုံး(၃)ထပ်ရှိသည်ကို ထပ်မံပြုပြင်၏။ အနော်ရထာမင်း၏ ပုဂံပြည်မှ ရေကြောင်း၊ ကြည်းကြောင်း ချီတက် စစ်သည်များ ဥဿာပဲခူးမြို့၌ ပေါင်းဆုံ၍ စစ်တောင်းမြစ်ကို ကူးပြီး လျှင် သထုံမြို့ကျေးဇံရှေးက အသားမင်းသားနေရာ (ကျိုက်ကသာ) မည်သော အရပ်၌ တပ်တည်လျက် စခန်းချသည်။ စစ်သူရဲတို့ကို စစ်ကြောင်း သုံးသွယ်ခဲ့၍ ချီတက်စေခဲ့သည်။

ကြည်းတပ်မှာ ကျန်စစ်သားဝိုလ်များဖြင့် အနောက်ဘက်

ကြောင်း ချီရ၏။ ထွေးရူးကို ဝိုလ်များဖြင့် အရှေ့ဘက်ကြောင်း ချီတက် လုပ်ကြံစေ၏။ ပင်လယ်ရေကြောင်းမှ ညောင်ဦးစီးနှင့် ဆန်းလက်ဇယ်တို့ကို ပင်လယ်မှ စေလွှတ်၍ သုဓမ္မဝတီမြို့ကို တောင်က တိုက်ခိုက်စေ၏။ အနော်ရထာမင်းသည် မြောက်ဘက် ပျက်နာကသာလျှင် အကြီးအကျယ် ခံတပ်ဖြင့် ခုခံစေသည်။

ပင်လယ်ခရီးမှ ချီတက်လာသော ရေကြောင်းတပ်သည် သထုံ မြို့ကို အနောက်မှ တွေ့ပတ်လျက် “ရင်းငြိမ်” သိမ်က တက်လေ သည်။ ထိုရင်းငြိမ်သိမ်မှတက်၍ တပ်တော်ကို ၂ စုခွဲပြန်သည်။ ဆန်းလက်ဇယ် အုပ်ချုပ်သောတပ်သည် အရှေ့သို့ယွန်း၍ တောင်ခြေ မင်းကျိုက်သို့ ကပ်လျက် တိုက်ခိုက်သိမ်းယူပြီး သထုံမြို့၏ အရှေ့ တောင် “တော” အမည်ရှိသော အရပ်၌ တပ်စွဲလျက် ဝန်းရံ သွားသည်။

ညောင်ဦးစီးအုပ်ချုပ်သောတပ်သည် ရင်းငြိမ်မှ မြောက်သို့ တောင်စဉ်တစ်လျှောက် တိုက်ခိုက်သိမ်းယူရန် တောင်တန်း၏အဆုံး “သားချောင်း” ကမ်း၌ တပ်တည်၍ သထုံမြို့ကို ဝန်းရံစေသည်။ ထိုသို့ ရေကြောင်း၊ ကြည်းကြောင်း စစ်ကြီးချီလာသော အမိ မနုဟာမင်း၏ လက်ထဲ လက်ယာခံတပ်တို့သည် တစ်တပ်ပြီးတစ်တပ် ဆုတ်ခွာလျက် နောက်ဆုံးမြို့တွင်းကသာ စု၍ ခုခံကြရတော့သည်။

အနော်ရထာ၏ ကုန်းတပ်စစ်သည်တို့သည်လည်း အစဉ်အတိုင်း အောင်မြင်၍ အနောက်ကြောင်းစစ်သည်တို့သည် မနုဟာမင်း၏ ဆင်ဖြူတော် ၃၂ စီးထားရာ “ဆင်ဖြူကျွန်း”ခံတပ်က တပ်စွဲ၍ သထုံကို ဝန်းရံသည်။

အရှေ့ဘက် ကြည်းကြောင်းတပ်ကလည်း သထုံမြို့၏ အရှေ့မြောက် “ကျိုက်ကေသာရ” အနောက်တောင်ခြေရင်း၌ တပ်စွဲ၍ သထုံမြို့ကို ဝန်းရံသည်။ အနော်ရထာမင်းစောလည်း ကျိုက်ကသာ တပ်စခန်းမှ ချီတော်မူ၍ “မုသင်”၌ တပ်စခန်းချသည်။ ထိုမှ ချီပြန်သော် ... ကျိုက်ကသာဘုရား၏ မြောက်ဘက်တွင် စခန်းချသည်။ ထိုစခန်းမှပင် မနုဟာမင်းအား-

“စည်းစိမ်မပျက်၊ အသက်မသေနေလိုလျှင် ငါတံတော် မွေတော် ပိဋကတ်များနှင့် ထီးနန်းကို အပ်ရမည်”

ဟု စေလွှတ်၍ တောင်းဆိုလေ၏။ မနုဟာမင်းလည်း မြို့ကို လုံခြုံစွာပိတ်၍ တိတ်ဆိတ်စွာ နေလေ၏။ စကားမပြန်ချေ။ အနော်ရထာမင်းလည်း ရှေ့သို့ ဆက်လက်ချီတက်ခဲ့ပြန်၍ သုဓမ္မဝတီ သထုံမြို့၏မြောက်ဘက် ကုန်းပြင်ဟစ်ခဲ၌ တပ်စွဲ၍ သထုံမြို့ကို လှုပ်ကြဲတော်မူသည်။

ထိုအခါ သထုံ၏အရှေ့တောင်မှ ကော့တပ်၊ အနောက်တောင်

“မုခစရနီ”တပ်၊ အနောက်မြောက်မှ တာလာသောကတပ်၊ အရှေ့မြောက်မှ ကျိုက်ကေသာရတပ်၊ မြောက်တည်တည်မှ ဘုရင်မင်း၏ တပ်တော်ကို သထုံမြို့ကို (၅)တပ်လုံးပိုင်း၍ တိုက်ခိုက်သောကြောင့် အောင်မြင်နိုင်ခဲ့လေသည်။

ထိုသို့ မြောက်ဘက်တပ်စခန်းချရာနေရာကို (ဇယဘူမိ)ဟု သမုတ်ခဲ့သည်။ ယခုမြေနီကုန်းအရပ်ဖြစ်၏။ အနော်ရထာမင်းသည် ဇယဘူမိတပ်တော်၏ ရှေ့တပ်ဦး၌ သထုံကိုအောင်၍ ပြန်တော်မူသည်။ အထိမ်းအမှတ်စေတီတစ်ဆူ တည်ထားသည်။ ယခု မြောက်ပြန်ဟူသော စေတီဖြစ်သည်။

အနော်ရထာမင်းစောလည်း သထုံပြည်ကို အောင်တော်မူ၍ မင်း၊ မိဖုရားနှင့်တကွ ပိဋကတ်တော်၊ ငါတံတော်၊ မွေတော်၊ လှံတုတော်၊ ဆင်ဖြူတော်မှစ၍ ယူသင့်ရာရာ သိမ်းယူတော်မူပြီးနောက် အရိယာသံဃာတော် (၁၀၀၀)ကိုလည်း ပင့်ခေါ်တော်မူ၍ တပ်တော်စဉ်အတိုင်းနှုတ်ပြီးလျှင် ပုဂံပြည်သို့ ပြန်လေ၏။

ထိုအခါ သုဓမ္မဘူမိတိုင်း၊ သုဓမ္မဝတီ၊ သထုံနယ်ဆုံး ကျိုက်ကသာ တပ်စခန်းသို့ ရောက်သောအခါ သထုံမှ ပင့်ဆောင်ခဲ့သော သံဃာတော်(၁၀၀၀)တို့သည် “ငါတို့ပုဂံပြည်သို့ လိုက်ပါ၍ သွားလျှင် သထုံပြည်၌ ဘုရားရှင်၏ လက်ထက်တော်မှစ၍

တည်ထွန်းခဲ့သော သာသနာတော်ကြီး ၃ ရပ်သည် များပြန်ကွယ်
ပျောက်ရစ်ပေတူမည်”

ဤသို့ သံလေးခြစ်တော်မူကြ၍ တပ်တော်စခန်းနှင့် ယိုးပထ
တောကြီးသို့ဝင်၍ ရွာနံသံပေတော်ဖြင့် နေတော်မူကြကုန်၏။ ထိုအခါ
အနော်ရထာမင်းက ပစ်သော်လည်း မရပေဖြင့် ပညာရှိ များမတ်များ
နှင့် တိုင်ပင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ ပညာရှိတို့က “သာသနာတွယ်ပမည်ရှိ၍
မလိုက်လိုကြသဖြင့် ရွာနံသံတား၍ မနေကြောင်း” လျှောက်ထားကြ
လေ၏။ ပစ်၍ရမည်မဟုတ်ကြောင်း ဥပယ်တံဖျတ်ဖြင့် လျှောက်တင်
ကြကုန်၏။

မျှမတ် ပညာရှိတို့ လျှောက်သည့်အတိုင်း အရိယာသံဃာတော်
(၁၀၀၀) တို့၏ နေရာတော်၌ ဘုရားစေတီပေါင်း ၁၀၀၀ တည်ပြီးမှ
“အရှင်ဘုရားတို့ ပုဂံပြည်သို့ကြွ၍ သာသနာတော်ကို ပြုစု၍ဖြင့်
တော်မူပါ။ ဤသထုံမြို့၌ အရှင်ဘုရား၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရား၏ ဥဒ္ဓိသ
စေတီတော် (၁၀၀၀)လည်း ရှိရစ်ပါပြီ။ နောက်နောင်ကိုလည်း
သာသနာတော် မကွယ်ပအောင် စောင့်ရှောက်ပါမည်”

ဟု လျှောက်တော်မူကြကုန်၏။

ထိုအခါ တည်သော စေတီငယ်ပေါင်း ၁၀၀၀ ကို ဖွန်လူမျိုး
တို့က “ကျွန်ုပ်လင်း”ဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။ ယခုအခါ တောမြို့တို့

အတွင်း၌ ပြုပျက်ပျက် ရှိနေကြပြီ။ ထိုဘုရားများရှိရာ တောကြီး
ကို ဘုရားတစ်ထောင် တောကြီးဟု မြန်မာဘာသာဖြင့် ခေါ်ကြ
လေ၏။

မှတ်ချက်။ မနုဿမင်း ပုဂံသို့ ပါခြင်းနှင့် သထုံကျခြင်း
တို့မှာ ဒေါက်ကန်ပန်းလှအဆိုဖြင့် တွဲလွဲ
နေကြောင်း တွေ့ရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ဖွန်ရာဇဝင်၊
သထုံရာဇဝင်နှင့် ကလျာဏီကျောက်စာပါ
တော်ပြချက်များသည် သာသနာလက်ရ
ကျမ်းနှင့် ညီညွတ်စွာရှိကြောင်း တွေ့နိုင်
ပေသည်။

ရှင်အဟ၊ ကျန်စစ်သား၊ အလောင်းစည်သူ၊ သက်ပင်းတော်၊
မင်းမဟာဝိရိတို့၊ ငါးဦး ယခင်ဘဝက သစ္စာပြုခဲ့သောနေရာတွင်
တည်ထားခဲ့သော အတွင်းစည်းခုံစေတီ

ရာဇကုမာရ်၏ မြစေတီကျောက်စာပျူဘာသာ (သို့မဟုတ်) ပျူဘာသာနှင့် သမိုင်းဆိုင်ရာ ငြင်းခုံမှုများ

ဘာသာ ၄ မျိုးနှင့် ရေးထိုးသွားခဲ့သော ရာဇကုမာရ်သည် ပုဂံပြည်၌ လူမျိုးစုကြီး စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ရှိခဲ့ကြောင်း မီးမောင်း ထိုးပြသွားသည့် ပုံရိပ်ပင်ဖြစ်သည်။ မော်ပိုင်အင်အားကြီး လူမျိုး စုတို့ သိရှိရန် တိုင်တည်သွားအပ်သော လျှောက်ဆိုရာ ကုသိုလ် သမိုင်းလည်းဖြစ်သည်။ ၄ မျက်နှာတွင် ၄ မျိုး ၄ ဘာသာဖြင့် ရေးထိုးခဲ့သော်လည်း အဓိပ္ပာယ်ဆိုလိုရင်းမှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ မွန်ဘာသာ၊ ပါဠိဘာသာနှင့် မြန်မာဘာသာတို့မှာ ပြဿနာ မဟုတ်ခဲ့သော်လည်း ပျူဘာသာ၌မူ မြစေတီကျောက်စာကို ရှာဖွေ တွေ့ရှိသည့်နေ့မှ အစပြု၍ ယနေ့အထိ (ပျူ)ဟူသော သတ်မှတ်

ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ သမိုင်းသုတေသီများ အငြင်းပွားလျက် ရှိကြဆဲဖြစ်သည်။

ထိုမြစေတီကျောက်စာပါ အက္ခရာသည် ပျူ-အက္ခရာစာ တုတ်ခြင်း၊ မဟုတ်ခြင်းနှင့် ပျူမဟုတ်သော် မည်သည့်လူမျိုး၏ အက္ခရာလောဆိုသည့် အငြင်းအခန်ပင်ဖြစ်သည်။

“ယခုပုဂံသည် ယုန်လွှက်ကျွန်းအရပ်၌ ပထမပုဂံ အဓိပွားမြို့ မတည်မီက ပျူ ၃၂ မြို့ ဝင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ (ပျူဂါမ)ဟု အမည်တွင် ခဲ့သည်။ ပျူတို့နေထိုင်သော ရွာ၊ နေရာ၊ အရပ်ဟု အဓိပ္ပာယ် ရသည်။ ပုဂံ၏ ရွာကြီး ၁၉ ရွာကို ကွင်းဆင်းသုတေသီတို့ တွေ့ရှိချက်များအရလည်း ရွာပေါင်း ၁၆ ရွာခန့်၌ ပျူတို့က နေထိုင်ခဲ့သော ရွာဆိုးကုန်းများအဖြစ် အထောက်အထားများ တွေ့ ကြရသည်။

သို့ဖြင့် ပုဂံ ၁၉ ရွာအစား၊ ပျူ ၁၉ ရွာဟုပင် ကွင်းဆင်း လေ့လာသော ပညာရှင်တို့က ပြောင်းလဲ ခေါ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ လက်ရှိ ပုဂံဒေသတွင် ရှေးအခါက ပျူ မြန်မာတို့ ပေါင်းစည်းမိချိန်တွင် ပျူဂါမ၊ ပျူဂါမ်၊ ပုဂံ၊ ပုဂံဟူ၍ အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။

အနော်ရထာ၊ ကျန်စစ်သားတို့လက်ထက်တွင် ဖွန်နှင့်မြန်မာ စည်းလုံးမိချိန်၌ ကျောက်စာအထောက်အထားရ “ပုဂံ”ဟူ၍

အဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲခဲ့ပုံမှာ (ပျူဂါမ၊ ပုဂါမ၊ ပေါကာမ၊ ပေါကာမ်၊ ပူကမ်၊ ပုဂံ၊ ပုဂံ)စသည်ဖြင့် ပျူ မွန်၊ ပါဠိ၊ မြန်မာဘာသာဗေဒ အက္ခရာအရေးအသား အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ ပျူစာပေ ထွန်းကား အရေးပါစဉ်က ပုဂံကို ပျူအမည်ဖြင့် ရေးသားခေါ်ဆို ခဲ့ကြသည်။

မွန်စာပေထွန်းကားအရေးပါချိန်၌ ပုဂံကို မွန်လိုရေးသား ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။ မြန်မာစာထွန်းကားလာပြီး ပျူစာ၊ မွန်စာတို့ မှေးမှိန် ပျောက်ကွယ်ချိန်၌ ပုဂံကို မြန်မာလိုရေးသားခေါ်ဆိုခဲ့ကြ သည်မှာ ယခုတိုင်ပြစ်သည်။

“တစ်ချိန်တ ပျူစာသည် ပုဂံခေတ်တစ်လျှောက် မွန်စာ၊ ပါဠိစာများနှင့် ရင်ပေါင်တန်း၍ နေရာယူခဲ့နိုင်သည်။ မြစေတီ ကျောက်စာတွင် မြန်မာစာပေါ်ထွန်းလာချိန်အထိ ပျူစာမှာ နေရာရဆဲဖြစ်သည်။ သို့သော် ပုဂံခေတ် တုန်ဆုံးလုလုတွင် ပျူစာသည် စာပေနှင့်အတူ လူမျိုးပါ ပျောက်ခဲ့ရသည်”

(မောင်ကြည်ပန်း၊ မြင်းကပါ ... ဝုတ်ရွှင်းတမ်း)

သမိုင်းပညာရှင် ဆရာဘုန်းတင့်ကျော်ကလည်း ပျူလူမျိုး ပပျောက်ကြောင်းကို သူ၏ “ပျူစစ်လျှင် မြန်မာ”ဆောင်းပါးဖြင့် ပြေရှင်းခြင်းကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့နိုင်ပြန်သည်။

ရှေးပုဂံရာဇဝင်တို့တွင် မြန်မာသည် ပျူဟု အတိအလင်း ဖော်ကွန်းတင်ထားပါသည်။ နောက်ရေး-ဦးကုလားရာဇဝင်ကြီး၌ သရေခေတ္တရာပျက်သောအခါ ... ပျူ ကမ်းရံ၊ သက်(၃)စုကွဲကြောင်း ဖော်ပြပါရှိသည်။ ပုဂံရာဇဝင်အရ မြန်မာသည် ပျူဖြစ်၍ သရေခေတ္တရာပျက်ချိန်၌ ပျူဟူသော ဦးကုလားဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

ဦးကုလားထက် နှစ်ပျားစွာ ပိုနောက်ကျခဲ့သော မှန်နန်းရာဇဝင်တော်ကြီး၌ သရေခေတ္တရာ ပျက်သောအခါ ပျူ ကမ်းရံ သက် ၃ စုကွဲသည်ဟုလည်းကောင်း၊ ၂ မျိုးကွဲလွဲ ဖော်ပြပါသည်။ သို့သော် မှန်နန်းရာဇဝင်တော်ကြီး၌ပင် ပုဂံမြန်မာနှင့် ပတ်သက်၍ ရှေးပုဂံရာဇဝင်တို့နှင့် တစ်ညီတည်း ပုဂံမြန်မာသည် ပျူလူမျိုးဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဆောင်လျက် ရေးသားဖော်ပြထားသည်။

သရေခေတ္တရာ၏ နောက်ဆုံးပျူမင်း “သုပညာ”၏တူတော် ပျူမင်းသား သမုဒ္ဒရာဇ်မင်း၏ ပျူအုပ်စုနှင့် ယုန်လွတ်ကျွန်း ပျူဂိုဏ်း ပျူနယ် ၁၉ ရွာသားတို့ စည်းလုံးပူးပေါင်း၍ ပထမပုဂံမင်း နေပြည်တော်ကို တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ ပုဂံဗမာဟူသည်မှာ သမုဒ္ဒရာဇ်မင်းသား ဦးဆောင်သော ပျူအုပ်စုကြီးဖြစ်ကြောင်း မှန်နန်း၌ ရေးသားထားသည်။

ရှေးပုဂံရာဇဝင်တို့၌ ပျူနှင့်မြန်မာတို့ကို လူမျိုးခြားဟု မဆို

နန်းလုဘက်ဟု မပြောသည့်အပြင် မြန်မာသည် ပျူလူမျိုးဖြစ်ကြောင်းသာ မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။ ပုဂံရာဇဝင်ကြီးပေမူ၌ (သရေခေတ္တရာ ပြည်အရပ်၌ ကြွင်းသောမြန်မာဟူသော ပျူတို့ကား ...)ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ (မြန်မာဟူသည်ကား ... ပျူသားပျူမြေး)ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထို့အတူ ပုဂံရာဇဝင်ကျမ်း၌ (မြန်မာဟူသည်ကား ပျူသားပျူမြေး။ သရေခေတ္တရာပျက်ဆဲအခါ လျှင်မြန်သာ မြန်မာသူကို ပျူအချင်းချင်း မြန်မာသော ပျူခေါ်သည်)ဟုလည်းကောင်း မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

(ဘုန်းတင့်ကျော် ... ပျူစစ်လျှင်မြန်မာ)

ရှေးရခိုင်ရာဇဝင်တို့၌ မြန်မာ-ပုဂံမင်းများကို ပျူမင်း၊ မြန်မာလူမျိုး-မြန်မာစစ်သည်များကို ပျူလူမျိုး၊ ပျူစစ်သည်များဟု ရေးသားခတ်မြခြင်းတို့မှာ မမှားဘဲ မှန်ကန်ကြောင်းကို ဗြဟ္မာ၊ မြဟ္မာ၊ မြဟ္မာ၊ မြန်မာ၊ ဗြဟ္မာ-မြန်မာ၊ မြင်မာ၊ မြမာ၊ မြူ ဟူသော ရှေးပုဂံ-ပင်းယခေတ် မြန်မာကျောက်စာ ရေးထိုးချက်တို့က ထောက်ခံနေပေသည်။ ပျူနှင့်မြန်မာသည် ဗြဟ္မာ(ဗမာ)၏အမည် မှားယွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

မြစေတီကျောက်စာကို ဂျာမန်ပညာရှင် ဒေါက်တာဝိုသျှမ်းမားက တွေ့ရှိပြီး ဒေါက်တာစိအိုဗလက်ဒင်က အက္ခရာတို့အား ကြိုးစား

ဖတ်ရှုခဲ့သည်။ ဗလက်ဒင်သည် ထိုအကွဲအား မည်သည့်လူမျိုးတို့၏ အကွဲအပြားကြောင်းကို ဝေဖန်သောအခါ အလွယ်မှတ်ယူ ရစေရန် (ပျူ)လူမျိုးတို့ရေးသော ပျူအကွဲရာဟု သတ်မှတ်ပေး ခဲ့သည်။

ယင်းအဆိုကို အစွဲပြု၍ ပျူကျောက်စာ၊ ပျူအကွဲရာဟု မှတ်မှတ်ထင်ထင် နှောင်းလူများ ငြင်းခုံနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ပြဿနာ ၏အစကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြဖော်ပြလက်ဒင်ထံရှိသည်။ ထိုအကြောင်းကို သမိုင်းသုတေသီ ပျူပညာရှင်ဘုန်းတင့်ကျော်က သူ့အမြင်အတိုင်း ဤသို့ ဖွင့်ဆိုထားပြန်၏။

“ဗလက်ဒင်သည် ပျူဟူသော အမည်အတွက် ရှေးဗမာ ရာဇဝင်တို့ကို ညွှန်း၏။ ရှေးဗမာရာဇဝင်တို့ပါ မြန်မာဟူသော ပျူ၊ ပျူသည် မြန်မာ၊ ပျူနှင့်မြန်မာသည် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ မူလဗြဟ္မာမှ ရွှေ့လျောပေါ်ပေါက်သော အမည်ပွားများဖြစ် ကြောင်း ဖော်ပြထားချက်များကို မူမဖော်ပြလေဘဲ ပျူနှင့် မြန်မာ မတူဟု ထင်မြင်ယူဆ ပြောဆို၏။

သို့သော် ပျူနှင့် မြန်မာမတူဟူသော ထင်မြင်ယူဆချက် အတွက် အထောက်အထား မပြနိုင်ခဲ့။ သရေခေတ္တရာနှင့် ပုဂံမှ မည်သည့်လူမျိုးဘာသာစကားဖြင့် ရေးထိုးကြောင်း

မသိသော (unknown) ကျောက်စာများကို ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုရ လွယ်အောင် ယာယီအမည်အဖြစ် ပျူဟု အမည်ပေးမှည့် ခေါ်ကြောင်း၊ သို့သော် ထိုအမည်မှာ သရေခေတ္တရာမြို့နှင့် ထိုကျောက်စာများအတွက် လောလောဆယ်မှာ ယာယီသာ ဖြစ်ကြောင်း။

နောင်သုတေသနတို့အရ ယင်းယာယီအမည်ပျူကို မြန် လည် ပြောင်းလဲပြင်ဆင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းမြို့နှင့် ယင်း ကျောက်စာတို့ကို ယာယီအမည်အဖြစ် ပျူဟု မှည့်ခေါ်ခြင်းမှာ မည်သည့်နည်းနှင့်မှ နောက်ဆုံးအတည်ပြုခြင်း မဟုတ်ပါ ကြောင်း ဝန်ခံဖော်ပြ ရေးသားသွားခဲ့သည်။

ဗလက်ဒင်၏ အဆိုပါဝန်ခံစာကို မဖတ်ဘူးသူ အချို့ကား ပုဂံမြေပြင်စေတီတို့တွင် တွေ့ရသော အမျိုးအမည်မသိ ရှေး ကျောက်စာများကို မြန်မာနှင့်မတူသော ပျူမြို့၊ ပျူစာဟု အစွဲကြီး စွဲမှတ်ဖွားကြလေ၏။ ထိုအမျိုးအမည်မသိ ရှေး ကျောက်စာတို့အား ယာယီခေါ်ရလွယ်အောင် ပျူဟု အမည် မှည့်ခြင်းမှတစ်ပါး မြန်မာနှင့်မတူသော ပျူမြို့၊ ပျူစာဟု ဗလက်ဒင် အတည်မပြုပေ”

[ဘုန်းတင့်ကျော်-ပျူစစ်လျှင် မြန်မာ]

ရာဇကုမာရ် ရေးထိုးစိုက်ထူသွားခဲ့သော မြစေတီကျောက်စာပါ အက္ခရာတစ်မျိုးအတွက် သမိုင်းသုတေသီတို့ များစွာအလုပ်များ သွားကြရတော့မည် အမှန်ပင်။ မည်သည့်လူမျိုးသုံးသော အက္ခရာ နည်း။ အမှန်ပင် ပျူလူမျိုးတို့ အက္ခရာလော။ ပျူဆိုသည်မှာ ရှေးမြန်မာကြီးများကို ဆိုသလော။ ပျူနှင့်မြန်မာသည် တစ်ပေါင်း တစ်စည်းတည်းရှိသည့် လူမျိုးနွယ်သစ်သော။ ပျူသည် သီးခြား မျိုးနွယ်စုလော။

သို့ဖြင့် ပိရေဓိများစွာကို ဖြစ်စေခဲ့သည်။

သမိုင်းပညာရှင်တို့အဖို့ အဖြေရရန် အချိန်ယူရမည်ဖြစ်ပြီး သက်သေအထောက်အထား ခိုင်လုံစွာ ရှာဖွေရမည်ဖြစ်သည်။

မြစေတီကျောက်စာပါ အက္ခရာတစ်မျိုးအတွက် ယနေ့ထိ ငြင်းခန်လျက် အဖြေညှိကြဆဲဖြစ်သည်။

ဆရာကြီးဦးသက်တင်၏ “ပဲခူးမြို့ ကိုးသိန်းကိုးသောင်း ဓမ္မစကြာစေတီဘုရားသမိုင်းနှင့် ပဲခူးနယ်ဘုရား ၅၈ ဆူ သမိုင်း စာအုပ်၌ ဤသို့ ဖော်ပြထားကြောင်း တွေ့ရပြန်သည်။

“ပုဂံအနော်ရထာခေတ်မှာ ဣမ်းစစ်ကြီးဆိုက်ရောက် လာတော့ သထုံမင်းမနုဟာ မခုခံ မတားဆီးနိုင်လို့ သထုံ ကနေ ဆုတ်ခွာပြီး ပဲခူးတိမ်မယ် ပျူမင်းဆီ လာပေါင်းတယ်။

အိမ်တွင်းစစ်တပ်ကြီး ပဲခူးထိရောက်လာပြီး ရန်ပြုတော့ မနုဟာ မင်းတာ ပဲခူးကနေ အရပ်တစ်ပါးကို ရှောင်ထွက်သွားတယ်။

ပဲခူးတိမ်မယ်ပျူမင်း ဖောင်းတော်ရည်တာ မြန်မာပုဂံ ပျူမင်း အနော်ရထာထံ စစ်ကူတောင်းလို့ ပုဂံမြန်မာ ပျူမင်း နော်ရထာ စစ်ကူချီလာပြီး ဣမ်းရန်ကို တိုက်ဖျက်နိုင်နင်း တယ်။ ဣမ်းရန်ကို တိုက်ခိုက်နိုင်နင်း အောင်နိုင်ပြီးနောက်မှာ ဣမ်းတွေ လုယက်ဖျက်ဆီးသွားတဲ့ ကိုးသိန်းကိုးသောင်းဘုရား နဲ့ ဘိက္ခုနီကျောင်းတွေကို အနော်ရထာမင်း မြန်လည် တည်ဆောက် ကုသိုလ်ပြုခဲ့ပါတယ်။

[ဦးသက်တင် ။ ... ပဲခူးနယ်ဘုရား ၅၈ ဆူသမိုင်း]

အထက်ပါ ဘုရားသမိုင်းတွင် အနော်ရထာမင်းအား ပုဂံမြန်မာ ပျူမင်းတူ ခေါ်ဆိုရေးသားထားကြောင်း တွေ့ရပေသည်။

ဟို့ကြောင့် ပျူသည် မြန်မာလော။

မြန်မာသည် ပျူလော။

ဤသမိုင်းကွက်လပ်အား သုတေသီပညာရှင်တို့ ပြည့်စွမ်းရန် လိုအပ်ပါပေသေးသည်။

ရာဇကုမာရ်နှင့် မေတ္တာတရား၏ ပြယုဂ်များ

ပုဂံရာဇဝင်၌ သားတော်ရာဇကုမာရ်ပင်းသားသည် ဖခင် ကျွန်စစ် မင်းကြီးကို ကျေးဇူးဆပ်သည့်အနေဖြင့် ဘုရားနှစ်ဆူ တည်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ယင်းမှာ-

- (၁) မင်းအိုချမ်းသာဘုရား။
- (၂) ဝူပြောက်ကြီးဘုရား တို့ဖြစ်သည်။

ပုဂံပြည်ရှင်မင်း ဖြစ်တော်မူသော ထီးလှိုင်ရှင် ကျွန်စစ်သား မင်းကြီးသည် နန်းစံ ၂၈ နှစ်၊ သက်တော် ၇၂ နှစ်ရှိသော အခါ ဝယ် သိတိုဋ္ဌကျွန်းမှ သီဟိုဋ္ဌမင်းသည် ဘုရားရှင်၏ သင်္ခါရဓာတ်တော်

၉ ဆူကို ရတနာရွှေကြုတ်နှင့်တကွ အဆက်အသ ရောက်ရှိလာ လေ၏။ ထိုစဉ်အခါ၌ ကျွန်စစ်သားမင်းကြီးမှာ ကောင်းစွာကျန်းမာ တော်မူခြင်း မရှိတော့သဖြင့် မိမိ၏အသက်ရှည်ရာ ရှည်ကြောင်း၊ ကောင်းမွန်ပြင်မြတ်သောစိတ်ထားဖြင့် အဆိုပါဘုရားရှင်၏ သင်္ခါရ ဓာတ်တော် ၉ ဆူကို ဌာပနာ၍ ဝေတီတည်ထားကိုးကွယ်လိုသော ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လေ၏။

ထိုအခါ အဖတ်ကြီးဖြစ်သော သားတော်ရာဇကုမာရ်ကို ခေါ် တော်မူ၍-

“သားတော် ... ငါလည်း အိုမင်းမစွမ်း ရှိချေပြီ။ ရောဂါ ညှပ်နှိမ်ကင်း၍ အသက်ရှည်ပြီးလျှင် ဘုရားရှင်သာသနာတော်လည်း စည်ပင်ပြန့်ပွားစေအံ့သောငှာ ဤသင်္ခါရဓာတ်ဖတ် ၉ ဆူအား ဌာပနာ၍ ဝေတီကြီးတစ်ဆူ ဦးဆောင်တည်လော့သားတော်”

ရာဇကုမာရ်သည်လည်း မိမိ၏ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုဖြင့် ဝေတီကြီး တစ်ဆူ တည်တော်မူကာ ပြီးစီးသောအခါ၌ ဖခမည်းတော် ကျွန်စစ် မင်းကြီးအား ရည်စူးလျက် “မင်းအိုချမ်းသာ”တု သက္ကရာဇ် ၄၇၄ ခုနှစ်တွင် တည်ထားအောင်မြင်ခဲ့လေ၏။

ခမည်းတော်ကျွန်စစ်မင်းကြီးအတွက် ရာဇကုမာရ်ကြီးကြပ်မည်တော်မူသော မင်းအိုချမ်းသာဘုရား

မင်းအိုချမ်းသာစေတီကြီး ပြီးပြောက်သွားသောအခါ ကျွန်စစ် မင်းကြီးလည်း အထူးထူးပင် ကြည်ညိုနှစ်သက်ခြင်း ဖြစ်ရတော့ ရတနာအပျိုးဖျိုး အစုစုတို့ဖြင့် ပူဇော်လေ၏။ ကျွန်စစ်မင်းကြီးက တောင်းပူကုသိုလ်မာရ်တိုင် ဤသို့ တွေ့ရသည်။

ကျွန်စစ်သားသည် ရွှေစည်းခုံဘုရားကို ငယ်သေးသည်ကပင် ယပ်မိတည်၏။ နန္ဒာကြီး-နန္ဒာငယ်ကို တည်၏။ သို့နန္ဒာကြီးမှာ

ပျိုတွင်း၌ ရှိသည်။ စေတီငယ်ကုလားကျောင်းခံခြင်းသည် အာနန္ဒာ နှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူ၏။ သို့သော် - အာနန္ဒာ၏ မာလျှပ်ကျေသော ကြောင့် စေတီငယ်ဘော်လည်း "နန္ဒာကြီး" ဟုခေါ်တွင်လေ၏။ ဝေါယ်ရတနာနှင့် နဂါးရုံဘုရားကိုလည်း တည်တော်မူသည်။ ထို ဘုရားများမှာ မြင်းကပါရွာ အရှေ့ဘက်၌ ရှိလေ၏။

မင်းအိုချမ်းသာ၊ ရွှေစေတီသက်တော်ရ၊ သက်တော်ရှည်၊ မြိုင်မိုင် တော်၊ မင်းမြော်ရာဇာ၊ ရွှေယင်မသန်း၊ ကောင်းတန်း၊ ငယ်မနား၊ ခက်ဂူ၊ ဝတ်လဲ၊ ဂူစုတ်၊ ပုဆစ်တုပ်၊ ဂူပျက်၊ ဂူပိခပ်၊ ဂူပြောက် မယ်၊ ဂူပြောက်ကြီး၊ ကူးနီးပြန်ကြည့် စသည်ဂူများကိုလည်း တည်တော်မူသည်။ မင်းအိုချမ်းသာဘုရားမှာ အာနန္ဒာ၏ အရှေ့ မြောက်ဘက်တွင်ရှိသည်။ စေတီရှိရာမြိုင်သည်၊ ရွှေတော်မူ၊ ညောင်ဦး ရွှေစည်းခုံဘုရား၊ အရှေ့စောင်းတန်း အဆင်းမှာရှိသည်။ စေတီ ငယ်မြိုင်၌ အပေါ်မှ တန်ဆောင်းဆောက်လျက် စေတီကို အုပ်မိုး တားသည်။ သက်တော်ရမှာ ပုဂံမြို့တွင်းမှာ ရှိသည်။ သက်တော် ရှည်ဘုရားမှာ တောင်ဘီရွာ အနောက်ဘက်တွင်ရှိသည်။

မြိုင်မိ၊ မြိုင်တော်ဘုရား ၂ ဆူမှာ ပြိုပျက်၍ အရာသာရှိတော့ သည်။ တောင်ဘီရွာ ကန်ငယ်ကျောင်းတိုက် တောင်ဘက်မှာ မြိုင်သည်။ မင်းမြော်ရာဇာမှာ ကုလားကျောင်းခံစေတီ၊ တောင်ဘီရွာ

အရှေ့တောင်လမ်းအနီးရှိသည်။ ယင်မသန်းမှာ-တောင်ဘီရွာ ဝံလွတ်
ကျောင်းတိုက် အနောက်တောင်မှာရှိသည်။ စောင်းတန်းဘုရားမှာ
ပုဂံမြို့ အရှေ့မျက်နှာမြို့ရိုး မြောက်ယွန်းယွန်းနားတွင်ရှိပြီး၊ ဘုတ်
တိုက်ခံစေတီဖြစ်သည်။ ယင်မနားဘုရားမှာ တောင်ဘီရွာ အရှေ့
မြောက်ယွန်းမှာရှိသည်။

ပုခက်လွဲဘုရားမှာ တောင်ဘီရွာအနောက်ကပ်လျက်ရှိသည်။
ဝင်္ဂလဲပုဂံတိုက်များမှာ ယည်သည့်ဘုရားဖြစ်သည်ကို ယသိန်ကြံတော့စေ
ပုဆစ်တပ်ဘုရား၊ ဂူပီစပ်၊ ဂူပျက်ဘုရားများမှာ ပုဂံမြို့တွင်၌ပင်
ရှိသည်။ ဂူမြောက်ကြီး၊ ဂူမြောက်ယယ်တို့မှာ ဝက်ကြီးအင်းရွာ
အရှေ့တောင်ယွန်းယွန်းမှာ ရှိသည်။ တိုက်ခံစေတီဖြစ်၏။ တူနီ
ဘုရားမှာ ညောင်ဦးအရှေ့တောင်ကုန်းပေါ်မှာ တည်ရှိပြီး ကုလား
ကျောင်းခံစေတီဖြစ်သည်။ မြန်ကြည်ဂူမှာ ထိုဘုရားမြောက် တည့်
တည့် ရောဝဟိမြစ်ကမ်းပါးပြင် အစွန်းနားတွင်ရှိသည်။

ဂူမြောက်ကြီး၊ ဂူမြောက်ယယ်တို့၌ မြင်းကပါရွာ၊ မြစေတီ
ဘုရားအနီးတွင် နှစ်ဆူ၊ ဝက်ကြီးအင်းရွာ ရွှေစည်းခုံဘုရားအနီးတွင်
နှစ်ဆူရှိကြသည်။ ပုံတွင် တွေ့ရသော ဂူမြောက်ကြီးဘုရားမှာ
ဝက်ကြီးအင်းအနီးရှိ ရွှေစည်းခုံအနားမှ ဂူမြောက်ကြီးဖြစ်သည်။
ထိုဘုရား၏ အတွင်းဘက် နံရံတွင် ငါးရာဇာသိင်္ဃာတော် နိပါတ်
တော်ဆေးရေးအရပ်များရှိပြီး၊ ဆေးရေးပန်းချီကားများ အောက်ခြေ
တွင် ပါဠိပြန်မာတွဲဖက်ရေးယားသော စာများ၊ မွန်ဘာသာဖြင့်
ရေးထားသော စာများကို တွေ့နိုင်သည်။ ဤနံရံဆေးရေးရုပ်တို့မှာ

အခြားဂူပုထိုးရှိ ဆေးရေးရုပ်များကဲ့သို့ အမှောင်ထဲတွင် မဟုတ်ဘဲ အလင်းရောင်ဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှား ဖတ်ရှုနိုင်တွေ့နိုင်သည်။ ရာဇကုမာရ်၏ ကြီးမားအားထုတ်မှု ပညာများဟု သမိုင်းသုတေသီတို့က ဆိုကြသည်။

ထိုနံရံဆေးရေးပန်းချီကားချပ်များကို သက္ကရာဇ် ၁၂၆၅ ခုနှစ် ဝန်းကျင်က ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ပုဂံသို့လာရောက် လည်ပတ်ခဲ့ပြီး အင်္ဂလိပ်အချုပ်များကို အပြားလိုက်၊ အကန့်လိုက် ညီညာစွာ တိုက်ဖြတ်စွာ ယူသွားခဲ့ကြပြီး၊ မိမိတို့ နိုင်ငံပြတိုက်တွင် ပြသထားကြောင်း သိရသည်။

ပုဂံရာဇဝင်၌ ကျန်စစ်သားမင်း နတ်ရွာစံပြီးသည်နှင့် နန်းအရိုက်ရာခံခြင်းသာ အလောင်းစည်သူမင်းကြီး ဆက်လက်စိုးစံခဲ့သည်။ ဤသည်၏ နောက်ပိုင်းသမိုင်းစာပျက်နှာများ၌ အပတ်ကြီး ရာဇကုမာရ်အကြောင်းကို ဖော်ပြထားခြင်း မတွေ့ရတော့ပေ။ မည်သည့်ခုနှစ်တွင် မည်သည့်အသက်တွင် ကွယ်လွန်ကြောင်း သိခွင့်မရတော့ပေ။

သမိုင်းကွက်လပ်များ များစွာဖြစ်စေခဲ့သည်။ သမိုင်းတင်သူ ရှိပါလျက်နှင့်ပင် ကွဲလွဲမှုများ၊ အငြင်းပွားမှုများ ရှိပေရာ သမိုင်းပတ်သ်သော ရာဇကုမာရ်အကြောင်းကိုပူ ပါးစပ်ရာလေသည့်သာ အဆုံး

သစ်ဇွယ်ရှိတော့ အံ့မည်။ ကျန်စစ်သားမင်း၏ နတ်ရွာစံမှတ်တမ်း ဇာဇဝင်သမိုင်းတို့၌ အကွဲကွဲအပြားပြား တွေ့ရပေသေးသည်။

- ကျန်စစ်သားမင်း သက်တော်ကို-
 - ၁။ ဦးကုလားမဟာရာဇဝင်ကြီး၌ ... ၀၅ နှစ်
 - ၂။ တွင်းသင်းရာဇဝင်၌ ... ၆၂ နှစ်
 - ၃။ မှန်နန်းရာဇဝင်ကြီး၌ ... ၇၂ နှစ်
 - ၄။ ဇာတာတော်ဂုံရာဇဝင်၌ ... ၈၁ နှစ်
- စသည်ဖြင့် ကွဲလွဲနေပေသည်။

ရာဇကုမာရ်ရေးထိုးသော ပြစေတီကျောက်စာပါ သက်သေများကြောင့် ကျန်စစ်သားမင်းကြီး၏ သက်တော်ကို အမှန်သိခွင့် ရခဲ့သည်။ ထိုအချက်တစ်ခုတည်းနှင့်ပင် သမိုင်းအလွဲများကို ရာဇကုမာရ်၏ ကျေးဇူးကြောင့် တည့်မတ်သွားနိုင်စေခဲ့သည်။ ရာဇကုမာရ်၏ ဘဝစာပျက်နှာကို ကျန်စစ်မင်းကြီး နတ်ရွာစံပြီး နောက်တစ်နှစ်၌ ဤပြစေတီကျောက်စာကို ကမ္ဘည်းထိုး စိုက်ထူပြီးသော် ဆက်လက်မတွေ့ရတော့သည်မှာ များစွာဝမ်းနည်းဖွယ်ဖြစ်သည်။

မွန်၊ မြန်မာ၊ ပါဠိ၊ ပျူ၊ ၎င်း ဘာသာ ရေးထိုးစိုက်ထူသွား နိုင်ခဲ့သော ရာဇကုမာရ်၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်သည် သမိုင်းတန်ဖိုး အလွန်ကြီးမား လှပေသည်။ ဤပြစေတီကျောက်စာ ကျေးဇူးကြောင့်

မြန်မာကို ကမ္ဘာကပင် သိခဲ့ရပြီဖြစ်သည်။ ဤကျောက်စာမှာ သားမန်အားဖြင့်ကြည့်လျှင် ရာဇကုမာရ်အမတ်ကြီး၏ အလှူပွဲတမ်းကျောက်စာတိုင်ပင် ဖြစ်သော်လည်း၊ အတိတ်သမိုင်းက ရင်နှင်ဖွယ်ဖြစ်ပြီး၊ အဖနှင့်သားတို့၏ မေတ္တာဖွဲ့ကိုလည်း ဆွတ်ပျံ့ဖွယ် ဖြစ်စွမ်းနိုင်သော ကျောက်စာပင်ဖြစ်သည်။

ခမည်းတော်ကျွန်စစ်မင်းကြီးအပေါ် ရာဇကုမာရ်၏ ချစ်မိတ်သည် သားလိမ္မာ၊ သားကောင်းရတနာပီသခဲ့သည်။ သားအရင်းကို နန်းပေး၊ မြေးအနှစ်ကို နန်းအရာပေးသော်လည်း မိတ်တွင်မကွက်၊ အပျက်လည်းမဖြစ်၊ ပေးအပ်သော အမတ်ရာထူးနှင့် ရအပ်သော တွန်းသုံးရွာကို အေးလှစွာ စားခဲ့သည်။ ခမည်းတော်၏ နောက်ဆုံးထွက်သက်၌ မိမိစည်းစိမ်တို့ကို စွန့်လွှတ်ထုခွဲလျက် ရွှေဆင်းတုတစ်ဆူဖြင့် “ခမည်းတော် မင်းကြီးအဖို့” ဖြစ်ကြောင်း၊ သံဃာတော် ၇ ပါး ရွှေမှောက်တွင် လက်အုပ်ချို၍ သာဓုအနုမောဒနာ ပြုစေခဲ့သည်မှာ သားလိမ္မာပင်ဖြစ်သည်။

ရာဇကုမာရ်လူ့စား ... စွန့်စားခံသူ၊ စွန့်လွှတ်ခံသူ ဖြစ်သည်မှာ ဒိဋ္ဌဓပွပင်ဖြစ်၏။ မိမိအဖို့ပူ-

“ဤတောင်းမှုကို ပြုသောငါသည် အကြင်တုသိုလ်ကောင်းမှုကို ဆည်းပူးဆပ်၏။

ထိုဆည်းပူးဆပ်သော တုသိုလ်ကောင်းမှုသည် သစ္စညတဉာဏ်တော်ကို ထိုးထွင်း၍ သိမြင်ရာ အကြောင်းအထောက်အပံ့ ဖြစ်ပါစေသတည်း”

ဟုသာ ဆုတောင်းသွားလေ၏။

ရာဇကုမာရ်အမတ်ကြီးကား ... တောင်းသောဆုနှင့် ပြည့်ဝလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပေ၏။

မြန်မြတ်သော စိတ်ထားရှိသူကား

မြန်မြတ်သောအရာကို မရွတ်ဖက်ရမည်မှာ မလွဲတည်း။

၂၀၇၃၈၀၆၅၅၈၁၂၇၅၄၁၇၄

မြစေတီကျောက်စာ၏ နောက်ဆုံးသတင်း

မြစေတီကျောက်စာ၏ နေရာပုံ

မြစေတီကျောက်စာ ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်း
အမွေအနှစ်စာရင်းဝင်
အထိမ်းအမှတ်ဖွင့်ပွဲ
အခမ်းအနားကျင်းပမည်

စိုးစာဒုပ

ရန်ကုန်၊ မေ ၆- မြစေတီကျောက်စာ (ရာဇကျမာရ်ကျောက်စာ)ကို ယူနက်စကိုမှ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒုတိယမြောက် ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ် စာရင်းဝင်အဖြစ် ရရှိခဲ့သည့် အထိမ်းအမှတ် ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို မေ ၂၄ ရက်တွင် ကျင်းပမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ယင်းဖွင့်ပွဲကို ပုဂံရှေးဟောင်း သုတေသနပြုတိုက်နှင့် မြစေတီကျောက်စာတိုင်အနီးတွင် ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပြီး အခမ်းအနားတွင်ယင်းကျောက်စာနှင့်ပတ်သက်သည့် စာကမ်းလေးစောင်ကို ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာရှင်လေးဦးတို့မှ ဖော်ပြပြီး သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

“ကျောက်စာကို ဆရာတို့အနေနှင့် မှတ်တမ်းစာရင်းဝင်အဖြစ် ယူနက်စကိုက ဖုတ်ပြုလက်မှတ် ပေးအပ်ထားကယ်၊ တကယ်လို့ ထိန်းသိမ်းမှုအပိုင်မှာ လိုသပ်တာရှိရင်လည်း သူတို့ကိုတင်ပြရမှာပေါ့။ မူလအတိုင်းရှေးဟောင်းဌာနက ထိန်းသိမ်းတာတွေ လုပ်ထားပါအယ်”ဟု သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန ရှေးဟောင်းသုတေသနနှင့် အမျိုးသားပြုတိုက်ပိုင်ဆိုင်ရေး ယဉ်ကျေးမှု ဌာန ကြားရေးမှူး ဦးဘောင်အောင်ကော်က မေ ၅ ရက်က ပြောသည်။

စိုးစာဒုပ

ပုဂံ ပြင်ပတော်ကျောက်စာကို ကမ္ဘာ့ပုဂံတပ်မတော်ပွေအနစ်စာရင်းဝင် (Memory of the World) အဖြစ် ၂၀၀၅ခုနှစ်အတွက်လျှောက်စာကို သို့ တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ယင်းကျောက်စာတွင် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ဝေဖန်မှုများအပေါ် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အကျဉ်းချုပ်များကို ကျောက်စာပေါ် အကြောင်းအရာများကို ထိခိုက်မှုနှင့် အခြားဘာသာကို ပြန်ဆိုရာတွင် ဝါဒတားနိုင်သောကြောင့် အရေးကြီးသော အမွေအနှစ်အထိမ်းအမှတ် အဖြစ်ယူဆက်စေလို တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းလည်း သိရသည်။

ယင်းသို့ စာရင်းဝင်ရန်အတွက် ၂၀၀၅ခုနှစ် ဝေဘက်ဆိုက်ဘာလတွင် ကန့်သတ်သော ကမ္ဘာ့ပုဂံတပ်မတော် အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း အဖြစ်ဖြည့်ဆည်းပိုင် ရာအနိမ့်ဆုံးပေးပို့ရမည် (၁၂) နှစ် အတွက် အစည်းအဝေးတစ်ကြိမ်တစ်ကြိမ် ပြင်ပတော်ကျောက်စာ (ရာဇကုမာရ် ကျောက်စာ)ကို ယူဆက်စေရန် ကမ္ဘာ့ပုဂံတပ်မတော်အဖွဲ့အစည်းဝင် အဖြစ် ထည့်သွင်းသက်မှတ်ခဲ့ပြီး ယခု တပ်မတော်ဝင်ပေးပို့ရန် ယူဆက်စေရန် ကြားနေမှုအဖွဲ့အစည်း လက်မှတ်ထုတ်ပေးထားသည့် အထိကမှတ်ပုံနှိပ်ပေးပို့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

လူ့နတ်စတိုးမှ ပေးအပ်သည့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အမွေအနှစ်သုံးစွဲမှု နှင့် ငွေဟောင်းအဆောက်အအုံ ခေသနာအတွက် ပေးအပ်သည့် ကမ္ဘာ့ပုဂံကျောက်စာ အမွေအနှစ်ခေသနာရင်းဝင်သတ်မှတ်ခြင်း ဝေဖန်မှု အထိမ်းအမှတ် ပုဂံတပ်မတော်နှင့် ပတ်သက်ပြီးပေးအပ်သည့် ကမ္ဘာ့ပုဂံတပ်မတော် အမွေအနှစ်စာရင်းဝင် အဖြစ်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် သဘာဝအာရုံကြော်ငြိမ်းမှုနှင့် တောတောင် ရေမြေသဘာဝတရားများကို သဘာဝအတိုင်း ထိန်းသိမ်းထားသည့် နေရာခေသနာကို သဘာဝအမွေ အနှစ်စာရင်းဝင်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးအပ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ပြန်မာနိုင်ငံမှ ပထမဆုံးကမ္ဘာ့ပုဂံတပ်မတော်အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ပဋိပက္ခပေးပေးခဲ့သည့် အဖွဲ့အစည်း၏ ကျင့်လှမ်းတော်ကျောက်စာကိုရရှိခဲ့ပြီး ကမ္ဘာ့ပုဂံကျောက်စာ အမွေအနှစ်ခေသနာအဖြစ် သရေခေဖွဲ့ရာ ဟန်လင်းနှင့်ပီသန်ဖွဲ့ခဲ့ပြီး တရားရှိသည်။

ထို့ပြင် ပြင်ပတော်ကျောက်စာနှင့် အကွဲအလောင်းပင်းကုရာဇာဏ် စီ နွေပေဋ္ဌတ်လွှာကိုပါ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ပုဂံတပ်မတော်စာရင်းဝင် အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

MTZ

သန်းထွန်း (လှည်းကူး)

09 43164688, 09 31848436

ဤစာအုပ်အတွက် အထောက်အကူပြုကျမ်းများ

- ၁။ သုသောမိတမဟာရလင်္ဂကြီး ... ပထမအုပ်
- ၂။ ဦးကုလားမဟာရလင်္ဂကြီး ... ပထမအုပ်
- ၃။ သုတေသနစာပေများ ... ဒေါက်တာနိုင်ပန်းလှ
- ၄။ ပြင်ပတော်ကျောက်စာ ... သိရှိပုံရိပ်သာပြတ်ပြန်ဆိုတည်းဖြတ်
- ၅။ ပုဂံခေတ်ပြန်မာစာ ... စောလူ (ပထမတွဲ)
- ၆။ ပုဂံခေတ်ပုထိုးများနှင့် မှတ်တမ်းဝင် ရှေးဟောင်းစာတိုက်များ ... ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
- ၇။ ပြန်မာရလင်္ဂမှတ်တမ်း ... တံသာဝတီဦးဘရင်
- ၈။ ခေတ်မီပြန်မာရလင်္ဂအကျဉ်း ... ဦးစိုးကျား
- ၉။ ပြန်မာရလင်္ဂဟောင်း ... ဦးကြည်
- ၁၀။ ပြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း (အတွဲ-၂) ... ဘာသာပြန်စာပေအသင်း
- ၁၁။ ရွှေစည်းခုံပွန်ကျောက်စာ ... ဦးဖေမောင်တင်
- ၁၂။ ပုဂံခေတ်ပုထိုးများ ... ဦးသန်းဆွေ (ရှေးဟောင်းသုတေသနဦးစီးဌာန)
- ၁၃။ သာသနာလက်ရာကျမ်း ... အမတ်ကြီးမဟာဓမ္မသင်္ကြံ